

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V** РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2017/373 НА КОМИСИЯТА

от 1 март 2017 година

за определяне на общи изисквания за доставчиците на услуги и надзора при управлението на въздушното движение/аеронавигационното обслужване и други мрежови функции за управление на въздушното движение, за отмяна на Регламент (ЕО) № 482/2008 и на регламенти за изпълнение (ЕС) № 1034/2011, (ЕС) № 1035/2011 и (ЕС) 2016/1377, както и за изменение на Регламент (ЕС) № 677/2011

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 62, 8.3.2017 г., стр. 1)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/469 на Комисията от 14 февруари 2020 година	L 104	1	3.4.2020 г.
► <u>M2</u>	изменен с регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1177 на Комисията от 7 август 2020 година	L 259	12	10.8.2020 г.
► <u>M3</u>	Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/665 на Комисията от 22 април 2021 година	L 139	184	23.4.2021 г.
► <u>M4</u>	Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1338 на Комисията от 11 август 2021 година	L 289	12	12.8.2021 г.
► <u>M5</u>	Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/938 на Комисията от 26 юли 2022 година	L 209	1	10.8.2022 г.
► <u>M6</u>	Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/2345 на Комисията от 1 декември 2022 година	L 311	58	2.12.2022 г.

Поправен със:

- **C1** Поправка, ОВ L 106, 6.4.2020 г., стр. 14 (2020/469)
- **C2** Поправка, ОВ L 108, 7.4.2022 г., стр. 69 (2020/469)

▼B**РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2017/373 НА КОМИСИЯТА**

от 1 март 2017 година

за определяне на общи изисквания за доставчиците на услуги и надзора при управлението на въздушното движение/аеронавигационното обслужване и други мрежови функции за управление на въздушното движение, за отмяна на Регламент (ЕО) № 482/2008 и на регламенти за изпълнение (ЕС) № 1034/2011, (ЕС) № 1035/2011 и (ЕС) 2016/1377, както и за изменение на Регламент (ЕС) № 677/2011

(текст от значение за ЕИП)

▼M1*Член 1***Предмет**

С настоящия регламент се определят общите изисквания за:

- а) предоставянето на услуги по управление на въздушното движение и аеронавигационното обслужване (УВД/АНО) за общото въздушно движение, по-специално за юридическите или физическите лица, предоставящи тези услуги и функции;
- б) компетентните органи и квалифицираните органи, действащи от тяхно име, които изпълняват задачи по сертифициране, надзор и правоприлагане по отношение на услугите, посочени в буква а);
- в) правилата и процедурите за проектиране на структурите на въздушното пространство.

▼B*Член 2***Определения**

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията в приложение I, както и следните определения:

- 1) определенията в член 2 от Регламент (ЕО) № 549/2004 и в член 3 от Регламент (ЕО) № 216/2008, с изключение на определението за „сертификат“ в член 2, параграф 15 от Регламент (ЕО) № 549/2004;

▼M1

- 2) „доставчик на УВД/АНО“ означава всяко юридическо или физическо лице, предоставящо услуги по УВД/АНО, определени в член 3, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2018/1139, поотделно или заедно, за общото въздушно движение;

▼B

- 3) „управителен орган на мрежата“ означава органът, създаден съгласно член 6 от Регламент (ЕО) № 551/2004, за да изпълнява задълженията, предвидени в същия член и в членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 677/2011;
- 4) „общоевропейска услуга“ означава дейност, която е предназначена и установена за ползватели в повечето или във всички държави членки и която може също да се разшири извън въздушното пространство на територията, за която се прилага Договорът;

▼B

- 5) „доставчик на услуги за данни“ (доставчик на DAT) означава организация, която е:
- а) доставчик на услуги за данни от тип 1, който обработва аеронавигационни данни за използване на въздухоплавателни средства и предоставя при контролирани условия аеронавигационна база данни, отговаряща на изискванията за качество на данните, чиято съвместимост със съответното бордно приложение/оборудване не е определена;
  - б) доставчик на услуги за данни от тип 2, който обработва аеронавигационни данни и предоставя аеронавигационна база данни за използване със сертифицирано приложение/оборудване на въздухоплавателни средства, отговаряща на изискванията за качество на данните, чиято съвместимост с въпросното приложение/оборудване е определена;

▼M1

- б) „проектиране на структури на въздушното пространство“ означава процес, чрез който се гарантира, че структурите на въздушното пространство се проектират, наблюдават и утвърждават по подходящ начин, преди да бъдат въведени и използвани от въздухоплавателните средства;
- 7) „бордова система за предотвратяване на сблъскване във въздуха (ACAS)“ означава система на борда на въздухоплавателното средство, използваща сигналите от транспондера на вторичен обзорен радар (SSR), която функционира независимо от наземното оборудване и предоставя на пилота информация за потенциално конфликтна ситуация с въздухоплавателни средства, оборудвани с транспондери на вторичен обзорен радар;
- 8) „субект, който изготвя аеронавигационни данни и аеронавигационна информация“ означава публичен или частноправен субект, който отговаря за изготвянето на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация, използвани като източник за аеронавигационни информационни продукти и аеронавигационно информационно обслужване. Тези субекти не включват доставчиците на УВД/АНО, посочени в член 2, точка 2 от настоящия регламент, и летищата, определени в член 2, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2018/1139.

▼B*Член 3***▼M1****Предоставяне на УВД/АНО и проектиране на структури на въздушното пространство**

1. Държавите членки гарантират, че се предоставят подходящи УВД/АНО и структурите на въздушното пространство са проектирани в съответствие с настоящия регламент по начин, който улеснява общото въздушно движение, като се вземат предвид съображенията за безопасност, изискванията по отношение на въздушното движение и въздействието върху околната среда.

▼B

2. Когато държавите членки приемат още разпоредби за допълване на настоящия регламент по всякакви въпроси, за които са оправомощени съгласно настоящия регламент, в тези разпоредби се спазват стандартите и препоръчителните практики, установени от Чикагската конвенция. При прилагане на разпоредбите на член 38 от Чикагската конвенция държавите членки уведомяват освен Международната организация за гражданско въздухоплаване и Европейската агенция за авиационна безопасност с надлежна обосновка най-късно два месеца след приемането на допълнителните разпоредби.

3. В съответствие с Чикагската конвенция държавите членки публикуват тези допълнителни разпоредби в своя сборник за аеронавигационна информация и публикация.

▼B

4. Когато дадена държава членка реши да организира предоставянето на някои конкретни услуги по въздушното движение в конкурентна среда, въпросната държава членка предприема всички необходими мерки, за да гарантира в съответствие с приложимото национално законодателство и законодателството на Съюза, че доставчиците на тези услуги не предприемат действия, имащи за цел или последица възпрепятстване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията, нито предприемат действия, водещи до злоупотреба с господстващо положение.

▼M1

5. Държавите членки гарантират, че:

а) субектите, които изготвят аеронавигационни данни и аеронавигационна информация, отговарят на изискванията, посочени в:

i) точка ATM/ANS.OR.A.085 от приложение III, с изключение на тези в букви в), г), е), подточка 1, и и) от нея;

ii) точка ATM/ANS.OR.A.090 от приложение III;

б) аеронавигационните данни и аеронавигационната информация се изготвят, обработват и предават от подходящо обучен, компетентен и оправомощен персонал.

Ако аеронавигационните данни или аеронавигационната информация са предназначени да бъдат използвани за целите на полети по ППП или по особени ПВП, изискванията, посочени в първа алинея, букви а) и б), се прилагат за всички субекти, които изготвят такива данни и информация.

6. Когато е преценено, че обслужване на въздушното движение трябва да се предоставя в определени части от въздушното пространство или на определени летища, държавите членки гарантират, че тези части от въздушното пространство или тези летища са упоменати конкретно във връзка с предоставяното обслужване на въздушното движение.

7. Държавите членки гарантират, че между съответните доставчици на УВД/АНО и операторите на въздухоплавателни средства са постигнати подходящи договорености за адекватна координация на дейностите и предоставяните услуги, както и за обмен на относими данни и информация.

8. Държавите членки определят лицата или организациите, които отговарят за проектирането на структурите на въздушното пространство, и гарантират, че тези лица или организации прилагат изискванията, посочени в допълнение I към приложение XI (Част FPD).

9. Държавите членки гарантират поддържането и периодичния преглед на процедурите за полети на летищата и във въздушното пространство под тяхна отговорност. За тази цел държавите членки определят лицата или организациите, които отговарят за тези задачи, и гарантират, че лицата или организациите спазват изискванията, посочени в член 6, букви а) и к).

*Член 3а***Определяне на необходимостта от предоставяне на обслужване на въздушното движение**

1. Държавите членки определят необходимостта от предоставяне на обслужване на въздушното движение, като вземат предвид всеки от следните фактори:

а) видовете въздушно движение, за които се отнасят услугите;

▼ M1

- б) плътността на въздушното движение;
- в) метеорологичните условия;
- г) други относими фактори, свързани с целите на обслужването на въздушното движение, определени в точка ATS.TR.100 от приложение IV.

2. При определяне на необходимостта от предоставяне на обслужване на въздушното движение, държавите членки не вземат предвид наличието на системи на борда на въздухоплавателните средства за предотвратяване на сблъскване във въздуха.

*Член 3б***Координация между военните органи и доставчиците на обслужване на въздушното движение**

Без да се засяга член 6 от Регламент (ЕО) № 2150/2005, държавите членки установяват специални процедури, така че:

- а) доставчиците на обслужване на въздушното движение да бъдат уведомявани, ако военен орган забележи, че въздухоплавателно средство, което е или може да бъде гражданско въздухоплавателно средство, се приближава или е навлязло в зона, в която може да се наложи да се извърши прехват;
- б) доставчикът на обслужване на въздушното движение, в тясна координация с военния орган, да потвърждава идентификационните данни на въздухоплавателното средство и да му предоставя необходимите навигационните указания, за да се избегне необходимостта от прехват.

*Член 3в***Координация на полети, които представляват потенциална опасност за гражданското въздухоплаване**

1. Държавите членки гарантират, че полетите, които представляват потенциална опасност за гражданските въздухоплавателни средства над тяхната територия, са координирани, включително в открито море, в случай че компетентният орган е поел отговорност да предоставя обслужване на въздушното движение в съответното въздушно пространство по силата на регионално аеронавигационно споразумение в рамките на ИКАО. Координацията се осъществява достатъчно рано, за да позволи своевременно разпространяване на информация за тези дейности.

2. Държавите членки въвеждат разпоредби за разпространяване на информация за дейностите, посочени в параграф 1.

*Член 3г***Аварийна УКВ честота**

1. Без да се засяга параграф 2, държавите членки гарантират, че аварийната УКВ честота (121,500 MHz) се използва само за действителни аварийни цели, посочени в точка ATS.OR.405, буква а) от приложение IV.

2. По изключение държавите членки могат да разрешат използването на аварийната УКВ честота, упомената в параграф 1, за други цели, различни от посочените в точка ATS.OR.405, буква а) от приложение IV, ако те са ограничени до необходимото за осъществяване на тяхното предназначение и с цел да се намали въздействието върху въздухоплавателно средство в бедствие или аварийно състояние и върху работата на органите за обслужване на въздушното движение.

*Член 4***Компетентен орган за сертифициране, надзор и правоприлагане**

1. Компетентният орган, отговорен за издаването на сертификати на доставчиците на услуги, за потвърждение получаването на декларациите от доставчиците на полетно-информационно обслужване, посочени в член 7, където е уместно, както и за надзора и правоприлагането по отношение на тези доставчици на услуги, е посоченият в член 4 от Регламент (ЕО) № 549/2004 национален надзорен орган на държавата членка, в която е основното място на дейност на кандидатстващото за сертификата или деклариращото физическо или юридическо лице или същото има регистриран офис, ако съществува такъв, освен ако компетентният орган е Агенцията съгласно член 22а от Регламент (ЕО) № 216/2008.

За целите на настоящия регламент доставчиците на услуги за данни и управителният орган на мрежата се считат за доставчици на общоевропейски услуги; компетентният орган по отношение на тях е Агенцията в съответствие с член 22а, буква в) от Регламент (ЕО) № 216/2008.

2. Компетентните органи, посочени в параграф 1, трябва да отговарят на изискванията, определени в приложение II.

3. Когато един от засегнатите доставчици на услуги е организация, компетентният орган по отношение на която е Агенцията, компетентните органи на съответните държави членки се координират с Агенцията, за да се гарантира, че са изпълнени изискванията, определени в точка ATM/ANS.AR.A.005, буква б), точки (1), (2) и (3) от приложение II:

а) когато доставчиците на услуги предоставят услуги във връзка с функционалните блокове въздушно пространство, които обхващат въздушно пространство, намиращо се под отговорността на повече от една държава членка, както е посочено в член 2, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 550/2004; или

б) когато доставчиците на услуги предоставят трансгранично аеронавигационно обслужване, както е посочено в член 2, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 550/2004.

4. Когато дадена държава членка е определила или създала повече от един компетентен орган в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 549/2004 или съгласно посоченото в член 2, параграфи 3—6 от Регламент (ЕО) № 550/2004 за изпълнение на задачите по сертифициране, надзор и правоприлагане съгласно настоящия регламент, тя гарантира, че областите на компетентност на всеки от тези органи са ясно определени, по-специално по отношение на отговорности, географско ограничение и въздушно пространство. В такъв случай тези органи установяват координация помежду си въз основа на писмени споразумения, така че да се гарантира ефективен надзор и правоприлагане по отношение на всички доставчици на услуги, на които са издали сертификати или, според случая, от които са получили декларации.

5. При изпълнението на задачите си по сертифициране, надзор и правоприлагане съгласно настоящия регламент компетентните органи трябва да са независими от доставчиците на услуги. Тази независимост се осигурява чрез адекватно разделяне, най-малко на функционално равнище, на компетентните органи от доставчиците на услуги. Във връзка с това държавите членки гарантират, че компетентните органи упражняват правомощията си безпристрастно и прозрачно.

6. Държавите членки и, когато Агенцията е компетентният орган, Комисията гарантират, че техните компетентни органи не позволяват на своите служители да участват в изпълнението на задачите си по сертифициране, надзор и правоприлагане съгласно

▼B

настоящия регламент, когато има признаци, че това участие може да доведе пряко или непряко до конфликт на интереси, по-специално по отношение на семейни или финансови интереси.

7. Агенцията поддържа база от данни за контакт с компетентните органи, посочени в параграф 1. За тази цел държавите членки уведомяват Агенцията за наименованията и адресите на своите компетентни органи и за всички последващи промени в тях.

8. Държавите членки и, когато Агенцията е компетентният орган, Комисията определят ресурсите и капацитета, необходими на компетентните органи за изпълнение на техните задачи в съответствие с член 4, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 549/2004 и член 22а от Регламент (ЕО) № 216/2008, като вземат предвид всички значими фактори, включително оценка, извършена от съответните компетентни органи за определяне на необходимите ресурси за изпълнението на техните задачи по настоящия регламент.

*Член 5***Правомощия на компетентния орган, посочен в член 4**

1. Компетентните органи, когато това е необходимо за изпълнението на задачите им по сертифициране, надзор и правоприлагане съгласно настоящия регламент, се оправомощават:

- а) да изискват от подлежащите на надзор от тях доставчици на услуги да предоставят цялата необходима информация;
- б) да изискват от всеки представител, ръководител или друг член на персонала на тези доставчици на услуги да даде устни обяснения относно всеки факт, документ, предмет, процедура или други въпроси, свързани с надзора върху доставчика на услуги;
- в) да влизат във всички помещения и терени, включително експлоатационни площадки, както и в транспортни средства на тези доставчици на услуги;
- г) да проучват, копират или правят извлечения от всеки документ, запис или данни, които се съхраняват от тези доставчици на услуги или те имат достъп до тях, независимо от носителя, на който се съхранява въпросната информация;
- д) да извършват одити, оценки, разследвания и проверки на тези доставчици на услуги.

2. Компетентните органи се оправомощават също така, когато това е необходимо за изпълнението на задачите им по сертифициране, надзор и правоприлагане съгласно настоящия регламент, да упражняват правомощията, посочени в параграф 1, по отношение на организациите, с които са сключени договори и които подлежат на надзор от доставчиците на услуги, както е посочено в точка ATM/ANS.OR.B.015 от приложение III.

▼B

3. Правомощията по параграфи 1 и 2 се упражняват в съответствие с националното законодателство на държавата членка, в която се извършват въпросните дейности, при надлежно отчитане на необходимостта да се гарантира ефективното упражняване на тези правомощия, както и при съобразяване с правата и законните интереси на доставчика на услуги и всякакви трети заинтересовани лица, и при спазване на принципа на пропорционалност. Когато в съответствие с приложимото национално законодателство се изисква предварително разрешение от съдебен орган на съответната държава членка за достъп до помещения, терени и транспортни средства, както е посочено в параграф 1, буква в), съответните правомощия се упражняват едва след получаването на такова предварително разрешение.

При упражняването на правомощията по параграфи 1 и 2 компетентният орган гарантира, че членовете на неговия персонал и, когато е уместно, всички други експерти, които участват във въпросните дейности, са надлежно упълномощени за това.

4. Компетентните органи предприемат или инициират необходимите правоприлагащи мерки, за да гарантират, че доставчиците на услуги, на които са издали сертификат или, когато е приложимо, от които са получили декларация, отговарят и продължават да отговарят на изискванията на настоящия регламент.

*Член 6***Доставчици на услуги**

На доставчиците на услуги се издава сертификат и им се разрешава да упражняват правата, предоставени в рамките на обхвата на този сертификат, когато в допълнение към изискванията, посочени в член 8б, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 216/2008, те отговарят и продължават да отговарят на следните изисквания:

- а) за всички доставчици на услуги — изискванията, определени в приложение III (Част ATM/ANS.OR), подчасти А и Б, и в приложение XIII (Част PERS);
- б) за доставчиците на услуги, различни от доставчиците на обслужване на въздушното движение — изискванията, определени в приложение III (Част ATM/ANS.OR), подчаст В, в допълнение към изискванията по буква а);
- в) за доставчиците на аеронавигационно обслужване, доставчиците на услуги по управление на потоците въздушно движение и управителния орган на мрежата — изискванията, определени в приложение III (Част ATM/ANS.OR), подчаст Г, в допълнение към изискванията по буква а);

▼M1

- г) за доставчиците на обслужване на въздушното движение — изискванията, определени в приложение IV (Част ATS), и изискванията, определени в Регламент (ЕС) № 923/2012, в допълнение към изискванията съгласно букви а) и в);

▼B

- д) за доставчиците на метеорологично обслужване — изискванията, определени в приложение V (Част MET), в допълнение към изискванията по букви а), б) и в);
- е) за доставчиците на аеронавигационно информационно обслужване — изискванията, определени в приложение VI (Част AIS), в допълнение към изискванията по букви а), б) и в);

▼B

- ж) за доставчиците на услуги за данни — изискванията, определени в приложение VII (Част DAT), в допълнение към изискванията по букви а) и б);
- з) за доставчиците на комуникационно, навигационно или обзорно обслужване — изискванията, определени в приложение VIII (Част CNS), в допълнение към изискванията по букви а), б) и в);
- и) за доставчиците на услуги по управление на потоците въздушно движение — изискванията, определени в приложение IX (Част ATFM), в допълнение към изискванията по букви а), б) и в);
- й) за доставчиците на услуги по управление на въздушното пространство — изискванията, определени в приложение X (Част ASM), в допълнение към изискванията по букви а) и б);

▼M1

- к) за доставчиците на услуги по разработване на процедури за полетите — изискванията, определени в приложение XI (Част FPD), в допълнение към изискванията съгласно букви а) и б);

▼B

- л) за управителния орган на мрежата — изискванията, определени в приложение XII (Част NM), в допълнение към изискванията по букви а), б) и в).

*Член 7***Декларация от доставчиците на полетно-информационно обслужване**

Когато държавите членки позволяват на доставчиците на полетно-информационно обслужване да декларират своята способност и средствата си за изпълнение на отговорностите, свързани с предостаняното обслужване в съответствие с член 8б, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 216/2008, тези доставчици трябва да отговарят освен на изискванията, посочени в член 8б, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 216/2008, и на изискванията, определени в точка ATM/ANS.OR.A.015 от приложение III към настоящия регламент.

*Член 8***Съществуващи сертификати**

1. Сертификатите, които са били издадени в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1035/2011, се считат за издадени в съответствие с настоящия регламент.
2. Не по-късно от 1 януари 2021 г. държавите членки заменят сертификатите, посочени в параграф 1, със сертификати в съответствие с формата, определен в допълнение 1 към приложение II.

*Член 9***Отмяна и изменение**

1. Регламент (ЕО) № 482/2008 и регламенти за изпълнение (ЕС) № 1034/2011 и (ЕС) № 1035/2011 се отменят.

▼B

2. Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1377 се отменя.
3. Членове 12 и 21 от Регламент (ЕС) № 677/2011 и приложение VI към същия регламент се заличават.

*Член 10***Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 2 януари 2020 г.

Независимо от това,

- 1) член 9, параграф 2 се прилага от датата на влизане в сила на настоящия регламент;
- 2) по отношение на Агенцията — член 4, параграфи 1, 2, 5, 6 и 8, както и член 5 се прилагат от датата на влизане в сила на настоящия регламент;
- 3) по отношение на доставчиците на услуги за данни — член 6 се прилага във всички случаи от 1 януари 2019 г., а когато такъв доставчик подаде заявление за сертификат и той му бъде предоставен в съответствие с член 6 — от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ I***▼M1**

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ I	ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ТЕРМИНИ, ИЗПОЛЗВАНИ В ПРИЛОЖЕНИЯ П—XIII (Част ОПРЕДЕЛЕНИЯ)
ПРИЛОЖЕНИЕ II	ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ — НАДЗОР НА УСЛУГИТЕ И ДРУГИ МРЕЖОВИ ФУНКЦИИ ЗА УВД (Част ATM/ANS.AR)
ПОДЧАСТ А —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ (ATM/ANS.AR.A)
ПОДЧАСТ Б —	УПРАВЛЕНИЕ (ATM/ANS.AR.B)
ПОДЧАСТ В —	НАДЗОР, СЕРТИФИЦИРАНЕ И ПРАВОПРИЛАГАНЕ (ATM/ANS.AR.C)
Допълнение 1 —	СЕРТИФИКАТ ЗА ДОСТАВЧИК НА УСЛУГИ
ПРИЛОЖЕНИЕ III	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ (Част ATM/ANS.OR)
ПОДЧАСТ А —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ (ATM/ANS.OR.A)
ПОДЧАСТ Б —	УПРАВЛЕНИЕ (ATM/ANS.OR.B)
ПОДЧАСТ В —	СПЕЦИФИЧНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ, РАЗЛИЧНИ ОТ ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ОВД (ATM/ANS.OR.C)
ПОДЧАСТ Г —	СПЕЦИФИЧНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ И НА УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПОТОЦИТЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ, И ЗА УПРАВИТЕЛНИЯ ОРГАН НА МРЕЖАТА (ATM/ANS.OR.D)
Допълнение 1 —	КАТАЛОГ НА АЕРОНАВИГАЦИОННИТЕ ДАННИ
ПРИЛОЖЕНИЕ IV —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ (Част ATS)
ПОДЧАСТ А —	ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ (ATS.OR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
РАЗДЕЛ 2 —	БЕЗОПАСНОСТ НА УСЛУГИТЕ
РАЗДЕЛ 3 —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ, СВЪРЗАНИ С ЧОВЕШКИЯ ФАКТОР, ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ ПО КОНТРОЛ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ
РАЗДЕЛ 4 —	ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО КОМУНИКАЦИЯТА
РАЗДЕЛ 5 —	ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ИНФОРМАЦИЯТА
ПОДЧАСТ Б —	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ (ATS.TR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
РАЗДЕЛ 2 —	ОБСЛУЖВАНЕ ПО КОНТРОЛ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ
РАЗДЕЛ 3 —	ПОЛЕТНО-ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ
РАЗДЕЛ 4 —	АВАРИЙНО-ОПОВЕСТИТЕЛНО ОБСЛУЖВАНЕ

▼ M1

ПРИЛОЖЕНИЕ V	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНО ОБСЛУЖВАНЕ (Част MET)
ПОДЧАСТ А —	ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНО ОБСЛУЖВАНЕ (MET.OR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
РАЗДЕЛ 2 —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ
Глава 1 —	Изисквания за аеронавигационните метеорологични станции
Глава 2 —	Изисквания за летищните метеорологични служби
Глава 3 —	Изисквания за метеорологичните служби за следене
Глава 4 —	Изисквания за консултативните центрове за вулканична пепел (КЦВП)
Глава 5 —	Изисквания за консултативните центрове за тропични циклони (КЦТЦ)
Глава 6 —	Изисквания за световните центрове за зонални прогнози (СЦЗП)
ПОДЧАСТ Б —	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНО ОБСЛУЖВАНЕ (MET.TR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
РАЗДЕЛ 2 —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ
Глава 1 —	Технически изисквания за аеронавигационните метеорологични станции
Глава 2 —	Технически изисквания за летищните метеорологични служби
Глава 3 —	Технически изисквания за метеорологичните служби за следене
Глава 4 —	Технически изисквания за консултативните центрове за вулканична пепел (КЦВП)
Глава 5 —	Технически изисквания за консултативните центрове за тропични циклони (КЦТЦ)
Глава 6 —	Технически изисквания за световните центрове за зонални прогнози (СЦЗП)
Допълнение 1 —	Образец за METAR
Допълнение 2 —	Фиксирани райони на покритие от прогнози на СЦЗП във форма на карти
Допълнение 3 —	Образец за TAF
Допълнение 4 —	Образец за предупреждения за срез на вятъра
Допълнение 5 —	Образец за SIGMET и AIRMET
Допълнение 6 —	Образец за консултативно съобщение за вулканична пепел
Допълнение 7 —	Образец за консултативно съобщение за тропични циклони

▼ M1

Допълнение 8 —	Диапазон и резолюция за цифровите елементи, включени в консултативните съобщения за вулканична пепел (VA) и тропични циклони (TC), SIGMET, AIRMET, летищните предупреждения и предупрежденията за срез на вятъра
ПРИЛОЖЕНИЕ VI	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ (Част AIS)
ПОДЧАСТ А —	ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ (AIS.OR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
РАЗДЕЛ 2 —	УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ДАННИТЕ
РАЗДЕЛ 3 —	АЕРОНАВИГАЦИОННИ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ
Глава 1 —	Стандартизирано представяне на аеронавигационната информация
Глава 2 —	Множества от цифрови данни
РАЗДЕЛ 4 —	РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ПРЕДПОЛЕТНО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ
РАЗДЕЛ 5 —	АКТУАЛИЗИРАНЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ
РАЗДЕЛ 6 —	ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ПЕРСОНАЛА
ПОДЧАСТ Б —	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ (AIS.TR)
РАЗДЕЛ 2 —	УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ДАННИТЕ
РАЗДЕЛ 3 —	АЕРОНАВИГАЦИОННИ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ
Глава 1 —	Стандартизирано представяне на аеронавигационната информация
Глава 2 —	Множества от цифрови данни
РАЗДЕЛ 4 —	РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ПРЕДПОЛЕТНО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ
РАЗДЕЛ 5 —	АКТУАЛИЗИРАНЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ
Допълнение 1 —	СЪДЪРЖАНИЕ НА СБОРНИКА „АЕРОНАВИГАЦИОННА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИКАЦИЯ“ (АИП)
Допълнение 2 —	ФОРМУЛЯР ЗА NOTAM
Допълнение 3 —	ФОРМУЛЯР ЗА SNOWTAM
Допълнение 4 —	ФОРМУЛЯР ЗА ASHTAM
ПРИЛОЖЕНИЕ VII —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ЗА ДАННИ (Част DAT)
ПОДЧАСТ А —	ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ЗА ДАННИ (DAT.OR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
РАЗДЕЛ 2 —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ
ПОДЧАСТ Б —	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ЗА ДАННИ (DAT.TR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

▼ M1

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА КОМУНИКАЦИОННО, НАВИГАЦИОННО ИЛИ ОБЗОРНО ОБСЛУЖВАНЕ (Част CNS)
ПОДЧАСТ А —	ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА КОМУНИКАЦИОННО, НАВИГАЦИОННО ИЛИ ОБЗОРНО ОБСЛУЖВАНЕ (CNS.OR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
ПОДЧАСТ Б —	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА КОМУНИКАЦИОННО, НАВИГАЦИОННО ИЛИ ОБЗОРНО ОБСЛУЖВАНЕ (CNS.TR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
ПРИЛОЖЕНИЕ IX —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПОТОЦИТЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ (Част ATFM)
	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПОТОЦИТЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
ПРИЛОЖЕНИЕ X —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО (Част ASM)
	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО (ASM.TR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
ПРИЛОЖЕНИЕ XI —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОЛЕТИ (Част FRD)
ПОДЧАСТ А —	ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ПО РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОЛЕТИ (FRD.OR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
ПОДЧАСТ Б —	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ПО РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОЛЕТИ (FRD.TR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
Допълнение 1 —	ИЗИСКВАНИЯ ЗА СТРУКТУРИТЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО И СВЪРЗАНИТЕ С ТЯХ ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОЛЕТИ
ПРИЛОЖЕНИЕ XII —	СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВИТЕЛНИЯ ОРГАН НА МРЕЖАТА (Част NM)
	ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВИТЕЛНИЯ ОРГАН НА МРЕЖАТА (NM.TR)
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
ПРИЛОЖЕНИЕ XIII —	ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ, ОТНАСЯЩИ СЕ ЗА ОБУЧЕНИЕТО И ОЦЕНКАТА НА КОМПЕТЕНТНОСТТА (Част PERS)
ПОДЧАСТ А —	ПЕРСОНАЛ ЗА ТЕХНИЧЕСКО ОБСЛУЖВАНЕ НА СИСТЕМИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ
РАЗДЕЛ 1 —	ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
РАЗДЕЛ 2 —	ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ
РАЗДЕЛ 3 —	ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТТА
РАЗДЕЛ 4 —	ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНСТРУКТОРИ И ОЦЕНИТЕЛИ

▼ M1

- Допълнение 1 — Основно обучение — общо
 Допълнение 2 — Основно обучение — по направления
 Допълнение 3 — Обучение за квалификация — общо
 Допълнение 4 — Обучение за квалификация — по направления

▼ B**ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ТЕРМИНИ, ИЗПОЛЗВАНИ В ПРИЛОЖЕНИЯ
II—XIII****(Част ОПРЕДЕЛЕНИЯ)**

За целите на приложения II—XIII се прилагат следните определения:

1. „приемливи средства за съответствие“ (acceptable means of compliance — AMC) означава незадължителни стандарти, приети от Агенцията за поясняване на средствата за постигане на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане;
2. „въздухоплавателна дейност“ означава полет на въздухоплавателното средство, при който то се използва за специализирани услуги, като услугите, свързани със селското стопанство, строителството, фотографията, топографските измервания, наблюдението и патрулирането, търсенето и спасяването или въздушната реклама;
3. „летищно климатологично резюме“ (aerodrome climatological summary) означава кратко представяне на стойностите на определени метеорологични елементи на дадено летище въз основа на статистически данни;
4. „летищна климатологична таблица“ (aerodrome climatological table) означава таблица, съдържаща статистически данни от наблюдения на един или няколко метеорологични елемента на дадено летище;
5. „превишение на летището“ (aerodrome elevation) означава височината на най-високата точка от зоната за кацане спрямо средното морско ниво;

▼ M1

6. „летищно полетно-информационно обслужване (AFIS)“ (aerodrome flight information service) означава полетно-информационно обслужване на летищния трафик, предоставяно от определен доставчик на обслужване на въздушното движение;

▼ B

7. „летищна метеорологична служба“ (aerodrome meteorological office) означава служба, отговаряща за метеорологичното обслужване на летището;
8. „летищно предупреждение“ (aerodrome warning) означава информацията, която се публикува от дадена летищна метеорологична служба относно възникването или очакваното възникване на метеорологични условия, които могат да се отразят неблагоприятно на въздухоплавателно средство на земята, включително паркирано въздухоплавателно средство, както и на летищни съоръжения и услуги;
9. „аеронавигационни данни“ означава сбор от аеронавигационни факти, понятия или инструкции във формализиран вид, подходящ за съобщаване, интерпретиране или обработка;
10. „аеронавигационна база данни“ (aeronautical database) означава съвкупност от аеронавигационни данни, която е организирана и оформена като структурирано множество от данни, съхранява се в електронна форма в системи, валидна е за конкретен период и може да бъде актуализирана;
11. „аеронавигационно неподвижно обслужване“ (aeronautical fixed service — AFS) означава телекомуникационно обслужване между определени неподвижни точки, предоставяно главно за осигуряване на безопасността на въздухоплаването и за редовно, ефикасно и икономично функциониране на въздухоплавателните услуги;
12. „аеронавигационна неподвижна телекомуникационна мрежа (аеронавигационна фиксирана телекомуникационна мрежа — AFTN)“ означава световна система от аеронавигационни неподвижни комуникационни звена, инсталации, устройства, предоставяна като част от аеронавигационното неподвижно обслужване (AFS) за обмен на съобщения и/или цифрови данни между аеронавигационни неподвижни станции с еднакви или съвместими комуникационни характеристики;

▼B

13. „аеронавигационна информация“ е информация, получена в резултат на събиране, анализ и форматиране на аеронавигационни данни;
14. „картографски данни за летищата“ (aerodrome mapping data) означава данните, събирани за целите на съставянето на картографска информация за летищата;
15. „картографска база данни за летищата“ (aerodrome mapping database — AMDB) означава съвкупност от картографски данни за летищата, организирана и оформена като структурирано множество от данни;
16. „аеронавигационна метеорологична станция“ (aeronautical meteorological station) означава станция, извършваща наблюдения и изготвяща метеорологични сведения за използване във въздухоплаването;
17. „доклад от въздухоплавателно средство“ (air-report) означава доклад от въздухоплавателно средство в полет, изготвен в съответствие с изискванията за докладване на информация за местоположението, протичането на полета и/или метеорологичната обстановка;
18. „въздухоплавателно средство“ (aircraft) е всяка машина, която може да се поддържа в атмосферата от реакциите на въздуха, различни от реакциите на въздуха срещу земната повърхност;

▼M1

19. „AIRMET“ означава информация, издадена от метеорологична служба за следене, относно наличието или очакваната поява на определени метеорологични явления по маршрута, които могат да повлияят на безопасността на полетите на въздухоплавателни средства на малки височини, в т.ч. развитието на тези явления във времето и пространството, и които не са били вече включени в прогнозата, предназначена за полети на малки височини в съответния район за полетна информация или негов подрайон;

▼B

20. „персонал за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при управление на въздушното движение (ATSEP)“ (air traffic safety electronics personnel — ATSEP) означава оправомощен персонал, който е компетентен за експлоатацията, поддръжката, извеждането от експлоатация и повторното пускане в експлоатация на оборудване на функционалната система;
21. „орган за обслужване на въздушното движение“ (air traffic services unit) е общ термин, означаващ в различните случаи орган за контрол на въздушното движение, център за полетна информация, летищен орган за полетно-информационно обслужване или пункт за събиране на докладите за обслужване на въздушното движение;
22. „резервно (запасно) летище“ (alternate aerodrome) означава летище, към което дадено въздухоплавателно средство може да продължи полета си, когато стане невъзможно или неепоръчително то да продължи полета си или да кацне на летището на планирано кацане, на което са налице необходимите услуги и съоръжения, което отговаря на експлоатационните показатели на въздухоплавателното средство и което функционира в разчетното време на използването му;
23. „алтернативни средства за съответствие“ (alternative means of compliance — AltMOC) означава алтернатива на съществуващи приемливи средства за съответствие (AMC) или нови средства за постигане на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане, по отношение на които няма приети от Агенцията приемливи средства за съответствие;
24. „абсолютна височина“ (altitude) означава вертикалното разстояние, измерено от средното морско ниво (mean sea level) до определено ниво, точка или обект, приет за точка;
25. „районен контролен център (РКЦ)“ (area control centre — ACC) означава орган, създаден за обслужване по контрол на въздушното движение за контролирани полети в контролираните райони под негова юрисдикция;

▼ B

26. „зонална прогноза за полети на малки височини“ (area forecast for low-level flights) означава прогноза за метеорологични явления за район за полетна информация или подрайон от него, издадена за обхващане на въздушното пространство под полетно ниво 100 (или под полетно ниво 150 в планински райони, или по-високо, когато е необходимо);
27. „зонална навигация“ (area navigation — RNAV) означава метод за навигация, който позволява полета на въздухоплавателни средства по всякакъв желан маршрут в обхвата на наземни или космически навигационни средства, или в границите на възможностите на автономни средства, или комбинация от двете;
28. „аргумент“ (argument) означава твърдение, което се подкрепя чрез изводи от съвкупност от доказателства;
29. „ASHTAM“ означава специална серия от известия NOTAM, уведомяващи посредством специфичен формат за промяна в активността на вулкан, вулканично изригване и/или облак от вулканична пепел, които са от значение за изпълнението на полетите;
30. „мрежови функции за УВД“ (ATM network functions) означава функциите, осъществявани от управителния орган на мрежата в съответствие с Регламент (ЕС) № 677/2011;
31. „одит“ (audit) означава систематичен, независим и документиран процес за установяване на факти и тяхното обективно оценяване с цел контролиране за правилното изпълнение на установените изисквания;
32. „достоверен източник“ (authoritative source) означава:
- а) държавен орган или
  - б) организация, официално призната от държавен орган, да създава и/или публикува данни, които отговарят на изискванията за качество на данните (DQRs), определени от съответната държава;
33. „автоматична система за наблюдение“ (automatic observing system) означава система за наблюдение, която измерва, извежда и съобщава всички изисквани елементи без човешка намеса;
34. „авиационно предприятие“ (aviation undertaking) означава субект, лице или организация, различни от регулираните от настоящия регламент доставчици на услуги, който се влияе от или въздейства върху услуга, предоставяна от доставчик на услуга;
35. „пауза“ (break) означава период от време в рамките на периода на дежурство, през който от ръководителя на полети не се изисква да изпълнява задълженията си, с цел възстановяване на силите;
36. „сертифицирано приложение за въздухоплавателно средство“ (certified aircraft application) означава софтуерно приложение, одобрено от Агенцията като част от въздухоплавателно средство, което е предмет на член 4 от Регламент (ЕО) № 216/2008;

▼ M4

37. „облачност от оперативен характер“ (cloud of operational significance) означава облачност с височина на долната граница под 5 000 ft или под най-голямата минимална секторна височина — което от двете е по-голямо, или купесто-дъждовен облак или мощен купест облак на всякаква височина;

▼ B

38. „търговски въздушен транспорт“ (commercial air transport) означава полет на въздухоплавателно средство за превоз на пътници, товари или поща срещу заплащане или друго вознаграждение;

▼ M5

- 38a. „трасе за конвенционална навигация“ (conventional navigation route) означава трасе за ОВД, определено с използване на наземни навигационни средства;

▼ B

39. „контролиран район“ (control area) е контролирано въздушно пространство, простиращо се нагоре от определена граница над земната повърхност;
40. „стрес при критични инциденти“ (critical incident stress) означава проявата на нехарактерни и/или крайни емоционални, физически и/или поведенчески реакции на лице след събитие или инцидент;
41. „качество на данните“ (data quality) означава степента или нивото на увереност, че предоставените данни отговарят на изискванията на ползвателя на данните по отношение на точност, резолюция (разрешаваща способност), интегритет (или еквивалентното ниво на увереност), проследимост, навременност, пълнота и формат;
42. „изисквания за качество на данните“ (data quality requirements — DQRs) означава спецификация за характеристиките на данните (т.е. точност, резолюция, интегритет (или еквивалентното ниво на увереност), проследимост, навременност, пълнота и формат), за да се гарантира, че данните съответстват на употребата, за която са предназначени;
43. „резервно летище на летището за кацане“ (destination alternate) означава резервно летище, на което дадено въздухоплавателно средство ще може да извърши кацане, ако кацането на планираното летище за кацане стане невъзможно или непрепоръчително;
44. „дежурство“ (duty) означава всяка задача, чието изпълнение от ръководителя на полети е поискано от доставчика на обслужване по контрол на въздушното движение;
45. „период на дежурство“ (duty period) означава периода, който започва, когато доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение поиска от ръководителя на полети да се яви, да бъде на разположение или да започне дежурство, и приключва, когато ръководителят на полети бъде освободен от дежурство;
46. „превишение“ (elevation) означава разстоянието по вертикалата между точка или ниво от земната повърхност или върху нея до средното морско ниво;
47. „резервно летище по маршрута“ (en-route alternate) означава резервно летище, на което дадено въздухоплавателно средство ще може да извърши кацане, ако по време на полета по маршрут възникне необходимост да се отклони;
48. „умора“ (fatigue) означава физиологично състояние на намалена умствена или физическа способност вследствие на недоспиване или продължително безсъние, смяната на деня и нощта или натоварване (с умствена или физическа дейност или и двете), което може да намали бдителността на дадено лице и способността му да изпълнява безопасно своите задачи;
49. „полетна документация“ (flight documentation) означава документи, включително карти или формуляри, съдържащи метеорологична информация за даден полет;
50. „център за полетна информация“ (flight information centre) означава орган, създаден за осигуряване на полетно-информационно обслужване и аварийно-оповестително обслужване;
51. „район за полетна информация (РПИ)“ (flight information region — FIR) означава въздушно пространство с определени размери, в границите на което се осигурява полетно-информационно обслужване и аварийно-оповестително обслужване;

▼ B

52. „полетно ниво“ (flight level — FL) означава повърхност с постоянно атмосферно налягане спрямо определена стойност на налягането — 1 013,2 хектопаскала (hPa), отделена от други такива повърхности посредством определени интервали от налягане;
53. „летателен тест“ (flight test) означава полет във фазата на разработване на нови конструктивни решения (за въздухоплавателното средство, задвижващите системи, частите и устройствата), полет за демонстриране на съответствие с основанието за сертифициране или с типовия проект на въздухоплавателно средство, идващо от производствената линия, полет, предназначен за изпробване на нови проектни концепции, изискващи неконвенционални маневри или профили, за които би било възможно да се излезе от вече одобрените полетни диапазони на въздухоплавателното средство, или полет при обучение за изпълнение на някои от горепосочените полети;
54. „прогноза“ (forecast) означава описание на метеорологичните условия, очаквани в конкретен момент или в период от време в определен район или част от въздушното пространство;
55. „прогноза за излитане“ (forecast for take-off) означава прогноза за определен период от време, изготвена от летищна метеорологична служба, която съдържа информация за очакваните условия на комплекса от писти за излитане и кацане (ПИК) по отношение на посоката и скоростта на приземния вятър, както и за всякакви промени в тях, температурата, налягането (QNH) и всички други елементи съгласно договореното на местно равнище;
56. „функционална система“ (functional system) означава комбинация от процедури, човешки ресурси и оборудване, включително хардуер и софтуер, организирани за извършването на определена функция в контекста на УВД/АНО и други мрежови функции за УВД;
57. „въздухоплаване с общо предназначение“ (general aviation) означава полет на гражданско въздухоплавателно средство, различен от въздухоплавателна дейност или от търговски въздушни превози;
58. „цифрови данни в точките на равномерна мрежа“ (данни във форма грид) (grid point data in digital form) означава метеорологични данни, обработени с компютър, за множество точки, разположени на еднакво разстояние една от друга върху карта, предназначени за предаване от един метеорологичен компютър на друг компютър в кодиран вид, подходящ за автоматизирано използване;
59. „инструктивни материали“ (guidance material) означава незадължителни материали, разработени от Агенцията, помагачи за разбиране на значението на изискванията или спецификациите и служещи за правилно тълкуване на Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане, както и на приемливите средства за съответствие;
60. „глобални прогнози в грид-формат“ (gridded global forecasts) означава прогнози за очаквани стойности на метеорологични елементи върху глобална мрежа с определена вертикална и хоризонтална резолюция;
61. „опасност“ означава всяко условие, събитие или обстоятелство, което може да породи вреден ефект;
62. „относителна височина“ (height) означава вертикалното разстояние до дадено ниво, точка или обект, приет за точка, измерено от определена отправна точка;
63. „ниво“ (level) е общ термин, отнасящ се до вертикалното положение на въздухоплавателно средство в полет, като в различните случаи може да означава относителна височина, абсолютна височина или полетно ниво;
64. „локално редовно сведение“ (local routine report) означава метеорологично сведение, издавано през определени интервали от време, предназначено за разпространение само на летището, от което произхождат наблюденията;

▼ B

65. „локално специално сведение“ означава метеорологично сведение, издавано съгласно установените критерии за специално наблюдение и предназначено за разпространение само на летището, от което произхождат наблюденията;
66. „метеорологичен бюлетин“ (meteorological bulletin) означава текст, съдържащ метеорологична информация, предхождана от подходящо заглавие;
67. „метеорологична информация“ (meteorological information) означава метеорологично сведение, анализ, прогноза и всяко друго изложение, свързано със съществуващи или очаквани метеорологични условия;
68. „метеорологично наблюдение“ (meteorological observation) означава измерването и/или оценяването на един или повече метеорологични елементи;
69. „метеорологично сведение“ (meteorological report) означава изложение на наблюдаваните метеорологични условия, отнасящи се за определено време и място;
70. „метеорологичен спътник“ (meteorological satellite) означава изкуствен спътник на Земята, който извършва метеорологични наблюдения и предава тези наблюдения на Земята;

▼ M1

71. „метеорологична служба за следене (MWO)“ (meteorological watch office) означава служба, която наблюдава метеорологичните условия, влияещи на изпълнението на полети, и предоставя информация относно възникването или очакваното възникване на определени метеорологични и други явления в атмосферата по маршрута, които могат да повлияят на безопасността на полетите на въздухоплавателни средства в нейната зона на отговорност;

▼ B

72. „минимална секторна височина“ (minimum sector altitude) означава най-малката височина, която може да се използва, осигурявайки минимален запас от височина 300 m (1 000 ft) над всички обекти, намиращи се в сектор от кръг с радиус 46 km (25 морски мили), в чийто център се намира значима точка — контролната точка на летището (ARP) или контролната точка на вертолетна площадка (HRP);
73. „NOTAM“ означава съобщение, разпространявано по телекомуникационен път, което съдържа информация за въвеждането в действие, състоянието или промяната на всяко аеронавигационно оборудване, обслужване, процедура или опасност, навременното познаване на които има важно значение за персонала, участващ в изпълнението на полети;
74. „препятствие“ (obstacle) означава всички неподвижни (временни или постоянни) и подвижни обекти или части от тях, които:
- а) са разположени в зона, предназначена за движение на въздухоплавателни средства по повърхността; или
  - б) превишават определена повърхност, предназначена да осигури безопасността на въздухоплавателни средства в полет; или
  - в) се намират извън определените по-горе повърхности и са оценени като опасни за въздухоплаването;
75. „ОРМЕТ“ означава оперативна метеорологична информация, използвана при подготовката или планирането по време на полет на летателни операции;
76. „банка данни ОРМЕТ“ (ORMET databank) означава банка данни, създадена да съхранява и предоставя международно оперативна метеорологична информация за аеронавигационно използване;

▼ B

77. „вулканична дейност преди изригване“ (pre-eruption volcanic activity) означава необичайна и/или засилваща се вулканична дейност, която може да предвещава изригване на вулкан;
78. „преобладаваща видимост“ (prevailing visibility) означава най-голямата стойност на видимостта, наблюдавана в съответствие с определението за „видимост“, която е достигната поне на половината от линията на хоризонта или поне на половината от повърхността на летището. Тази област може да включва съседни или несъседни сектори;
79. „неразрешена употреба на психоактивни вещества“ (problematic use of psychoactive substances) означава употребата на едно или няколко психоактивни вещества от дадено лице по начин, който:
- а) представлява пряка опасност за употребилите ги или застрашава живота, здравето или благополучието на други хора; и/или
  - б) причинява или задълбочава проблеми или разстройства от професионален, социален, психически или физически характер;
80. „прогностична карта“ (prognostic chart) означава прогноза за определен(и) метеорологичен(ни) елемент(и), валидна за определен момент или период от време и за определено ниво или част от въздушното пространство, представена графично върху карта;
81. „психоактивни вещества“ (psychoactive substances) означава алкохол, опиоиди, канабиноиди, успокоителни и приспивателни, кокаин, други психостимуланти, халюциногени и летливи разтворители, като се изключват кофеинът и тютюнът;
82. „координационен център за търсене и спасяване“ (rescue co-ordination centre — RCC) означава структура, отговаряща за осигуряването на ефикасна организация на обслужването за търсене и спасяване и за координацията на действията по търсене и спасяване в границите на района за търсене и спасяване;
83. „период на почивка“ (rest period) означава непрекъснат и определен период от време — след и/или преди дежурство, през който ръководителят на полети е освободен от всички задължения;
84. „система за работа на смени“ (rostering system) означава структурата от периоди на дежурство и на почивка на ръководителите на полети в съответствие с правни и оперативни изисквания;
85. „риск“ (risk) означава комбинацията от общата вероятност или честотата на възникване на вреден ефект, породен от опасност, и степента на сериозност на такъв ефект;
86. „писта за излитане и кацане (ПИК)“ (runway) означава определен правоъгълен участък от наземно летище, подготвен за излитане и кацане на въздухоплавателни средства;
87. „хоризонтална видимост на пистата за излитане и кацане (runway visual range — RVR)“ означава разстоянието, до което пилотът на въздухоплавателно средство, намиращо се на осовата линия на пистата за излитане и кацане, може да види маркировъчните знаци на повърхността на пистата или светлините, които я ограничават или маркират осовата ѝ линия;
88. „указание по безопасност“ (safety directive) означава документ, издаден или одобрен от компетентен орган, с който се изисква извършването на действия по дадена функционална система или се налагат ограничения за нейното експлоатационно използване с цел възстановяване на безопасността, когато факти сочат, че в противен случай безопасността на въздухоплаването може да бъде изложена на риск;
89. „система за управление на безопасността (СУБ)“ (safety management system — SMS) означава систематичен подход за управление на безопасността, включително необходимите организационни структури, отговорности, политики и процедури;

▼ B

90. „служба за търсене и спасяване“ (search and rescue services unit) е общ термин, който означава според случая служба, която действа като координационен спасителен център, спомагателен спасителен център или пост за аварийно оповестяване;

▼ M1**▼ B**

92. „полуавтоматична система за наблюдение“ (semi-automatic observing system) означава система за наблюдение, която позволява увеличаването на измерваните елементи и изисква участието на човек във веригата за издаване на съответните сведения;

▼ M1

93. „SIGMET“ означава информация, издадена от метеорологична служба за следене, относно наличието или очакваната поява на определени метеорологични и други явления в атмосферата по маршрута, които могат да повлияят на безопасността на полетите на въздухоплавателни средства, както и информация относно развитието на тези явления във времето и пространството;

▼ B

95. „специален доклад от въздухоплавателно средство“ (special air-report) означава метеорологично сведение от въздухоплавателно средство, издадено в съответствие с критериите въз основа на наблюденията, направени по време на полета;
96. „стрес“ (stress) означава последиците, преживени от дадено лице при сблъскване с потенциална причина („стресов фактор“) за изменение на човешките възможности. Сблъскването със стресовия фактор може да повлияе отрицателно на човешките възможности на дадено лице (вреден стрес), неутрално или положително (полезен стрес) в зависимост от това как лицето схваща способността си да се справи със стресовия фактор;
97. „обучение за квалификационен клас по системи и оборудване“ (system and equipment rating training) означава обучение, предназначено да дава конкретни знания и умения по системи/оборудване, така че да се придобие оперативна компетентност;
98. „специално подобрени данни“ (tailored data) означава аеронавигационни данни, които се предоставят от оператора на въздухоплавателни средства или от доставчика на данни от името на този оператор и са генерирани за това въздухоплавателно средство с оглед на планираната му експлоатация;

▼ M1

99. „резервно летище при излитане“ (take-off alternate) означава резервно летище, на което дадено въздухоплавателно средство би могло да извърши кацане, ако възникне необходимост от това непосредствено след излитане и няма възможност да бъде използвано летището на излитане;

▼ B

100. „летищна прогноза TAF“ (terminal aerodrome forecast — TAF)“ означава кратко изложение на очакваните метеорологични условия на дадено летище за определен период от време;
101. „терен“ (terrain) означава повърхността на земята, съдържаща природни обекти като планини, хълмове, ридове, долини, водни басейни, покритие от ледено или снежно покритие, като се изключват препятствията;
102. „праг“ (threshold) означава началото на използваемата за кацане част от пистата;
103. „зона за приземяване“ (touchdown zone) означава частта от пистата след прага, предназначена за първо опиране на пистата от кацащи самолети;

▼ B

104. „тропичен циклон“ (tropical cyclone) е общ термин за означаване на нефронтални циклони от синоптичен мащаб, зараждащи се над тропични или субтропични води, с организирана конвекция и определена циклонична циркулация на приземния вятър;
105. „консултативен център за тропични циклони (КЦТЦ)“ (tropical cyclone advisory centre — TCAC) означава метеорологичен център, предоставящ консултативна информация на метеорологичните служби за следене, световните центрове за зонални прогнози и международните банки данни ОРМЕТ относно местоположението, прогнозираните посока и скорост на движение, налягането в центъра и максималната скорост на приземния вятър на тропичните циклони;
106. „видимост“ (visibility) означава видимост за въздухоплавателни цели, която се определя от по-голямата стойност от:
- най-голямото разстояние, на което черен обект с подходящи размери, разположен в близост до земната повърхност, може да се види и разпознае, когато се наблюдава на светъл фон;
  - най-голямото разстояние, на което може да се види и разпознае светлина с интензитет около 1 000 кандели (cd) на неосветен фон;

▼ M4

107. „консултативен център за вулканична пепел (КЦВП)“ (volcanic ash advisory centre — VAAC) означава метеорологичен център, който предоставя консултативна информация на метеорологичните служби за следене, районните центрове за контрол, центровете за полетна информация, световните центрове за зонални прогнози и международните банки данни ОРМЕТ относно хоризонталните и вертикалните размери и прогнозираното преместване на вулканичната пепел в атмосферата;

▼ M1

108. „световен център за зонални прогнози (СЦЗП)“ (world area forecast centre) означава метеорологичен център, изготвящ и предоставящ значими метеорологични прогнози (SIGWX) и прогнози за горното въздушно пространство в цифрова форма в световен мащаб пряко на държавите членки като част от аеронавигационното неподвижно обслужване (AFS), базирано в интернет;

▼ B

109. „световна система за зонални прогнози (ССЗП)“ (world area forecast system — WAFS) означава глобална система, чрез която световните центрове за зонални прогнози предоставят аеронавигационни метеорологични прогнози по маршрути в унифицирани стандартни формати;

▼ M1

110. „летищна контролна кула“ (aerodrome control tower) означава орган, създаден за осигуряване на обслужване по контрол на въздушното движение по отношение на летищния трафик;
111. „летищен трафик“ (aerodrome traffic) означава всяко движение по маневрената площ на летището и всички полети на въздухоплавателни средства в района на дадено летище. Въздухоплавателните средства, експлоатирани в района на дадено летище, включват, но не само, въздухоплавателни средства, влизаци в летищната схема на полетите или напускащи тази схема;
112. „летищна схема на полетите“ (aerodrome traffic circuit) означава установен маршрут за полет на въздухоплавателните средства, изпълняващи полети в района на дадено летище;
113. „аеронавигационна неподвижна станция“ (aeronautical fixed station) означава станция за аеронавигационно неподвижно обслужване;
114. „аеронавигационна наземна светлина“ (aeronautical ground light) означава всяка светлина, специално предназначена за аеронавигация, различна от светлината на въздухоплавателното средство;
115. „циркуляр за аеронавигационна информация (AIC)“ (aeronautical information circular) означава публикация, съдържаща информация, която не отговаря на изискванията за създаване на NOTAM или за включване в публикуваната аеронавигационната информация, но има отношение към безопасността на полетите, аеронавигацията, технически, административни или законодателни въпроси;

▼ M1

116. „управление на аеронавигационната информация (AIM)“ (aeronautical information management) означава динамично, интегрирано управление на аеронавигационната информация чрез предоставянето и обмена на цифрови аеронавигационни данни с гарантирано качество в сътрудничество с всички страни;
117. „аеронавигационен информационен продукт“ (aeronautical information product) означава аеронавигационни данни и аеронавигационна информация, предоставяни под формата или на множества от цифрови данни, или на стандартизирано изложение на хартиен или на електронен носител. Аеронавигационните информационни продукти включват:
- сборника „Аеронавигационна информация и публикация“, включително евентуални изменения и допълнения към него;
  - AIC;
  - аеронавигационни карти;
  - NOTAM;
  - множества от цифрови данни;
118. сборникът „Аеронавигационна информация и публикация (АИП)“ (Aeronautical Information Publication) означава сборник, издаван или одобряван от дадена държава, който съдържа дългосрочна аеронавигационна информация от важно значение за въздушната навигация;
119. „изменение на АИП“ означава трайна промяна в информацията, съдържаща се в АИП;
120. „допълнение към АИП“ означава временна промяна в информацията, съдържаща се в АИП, която се предоставя чрез специални страници;
121. „регулиране и контрол на аеронавигационната информация (AIRAC)“ (aeronautical information regulation and control) означава система, основана на общи дати на влизане в сила, чието предназначение е своевременното оповестяване на обстоятелства, които предизвикват необходимост от съществени промени в оперативната работа;
122. „аеронавигационно подвижно обслужване“ (aeronautical mobile service) означава мобилно обслужване между аеронавигационните станции и станциите на въздухоплавателните средства или между станциите на въздухоплавателните средства, в което могат да участват станциите на средствата за спасяване; в това обслужване могат да участват и аварийни радиопредаватели за указване на местоположение, които работят на специални честоти, използвани при бедствия и аварии;
123. „аеронавигационна станция“ (aeronautical station) означава наземна станция за аеронавигационно подвижно обслужване. В някои случаи аеронавигационната станция може да бъде разположена на борда на плавателен съд или на платформа в морето;
124. „аеронавигационна телекомуникационна станция“ (aeronautical telecommunication station) означава станция за телекомуникационно обслужване, предоставяно за аеронавигационни цели;
125. „летище с летищно полетно-информационно обслужване“ (AFIS aerodrome) означава летище, в чието въздушно пространство се предоставя полетно-информационно обслужване;
126. „орган за летищно полетно-информационно обслужване“ (AFIS unit) означава орган, създаден да предоставя летищно полетно-информационно обслужване и аварийно-оповестително обслужване;
127. „идентификатор на въздухоплавателното средство“ означава група от букви, цифри или комбинация от тях, която или е идентична на или е кодираният еквивалент на позивната на въздухоплавателното средство, която трябва да се употребява в комуникацията въздух—земя и която се използва, за да се идентифицира въздухоплавателното средство в комуникациите земя—земя по обслужването на въздушното движение;
128. „комуникация въздух—земя“ (air-ground communication) означава двустранна комуникация между въздухоплавателни средства и станции или пунктове, разположени на земната повърхност;

▼ **M1**

129. „консултативно обслужване на въздушното движение“ (air traffic advisory service) означава обслужване, предоставяно във въздушно пространство с определени размери или по определен маршрут (консултативно въздушно пространство) за осигуряване на сепарация, доколкото това практически е възможно, между въздухоплавателни средства, изпълняващи полети съгласно полетен план по правилата за полети по прибори;
130. „разрешение по контрол на въздушното движение (разрешение по КВД)“ (air traffic control clearance или ATC clearance) означава разрешение дадено въздухоплавателно средство да продължи своя маршрут при условията, определени от орган за контрол на въздушното движение;
131. „инструкция за контрол на въздушното движение“ (air traffic control instruction или ATC instruction) означава разпореждания, издадени от контрола на въздушното движение с цел да се изиска предприемането на конкретно действие от пилота;
132. „орган за контрол на въздушното движение (орган за КВД)“ (air traffic control (ATC) unit или ATC unit) е общ термин, означаващ в различните случаи районен контролен център, орган за контрол на подхода или летищна контролна кула;
133. „ALERFA“ е кодова дума, използвана за обозначаване на фаза на тревога;
134. „аварийно-оповестително обслужване“ (alerting service) означава обслужване, предоставяно с цел уведомяване и оказване на необходимото съдействие на съответните организации, за въздухоплавателни средства, нуждаещи се от помощта на службите за търсене и спасяване, в съответствие с изискванията;
135. „фаза на тревога“ (alert phase) означава ситуация, при която съществуват опасения за безопасността на въздухоплавателно средство и намиращите се на борда му лица;
136. „орган за контрол на подхода“ (approach control unit) е орган за обслужване по контрол на въздушното движение за контролирани полети, долитащи към или отлитащи от едно или повече летища;
137. „маршрут за зонална навигация“ (area navigation route) означава трасе за ОВД, определено за ползване от въздухоплавателни средства, които могат да прилагат зонална навигация;
138. „събиране“ (assemble) означава процес на обединяване на данни от множество източници в база данни и създаване на основа за последваща обработка;
139. „трасе за ОВД“ (ATS route) е определен маршрут, предназначен за направляване на потока въздушно движение за нуждите на обслужването на въздушното движение;
140. „обзорно обслужване при ОВД“ (ATS surveillance service) означава обслужване, което се предоставя пряко с помощта на обзорна система за ОВД;
141. „обзорна система за ОВД“ (ATS surveillance system) е общ термин, обозначаващ, според случая, система за автоматичен зависим обзор — радиоразпръскване (ADS-B), първичен обзорен радар (PSR), вторичен обзорен радар (SSR) или всяка друга всяка сравнима наземна система, която позволява идентифициране на въздухоплавателното средство;
142. „автоматичен зависим обзор — излъчване (ADS-B)“ (automatic dependent surveillance — broadcast) означава средство, чрез което въздухоплавателни средства, летищни автотранспортни средства и други обекти могат автоматично да предават или приемат, или да приемат и предават данни за идентификация, местонахождение и допълнителни данни, според случая, в режим на радиоразпръскване по линия за предаване на данни;
143. „автоматичен зависим обзор — контракт (ADS-C)“ (automatic dependent surveillance — contract) означава средство, чрез което по линия за предаване на данни се обменя информация за условията на договор ADS-C между наземната система и въздухоплавателното средство, като се уточнява при какви условия ще започне предаването на доклади ADS-C и какви данни ще се съдържат в тях;

▼ **M1**

144. „автоматично летищно информационно обслужване (ATIS) (automatic terminal information service)“ означава деноношно или в определен период от денонощието автоматично предоставяне на текуща, рутинна информация на пристигащи и заминаващи въздухоплавателни средства;
145. „автоматично летищно информационно обслужване по линия за предаване на данни (D-ATIS)“ (Data link-automatic terminal information service) означава предоставяне на ATIS посредством линия за предаване на данни;
146. „гласово автоматично летищно информационно обслужване (Voice-ATIS)“ (voice-automatic terminal information service) означава предоставяне на ATIS посредством непрекъснато излъчване на повтарящи се гласови съобщения;
147. „излъчване“ (broadcast) означава предаване на информация, свързана с аеронавигацията, която не е отправена до конкретна станция или станции;
148. „таван на облачността“ (ceiling) означава височината над земята или водата на долната граница на най-ниския облачен слой, намиращ се по-ниско от 6000 m (20 000 ft) и закриващ повече от половината небе;
149. „граница за действие на разрешението“ (clearance limit) означава точката, до която даденото на въздухоплавателното средство разрешение по контрол на въздушното движение е валидно;
150. „долна граница на облачността“ (cloud base) означава височината на основата на най-ниските наблюдавани или прогнозирани облачни образувания в близост до летище или експлоатационна площадка, или в определен район за провеждане на полети, обичайно измервана над превишението на летището или, в случай на полети над море, над средното морско равнище;
151. „пълнота“ (completeness) по отношение на данните означава степента на увереност, че са предоставени всички необходими данни за предвидената употреба;
152. „ниво на доверие“ (confidence level) означава вероятността истинската стойност на даден параметър да е в определен интервал около приблизителната оценка на неговата стойност;
153. „конферентна комуникация“ (conference communications) означава комуникационни средства, чрез които може да се води пряк разговор от три или повече места едновременно;
154. „контролирана зона“ (control zone) означава контролирано въздушно пространство, простиращо се от земната повърхност нагоре до определена горна граница;
155. „контролирано летище“ (controlled aerodrome) означава летище, на което се осигурява обслужване по контрол на въздушното движение на летищния трафик;
156. „контролирано въздушно пространство“ (controlled airspace) означава въздушно пространство с определени размери, в границите на което се осигурява обслужване по контрол на въздушното движение съгласно класификацията на въздушното пространство;
157. „контролиран полет“ (controlled flight) означава всеки полет, който е предмет на разрешение по контрол на въздушното движение;
158. „комуникация между ръководителите на полети и пилотите по линия за предаване на данни (CPDLC)“ (controller-pilot data link communications) означава средство за комуникация между ръководителя на въздушното движение и пилота по линия за предаване на данни за целите на контрола на въздушното движение;
159. „критична зона“ (critical area) означава зона с определени размери, простираща се около наземното оборудване за точен подход по прибори, в която присъствието на автотранспортни или въздухоплавателни средства ще доведе до недопустимо смущение на насочващите сигнали;
160. „крейсерско ниво“ (cruising level) е ниво, поддържано в продължение на значителна част от полета;

▼ M1

161. „циклична контролна сума (CRC)“ (cyclic redundancy check) означава математически алгоритъм, прилаган за цифрови данни, който осигурява определено ниво на защита срещу загуба или промяна на данните;
162. „опасна зона“ (danger area) означава въздушно пространство с определени размери, в границите на което за посочени периоди от време може да се осъществява дейност, представляваща опасност за полетите на въздухоплавателни средства;
163. „точност на данните“ (data accuracy) означава степента на съответствие между прогнозната или измерената стойност и действителната стойност;
164. „повърхност за събиране на данни“ (data collection surface) означава определена повърхност за целите на събиране на данни за препятствия или за терена;
165. „интегритет на данните“ (data integrity) означава степента на увереност, че даден елемент от аеронавигационни данни и неговата стойност не са били изгубени или изменени от момента на изготвяне на данните или от момента на тяхното последно разрешено изменение;
166. „елемент от данни“ (data item) означава отделен атрибут на цялостно множество от данни, на който се дава стойност, определяща неговия настоящ статус;
167. „комуникация по линия за предаване на данни“ (data link communications) означава форма на комуникация, предназначена за обмен на съобщения по линия за предаване на данни;

▼ M4

168. „VOLMET по линия за предаване на данни (D-VOLMET)“ (data link-VOLMET) означава предоставяне на редовни метеорологични сведения за летището (METAR), специални метеорологични сведения за летището (SPECI), TAF, SIGMET, специални доклади от въздухоплавателни средства, които не са обхванати от SIGMET, и, при наличие, AIRMET, по линия за предаване на данни;

▼ M1

169. „изготвяне на данни“ означава създаване на нов елемент от данни с неговата съответна стойност, модификация на стойността на съществуващ елемент от данни или заличаване на съществуващ елемент от данни;
170. „продуктова спецификация на данни“ (data product specification) означава подробно описание на множество от данни или серия от множества от данни и допълнителна информация, което позволява данните да бъдат създадени, предоставени на друга страна и използвани от нея;
171. „множество от данни“ (data set) означава определяем набор от данни;
172. „височинно начало“ (datum) означава величина или набор от величини, които могат да служат като референтни или като начални за изчисляване на други величини;
173. „DETRESFA“ е кодова дума, която се използва за обозначаване на фаза на бедствие;
174. „фаза на бедствие“ (distress phase) означава ситуация, при която съществува обоснована увереност, че въздухоплавателното средство и намиращите се на борда му лица са застрашени от сериозна и непосредствена опасност или се нуждаят от незабавна помощ;
175. „разрешение от следващ орган по маршрута“ (downstream clearance) означава разрешение, издадено на въздухоплавателно средство от орган за контрол на въздушното движение, който не е настоящият контролиращ орган на това въздухоплавателно средство;
176. „основен трафик“ (essential traffic) означава контролиран трафик, който подлежи на сепарация от обслужването по контрол на въздушното движение, но който във връзка с конкретен контролиран полет не е или няма да бъде сепариран от друг контролиран трафик въз основа на съответния минимум за сепарация;
177. „основен местен трафик“ (essential local traffic) означава всяко въздухоплавателно средство, автотранспортно средство или персонал, намиращи се върху или в близост до маневрената площ, или трафикът в зоната за излитане и първоначален набор или в зона за финален подход, които могат да представляват опасност за съответното въздухоплавателно средство;

▼ M1

178. „разчетно време на долитане“ (estimated time of arrival) означава:
- за полети по правилата за полети по прибори (ППП) — разчетното време, в което въздухоплавателното средство ще долети над точка, определена с използване на навигационни средства, от която започва процедурата за подход по прибори, а при отсъствие на навигационни средства, свързани с това летище — времето, в което въздухоплавателното средство ще долети над летището;
  - за полети, изпълнявани по правилата за визуални полети (ПВП) — разчетното време, в което въздухоплавателното средство ще долети над летището;
179. „характеристика“ (feature) означава абстрактно представяне на явления от реалния свят;
180. „атрибут на характеристика“ (feature attribute) означава отличителен белег на характеристиката, който притежава име, вид данни и обхват от стойности, свързани с него;
181. „вид на характеристиката“ (feature type) означава клас явления от реалния свят с общи свойства, който представлява основно ниво на класификация в каталог на характеристиките;
182. „финален подход“ (final approach) означава тази част от процедурата за подход по прибори, която:
- започва в определена точка (fix или point) или, където такава не е определена, което и да е от следните места:
    - в края на последния завой от процедурата, на завоя за излизане на правата за кацане или на завоя за навлизане в процедура „хиподрум“ (racetrack), ако е определена;
    - в точката за влизане в последната пътна линия, указана в процедурата за подход,
  - завършва в точка в района на летище, от която може да се изпълни кацане или да се започне процедура за минаване на втори кръг;
183. „зона за полетна информация“ (flight information zone) означава въздушно пространство с определени размери, в рамките на което се предоставя летищно полетно-информационно обслужване и аварийно-оповестително обслужване на летищния трафик;
184. „услуги по разработване на процедури за полети“ (flight procedure design services) означава услуги по разработване, документиране, потвърждаване, поддържане и периодично преразглеждане на процедурите за полети, необходими за безопасността, редовното предоставяне и ефективността на аеронавигацията;
185. „проектант на процедури за полети“ (flight procedure designer) означава квалифицирано лице, което извършва разработване, документиране, потвърждаване, непрекъснато поддържане и периодично преразглеждане на процедурите за полети;
186. „процедура за полети“ (flight procedure) означава набор от предварително определени полетни маневри, които са предвидени да бъдат следвани от пилотите и които се публикуват в печатен или цифров формат, или и по двата начина. Процедурите за полети се изпълняват или в съответствие с правилата за полети по прибори (ППП), или в съответствие с правилата за визуални полети (ПВП);
187. „полетен план“ (flight plan) означава специфична информация, предоставяна на органите за обслужване на въздушното движение, отнасяща се за планиран полет или част от полет на въздухоплавателно средство;
188. „видимост в полет“ (flight visibility) означава видимостта от пилотската кабина на въздухоплавателното средство в полет;

▼ M1

189. „формат“ (format) по отношение на данните означава структура от елементи, записи и файлове, подредени така, че да отговарят на стандартите, спецификациите или изискванията за качество на данните;
190. „геоид“ (geoid) означава повърхност с един и същи потенциал на гравитационното поле на Земята, съпадаща с несмутеното средно морско равнище (MSL) и неговото продължение под материците;
191. „вълна на геоида“ (geoid undulation) означава разстоянието на геоида над (с положителен знак) или под (с отрицателен знак) математически определения референтен елипсоид;
192. „глисада“ (glide path) означава профил за снижение, установен за вертикално насочване при финален подход;
193. „приземна видимост“ (ground visibility) означава видимост на летището, както е докладвана от упълномощен наблюдател или от автоматични системи;
194. „курс“ (heading) означава направлението на надлъжната ос на въздухоплавателното средство, изразявано обикновено в градуси спрямо северното направление (на истинския, магнитния, компасния или условния меридиан);
195. „вертолетно летище“ (heliport) означава летище или определен участък от повърхността на съоръжение, предназначен изцяло или частично за кацане, излитане и наземно движение на вертолеги;
196. „класификация на интегритет“ (integrity classification) по отношение на аеронавигационните данни означава класификация, която се основава на потенциалния риск, произтичащ от използването на увредени данни, и съгласно която данните се определят като рутинни, съществени и критични;
197. „международна служба NOTAM (NOF)“ (international NOTAM office) е служба, определена от дадена държава членка за международен обмен на NOTAM;
198. „точка за изчакване“ (holding fix) означава географско местоположение, което служи като отправна точка при изпълнение на процедура за изчакване;
199. „процедура за изчакване“ (holding procedure) означава предварително определена маневра, позволяваща на въздухоплавателното средство да остане в пределите на определено въздушно пространство в очакване на следващо разрешение;
200. „идентификация“ (identification) означава ситуацията, която съществува, когато индикацията за позиция на дадено въздухоплавателно средство се наблюдава на обзорния екран и е еднозначно идентифицирано;
201. „правила за полети по прибори“ (instrument flight rules) са правила, които позволяват на въздухоплавателно средство, оборудвано с подходящо навигационно оборудване, съответстващо на маршрута, да извършва полети в съответствие с приложените изисквания за въздушните операции;
202. „INCERFA“ е кодова дума, използвана за обозначаване на фаза на неопределеност;
203. „операция за подход по прибори“ (instrument approach operations) означава подход и кацане с използване на прибори за навигационно насочване въз основа на процедура за подход по прибори. Има два метода за извършване на операции за подход по прибори:
- а) 2D подход по прибори, като се използва само странично навигационно насочване;
- б) 3D подход по прибори, като се използват както странично, така и вертикално навигационно насочване;

▼ M1

204. „процедура за подход по прибори“ (instrument approach procedure) означава поредица от предварително определени маневри, изпълнени по прибори съгласно изискванията за предпазване от препятствия, започваща от точката (fix) за начален подход или, ако е приложимо, от началото на определен маршрут за долитане и завършваща в точка, в която може да се извърши кацане, или ако такова не се извърши, в точка, за която са валидни критериите за минималната безопасна височина за прелитане над препятствията при изчакване или по маршрута. Процедурите за подход по прибори се класифицират, както следва:
- а) „процедура за неточен подход“ (non-precision approach (NPA) procedure) означава процедура за подход по прибори, предназначена за 2D подход по прибори тип А;
  - б) „процедура за подход с вертикално насочване (APV)“ (approach procedure with vertical guidance) означава процедура по прибори с навигация, базирана на летателните характеристики и оборудването на BC (PBN), предназначена за 3D подход по прибори тип А;
  - в) „процедура за точен подход“ (precision approach procedure) означава процедура за подход по прибори, базирана на навигационни системи (ILS, MLS, GLS и SBAS Cat I), предназначена за 3D подход по прибори тип А или тип Б;]
205. „приборни метеорологични условия“ (instrument meteorological conditions) означава метеорологични условия, изразени в стойности за видимост, разстояние до облаците и тавана на облачността, като те са по-ниски от минимумите, установени за визуалните метеорологични условия;

▼ M5

206. „операции при намалена видимост (LVO)“ (low-visibility operations) означава операции за подход или излитане на писта за излитане и кацане с хоризонтална видимост на пистата за излитане и кацане (RVR) под 550 m или с относителна височина за вземане на решение (DH), по-малка от 200 ft;
- 206a. „процедури при намалена видимост“ (low-visibility procedures) означава процедури, прилагани на летищата с цел осигуряване на безопасност по време на операции при намалена видимост;

▼ M1

207. „маневрена площ“ (manoeuvring area) означава частта от летището, предназначена за излитане, кацане и рулиране на въздухоплавателни средства, изключваща пероните;
208. „метаданни“ (metadata) означава данни за данните;
209. „работна площ“ (movement area) означава частта от летището, предназначена за излитане, кацане и рулиране на въздухоплавателни средства, състояща се от маневрената площ и перона;
210. „навигационно средство“ (navigation aid) означава съоръжение или система, външни за въздухоплавателното средство, които генерират електромагнитни сигнали, използвани от навигационните системи на въздухоплавателните средства за определяне на местоположението или за насочване по траекторията на полета;
211. „режим „Вторичен обзорен радар (режим SSR)“ (mode Secondary Surveillance Radar) означава конвенционален индикатор, свързан със специфични функции на запитващите сигнали, предавани от запитващите устройства на вторичните обзорни радары (SSR). Съществуват четири режима, посочени в приложение 10 на ИКАО: А, С, S и смесен режим;
212. „почти успоредни писти“ (near-parallel runways) означава писти, които не се пресичат и продължението на чиито осови линии имат ъгъл на конвергенция/отклонение от 15 градуса или по-малък;

▼ M5

- 212a. „операция с експлоатационни кредити“ (operation with operational credits) означава операция, при която се използва конкретно въздухоплавателно средство или наземно оборудване, или комбинация от въздухоплавателно средство и наземно оборудване, която позволява един от следните елементи:
- а) прилагане на по-ниски от стандартните експлоатационни минимума на летищата за конкретен вид експлоатация;
  - б) изискванията за видимост могат да бъдат спазени или намалени;
  - в) необходими са по-малко наземни съоръжения;

▼ M1

213. „командир“ (pilot-in-command) означава пилотът, определен от оператора, а при авиацията с общо предназначение — от собственика, да ръководи и да отговаря за безопасното изпълнение на полета;
214. „местоположение“ (position) в географски контекст означава набор от координати (географска ширина и дължина), отнесени към математически определения референтен елипсоид, по които се определя местоположението на точка върху повърхността на Земята;
215. „индикация на местоположението“ (position indication) означава визуална индикация в символна или в несимволна форма, или и двете, на местоположението на въздухоплавателно средство, летищно автотранспортно средство или друг предмет, обозначена на обзорния екран;
216. „барометрична височина“ (pressure-altitude) означава атмосферно налягане, изразено в стойности на височина, съответстваща на това налягане в стандартната атмосфера;
217. „първичен радар“ (primary radar) означава радарна система, която използва отразени радиосигнали;
218. „разпечатвана комуникация“ (printed communications) означава комуникация, която осигурява автоматично непрекъснато отпечатване (запис) на всеки терминал от дадена верига на всички съобщения, преминаващи през тази верига;
219. „забранена зона“ (prohibited area) означава въздушно пространство с установени размери над земната повърхност или териториалните води на дадена държава членка, в пределите на което полетите на въздухоплавателни средства са забранени;
220. „радионавигационно обслужване“ (radio navigation service) означава обслужване, предоставящо посредством едно или повече радионавигационни средства насочваща информация или данни относно местоположението с цел ефикасна и безопасна експлоатация на въздухоплавателни средства;
221. „радиотелефония“ (radiotelephony) означава форма на радиовръзка, която е предназначена главно за обмен на информация в речева форма;
222. „спецификация на необходимите комуникационни характеристики“ (required communication performance specification или RCP specification) означава набор от изисквания за предоставяне на обслужване на въздушното движение и свързаните с тях наземно оборудване, технически характеристики на въздухоплавателното средство и операции, необходими за поддържане на комуникация, основана на експлоатационните характеристики;
223. „спецификация на необходимите обзорни характеристики“ (required surveillance performance specification или RSP specification) означава набор от изисквания за предоставяне на обслужване на въздушното движение и свързаните с тях наземно оборудване, технически характеристики на въздухоплавателното средство и операции, необходими за поддържане на обзор, основан на експлоатационните характеристики;
224. „разрешаваща способност“ (resolution) по отношение на данните означава броят от единици или цифри, определящ порядъка, до който се представят и използват измерените или изчислените стойности;
225. „ограничена зона“ (restricted area) означава въздушно пространство с установени размери над земната повърхност или териториалните води на дадена държава членка, в пределите на което полетите на въздухоплавателни средства са ограничени съгласно определени условия;
226. „етап от маршрута“ (route stage) означава маршрут или част от маршрут, който се прелита без междинно кацане;
227. „използваема писта за излитане и кацане (използваема ПИК)“ (runway-in-use) означава писта или писти, които органите за обслужване на въздушното движение в определен момент смятат за най-подходящи за използване от типовете въздухоплавателни средства, които се очаква да кацнат на или да излетят от летището. За нуждите на кацащите и излитащите въздухоплавателни средства могат да бъдат определени отделни или няколко използваеми ПИК;

▼ M1

228. „вторичен радар“ (secondary radar) означава радарна система, в която предадения от радарната станция радиосигнал предизвиква предаване на радиосигнал от друга станция;
229. „вторичен обзорен радар (SSR)“ (secondary surveillance radar) означава радарна система за обзор, използваща предаватели и приемници (запитващи устройства) и транспондери;
230. „чувствителна зона“ (sensitive area) означава зона, простираща се извън критичната зона, в която паркирането или движението на въздухоплавателни или на автотранспортни средства ще повлияе на насочващия сигнал до степен той да бъде предаден до използващото го въздухоплавателно средство с недопустими смущения;

▼ M5

231. „SNOWTAM“ означава специална серия NOTAM съобщения, излъчвани в стандартен формат, предоставящ доклад за състоянието на повърхността, с които се съобщава за наличието или отстраняването на опасни условия поради сняг, лед, киша, скреж, локви вода или вода, образувани от сняг, киша, лед или скреж върху работната площ;

▼ M1

232. „съществена точка“ (significant point) означава определено географско място, използвано при определяне на трасе за ОВД или на траектория на полета на въздухоплавателно средство, както и за други цели на навигацията и обслужването на въздушното движение;
233. „обзорен екран“ (situation display) означава електронен екран, на който се изобразява местоположението и движението на въздухоплавателното средство и друга информация според изискванията;
234. „стандартен маршрут за долитане по прибори (STAR)“ (standard instrument arrival) означава определен маршрут за долитане по правилата за полети по прибори, свързващ съществена точка, обикновено по трасе за обслужване на въздушното движение (ОВД), с точка, от която може да се започне публикувана процедура за подход по прибори;
235. „стандартен маршрут за отлитане по прибори (SID)“ (standard instrument departure) означава определен маршрут за отлитане по правилата за полети по прибори, свързващ летището или конкретна ПИК на летището с конкретна съществена точка, обикновено по определено трасе за ОВД, в която започва фазата на полета по маршрут;
236. „полет по особени правила за визуални полети“ (special VFR flight) означава полет по правилата за визуални полети, за който е получено разрешение от органите за контрол на въздушното движение да бъде изпълнен в рамките на контролирана зона при по-неблагоприятни метеорологични условия от VMC;
237. „рулиране“ (taxiing) означава движение на въздухоплавателно средство на собствена тяга по повърхността на летище или експлоатационна площадка, с изключение на излитане и кацане;
238. „път за рулиране“ (taxiway) означава определен път на наземно летище, предназначена за рулиране на въздухоплавателни средства и служеща за връзка между отделните части на летището;
239. „летищен контролиран район (ТМА)“ (terminal control area) означава контролиран район, установяван обикновено в място на събиране на трасета за ОВД в районите на едно или няколко големи летища;
240. „навременност“ (timeliness) по отношение на данните означава степента на увереност, че данните са приложими към периода, за който са предназначени;
241. „проследимост“ (traceability) по отношение на данните означава степента, в която дадена система или информационен продукт може да осигури запис на промените, направени в този продукт, създавайки по този начин одитна следа, която може да бъде проследена от крайния ползвател до изготвителя на данните;
242. „пътна линия“ (track) означава проекцията на траекторията на полета на въздухоплавателно средство върху земната повърхност, направлението на която във всяка нейна точка обикновено се изразява в градуси спрямо северното направление (на истинския, магнитния или условния меридиан);

▼ M1

243. „информация за трафика“ (traffic information) означава информация, давана от органа за обслужване на въздушното движение, предупреждаваща пилота за други известни или наблюдавани въздухоплавателни средства, които могат да се намират близо до неговото местоположение или набелязан маршрут за полет, и помагача на пилота да избегне сблъскване;
244. „точка за предаване на контрола“ (transfer of control point) означава определена точка, намираща се по траекторията на полета на въздухоплавателно средство, в която отговорността за осигуряване на контрол на въздушното движение на въздухоплавателното средство се предава от един орган за контрол или контролен сектор на следващия;
245. „предаващ орган“ (transferring unit) означава орган за контрол на въздушното движение, намиращ се в процес на предаване на отговорността за предоставянето на обслужване по контрол на въздушното движение на дадено въздухоплавателно средство на следващ орган за контрол на въздушното движение или ръководител полети по маршрута на полета;
246. „преходна височина“ (transition altitude) означава височина, на която или под която вертикалната позиция на дадено въздухоплавателно средство се контролира по отношение на височината;
247. „преходен слой“ (transition layer) означава въздушно пространство между переходната височина и переходното ниво;
248. „преходно ниво“ (transition level) означава най-ниското полетно ниво над переходната височина, което може да се използва за полет;
249. „потвърждаване“ (validation) по отношение на данните означава процесът на осигуряване на съответствие на данните с изискванията за конкретно приложение или предвидено използване;
250. „проверка“ (verification) по отношение на данните означава оценката на изходните данни от обработката на аеронавигационни данни с цел да се гарантира точност и последователност по отношение на входящите данни и приложимите за данните стандарти, правила и конвенции, използвани в този процес;
251. „фаза на неопределеност“ (uncertainty phase) означава ситуация, която се характеризира с наличието на неопределеност относно безопасността на въздухоплавателното средство и намиращите се на борда му лица;
252. „безпилотен неуправляем аеростат“ (unmanned free balloon) означава безмоторно, безпилотно въздухоплавателно средство, което е по-леко от въздуха и се намира в свободен полет;
253. „векториране“ (vectoring) означава осигуряване на навигационно насочване на въздухоплавателното средство посредством указване на определени курсове, основано на използването на обзорна система за ОВД;
254. „полет по правилата за визуални полети (ПВП)“ (visual flight rules flight или VFR flight) означава полет, изпълняван в съответствие с правилата за визуални полети;
255. „визуален подход“ (visual approach) означава подход, осъществяван при полет по ППП, при който не се изпълнява процедура за подход по прибори или част от нея и подходът се изпълнява с визуално наблюдение на терена;
256. „визуални метеорологични условия (VMC)“ (visual meteorological conditions) означава метеорологични условия, изразени в стойности за видимост, разстояние до облаците и тавана на облачността, съответстващи на установените минимума или по-високи от тях;
257. „VOLMET“ означава метеорологична информация за въздухоплавателно средство в полет;
258. „излъчване на VOLMET“ (VOLMET broadcast) означава предоставяне според нуждите на текущи метеорологични сведения за летището (METAR), специални метеорологични сведения за летището (SPECI), летищни прогнози (TAF) и SIGMET посредством непрекъснато радиоразпръскване на повтарящи се гласови съобщения;

▼ M1

259. „пътна точка“ означава конкретно географско местоположение, използвано за определяне на маршрута за зонална навигация или траекторията на полета на въздухоплавателното средство, прилагащо зонална навигация. Пътните точки са:
- а) пътна точка с линейно изпреварване на завоя (fly-by waypoint) — пътна точка, която изисква разчет на ъгъла на завоя, който да позволи влизането в следващия участък от маршрута или процедурата, или
  - б) пътна точка без линейно изпреварване на завоя (fly-over waypoint) — пътна точка, в която започва завой с цел излизане на следващия участък от маршрута или процедурата;

▼ M3

260. „въздушно пространство U-space“ означава географска зона на БЛС, определена от държавите членки, в която експлоатацията на БЛС е разрешена само ако се ползва обслужване за U-space;
261. „обслужване за U-space“ означава обслужване, което разчита на цифрови услуги и автоматизация на функциите и е предназначено да поддържа безопасен, сигурен и ефективен достъп на голям брой БЛС до въздушното пространство U-space;
262. „общо информационно обслужване“ означава обслужване, което се състои в разпространение на статични и динамични данни, позволяващи предоставянето на обслужване за U-space с цел управление на движението на безпилотни въздухоплавателни средства;
263. „динамично преконфигуриране на въздушното пространство“ означава временна модификация на въздушното пространство U-space с цел да се отговори на краткосрочните промени в потребностите на пилотираното въздушно движение чрез регулиране на географските граници на съответното въздушно пространство U-space;

▼ M4

264. „вулканична обсерватория“ (volcano observatory) означава доставчик, избран от компетентния орган да наблюдава дейността на вулкан или група от вулкани и да предоставя тези наблюдения на разположение по договорен списък на получатели от въздухоплавателния сектор;
265. „Geography Markup Language (GML)“ означава стандарт за кодиране на Отворения геопространствен консорциум (Open Geospatial Consortium — OGC);
266. „център за метеорологичните условия в космическото пространство (SWXC)“ означава център, определен да наблюдава и да предоставя консултативна информация за метеорологични явления в космическото пространство, които биха могли да повлияят върху високочестотните радиокомуникации, спътниковите комуникации, основаните на ГНСС навигационни и обзорни системи и/или да представляват радиационен риск за лицата на борда на въздухоплавателно средство.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ — НАДЗОР НА
УСЛУГИТЕ И ДРУГИ МРЕЖОВИ ФУНКЦИИ ЗА УВД

(Част ATM/ANS.AR)

ПОДЧАСТ А — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

ATM/ANS.AR.A.001 Приложно поле

В настоящото приложение се установяват изискванията за системите за администрация и управление на компетентните органи, отговорни за сертифицирането, надзора и правоприлагането по отношение на прилагането на изискванията, посочени в приложения III—XIII, от доставчиците на услуги, в съответствие с член 6.

ATM/ANS.AR.A.005 Задачи по сертифициране, надзор и правоприлагане

а) Компетентният орган изпълнява задачи по сертифициране, надзор и правоприлагане по отношение на спазването на изискванията, приложими към доставчиците на услуги, следи за безопасното предоставяне на техните услуги и проверява дали са изпълнени приложимите изисквания.

б) Компетентните органи определят и упражняват отговорностите за сертифициране, надзор и правоприлагане по начин, който гарантира, че:

(1) за изпълнението на всяка разпоредба на настоящия регламент съществуват конкретни структури, носещи отговорността;

(2) те са запознати с механизмите за надзор на безопасността и резултатите от тях;

(3) е осигурен обмен на съответна информация между компетентните органи.

Компетентните органи извършват редовен преглед на споразумението относно надзора на доставчиците на услуги, предоставящи аеронавигационно обслужване във функционалните блокове въздушно пространство (ФБВП), които обхващат въздушно пространство, за което отговарят повече от една държава членка, посочено в член 2, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 550/2004, а в случая на трансгранично предоставяне на аеронавигационно обслужване — в споразумението относно взаимното признаване на надзорните функции, посочено в член 2, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 550/2004, както и на практическото прилагане на тези споразумения, по-специално с оглед на постигнатото равнище на безопасност от доставчиците на услуги под техен надзор.

в) Компетентният орган установява механизми за координация с други компетентни органи относно съобщени промени във функционални системи, в които участват доставчици на услуги, намиращи се под надзора на другите компетентни органи. Тези механизми за координация трябва да гарантират ефективния подбор и преглед на въпросните съобщени промени в съответствие с точка ATM/ANS.AR.C.025.

ATM/ANS.AR.A.010 Документация по сертифициране, надзор и правоприлагане

Компетентният орган предоставя на разположение на своите служители необходимите законодателни актове, стандарти, правила, технически публикации и свързани документи, за да могат те да изпълняват своите задачи и задължения.

▼B**ATM/ANS.AR.A.015 Средства за съответствие**

- a) Агенцията разработва приемливи средства за съответствие (АМС), които могат да бъдат използвани за установяване на съответствие с изискванията на настоящия регламент. Когато АМС са спазени, приложимите изисквания на настоящия регламент се считат за изпълнени.
- b) За установяване на съответствие с изискванията на настоящия регламент могат да бъдат използвани и алтернативни средства за съответствие (AltMOC).
- v) Компетентният орган установява система за непрекъснато оценяване дали всички AltMOC, използвани от него или от доставчиците на услуги под негов надзор, позволяват установяването на съответствие с изискванията на настоящия регламент.
- г) Компетентният орган оценява всички AltMOC, предложени от даден доставчик на услуги в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.020, като анализира представената документация и, ако счете за необходимо, извършва проверка на доставчика на услуги.

Когато компетентният орган констатира, че AltMOC са достатъчни, за да се гарантира спазването на приложимите изисквания на настоящия регламент, той без необосновано забавяне:

- (1) уведомява заявителя, че AltMOC могат да бъдат прилагани и, ако е приложимо, изменя съответно сертификата на заявителя;
  - (2) уведомява Агенцията за тяхното съдържание, като включва копия от всички съответни документи;
  - (3) информира други държави членки относно AltMOC, които са били приети.
- д) Когато самият компетентен орган използва AltMOC, за да постигне съответствие с приложимите изисквания на настоящия регламент, той:
- (1) ги предоставя на всички доставчици на услуги, намиращи се под негов надзор;
  - (2) уведомява Агенцията без необосновано забавяне.

Компетентният орган предоставя на Агенцията пълно описание на AltMOC, включително всякакви редакции на процедурите, които могат да са от значение, както и оценка, която показва, че приложимите изисквания на настоящия регламент са спазени.

▼M4**ATM/ANS.AR.A.020 Информация за Агенцията**

- a) Компетентният орган уведомява Агенцията в случай на значителни проблеми с прилагането на Регламент (ЕС) 2018/1139 и свързаните с него делегирани актове и актове за изпълнение, в срок от 30 дни от момента, в който компетентният орган е узнал за проблемите.

▼ M4

- б) Без да се засягат Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и свързаните с него делегирани актове и актове за изпълнение, компетентният орган възможно най-бързо предоставя на Агенцията информация от значение за безопасността, произтичаща от докладите за събития, съхранявани в неговата национална база данни в съответствие с член 6, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 376/2014.

▼ B**ATM/ANS.AR.A.025 Незабавно реагиране на проблем за безопасността**

- а) Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 376/2014, компетентният орган въвежда система за целесъобразно събиране, анализиране и разпространение на информация, свързана с безопасността.
- б) Агенцията въвежда система за целесъобразно анализиране на всякаква информация от значение за безопасността, получена от компетентните органи, и без необосновано забавяне предоставя на държавите членки и на Комисията, според случая, всякаква информация, включително препоръки или предложени коригиращи действия, която им е необходима, за да реагират своевременно на проблем за безопасността, свързан с доставчиците на услуги.
- в) След получаване на информацията, посочена в букви а) и б), компетентният орган предприема подходящи мерки за справяне с проблема за безопасността, включително издава указания по безопасност в съответствие с точка ATM/ANS.AR.A.030.
- г) Съответните доставчици на услуги се уведомяват незабавно за мерките, предприети по буква в), за да ги спазват в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.060. Компетентният орган уведомява за тези мерки и Агенцията, а когато са необходими съвместни действия — другите засегнати компетентни органи.

ATM/ANS.AR.A.030 Указания по безопасност

- а) Компетентният орган публикува указание по безопасност, когато е открил в дадена функционална система обстоятелство, което е в разрез с безопасността и налага незабавни действия.
- б) Указанието по безопасност се изпраща на съответните доставчици на услуги и съдържа като минимум следната информация:
- (1) идентифициране на обстоятелството, което застрашава безопасността;
  - (2) идентифициране на засегнатата функционална система;
  - (3) необходимите действия и тяхната обосновка;
  - (4) срокът за приключване на необходимите действия;
  - (5) датата на влизането му в сила.
- в) Компетентният орган изпраща копие от указанието по безопасност до Агенцията и до всички други засегнати компетентни органи в срок от един месец от издаването му.
- г) Компетентният орган проверява съответствието на доставчиците на услуги с приложените указания по безопасност.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за докладване, анализ и последващи действия във връзка със събития в гражданското въздухоплаване, за изменение на Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2003/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на регламенти (ЕО) № 1321/2007 и (ЕО) № 1330/2007 на Комисията (ОВ L 122, 24.4.2014 г., стр. 18).

▼ B

ПОДЧАСТ Б — УПРАВЛЕНИЕ (ATM/ANS.AR.B)

ATM/ANS.AR.B.001 Система за управление

- а) Компетентният орган създава и поддържа система за управление, включваща като минимум следните елементи:

▼ M4

- (1) документираните политики и процедури, които описват неговата организация, средства и методи за постигане на съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1139 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети въз основа на него, доколкото е необходимо за изпълнение на задачите му по сертифициране, надзор и правоприлагане. Процедурите редовно се актуализират и служат като основни работни документи в рамките на въпросния компетентен орган за всички съответни задачи;

▼ B

- (2) достатъчен персонал, включително инспектори, за да може да изпълнява своите задачи и задължения по настоящия регламент. Този персонал трябва да е квалифициран за изпълнението на възложените му задачи, да притежава необходимите знания и опит, да е преминал първоначално обучение и да получава обучение в процеса на работа и периодично обучение, гарантиращо поддържането на неговата компетентност. Въвежда се система за планиране на наличието на персонал, за да се гарантира надлежното завършване на всички съответни задачи;
- (3) подходящи съоръжения и служебни помещения за изпълнение на тези възложени задачи;
- (4) процес за наблюдение на съответствието на системата за управление със съответните изисквания и подходящи процедури, включително въвеждането на процес на вътрешен одит и процес на управление на риска в областта на безопасността. Наблюдението на съответствието включва система за предоставяне на висшето ръководство на компетентния орган на обратна информация за работата по констатираните от одита нередности, за да се гарантира предприемането на коригиращи действия, когато е необходимо;
- (5) лице или група от лица, носещи крайната отговорност пред висшето ръководство на компетентния орган за функцията по наблюдение на съответствието.
- б) За всяка област на дейност, включена в системата за управление, компетентният орган назначава едно или повече лица, които носят цялата отговорност за управлението на съответната задачи или задачи.

▼ M4

- в) Компетентният орган установява процедури за участието във взаимен обмен на цялата необходима информация и за съдействие с други заинтересовани компетентни органи, независимо дали от държавата членка, или от други държави членки, в т.ч. на следната информация:

- (1) съответните направени констатации и последващи действия, предприети в резултат на надзора над доставчици на УВД/АНО, извършващи дейност на територията на дадена държава членка, но сертифицирани от компетентния орган на друга държава членка или Агенцията; и
- (2) произтичаща от задължителното и доброволното докладване на събития, както се изисква по точка ATM/ANS.OR.A.065.

▼ B

- г) Копие от процедурите, свързани със системата за управление и нейните изменения, се предоставя на Агенцията за целите на стандартизацията.

ATM/ANS.AR.B.005 Възлагане на задачи на квалифицирани органи

- а) Компетентният орган може да възложи на квалифицирани органи свои задачи, свързани със сертифицирането или надзора на доставчиците на услуги съгласно настоящия регламент и различни от издаването на самите сертификати. При възлагането на такива задачи компетентният орган гарантира, че:

- (1) разполага с функционираща система за първоначално и текущо оценяване на съответствието на квалифицирания орган с приложение V към Регламент (ЕО) № 216/2008. Тази система и резултатите от оценяването се документират; както и

▼B

- (2) е сключил документирано споразумение с квалифицирания орган, одобрено и от двете страни на подходящо управленско равнище, в което ясно се определят:
- (i) задачите, които трябва да се изпълняват;
  - (ii) декларациите, докладите и отчетите, които трябва да се представят;
  - (iii) техническите условия, които трябва да се спазват при изпълнението на тези задачи;
  - (iv) съответното застрахователно покритие за отговорност;
  - (v) защитата на информацията, събирана при изпълнението на тези задачи.
- б) Компетентният орган гарантира, че процесът по вътрешен одит и процесът по управление на риска за безопасността, изисквани съгласно точка ATM/ANS.AR.B.001 буква а), точка 4, обхващат всички задачи, които квалифицираният орган изпълнява от негово име.

▼M4**ATM/ANS.AR.B.010 Промени в системата за управление**

- а) Компетентният орган разполага със система, която му позволява да установява промени, влияещи на способността му да изпълнява своите задачи и отговорности по Регламент (ЕС) 2018/1139 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети въз основа на него. Тази система му дава възможност да предприема целесъобразни действия, за да гарантира, че системата за управление продължава да бъде подходяща и ефективна.
- б) Компетентният орган актуализира своята система за управление, за да отразява своевременно всички промени на Регламент (ЕС) 2018/1139 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети въз основа на него, така че да гарантира ефективното прилагане на своята система за управление.
- в) Компетентният орган уведомява Агенцията за промените, които влияят на способността му да изпълнява своите задачи и отговорности по Регламент (ЕС) 2018/1139 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети въз основа на него.

▼B**ATM/ANS.AR.B.015 Водене на документация**

- а) Компетентният орган създава система за водене на документация, която осигурява подходящо съхранение, достъп и възможност за надеждно проследяване на:
- (1) документираните политики и процедури на системата за управление;
  - (2) обучението, квалификацията и упълномощаването на персонала съгласно изискванията на точка ATM/ANS.AR.B.001, буква а), точка 2;
  - (3) възлагането на задачи, което обхваща елементите, изисквани съгласно точка ATM/ANS.AR.B.005, както и подробности за възложените задачи;
  - (4) процесите на сертифициране и/или деклариране;
  - (5) определянето на доставчици на обслужване на въздушното движение и на метеорологично обслужване, според случая;
  - (6) сертифицирането и надзора на доставчици на услуги, които упражняват дейност на територията на държавата членка, но са сертифицирани от компетентния орган на друга държава членка или от Агенцията, както е договорено между тези органи;

▼B

- (7) оценката и уведомяването на Агенцията относно AltMOC, предложени от доставчиците на услуги и оценката на AltMOC, използвани от самия компетентен орган;
  - (8) съответствието на доставчиците на услуги с приложимите изисквания на настоящия регламент след издаването на сертификата или, когато е приложимо, подаването на декларация, включително докладите от всички одити, обхващащи констатациите, коригиращите действия и датата на приключване на действията и забележките, както и други записи във връзка с безопасността;
  - (9) предприети мерки за правоприлагане;
  - (10) информация за безопасността, указания по безопасност и последващи мерки;
  - (11) използването на разпоредбите за гъвкавост в съответствие с член 14 от Регламент (ЕО) № 216/2008.
- б) Компетентният орган поддържа списък на всички издадени сертификати на доставчици на услуги и получени декларации от такива доставчици.
- в) Всички документи се съхраняват минимум 5 години след изтичане на срока на валидност на сертификата или на оттегляне на декларацията в съответствие с приложимото законодателство за защита на данните.

**ПОДЧАСТ В — НАДЗОР, СЕРТИФИЦИРАНЕ И ПРАВОПРИЛАГАНЕ
(ATM/ANS.AR.C)****ATM/ANS.AR.C.001 Наблюдение на равнището на безопасност**

- а) Компетентните органи редовно следят и оценяват равнището на безопасност на доставчиците на услуги под техен надзор.
- б) Компетентните органи използват резултатите от наблюдението на равнището на безопасност по-специално в рамките на осъществявания от тях надзор, основан на риска.

ATM/ANS.AR.C.005 Сертифициране, деклариране и проверка на съответствието на доставчиците на услуги с изискванията

- а) В рамките на точка ATM/ANS.AR.B.001, буква а), точка 1 компетентният орган установява процес за проверка на:
  - (1) спазването от доставчиците на услуги на приложимите изисквания, посочени в приложения III—XIII, и на приложимите условия към сертификата преди издаването му. Сертификатът се издава в съответствие с допълнение 1 към настоящото приложение;
  - (2) спазването на всички задължения във връзка с безопасността, посочени в акта за определяне, издаден в съответствие с член 8 от Регламент (ЕО) № 550/2004;
  - (3) продължаващото спазване на изискванията, приложими за доставчиците на услуги, намиращи се под негов надзор;
  - (4) изпълнението на целите за безопасност, изискванията за безопасност и други условия по безопасността, определени в декларациите за проверка на системите, включително всички съответни декларации за съответствие или годност за употреба на съставни части на системите, издадени съгласно Регламент (ЕО) № 552/2004;
  - (5) изпълнението на указанията по безопасност, коригиращи действия и мерки за правоприлагане.

▼B

- б) Процесът, посочен в буква а), трябва:
- (1) да бъде основан на документираните процедури;
  - (2) да е подкрепен с документация, специално предназначена да осигури на съответния персонал насоки за изпълнението на техните задачи, свързани със сертифицирането, надзора и правоприлагането;
  - (3) да указва на съответната организация резултатите от дейностите по сертифициране, надзор и правоприлагане;
  - (4) да се основава на одити, прегледи и инспекции, извършени от компетентния орган;
  - (5) по отношение на сертифицираните доставчици на услуги — да осигурява на компетентния орган доказателства, необходими за обосноваване на по-нататъшни действия, включително мерки, посочени в член 9 от Регламент (ЕО) № 549/2004, член 7, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 550/2004 и членове 10, 25 и 68 от Регламент (ЕО) № 216/2008, когато изискванията не са изпълнени;
  - (6) по отношение на доставчици на услуги, подаващи декларации — да осигурява на компетентния орган доказателства, за да предприеме той коригиращи действия, ако е целесъобразно, които могат да включват действия за правоприлагане, включително в съответствие с националното законодателство, когато е уместно.

ATM/ANS.AR.C.010 Надзор

- а) Компетентният орган или квалифицираните органи, действащи от негово име, извършва(т) одити в съответствие с член 5.
- б) Одитите, посочени в буква а), трябва:
- (1) да осигуряват на компетентния орган доказателства за спазването на приложимите изисквания и на мерките за изпълнение;
  - (2) да са независими от дейностите по вътрешни одити, предприемани от доставчика на услуги;
  - (3) да обхващат цялостните мерки за изпълнение или елементи от тях, както и процеси или услуги;
  - (4) да определят дали:
    - (i) мерките за изпълнение са в съответствие с приложимите изисквания;
    - (ii) предприетите действия са в съответствие с мерките за изпълнение и приложимите изисквания;
    - (iii) резултатите от предприетите действия съвпадат с резултатите, очаквани от мерките за изпълнение.
- в) Компетентният орган следи въз основа на доказателствата, с които разполага, за непрекъснатото спазване на приложимите изисквания на настоящия регламент от доставчиците на услуги под негов надзор.

ATM/ANS.AR.C.015 Програма за надзор

- а) Компетентният орган въвежда и актуализира ежегодно програма за надзор, като взема предвид спецификата на доставчиците на услуги, сложността на техните дейности и резултатите от предишни дейности

▼B

по сертифициране и/или надзор, като тя се основава на оценката на свързаните рискове. Тя включва одити, които:

- (1) обхващат всички области, в които могат да възникнат проблеми за безопасността, като се набляга върху тези области, в които вече са открити такива проблеми;
- (2) обхващат всички доставчици на услуги, които са под надзора на компетентния орган;
- (3) обхващат средствата, прилагани от доставчика на услуги, за да се осигури компетентността на персонала;
- (4) гарантират, че одитите се провеждат по начин, съобразен с нивото на риск, породен от операциите и услугите на доставчика на услуги; както и
- (5) гарантират, че за доставчиците на услуги под надзора на компетентния орган се прилага цикъл на планиране на надзора не по-дълъг от 24 месеца.

Цикълът на планиране на надзора може да бъде съкратен, ако съществуват доказателства за понижаване на равнището на безопасност на доставчика на услуги.

За доставчик на услуги, сертифициран от компетентния орган, цикълът на планиране на надзора може да бъде удължен до максимум 36 месеца, ако компетентният орган е установил, че през предходните 24 месеца:

- (i) доставчикът на услуги е доказал ефективност при разпознаването на заплахи за безопасността на въздухоплаването и управлението на свързаните рискове;
- (ii) доставчикът на услуги докаже постоянно спазване на изискванията за управление на промените съгласно точка ATM/ANS.OR.A.040 и точка ATM/ANS.OR.A.045;
- (iii) не са направени констатации от ниво 1;
- (iv) всички коригиращи действия са изпълнени в приетия или удължен от компетентния орган срок, определен в точка ATM/ANS.AR.C.050.

Ако в допълнение към горепосоченото доставчикът на услуги е въвел ефективна система за непрекъснато докладване на компетентния орган относно равнището на безопасност и спазването на регулаторните разпоредби от доставчика на услугата, която е одобрена от компетентния орган, цикълът на планиране на надзора може да бъде удължен до максимум 48 месеца;

- (6) осигуряват проследяване на изпълнението на коригиращи действия;
- (7) са предмет на консултация със съответните доставчици на услуги и на последващо уведомление;
- (8) указват предвиждания интервал за инспекциите на различните обекти, ако има такива.

▼ B

- б) Компетентният орган може да реши да промени целите и обхвата на предварително планираните одити, включително документални проверки и допълнителни одити, всякога когато възникне необходимост от това.
- в) Компетентният орган решава кои мерки, елементи, услуги, функции, физически местоположения и дейности следва да бъдат обект на одити в рамките на определен период.
- г) Забележките и констатациите от одита, издадени в съответствие с точка ATM/ANS.AR.C.050, се документират. Констатациите се подкрепят с доказателства, като се посочват приложимите изисквания и мерките за изпълнението им, по отношение на които е проведен одитът.
- д) За одита се изготвя доклад, включващ подробности за констатациите и забележките, който се съобщава на съответния доставчик на услуги.

ATM/ANS.AR.C.020 Издаване на сертификати

- а) Въз основа на процеса, определен в точка ATM/ANS.AR.C.005, буква а), след като получи заявление за издаването на сертификат на доставчика на услуги, компетентният орган проверява съответствието на доставчика на услуги с приложимите изисквания на настоящия регламент.
- б) Компетентният орган може да изиска всякакви одити, инспекции или оценки, които счита за необходими, преди да издаде сертификата.
- в) Сертификатът се издава за неопределен срок. Правата за дейностите, които доставчикът на услуги е одобрен да извършва, се уточняват в приложените към сертификата условия за предоставянето на услуги.
- г) Сертификатът не се издава, ако констатация от ниво 1 остава непроменена. При изключителни обстоятелства констатации от ниво, различно от 1, се оценяват и смекчават по целесъобразност от доставчика на услуги и на компетентния орган се представя за одобрение план за коригиращи действия с цел отстраняване на констатираните несъответствия преди издаването на сертификат.

ATM/ANS.AR.C.025 Промени

- а) При получаване на уведомление за промяна в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.045, компетентният орган се съобразява с точки ATM/ANS.AR.C.030, ATM/ANS.AR.C.035 и ATM/ANS.AR.C.040.
- б) При получаване на уведомление за промяна в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.040, буква а, точка 2, за която се изисква предварително одобрение, компетентният орган:
  - (1) проверява съответствието на доставчика на услуги с приложимите изисквания преди да издаде одобрение за промяната;
  - (2) предприема незабавни подходящи действия, без да се засягат допълнителните мерки за правоприлагане, когато доставчикът на услуги осъществява промени, за които се изисква предварително одобрение, без да е получил такова от компетентния орган, както е посочено в точка 1.
- в) С оглед да даде възможност на даден доставчик на услуги да въведе промени в своята система за управление и/или система за управление на безопасността, според случая, без предварително одобрение в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.040, буква б), компетентният орган одобрява процедура, която определя обхвата на такива промени и описва начина за

▼ B

уведомяване за тях и за управлението им. В процеса на продължаващ надзор компетентният орган извършва оценка на информацията, предоставена в уведомлението, за да провери дали предприетите действия са в съответствие с одобрените процедури и приложимите изисквания. В случай на несъответствие компетентният орган:

- (1) уведомява доставчика на услуги за несъответствието и изисква допълнителни промени;
- (2) в случай на констатации от ниво 1 и ниво 2 действа съгласно точка ATM/ANS.AR.C.050.

ATM/ANS.AR.C.030 Одобряване на процедури за управление на промени във функционалните системи

а) Компетентният орган прави преглед на:

- (1) процедурите за управление на промени във функционалните системи или на всички съществени промени в тези процедури, представени от доставчика на услуги в съответствие с точка ATM/ANS.OR.B.010, буква б);
- (2) всякакви отклонения от процедурите, посочени в точка 1, за конкретна промяна, ако са поискани такива от доставчика на услуги в съответствие с точка ATM/ANS.OR.B.010, буква в, точка 1.

б) Компетентният орган одобрява процедурите, измененията и отклоненията, посочени в буква а), когато е установил, че те са необходими и достатъчни за доставчика на услуги, за да докаже съответствие с точки ATM/ANS.OR.A.045, ATM/ANS.OR.C.005, ATS.OR.205 и ATS.OR.210, според случая.

ATM/ANS.AR.C.035 Решение за разглеждане на съобщена промяна във функционалната система

а) При получаването на уведомление в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.045, буква а), точка 1 или при получаването на изменена информация в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.045, буква б) компетентният орган взема решение дали да разгледа промяната или не. Компетентният орган изисква от доставчика на услуги необходимата допълнителна информация за вземане на това решение.

б) Компетентният орган определя необходимостта от разглеждане въз основа на конкретни, обосновани и документирани критерии, които като минимум да гарантират разглеждане на съобщената промяна, ако има значителна вероятност за комбинация на сложни или непознати за доставчика на услугата аргументи и евентуални тежки последствия от промяната.

в) Когато компетентният орган взема решение относно необходимостта от разглеждане въз основа на други критерии, основани на риска, в допълнение към буква б), тези критерии трябва да бъдат конкретни, обосновани и документирани.

г) Компетентният орган информира доставчика на услуги за решението си да разгледа съобщената промяна във функционалната система и предоставя при поискване съответната обосновка на доставчика на услуги.

▼ B**ATM/ANS.AR.C.040 Разглеждане на съобщена промяна във функционалната система**

- а) Когато компетентният орган разглежда аргументите за съобщената промяна, той:
- (1) оценява валидността на представените аргументи по отношение на точка ATM/ANS.OR.C.005, буква а), точка 2 или ATS.OR.205, буква а), точка 2;
  - (2) координира дейността си с други компетентни органи, всякога когато това е необходимо.
- б) Компетентният орган:
- (1) одобрява аргументите, посочени в буква а), точка 1, евентуално с условия според случая, когато установи, че те са валидни, и информира за това доставчика на услуги, или
  - (2) отхвърля аргументите, посочени в буква а), точка 1, и информира със съответна обосновка за това доставчика на авионавигационно обслужване.

ATM/ANS.AR.C.045 Декларации на доставчиците на полетно-информационно обслужване

- а) След получаване на декларация от доставчик на полетно-информационно обслужване, който има намерение да предоставя такова обслужване, компетентният орган проверява дали декларацията съдържа цялата информация, изисквана съгласно точка ATM/ANS.OR.A.015, и потвърждава получаването на декларацията на този доставчик.
- б) Ако декларацията не съдържа изискваната информация или съдържа информация, която сочи несъответствие с приложимите изисквания, компетентният орган уведомява съответния доставчик на полетно-информационно обслужване за несъответствието и изисква допълнителна информация. Ако е необходимо, компетентният орган извършва одит на доставчика на полетно-информационно обслужване. Ако бъде потвърдено несъответствието, компетентният орган предприема действията, предвидени в точка ATM/ANS.AR.C.050.
- в) Компетентният орган води регистър на декларациите на доставчиците на полетно-информационно обслужване, които са изготвени в съответствие с настоящия регламент.

ATM/ANS.AR.C.050 Констатации, коригиращи действия и мерки за правоприлагане

- а) Компетентният орган въвежда система за анализ на констатациите по отношение на значението им за безопасността и взема решение относно мерки за правоприлагане въз основа на риска за безопасността, породен от несъответствието на доставчика на услуги с изискванията.
- б) При обстоятелства, при които с незабавни подходящи мерки за смекчаване допълнителният риск за безопасността би бил нулев или много малък, компетентният орган може да допусне предоставянето на услуги, за да се гарантира непрекъснатост на обслужването, докато се предприемат коригиращи действия.
- в) Компетентният орган издава констатация от ниво 1, когато открие значително несъответствие с приложимите изисквания съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане, както и съгласно регламенти (ЕО) № 549/2004, (ЕО) № 550/2004, (ЕО) № 551/2004 и (ЕО) № 552/2004 и правилата за тяхното прилагане, с процедурите и наръчниците на доставчика на услуги, със сертификата или условията по сертификата, с акта за определяне, ако е приложимо, или със съдържанието на декларация, което поражда значителен риск за безопасността на полетите или другояче поставя под въпрос способността на доставчика на услуги да продължи дейността си.

▼B

Констатациите от ниво 1 включват, но не само:

- (1) разгласяване на оперативни процедури и/или предоставяне на услуга по начин, който поражда значителен риск за безопасността на полетите;
  - (2) получаване или запазване на валидността на сертификата на доставчика на услуги чрез фалшифициране на представените документни доказателства;
  - (3) доказателства за злоупотреба със сертификата на доставчика на услуги или използване на сертификата с цел измама;
  - (4) липса на отговорен ръководител.
- г) Компетентният орган издава констатация от ниво 2, когато открие друго несъответствие с приложимите изисквания съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане, както и съгласно регламенти (ЕО) № 549/2004, (ЕО) № 550/2004, (ЕО) № 551/2004 и (ЕО) № 552/2004 и правилата за тяхното прилагане, с процедурите и наръчниците на доставчика на услуги, с условията по сертификата или със съдържанието на декларация.
- д) Когато бъде направена констатация в рамките на надзора или с всякакви други средства, компетентният орган съобщава констатацията на доставчика на услуги в писмен вид и изисква коригиращи действия за отстраняване на установените несъответствия, без да се засягат допълнителните действия, изисквани съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент, както и съгласно регламенти (ЕО) № 549/2004, (ЕО) № 550/2004, (ЕО) № 551/2004 и (ЕО) № 552/2004 и правилата за тяхното прилагане.
- (1) В случай на констатации от ниво 1 компетентният орган предприема незабавни и подходящи действия и може, ако е уместно, да ограничи, спре действието или отмени изцяло или частично сертификата, като същевременно гарантира непрекъснатост на предоставяното обслужване, при условие че не се излага на риск безопасността, а в случай с управителния орган на мрежата, компетентният орган информира Комисията. Предприетата мярка зависи от значимостта на констатацията и продължава до успешното предприемане на коригиращи действия от доставчика на услуги.
  - (2) В случай на констатации от ниво 2 компетентният орган:
    - (i) предоставя на доставчика на услуги период от време за изпълнение на коригиращи действия в рамките на план за действия, съобразен със същността на констатацията;
    - (ii) оценява плана за коригиращи действия и за тяхното изпълнение, предложен от доставчика на услуги, и приема тези действия, ако в резултат от оценяването стигне до заключение, че те са достатъчни за справяне с несъответствията.
  - (3) В случай на констатации от ниво 2, когато доставчикът на услуги не успее да представи план за коригиращи действия, който да е приемлив за компетентния орган в контекста на констатацията, или когато доставчикът на услуги не извърши коригиращите действия в срока, одобрен или удължен от компетентния орган, нивото на констатацията може да бъде повишено на 1 и се предприемат действията, предвидени в точка 1.
- е) За случаите, в които не се изискват констатации от ниво 1 и 2, компетентният орган може да издава забележки.

Допълнение 1

СЕРТИФИКАТ ЗА ДОСТАВЧИК НА УСЛУГИ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

КОМПЕТЕНТЕН ОРГАН

СЕРТИФИКАТ ЗА ДОСТАВЧИК НА УСЛУГИ

[СЕРТИФИКАТ НОМЕР/ИЗДАНИЕ №]

Съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/373 и при условията, посочени по-долу, с настоящото [компетентният орган] сертифицира

[ИМЕ НА ДОСТАВЧИКА НА УСЛУГИ]

[АДРЕС НА ДОСТАВЧИКА НА УСЛУГИ]

като доставчик на услуги с правата, посочени в приложените условия за предоставянето на услуги.

УСЛОВИЯ:

Настоящият сертификат се издава, ако са спазени условията и обхватът за предоставяне на услуги и функции, посочени в приложените условия за предоставянето на услуги.

Настоящият сертификат е валиден, докато сертифицираният доставчик на услуги продължава да отговаря на изискванията по Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/373 и на другите приложими разпоредби и, когато е уместно, на процедурите в документацията на доставчика на услуги.

При спазване на горепосочените условия настоящият сертификат остава валиден, освен ако бъде отказан, ограничен, временно прекратен или отнет.

Дата на издаване:

Подпис:

[Компетентен орган]

ДОСТАВЧИК НА УСЛУГИ

СЕРТИФИКАТ

УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ

Приложение към сертификат за доставчика на услуги:

[СЕРТИФИКАТ НОМЕР/ИЗДАНИЕ №]

[ИМЕ НА ДОСТАВЧИКА НА УСЛУГИ]

получи правата да предоставя услуги/функции със следния обхват:

(ненужните редове се зачеркват)

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Обслужване на въздушното движение (ОВД) (***)	Контрол на въздушното движение (КВД)	Обслужване по контрол на района	
		Обслужване по контрол на подхода	
		Обслужване по контрол на летищното движение	
	Полетно-информационно обслужване (FIS)	Летищно полетно-информационно обслужване (AFIS)	
		Полетно-информационно обслужване по маршрута (En-route FIS)	
Консултативно обслужване	не е приложимо		
Управление на потоците въздушно движение (УПВД)	УПВД	Предоставяне на местното УПВД	
Управление на въздушното пространство (УВП)	УВП	Предоставяне на обслужване за местно УВП (тактическо/УВП ниво 3)	
Условия (**)			

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Обслужване на въздушното движение (ОВД) за летателни тестове (***) (***)	Контрол на въздушното движение (КВД)	Обслужване по контрол на района	
		Обслужване по контрол на подхода	
		Обслужване по контрол на летищното движение	
	Полетно-информационно обслужване (FIS)	Летищно полетно-информационно обслужване (AFIS)	
		Полетно-информационно обслужване по маршрута (En-route FIS)	
Консултативно обслужване	Не е приложимо		
Условия (**)			

▼ **B**

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Комуникационно, навигационно или обзорно обслужване (CNS)	Комуникации (C)	Аеронавигационна подвижна служба (комуникация въздух—земя)	
		Аеронавигационно неподвижно обслужване (комуникация земя—земя)	
		Аеронавигационна подвижна спътникова служба (AMSS)	
	Навигация (N)	Предоставяне на NDB сигнал във въздушното пространство	
		Предоставяне на VOR сигнал във въздушното пространство	
		Предоставяне на DME сигнал във въздушното пространство	
		Предоставяне на ILS сигнал във въздушното пространство	
		Предоставяне на MLS сигнал във въздушното пространство	
		Предоставяне на GNSS сигнал във въздушното пространство	
	Обзор (S)	Предоставяне на данни от първичен обзор (PS)	
		Предоставяне на данни от вторичен обзор (SS)	
		Предоставяне на данни от автоматичен зависим обзор (ADS)	
	Условия (**)		

▼ **M1**

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Аеронавигационно информационно обслужване (АИО)	Аеронавигационни информационни продукти (включително услуги по разпространение):	Сборник „Аеронавигационна информация и публикация“ (АИП)	
		Циркуляр за аеронавигационна информация (AIC)	
		NOTAM	
		Множество от данни за АИП	
		Множества от данни за препятствията	
		Множества от данни за картографиране на летището	
	Множества от данни за процедури за полети по прибори		
Предполетно информационно обслужване	н.п.		
Условия (**)			

▼ **B**

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Услуги за данни (DAT)	Тип 1	При услуги DAT от тип 1 се разрешава предоставянето на аеронавигационни бази данни в следните формати: [списък на широко използваните формати за данни] При услуги DAT от тип 1 не се разрешава предоставянето на аеронавигационни бази данни пряко на крайни ползватели/оператори на въздухоплавателни средства.	

▼ B

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
	Тип 2	При услуги DAT от тип 2 се разрешава предоставянето на аеронавигационни бази данни пряко на крайни ползватели/оператори на въздухоплавателни средства за следните бордни приложения/ оборудване, за което е доказана съвместимост: [[Производител] Сертифицирано приложение/ оборудване модел [XXX], част № [YYY]	
Условия (**)			

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Метеорологично обслужване (MET)	MET	Метеорологична служба за наблюдение	
		Летищни метеорологични служби	
		Аеронавигационни метеорологични станции	
		Консултативен център за вулканична пепел (КЦВП)	
		Световен център за зонални прогнози (СЦЗП)	
		Консултативен център за тропични циклони (КЦЦ)	
Условия (**)			

▼ M1

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Разработване на процедури за полети (FPD)	Разработване, документиране и потвърждаване на процедури за полети (****)	н.п.	
Условия (**)			

▼ B

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Мрежови функции за УВД	Проектиране на ERN	Не е приложимо	
	Ограничени ресурси	Радиочестота	
		Код на транспондера	
	УПВД	Предоставяне на централизирано УПВД	

▼ В

Услуги/функции	Вид услуга/функция	Обхват на услугата/функцията	Ограничения (*)
Условия (**)			

Дата на издаване:

Подпис: [Компетентен орган]

За държавата членка/ЕААБ

Формуляр 157 на ЕААБ, издание 1 — страница 4/4

-
- (*) Предписани от компетентния орган.
 (***) Когато е необходимо.
 (***) Ако компетентният орган счита, че е необходимо да се въведат допълнителни изисквания.
 (****) ОВД обхваща аварийно-оповестителното обслужване.
 (*****) ► **М1** Разработването, документирането и потвърждаването на процедури за полети включват дейности по поддръжане и периодично преразглеждане. ◀

▼M4*ПРИЛОЖЕНИЕ III***ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УВД/АНО****(Част ATM/ANS.OR)****▼B****ПОДЧАСТ А — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ (ATM/ANS.OR.A)****ATM/ANS.OR.A.001 Приложно поле**

В съответствие с член 6 в настоящото приложение се установяват изискванията, на които трябва да отговарят доставчиците на услуги.

ATM/ANS.OR.A.005 Заявление за сертификат за доставчик на услуги

- а) Заявлението за сертификат за доставчик на услуги или за изменение на съществуващ сертификат се подава във форма и по начин, установени от компетентния орган, като се вземат предвид приложимите изисквания на настоящия регламент.
- б) В съответствие с член 6, за да получи сертификата, доставчикът на услуги трябва да отговаря на:
- (1) изискванията, посочени в член 8б, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 216/2008;
  - (2) общите изисквания, определени в настоящото приложение;
  - (3) специфичните изисквания, посочени в приложения IV—XIII, когато тези изисквания са приложими в контекста на услугите, които доставчикът на услуги предоставя или планира да предоставя.

ATM/ANS.OR.A.010 Заявление за ограничен сертификат

- а) Независимо от буква б), доставчикът на обслужване на въздушното движение, може да подаде заявление за сертификат, ограничен до предоставянето на услуги във въздушното пространство, намиращо се под отговорността на държавата членка, в която е основното му място на дейност или има регистриран офис, ако съществува такъв, когато той предоставя или планира да предоставя услуги само по отношение на една или повече от следните категории:
- (1) въздухоплавателна дейност;
  - (2) въздухоплаване с общо предназначение;
  - (3) търговски въздушен транспорт, ограничен до въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 10 тона или с по-малко от 20 пътнически седалки;
  - (4) търговски въздушен транспорт с по-малко от 10 000 движения годишно, независимо от максималната излетна маса и броя на пътническите седалки; за целите на настоящата разпоредба, „движение“ означава, за дадена година, средния брой на всички излитания и кацания през предходните три години.
- б) Освен това за ограничен сертификат могат да кандидатстват и следните доставчици на аеронавигационно обслужване:
- (1) доставчик на аеронавигационно обслужване, който е различен от доставчик на обслужване на въздушното движение, с брутен годишен оборот 1 000 000 EUR или по-малко от услугите, които предоставя или планира да предоставя;

▼B

- (2) доставчик на аеронавигационно обслужване, предоставящ летищно полетно-информационно обслужване, като ползва редовно за това не повече от едно работно място на летище.
- в) Както е определено от компетентния орган, доставчикът на аеронавигационно обслужване, кандидатстващ за ограничен сертификат в съответствие с буква а) или буква б), точка 1, трябва да отговаря, като минимум, на следните изисквания, определени в:
- (1) точка ATM/ANS.OR.B.001 Техническа и оперативна компетентност и способност;
  - (2) точка ATM/ANS.OR.B.005 Система за управление;
  - (3) точка ATM/ANS.OR.B.020 Изисквания към персонала;
  - (4) точка ATM/ANS.OR.A.075 Открито и прозрачно предоставяне на услугите;
  - (5) приложения IV, V, VI и VIII, когато тези изисквания са приложими в контекста на услугите, които доставчикът на услуги предоставя или планира да предоставя, в съответствие с член 6.
- г) Както е определено от компетентния орган, доставчикът на аеронавигационно обслужване, кандидатстващ за ограничен сертификат в съответствие с буква б), точка 2, трябва да отговаря като минимум на изискванията, посочени в буква в), точки 1—4, и на специфичните изисквания, посочени в приложение IV.
- д) Кандидатът за ограничен сертификат подава заявление до компетентния орган във формата и по начина, установени от компетентния орган.

ATM/ANS.OR.A.015 Декларация от доставчици на полетно-информационно обслужване

- а) Съгласно член 7 доставчикът на полетно-информационно обслужване може да декларира способността и средствата си за изпълнение на отговорностите, свързани с предоставяното обслужване, ако освен на изискванията, посочени в член 8б, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 216/2008, отговаря и на следните изисквания:
- (1) доставчикът на полетно-информационно обслужване предоставя или планира да предоставя своите услуги, като ползва редовно за това не повече от едно работно място; или
  - (2) тези услуги са с временен характер и с продължителност, договорена с компетентния орган, доколкото е необходимо да се гарантира пропорционално осигуряване на безопасност.
- б) Доставчикът на полетно-информационно обслужване, деклариращ своите дейности:
- (1) предоставя на компетентния орган цялата съответна информация, преди да започне работа, във формата и по начина, установени от компетентния орган;
  - (2) предоставя на компетентния орган списък на използваните алтернативни средства за съответствие съгласно точка ATM/ANS.OR.A.020;
  - (3) поддържа съответствие с приложимите изисквания и с информацията, представена в декларацията;
  - (4) уведомява компетентния орган за всички промени в своята декларация или в използваните средства за съответствие чрез подаване на изменена декларация;

▼ B

- (5) предоставя услугите си съгласно своя оперативен наръчник и спазва всички приложими разпоредби, съдържащи се в него.
- в) Преди да прекрати предоставянето на услугите си, доставчикът на полетно-информационно обслужване, деклариращ своите дейности, уведомява компетентния орган в срок, определен от компетентния орган.
- г) Доставчикът на полетно-информационно обслужване, деклариращ своите дейности, трябва да отговаря на следните изисквания, определени в:
- (1) точка ATM/ANS.OR.A.001 Приложно поле;
  - (2) точка ATM/ANS.OR.A.020 Средства за съответствие;
  - (3) точка ATM/ANS.OR.A.035 Доказване на съответствие;
  - (4) точка ATM/ANS.OR.A.040 Промени — общи разпоредби;
  - (5) точка ATM/ANS.OR.A.045 Промени във функционалната система;
  - (6) точка ATM/ANS.OR.A.050 Улесняване и сътрудничество;
  - (7) точка ATM/ANS.OR.A.055 Констатации и коригиращи действия;
  - (8) точка ATM/ANS.OR.A.060 Незабавна реакция на проблем за безопасността;
  - (9) точка ATM/ANS.OR.A.065 Докладване на събития;
  - (10) точка ATM/ANS.OR.B.001 Техническа и оперативна компетентност и способност;
  - (11) точка ATM/ANS.OR.B.005 Система за управление;
  - (12) точка ATM/ANS.OR.B.020 Изисквания към персонала;
  - (13) точка ATM/ANS.OR.B.035 Оперативни наръчници;
  - (14) точка ATM/ANS.OR.D.020 Отговорност и застрахователно покритие;
  - (15) Приложение IV.
- д) Доставчикът на полетно-информационно обслужване, деклариращ своите дейности, започва работа едва след като получи потвърждение за получаването на декларацията от компетентния орган.

ATM/ANS.OR.A.020 Средства за съответствие

- а) За установяване на съответствие с изискванията на настоящия регламент доставчикът на услуги може да използва и алтернативни средства за съответствие (AltMOC) на средствата за съответствие (AMC), приети от Агенцията.

▼ B

- б) Когато доставчикът на услуги желае да използва дадено алтернативно средство за съответствие (AltMOC), той предоставя на компетентния орган пълно описание на въпросното средство, преди да го приложи. Описанието включва всички преработки на наръчници или процедури, които могат да бъдат от значение, както и оценка, доказваща съответствие с изискванията на настоящия регламент.

Доставчикът на услуги може да приложи тези алтернативни средства за съответствие след предварително одобрение от компетентния орган и след получаване на уведомлението, предвидено в точка ATM/ANS.AR.A.015, буква г).

ATM/ANS.OR.A.025 Запазване на валидността на сертификат

- а) Сертификатът на даден доставчик на услуги запазва валидността си, при условие че:

(1) доставчикът на услуги продължава да отговаря на приложимите изисквания на настоящия регламент, включително тези относно улесняването и сътрудничеството за целите на упражняването на правомощията на компетентните органи и тези, отнасящи се до третирането на констатациите, както е определено съответно в точки ATM/ANS.OR.A.050 и ATM/ANS.OR.A.055;

(2) сертификатът не бъде отказан, временно прекратен или отнет.

- б) След отнемане или отказване сертификатът незабавно се връща на компетентния орган.

ATM/ANS.OR.A.030 Запазване на валидността на декларация на доставчик на полетно-информационно обслужване

Декларацията, направена от доставчик на полетно-информационно обслужване в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.015, запазва валидността си, при условие че:

- а) полетно-информационното обслужване продължава да отговаря на приложимите изисквания на настоящия регламент, включително тези относно улесняването и сътрудничеството за целите на упражняването на правомощията на компетентните органи и тези, отнасящи се до третирането на констатациите, както е определено съответно в точки ATM/ANS.OR.A.050 и ATM/ANS.OR.A.055;

- б) декларацията не бъде оттеглена от доставчика на това обслужване или заличена от регистъра от компетентния орган.

ATM/ANS.OR.A.035 Доказване на съответствие

По искане на компетентния орган доставчикът на услуги представя всички значими доказателства за съответствие с приложимите изисквания на настоящия регламент.

ATM/ANS.OR.A.040 Промени — общи разпоредби

- а) Уведомяването за и управлението на:

(1) промяна във функционалната система или промяна, която засяга функционалната система, се извършва в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.045;

(2) промяна в предоставянето на услуга, в системата за управление на доставчика на услуги и/или в неговата система за управление на безопасността, която промяна не засяга функционалната система, се извършва в съответствие с буква б).

- б) За всяка промяна, посочена в буква а), точка 2, се изисква предварително одобрение преди нейното извършване, освен ако такава промяна е съобщена и управлявана в съответствие с процедура, одобрена от компетентния орган, както е посочено в точка ATM/ANS.AR.C.025, буква в).

▼ B**ATM/ANS.OR.A.045 Промени във функционалната система**

а) Доставчик на услуги, който планира промяна в своята функционална система:

- (1) уведомява компетентния орган за промяната;
- (2) предоставя на компетентния орган, при поискване, всякаква допълнителна информация, която да позволи на компетентния орган да реши дали да разгледа аргументите за промяната;
- (3) информира другите доставчици на услуги и, ако е възможно, засегнатите от планираната промяна авиационни предприятия.

б) След като уведоми за промяната, доставчикът на услуги информира компетентния орган за всяко съществено изменение на информацията, предоставена в съответствие с буква а), точки 1 и 2, и съответните доставчици на услуги и авиационни предприятия за всяко съществено изменение на информацията, предоставена в съответствие с буква а), точка 3.

в) Доставчикът на услуги допуска прилагането само на тези части от промяната, за които са завършени дейностите, изисквани съгласно процедурите, посочени в точка ATM/ANS.OR.B.010.

г) Ако промяната подлежи на разглеждане от компетентния орган в съответствие с точка ATM/ANS.AR.C.035, доставчикът на услуги допуска прилагането само на тези части от промяната, аргументите за които са одобрени от компетентния орган.

д) Когато дадена промяна засяга други доставчици на услуги и/или авиационни предприятия, посочени в буква а), точка 3, доставчикът на услуги и другите доставчици на услуги съгласувано определят:

- (1) зависимостите помежду си и, когато е възможно, със засегнатите авиационни предприятия;
- (2) допусканията и ограниченията на риска, които се отнасят до повече от един доставчик на услуги или авиационни предприятия.

е) Доставчиците на услуги, засегнати от допусканията и ограниченията на риска, посочени в буква д), точка 2, използват в аргументите си за промяната само допусканията и ограниченията на риска, които са договорени и съгласувани помежду им и, когато е възможно, с авиационните предприятия.

ATM/ANS.OR.A.050 Улесняване и сътрудничество

Доставчикът на услуги улеснява извършването на инспекции и одити от компетентния орган или от квалифициран орган, действащ от негово име, и оказва необходимото сътрудничество за ефикасното и ефективно упражняване на правомощията на компетентните органи, посочени в член 5.

ATM/ANS.OR.A.055 Констатации и коригиращи действия

След като получи уведомление за констатациите от компетентния орган, доставчикът на услуги:

- а) установява първопричината за несъответствието;
- б) изготвя план за коригиращи действия, който да бъде одобрен от компетентния орган;

▼ B

- в) доказва изпълнението на коригиращите действия по удовлетворителен за компетентния орган начин в срока, договорен с този орган, както е посочено в точка ATM/ANS.AR.C.050, буква д).

ATM/ANS.OR.A.060 Незабавна реакция на проблем за безопасността

Доставчикът на услуги изпълнява всички мерки за безопасност, включително указания по безопасност, предписани от компетентния орган в съответствие с точка ATM/ANS.AR.A.025, буква в).

▼ M4**ATM/ANS.OR.A.065 Докладване на събития**

- (а) Като част от своята система за управление доставчикът на УВД/АНО създава и поддържа система за докладване на събития, в т.ч. задължително и доброволно докладване. Доставчиците на УВД/АНО, установени в държава членка, правят необходимото, така че системата да отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 376/2014 и на Регламент (ЕС) 2018/1139, както и на делегираните актове и актовете за изпълнение, приети въз основа на тези регламенти.
- (б) Доставчикът на УВД/АНО докладва на компетентния орган и на всяка друга организация, която държавата членка, където доставчикът на УВД/АНО предоставя услугите си, изисква да бъде информирана, за всяко свързано с безопасността събитие или състояние, което застрашава или — ако не бъде коригирано или разгледано, би могло да застраши въздухоплавателно средство, лицата на борда му или всяко друго лице, и по-специално всяко произшествие или сериозен инцидент.
- (в) Без да се засяга разпоредбата по буква б), доставчикът на УВД/АНО докладва на компетентния орган и на организацията, отговорна за проектирането и/или поддръжката на системите за УВД/АНО и техните съставни части, ако тя е различна от доставчика на УВД/АНО, всяка неизправност, технически дефект, превишаване на техническите ограничения, събитие или друго необичайно обстоятелство, което е застрашило или може да е застрашило безопасността на услугите, без да е довело до произшествие или сериозен инцидент.
- (г) Без да се засягат Регламент (ЕС) № 376/2014 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети въз основа на него, докладите:
- (1) се изготвят възможно най-бързо и във всеки случай в срок до 72 часа, след като доставчикът на УВД/АНО е узнал за събитието или състоянието, за което се отнася докладът, освен ако извънредни обстоятелства попречат за това;
  - (2) се изготвят във форма и по начин, определени от компетентния орган;
  - (3) съдържат цялата необходима информация за състоянието, която е известна на доставчика на УВД/АНО.
- (д) За доставчиците на УВД/АНО, които не са установени в държава членка, първоначалните задължителни доклади:
- (1) гарантират по подходящ начин поверителността на самоличността на докладващия и на лицата, посочени в доклада;
  - (2) се изготвят възможно най-бързо и във всеки случай в срок до 72 часа, след като доставчикът на УВД/АНО е узнал за събитието, освен ако извънредни обстоятелства попречат за това;
  - (3) се изготвят във форма и по начин, определени от компетентния орган;
  - (4) съдържат цялата необходима информация за състоянието, която е известна на доставчика на УВД/АНО.

▼ M4

- (е) Без да се засягат Регламент (ЕС) № 376/2014 и свързаните с него делегирани актове и актове за изпълнение, когато е уместно, се изготвя последващ доклад, в който се предоставят подробности за действията, които организацията възнамерява да предприеме, за да предотврати подобни събития в бъдеще, веднага след като тези действия бъдат набелязани; тези последващи доклади:
- (1) се изпращат на съответните субекти, на които е изпратен първоначалният доклад в съответствие с букви б) и в); и
  - (2) се изготвят във форма и по начин, определени от компетентния орган.

▼ B**ATM/ANS.OR.A.070 Планове за действие при извънредни ситуации**

Доставчикът на услуги изготвя планове за действие при извънредни ситуации за всички предоставяни от него услуги в случай на събития, водещи до значително влошаване или прекъсване на операциите му.

ATM/ANS.OR.A.075 Открито и прозрачно предоставяне на услугите

- а) Доставчикът на услуги предоставя услугите си по открит и прозрачен начин. Той публикува условията за достъп до услугите си и промените в него и установява процес на консултации с ползвателите на услугите си — редовно или при необходимост за конкретни промени в предоставянето на услуги, индивидуално или колективно.
- б) Доставчикът на услуги не разграничава по националност или по друга характеристика на ползвател или група от ползватели на неговите услуги по начин, който е в противоречие със законодателството на Съюза.

▼ M1**ATM/ANS.OR.A.080 Предоставяне на аеронавигационни данни**

- а) Доставчикът на обслужване гарантира, че аеронавигационните данни, свързани с неговите услуги, се предоставят своевременно на доставчика на АИО.
- б) Когато аеронавигационните данни, свързани с неговите услуги, се публикуват, доставчикът на обслужване:
  - (1) следи тези данни;
  - (2) уведомява доставчика на АИО за всички промени, необходими за да се гарантира достоверност и пълнота на данните;
  - (3) уведомява доставчика на АИО, когато данните са неверни или неподходящи.

ATM/ANS.OR.A.085 Управление на качеството на аеронавигационните данни

При изготвяне, обработка или предаване на данни към доставчика на АИО доставчикът на обслужване:

- а) гарантира, че аеронавигационните данни, посочени в допълнение 1, отговарят на спецификациите в каталога на аеронавигационните данни;
- б) гарантира, че са спазени следните изисквания по отношение на качеството на данните:
  - (1) точността на аеронавигационните данни съответства на посочената в каталога на аеронавигационните данни;
  - (2) интегритетът на аеронавигационните данни е запазен;
  - (3) въз основа на класификацията на интегритета, посочена в каталога на аеронавигационните данни, са въведени процедури, с които се гарантира, че:
    - i) при рутинни данни — се избягва увреждане на данните в процеса на тяхната обработка;
    - ii) при съществени данни — не се допуска увреждане на нито един етап от целия процес и се въвеждат допълнителни процеси, ако е необходимо, за справяне с потенциални рискове в цялостната архитектура на системата с оглед по-нататъшно осигуряване на интегритета на данните на това ниво;

▼ M1

- iii) при критични данни — не се допуска увреждане на нито един етап от целия процес и се въвеждат допълнителни процеси за осигуряване на интегритета, за да се смекчат напълно ефектите от неизправности, определени като потенциални рискове за интегритета на данните чрез задълбочен анализ на цялостната архитектура на системата;
  - (4) разрешаващата способност на аеронавигационните данни е съизмерима с действителната точност на данните;
  - (5) аеронавигационните данни са проследими;
  - (6) аеронавигационните данни се предоставят своевременно наред с евентуални ограничения в периода на валидност на данните;
  - (7) аеронавигационните данни са пълни;
  - (8) форматът на предоставяните данни отговаря на определените изисквания;
- в) по отношение на изготвянето на данни — установява конкретни официални договорености с изготвителя на данните, съдържащи инструкции за създаване, промяна или заличаване на данни, които договорености включват най-малко:
- (1) недвусмислено описание на аеронавигационните данни, които се създават, променят или заличават;
  - (2) субекта, на който се предоставят аеронавигационните данни;
  - (3) датата и часа на предоставяне на аеронавигационните данни;
  - (4) формата на отчета за изготвяне на данни, който ще се използва;
  - (5) формата на аеронавигационните данни, които ще се предават;
  - (6) изискването да бъдат посочени евентуални ограничения за използването на данните;
- г) осигурява прилагането на техники за потвърждаване и проверка на данните, с които се гарантира, че аеронавигационните данни отговарят на съответните изисквания за качество на данните, както и че:
- (1) при проверката се гарантира, че аеронавигационните данни се получават без увреждане и не се допуска увреждане на нито един етап от целия процес на обработването им;
  - (2) аеронавигационните данни и аеронавигационната информация, които се въвеждат ръчно, подлежат на независима проверка за откриване на евентуални грешки при въвеждането;
  - (3) при използване на аеронавигационни данни за извличане или изчисляване на нови аеронавигационни данни, първоначалните данни се проверяват и потвърждават, освен когато са предоставени от достоверен източник;
- д) предава аеронавигационните данни по електронен път;
- е) установява официални договорености:
- (1) с всички страни, които предават данни към него;
  - (2) с други доставчици на обслужване или летищни оператори, с които обменя аеронавигационни данни и аеронавигационна информация;

▼ C2

- ж) гарантира, че информацията, посочена в точка AIS.TR.505, буква а), се предоставя своевременно на доставчика на АИО;

▼ M1

- з) събира и предава метаданни, които включват най-малко:
- (1) идентичността на организациите или субектите, извършващи каквито и да било действия, свързани с изготвяне, предаване или обработка на аеронавигационни данни;
  - (2) извършените действия;
  - (3) датата и часа на извършване на всяко действие;
- и) гарантира, че инструментите и софтуерът, използвани за поддържане или автоматизиране на процесите, свързани с аеронавигационните данни и аеронавигационната информация, изпълняват функциите си, без да влияят неблагоприятно върху качеството на аеронавигационните данни и аеронавигационната информация;
- й) гарантира, че по време на предаването и/или съхранението на аеронавигационни данни се използват цифрови техники за откриване на грешки в данните с цел да се поддържат приложимите нива на интегритет на данните;
- к) гарантира, че при прехвърлянето на аеронавигационни данни се прилага подходящ процес на удостоверяване, който позволява на получателите да потвърдят, че данните са предадени от оправомощен източник;
- л) гарантира, че грешки, установени при изготвяне на данни и след тяхното предоставяне, се анализират, коригират или отстраняват, както и че грешките в критични и съществени аеронавигационни данни се третират с предимство.

ATM/ANS.OR.A.090 Общи отправни системи за въздушна навигация

За целите на въздушната навигация доставчиците на обслужване използват:

- а) Световната геодезична система — 1984 (WGS-84) като хоризонтална отправна система;
- б) височинно начало за средното морско равнище (MSL) като вертикална отправна система;
- в) Григорианския календар и координираното универсално време (UTC) като времеви отправни системи.

▼ B**ПОДЧАСТ Б — УПРАВЛЕНИЕ (ATM/ANS.OR.B)****ATM/ANS.OR.B.001 Техническа и оперативна компетентност и способност**

Доставчикът на услуги гарантира, че е в състояние да предоставя своите услуги по безопасен, ефикасен, непрекъснат и устойчив начин, съответстващ на всяко предвидено равнище на общо търсене за дадено въздушно пространство. За тази цел той поддържа адекватен технически и оперативен капацитет и експертиза.

ATM/ANS.OR.B.005 Система за управление

- а) Доставчикът на услуги въвежда и поддържа система за управление, която включва:
  - (1) ясно определени области на отговорност и отчетност в организацията му, включително пряка отговорност на отговорния ръководител;
  - (2) описание на общите виждания и принципи на доставчика на услуги по отношение на безопасността, качеството и сигурността на неговите услуги, представляващо като цяло политика и подписано от отговорния ръководител;
  - (3) начините за проверка на равнището на организацията на доставчика на услуги в контекста на заложените в системата за управление показатели и цели за ефективност;
  - (4) процес за установяване на промени в организацията на доставчика на услуги и контекста, в който той извършва дейност, които могат да повлияят върху установени процеси, процедури и услуги, и за изменение при необходимост на системата за управление и/или функционалната система с оглед на адаптиране към тези промени;

▼ B

- (5) процес за преглед на системата за управление, установяване на причините за функциониране на системата за управление под равнището на установените стандарти, определяне на последиците от такова функциониране и отстраняване или намаляване на тези причини;
- (6) процес за гарантиране, че персоналът на доставчика на услуги е обучен и компетентен да изпълнява задълженията си по безопасен, ефективен, непрекъснат и устойчив начин. В този контекст доставчикът на услуги установява политики за наемане и обучение на своя персонал;
- (7) официален начин за комуникация, който гарантира, че всички служители на доставчика на услуги са напълно запознати със системата за управление, който позволява предаване на критична информация и дава възможност да се обясни защо са предприети конкретни действия и защо се въвеждат или променят процедури.
- б) Доставчикът на услуги документира всички основни процеси на системата за управление, включително процес за осъзнаване от персонала на неговите отговорности, и процедурата за изменение на тези процеси.
- в) Доставчикът на услуги въвежда функция за наблюдение на съответствието на организацията му с приложимите изисквания и на адекватността на процедурите. Наблюдението на съответствието включва система за подаване към отговорния служител на обратна информация по констатациите, за да се осигури ефективното изпълнение на необходимите коригиращи действия.
- г) Доставчикът на услуги наблюдава поведението на своята функционална система и, при установени незадоволителни резултати, идентифицира и отстранява причините за тях или намалява въздействието на незадоволителните резултати, след като установи последиците от тях.
- д) Системата за управление трябва да съответства на големината на доставчика на услуги и на сложността на неговите дейности, като се вземат предвид опасностите и свързаните рискове, присъщи на тези дейности.
- е) В рамките на своята система за управление доставчикът на услуги установява официални форми на взаимодействие със съответните доставчици на услуги и авиационни предприятия с оглед да:
- (1) гарантира, че опасностите за безопасността на въздухоплаването вследствие на неговите дейности са установени и оценени, а свързаните рискове се управляват и намаляват, ако е необходимо;
  - (2) гарантира, че предоставя услугите си в съответствие с изискванията на настоящия регламент.
- ж) В случай че доставчикът на услуги притежава и сертификат за летищен оператор, той гарантира, че системата за управление обхваща всички дейности в обхвата на неговите сертификати.

ATM/ANS.OR.B.010 Процедури за управление на промените

- а) Доставчикът на услуги използва процедури за управление, оценка и, ако е необходимо, намаляване на въздействието на промените върху своите функционални системи в съответствие с точки ATM/ANS.OR.A.045, ATM/ANS.OR.C.005, ATS.OR.205 и ATS.OR.210, според случая.
- б) Процедурите, посочени в буква а), или всички съществени изменения на тези процедури:
- (1) се представят от доставчика на услуги на компетентния орган за одобрение;
  - (2) не се използват, докато не бъдат одобрени от компетентния орган.

▼ B

в) Когато одобрените процедури, посочени в буква б), не са подходящи за специфична промяна, доставчикът на услуги:

- (1) отправя искане към компетентния орган по изключение да се отклони от одобрените процедури;
- (2) предоставя на компетентния орган подробности за отклонението и обосновка за него;
- (3) не използва отклонението преди то да бъде одобрено от компетентния орган.

ATM/ANS.OR.B.015 Договорени дейности

- а) Договорените дейности включват всички дейности в обхвата на дейността на доставчика на услуги съгласно условията на сертификата, които се изпълняват от други организации, като те самите са сертифицирани да изпълняват такава дейност или, ако не са сертифицирани, работят под надзора на доставчика на услуги. Доставчикът на услуги гарантира, че когато договаря с външни организации или ги наема за каквато и да било част от своите дейности, договорената или възложената дейност, система или съставен елемент са в съответствие с приложимите изисквания.
- б) Когато доставчик на услуги възложи с договор част от своята дейност на организация, която не е сертифицирана съгласно настоящия регламент да извършва такава дейност, той гарантира, че организацията изпълнител работи под негов надзор. Доставчикът на услуги гарантира, че компетентният орган има достъп до организацията изпълнител, за да определи продължаващо съответствие с приложимите изисквания.

ATM/ANS.OR.B.020 Изисквания за персонала

- а) Доставчикът на услуги определя отговорен ръководител, който има правомощие да гарантира, че всички дейности могат да бъдат финансирани и извършвани в съответствие с приложимите изисквания. Отговорният ръководител отговаря за установяване и поддържане на ефективна система за управление.
- б) Доставчикът на услуги определя правомощията, задълженията и отговорностите на назначените длъжностни лица, по-специално на ръководния персонал, отговарящи за функции във връзка с безопасността, качеството, сигурността, финансите и човешките ресурси, според случая.

ATM/ANS.OR.B.025 Изисквания за съоръженията

Доставчикът на услуги гарантира, че са налице адекватни и подходящи съоръжения за извършване и управление на всички задачи и дейности в съответствие с приложимите изисквания.

ATM/ANS.OR.B.030 Водене на документация

- а) Доставчикът на услуги създава система за водене на документация, която осигурява подходящо съхранение на документацията и надеждно проследяване на всички негови дейности, като обхваща по-специално всички елементи, посочени в точка ATM/ANS.OR.B.005.
- б) Форматът и срокът на съхранение на документацията, посочена в буква а), се определят в процедурите на системата за управление на доставчика на услуги.
- в) Документите се съхраняват по начин, който гарантира защита от повреда, промяна и кражба.

ATM/ANS.OR.B.035 Оперативни наръчници

- а) Доставчикът на услуги предоставя и поддържа актуализирани оперативни наръчници относно извършването на своите услуги, които да се използват от оперативния персонал и съдържат указания за него.

▼ B

- б) Той гарантира, че:
- (1) оперативните наръчници съдържат инструкциите и информацията, необходими на оперативния персонал за изпълнение на неговите задължения;
  - (2) персоналот има достъп до съответните части от оперативните наръчници;
  - (3) оперативният персонал е информиран за отнасящи се до неговите задължения изменения в оперативния наръчник по начин, който позволява прилагането им след тяхното влизане в сила.

ПОДЧАСТ В — СПЕЦИФИЧНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ, РАЗЛИЧНИ ОТ ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ОВД (ATM/ANS.OR.C)

ATM/ANS.OR.C.001 Приложно поле

В настоящата подчаст се определят изискванията, на които трябва да отговаря доставчикът на услуги, различен от доставчика на обслужване на въздушното движение, в допълнение към изискванията, посочени в подчасти А и Б.

ATM/ANS.OR.C.005 Оценка на поддържането на безопасността и осигуряване на безопасността при промени във функционалната система

- а) За всяка промяна, за която е уведомял в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.045, буква а), точка 1, доставчикът на услуги, различен от доставчика на обслужване на въздушното движение:
- (1) гарантира, че е извършена оценка по отношение на поддържането на безопасността за целия обхват на промяната, който включва:
    - (i) оборудването, процедурите и човешките елементи, които се променят;
    - (ii) интерфейсите и взаимодействията между променяните елементи и останалата част на функционалната система;
    - (iii) интерфейсите и взаимодействието между променяните елементи и контекста, в който е предвидено да функционират;
    - (iv) жизнения цикъл на промяната от определянето до нормалното функциониране, включително прехода за въвеждане;
    - (v) планирани влошени работни режими;
  - (2) предоставя достатъчно убедителна гаранция чрез пълни, документирани и валидни аргументи, че услугата ще функционира и ще продължи да функционира само както е определено в посочения контекст.
- б) Доставчикът на услуги, различен от доставчик на обслужване на въздушното движение, гарантира, че посочената в буква а) оценка на промяната по отношение на поддържането на безопасността, включва:
- (1) проверка, че:
    - (i) оценката съответства на обхвата на промяната, определен в буква а), точка 1;
    - (ii) услугата функционира само както е определено в посочения контекст;
    - (iii) начинът на функциониране на услугата е в съответствие със и не противоречи на приложимите изисквания на настоящия регламент спрямо услугите, предоставяни от променената функционална система; както и
  - (2) спецификация на критериите за наблюдение, които са необходими, за да се докаже, че услугата, предоставяна от променената функционална система, ще продължи да функционира само както е определено в посочения контекст.

▼B

ПОДЧАСТ Г — СПЕЦИФИЧНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ И НА УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПОТОЦИТЕ ВЪЗДУШНО ДВИЖЕНИЕ, И ЗА УПРАВИТЕЛНИЯ ОРГАН НА МРЕЖАТА (ATM/ANS.OR.D)

ATM/ANS.OR.D.001 Приложно поле

В настоящата подчаст се определят изискванията, на които трябва да отговарят доставчиците на аеронавигационно обслужване (АНО) и на услуги по управлението на потоците въздушно движение (УПВД), както и управителният орган на мрежата, в допълнение към изискванията, посочени в подчасти А, Б и В.

ATM/ANS.OR.D.005 Бизнесплан, годишен план и план за ефективноста) *Бизнесплан*

- (1) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение изготвят бизнесплан, обхващащ период от минимум пет години. Този бизнесплан:
  - (i) определя общите цели и задачи на доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управлението на потоците въздушно движение, както и тяхната стратегия за постигането им съгласувано с общ по-дългосрочен план на тези доставчици и със съответните изисквания на законодателството на Съюза за развитието на инфраструктурни или други технологии;
  - (ii) съдържа цели за ефективност по отношение на безопасността, капацитета, околната среда и ефективността на разходите, според случая, в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) № 390/2013 на Комисията ⁽¹⁾.
- (2) Информацията, посочена в подточки i) и ii) от точка 1, трябва да бъде в съответствие с плана за ефективност, посочен в член 11 от Регламент (ЕО) № 549/2004, а по отношение на данните за безопасността — да е в съответствие с националната програма за безопасност, посочена в Стандарт 3.1.1 от приложение 19 към Чикагската конвенция, първо издание, юли 2013 г.
- (3) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение предоставят обосновки по отношение на безопасността и икономически обосновки за големи инвестиционни проекти, включващи, когато е уместно, прогнозираното въздействие върху съответните цели за ефективност, посочени в точка 1, подточка ii), и набелязват инвестициите, които произтичат от правните изисквания, свързани с изпълнението на Програмата за изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе (SESAR).

б) *Годишен план*

- (1) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение изготвят годишен план за предстоящата година, в който се доуточняват характеристиките на бизнесплана и се описват промените в него в сравнение с предишния план.
- (2) Годишният план включва следните предвиждания за равнището и качеството на обслужването, като например очакваното равнище на капацитета, безопасността, околната среда и ефективността на разходите:
  - (i) информация за въвеждането на нова инфраструктура или за друго развитие и изявление как то ще допринесе за повишаване на ефективността на работа на доставчика на аеронавигационно обслужване или на услуги по управление на потоците въздушно движение, включително за равнището и качеството на обслужването;
  - (ii) показатели за ефективност, които може да са приложими според случая и са съвместими с плана за ефективност, посочен в член 11 от Регламент (ЕО) № 549/2004, спрямо който равнището и качеството на обслужване могат да бъдат надлежно оценявани;

⁽¹⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 390/2013 на Комисията от 3 май 2013 г. за определяне на схема за ефективност на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции (ОВ L 128, 9.5.2013 г., стр. 1).

▼B

- (iii) информация за мерките, предвидени за намаляване на рисковете за безопасността, идентифицирани от доставчика на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение, включително показатели за наблюдаване на риска за безопасността и, ако е необходимо, прогнозираните разходи по мерките за намаляване на рисковете;
- (iv) очакваното от доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение финансово състояние в краткосрочен план, както и всякакви промени в бизнесплана или въздействия върху него.

в) *Част на плановете, отнасяща се за ефективността*

Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение предоставят съдържанието на отнасящата се за ефективността част на своите бизнеспланове и годишни планове на разположение на Комисията по нейно искане при условията, определени от компетентния орган в съответствие с националното законодателство.

ATM/ANS.OR.D.010 Управление на сигурността

- а) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение, както и управителният орган на мрежата, изграждат като неразделна част от своята система за управление, изисквана съгласно точка ATM/ANS.OR.B.005, система за управление на сигурността, за да гарантират:
  - (1) сигурността на своите съоръжения и персонал, така че да предотвратят незаконно вмешателство при предоставянето на услуги;
  - (2) сигурността на оперативните данни, които те получават, генерират или използват по друг начин, така че достъпът до тези данни да бъде ограничен — само за оправомощени лица.
- б) В системата за управление на сигурността се определят:
  - (1) процедурите, свързани с оценяване и намаляване на риска за сигурността, наблюдението и повишаването на сигурността, прегледите на сигурността и разпространяването на изводите от тези прегледи;
  - (2) средствата за откриване на пробиви в сигурността и алармиране на персонала с подходящи предупреждения относно сигурността;
  - (3) средствата за контролиране на последиците от нарушенията на сигурността и за определяне на коригиращи действия и процедури за намаляване на риска, за да се предотврати повторно възникване.
- в) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение, както и управителният орган на мрежата, гарантират, че техният персонал е проучен за надеждност, ако е необходимо, и координират със съответните граждански и военни органи гарантирането на безопасността на своите съоръжения, персонал и данни.
- г) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение, както и управителният орган на мрежата предприемат необходимите мерки, за да защитят своите системи, използвани съставни части и данни, както и да предотвратят излагането на мрежата на риск от заплахи за информационната и кибернетичната сигурност, които могат да причинят незаконно вмешателство при предоставянето на услугите им.

ATM/ANS.OR.D.015 Финансова стабилност — икономически и финансов капацитет

Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение трябва да бъдат в състояние да изпълняват своите финансови задължения, като например покриване на постоянните и променливите експлоатационни разходи или на разходите за капиталови инвестиции. Те използват подходяща система за отчитане на разходите. Те демонстрират своите възможности чрез годишния план, посочен в точка ATM/ANS.OR.D.005, буква б), както и чрез счетоводни баланси и отчети, приложими съгласно правния им статут, и редовно са подлагани на независим финансов одит.

ATM/ANS.OR.D.020 Отговорност и застрахователно покритие

- а) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение, както и управителният орган на мрежата трябва да разполагат с механизми за покриване на отговорностите, свързани с изпълнението на техните задачи, в съответствие с приложимото законодателство.
- б) За осигуряване на покритието се използва подходящ метод с оглед на евентуалните загуби и щети, като се взема предвид правният статут на съответните доставчици и на управителния орган на мрежата, както и равнището на предлаганото на пазара застрахователно покритие.
- в) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение, както и управителният орган на мрежата, които ползват услугите на друг доставчик на услуги, гарантират, че в сключените за целта споразумения е посочено разпределението на отговорността между тях.

ATM/ANS.OR.D.025 Изисквания за докладване

- а) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение представят годишен доклад за дейностите си пред компетентния орган.
- б) Годишният доклад на доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение обхваща финансовите им резултати, без да се засяга член 12 от Регламент (ЕО) № 550/2004, както и оперативната им ефективност и всички други значими дейности и разработки, по-специално в областта на безопасността.
- в) В съответствие с член 20 от Регламент (ЕС) № 677/2011 управителният орган на мрежата представя на Комисията и на Агенцията годишен доклад за своите дейности. Този доклад обхваща неговата оперативна ефективност, както и съществени дейности и разработки, по-специално в сферата на безопасността.
- г) Годишните доклади, посочени в букви а) и в), включват като минимум:
  - (1) оценка на равнището на ефективност на предоставените услуги;
  - (2) за доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение — техните резултати спрямо целите за ефективност, определени в бизнесплана, посочен в точка ATM/ANS.OR.D.005, буква а), сравнявайки действителната ефективност със заложената в годишния план, като се използват показателите за ефективност, установени в годишния план;
  - (3) за управителния орган на мрежата — неговите резултати спрямо целите за ефективност, определени в стратегическия план за мрежата, посочен в член 2, параграф 24 от Регламент (ЕС) № 677/2011, сравнявайки действителната ефективност със заложената в плана за управление на мрежата, посочен в член 2, параграф 23 от същия регламент, като се използват показателите за ефективност, установени в плана за управление на мрежата;
  - (4) обяснение на разликите спрямо съответните цели и задачи и посочване на необходимите мерки за отстраняване на евентуални несъответствия между плановете и действителните резултати през референтния период, посочен в член 11 от Регламент (ЕО) № 549/2004;
  - (5) развитие в областта на операциите и инфраструктурата;
  - (6) финансовите резултати, в случай че те не са публикувани отделно в съответствие с член 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 550/2004;

▼B

- (7) информация относно официалния процес на консултации с ползвателите на услугите;
  - (8) информация относно политиката за човешките ресурси.
- д) Доставчиците на аеронавигационно обслужване и на услуги по управление на потоците въздушно движение, както и управителният орган на мрежата, предоставят своите годишни доклади на Комисията и Агенцията по тяхно искане. Те също така правят докладите обществено достояние при условията, определени от компетентния орган в съответствие със законодателството на Съюза и националното законодателство.

▼ M1

Допълнение 1

КАТАЛОГ НА АЕРОНАВИГАЦИОННИТЕ ДАННИ

Въведение

а) Каталогът на аеронавигационните данни е справочник за субектите, свойствата и характеристиките на аеронавигационните данни, организирани, както следва:

- (1) данни за летището;
- (2) данни за въздушното пространство;
- (3) данни за ОВД и други данни за трасетата;
- (4) данни за процедурите за полети по прибори;
- (5) данни за средствата/системите за радионавигация;
- (6) данни за препятствията;
- (7) данни за географското положение.

б) Таблиците в каталога на аеронавигационните данни съдържат следните колони:

- (1) субект, за който могат да бъдат събирани данни;
- (2) свойство: определима характерна особеност на даден субект, която може да бъде разделена допълнително на характеристики;
- (3) както за точка 2;
- (4) типове: данните са класифицирани в различни типове;
- (5) описание: описание на елемента от данни;
- (6) бележки: сведения, съдържащи допълнителна информация или условия за предоставяне на данните;
- (7) точност: изискванията за аеронавигационните данни се основават на ниво на доверие 95 %;
- (8) класификация на интегритета;
- (9) тип съгласно начина на изготвяне: данните се делят на събрани чрез измерване, изчислени или обявени;
- (10) разрешаваща способност при публикуване;
- (11) разрешаваща способност на картата.

Бележка относно буква б), подточки 2 и 3: определянето на даден запис в каталога като субект, свойство или характеристика не налага определен модел на данни.

Бележка относно буква б), подточка 7: за точки за изчакване и други точки, изпълняващи двойна цел, напр. точка за изчакване и точка за минаване на втори кръг, се прилага по-високата точност. Изискванията за точност на данните за препятствия или за терена се основават на ниво на доверие 90 %;

Бележка относно буква б), подточка 10: разрешаващата способност при публикуване на данни за географското положение (географска ширина и дължина) е приложима за координати, изразени в градуси, минути, секунди. Когато се използва различен формат (напр. градуси с десетични знаци за множества от цифрови данни) или когато местоположението е значително по-далеч на север/юг, разрешаващата способност при публикуване трябва да бъде съизмерима с изискванията за точност.

1. Данни за летището

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Летище/ вертолетно летище				Определена зона на сушата или във водата (включително всички сгради, инсталации и оборудване), предназначена за употреба, изцяло или отчасти, за кацане, излитане и наземно движение на въздухоплавателни средства.						
	Идентификатор			Идентификатор на летището/ вертолетното летище						
		Индикатор на ИКАО за местоположението	Текст	Четирибуквеният индикатор на ИКАО за местоположението на летището/вертолетното летище, посочен в документ 7910 „Индикатори за местоположение“	Ако има					
		Идентификатор на ИАТА	Текст	Идентификаторът, който е присвоен на дадено местоположение съгласно правилата на ИАТА (Резолюция 767)	Ако има					
		Друго	Текст	Идентификатор на летището, определен на местно равнище, ако е различен от индикатора за местоположение на ИКАО						
	Наименование		Текст	Основното официално наименование на летището, определено от компетентния орган						
	Град, който летището обслужва		Текст	Пълното наименование (свободен текст) на града или населеното място, който/което се обслужва от летището/вертолетното летище						
	Вид разрешен трафик									

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Международен/национален	Списък на кодовете	Уточнение дали са разрешени международни и/или национални полети на летището/ вертолетното летище						
		Правила за полети по прибори (ППП)/ Правила за визуални полети (ПВП)	Списък на кодовете	Уточнение дали са разрешени полети по ППП и/или полети по ПВП на летището/ вертолетното летище						
		Редовни/чартърни	Списък на кодовете	Уточнение дали са разрешени редовни и/или чартърни полети на летището/ вертолетното летище						
		Граждански/военни	Списък на кодовете	Уточнение дали са разрешени търговски граждански полети и/или общи граждански полети и/или военни полети на летището/ вертолетното летище						
		С ограничена употреба	Текст	Уточнение дали летището/вертолетното летище е недостъпно/а за обществено ползване (ползва се само от собствениците)						
	Тип вертолетно летище		Текст	Тип на вертолетното летище (на нивото на повърхността, издигнато или на палуба)						
	Вид контрол		Текст	Уточнение дали летището е под граждански, военен или съвместен контрол						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Сертификация		Текст	Уточнение дали летището е/не е сертифицирано в съответствие с правилата на ИКАО или с Регламент (ЕС) № 139/2014						
	Дата на сертифициране		Дата	Датата, на която сертификатът на летището е издаден от компетентния орган						
	Дата на изтичане на сертификата		Дата	Дата, на която сертификатът на летището става невалиден						
	Превишение на летището									
		Надморско равнище	Надморско равнище	Вертикалното разстояние над средното морско равнище (MSL) от най-високата точка на зоната за кацане		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m или 1 ft
		Вълна на геоида	Относителна височина	Вълна на геоида на превишението на летището/вертолетното летище	Където е приложимо	0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m или 1 ft
	Референтна температура		Стойност	Средномесечната стойност на максималните дневни температури през най-горещия месец от годината на дадено летище; тази температура трябва да бъде осреднена за период от няколко години.						
	Средна ниска температура		Стойност	Средната най-ниска температура през най-студения месец от годината за последните пет години, през които са събрани данни при превишението на летището		5 градуса				

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Магнитно отклонение			Ъглова разлика между истинския и магнитния север						
		Ъгъл	Ъгъл	Стойност на ъгъла на магнитно отклонение		1 градус	Съществени	Събрани чрез измерване	1 градус	1 градус
		Дата	Дата	Датата, на която е регистрирана съответната стойност на магнитно отклонение						
		Годишно изменение	Стойност	Годишна норма на изменение на магнитното отклонение						
	Контролна точка			Определеното географско местоположение на дадено летище						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на контролната точка на летището		30 m	Рутинни	Събрани чрез измерване/ изчислени	1 секунда	1 секунда
		Местонахождение	Текст	Местоположение на контролната точка на летището						
		Посока	Текст	Посока на контролната точка на летището от центъра на града или на населеното място, обслужван/о от летището						
		Разстояние	Разстояние	Разстояние на контролната точка на летището от центъра на града или на населеното място, обслужван/о от летището						
Индикатор на посоката за кацане				Устройство за визуално указване на посоката, която понастоящем е определена за кацане и за излитане						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Местоположение		Текст	Местоположение на индикатора на посоката за кацане						
	Осветление		Текст	Осветление на индикатора на посоката за кацане	Ако има					
Вторично електрозахранване										
	Характеристики		Текст	Описание на вторичното електрозахранване						
	Време за превключване		Стойност	Време за превключване към вторичното електрозахранване						
Анемометър				Устройство за измерване на скоростта на вятъра						
	Местоположение		Текст	Местоположение на анемометъра						
	Осветление		Текст	Осветление на анемометъра	Ако има					
Летищен маяк (ABN)/идентификационен маяк (IBN)				Летищен маяк/идентификационен маяк, с който се обозначава местоположението на дадено летище от въздуха						
	Местоположение		Текст	Местоположение на летищния маяк/идентификационния маяк	Ако има					
	Характеристики		Текст	Описание на летищния маяк/идентификационния маяк						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Работно време		График	Работно време на летищния маяк/ идентификационния маяк						
Индикатор за посоката на вятъра										
	Местоположение		Текст	Местоположение на индикатора за посоката на вятъра						
	Осветление		Текст	Осветление на индикатора за посоката на вятъра						
Място за измерване на хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане (RVR)				Мястото за измерване на хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане (RVR)						
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на местата за измерване на хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане (RVR)						
Честотна зона				Определената част от зоната за наземно движение, в която се изисква определена честота от КВД или от наземния контрол						
	Станция		Текст	Наименование на станцията, която осигурява обслужването						
	Честота		Стойност	Честота на станцията, която осигурява обслужването						
	Граница		Многогълник	Граници на честотната зона						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Конфликтна точка				Място в рамките на работната площ на летището с данни за предишни инциденти или потенциален риск от сблъскване или неразрешено навлизане на ПИК, на което е необходимо повишено внимание от страна на пилотите/водачите на МПС						
	Идентификатор		Текст	Идентификаторът на конфликтната точка						
	Анотация		Текст	Допълнителна информация за конфликтната точка						
	Геометрия		Многоъгълник	Географски район на конфликтната точка						

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
ПИК				Определен правоъгълен участък от наземно летище, подготвен за излитане и кацане на въздухоплавателни средства						
	Идентификатор		Текст	Пълното текстово обозначение на ПИК, използвано за нейното еднозначно идентифициране на дадено летище/вертолетно летище (напр. 09/27, 02R/20L, RWY 1)						
	Номинална дължина		Разстояние	Обявеният надлъжен размер на ПИК за оперативни (експлоатационни) изчисления		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
	Номинална ширина		Разстояние	Обявеният напречен размер на ПИК за оперативни (експлоатационни) изчисления		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Геометрия		Многоъгълник	Геометрии на елемента на ПИК, на изместената зона на ПИК и на пресечната точка на ПИК						
	Точки по осовата линия									
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на осовата линия на ПИК във всеки от нейните краища, в крайния участък за спиране (КУС), в началото на всеки участък от траекторията при излитане, както и при всяка значителна промяна в наклона на ПИК и на КУС	Определение съгласно приложение 4 3.8.4.2	1 m	Критични	Събрани чрез измерване		
		Надморско равнище	Надморско равнище	Надморско равнище на съответната точка по осовата линия. За неточни подходи всяка значителна висока и ниска междинна точка по ПИК се измерва с точност до половин метър или фут.		0,25 m	Критични	Събрани чрез измерване		
		Вълна на геоида	Относителна височина	Вълната на геоида в съответната точка по осовата линия						
	Линия за излизане от ПИК									
		Насочваща линия за излизане	Линия	Географско местоположение на линията за излизане от ПИК		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
		Цвят	Текст	Цвят на линията за излизане от ПИК						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Вид	Текст	Вид на линията за излизане от ПИК						
		Направление	Списък на кодовете	Направление на линията за излизане от ПИК (еднопосочна или двупосочна)						
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на ПИК						
	Носимоспособност									
		Класификационно число на настилката (PCN)	Текст	PCN						
		Тип настилка	Текст	Тип на настилката за определяне на класификационното число на въздухоплавателното средство — класификационното число на настилката (ACN — PCN)						
		Установена (стандартна) носимоспособност на земната основа	Текст	Установена (стандартна) носимоспособност на земната основа на ПИК						
		Допустимо налягане	Текст	Категорията на максимално допустимото налягане в гумите или величината на максимално допустимото налягане в гумите						
		Метод на оценка	Текст	Използваният метод на оценка						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Лента на ПИК			Определен участък, който включва ПИК и крайните участъци за спиране, когато има такива, който е предназначен за: намаляване на риска от повреждане на въздухоплавателното средство, напускащо границите на ПИК; и осигуряване на безопасността на въздухоплавателните средства, прелитащи над ПИК по време на излитане или кацане						
		Дължина	Разстояние	Надлъжният размер на лентата на ПИК						
		Ширина	Разстояние	Напречният размер на лентата на ПИК						
		Тип повърхност	Текст	Тип на повърхността на лентата на ПИК						
	Странични ивици за безопасност			Участък, граничещ с края на настилката, подготвен така, че да осигурява преход между настилката и съседната повърхност						
		Геометрия	Многоъгълник	Географско местоположение на страничните ивици за безопасност на ПИК						
		Тип повърхност	Текст	Тип на повърхността на страничните ивици за безопасност на ПИК						
		Ширина	Разстояние	Ширина на страничните ивици за безопасност на ПИК		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Ударопогълщаща площадка			Специално обработена повърхност, която се разполага в съседство с края на ПИК, за да се предотврати ерозионното въздействие от силната реактивна струя, създавана от самолетите в началото на разбега за излитане						
		Геометрия	Многоъгълник	Географско местоположение на ударопогълщащата площадка						
	Участък, свободен от препятствия		Текст	Наличие на участък, свободен от препятствия, на ПИК, оборудвана за точен подход за кацане по категория I	Когато е осигурен					
	Маркировка на ПИК									
		Тип	Текст	Тип на маркировката на ПИК						
		Описание	Текст	Описание на маркировката на ПР						
		Геометрия	Многоъгълник	Географското местоположение на маркировката на ПИК						
	Светлини на осовата линия на ПИК									
		Дължина	Разстояние	Надлъжният обхват на светлините по осовата линия на ПИК						
		Интервал	Разстояние	Интервал между светлините по осовата линия на ПИК						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Цвят	Текст	Цвят на светлините по осовата линия на ПИК						
		Интензивност	Текст	Интензивност на светлините по осовата линия на ПИК						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините по осовата линия на ПИК						
	Странични светлини на ПИК									
		Дължина	Разстояние	Надлъжният обхват на страничните светлини на ПИК						
		Интервал	Разстояние	Интервал между страничните светлини на ПИК						
		Цвят	Текст	Цвят на страничните светлини на ПИК						
		Интензивност	Текст	Интензивност на страничните светлини на ПИК						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от страничните светлини на ПИК						
	Кодово обозначение			Целта на кодовото обозначение е да се установи прост метод за връзка между многобройните спецификации, отнасящи се до характеристиките на летищата, така че да се осигури набор от летищни съоръжения, подходящи за въздухоплавателните средства, които се очаква да оперират на летището.						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Номер	Списък на кодовете	Номер, основаващ се на разчетната за типа самолет дължина на летателната писта						
		Буква	Списък на кодовете	Буква, основаваща се на разпереността на крилото на самолета и на разстоянието между външните колела на основния колесник						
	Ограничения		Текст	Описание на ограниченията, наложени върху ПИК						
Посока на ПИК										
	Идентификатор		Текст	Пълно текстово обозначение на посоката за кацане и излитане — примери: 27, 35L, 01R						
	Действителен пеленг		Пеленг	Действителният пеленг на ПИК		1/100 градуса	Рутинни	Събрани чрез измерване	1/100 градуса	1 градус
	Тип		Текст	Тип ПИК: оборудвана за точен подход (кат. I, II, III)/ с оборудване за неточен подход/ без оборудване за кацане по прибори						
	Праг			Началото на участъка от ПИК, който може да се използва за кацане						
		Местоположение	Точка	Географското местоположение на прага на ПИК		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
		Надморско равнище	Надморско равнище	Надморско равнище на прага на ПИК		Вж. бележка 1				
		Вълна на геоида	Относителна височина	Вълна на геоида съгласно WGS-84 на местоположението на прага на ПИК		Вж. бележка 2				

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Тип	Текст	Уточнение дали прагът е изместен, или не; изместеният праг не е разположен в края на ПИК						
		Изместване	Разстояние	Отстояние на изместения праг	Ако прагът е изместен	1 m	Рутинни	Събрани чрез измерване		
	Край на ПИК			Край на ПИК (точка за изравняване на траекторията на полета)						
		Местоположение	Точка	Местоположение на края на ПИК по посока на излитането		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
		Надморско равнище	Надморско равнище	Надморско равнище на крайната точка на ПИК		Вж. точките по осовата линия на ПИК				
	Изходящ край на ПИК (DER)			Край на участъка, обявен за подходящ за излитане (т.е. край на ПИК или, където е осигурен участък, свободен от препятствия, край на този участък)	Начало на процедурата за излитане					
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на DER						
		Надморско равнище	Надморско равнище	Надморското равнище на DER е надморското равнище на края на ПИК или на участъка, свободен от препятствия, което е по-високо.						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Зона за приземяване			Частта от ПИК отвъд прага, в която е предвидено кацащите самолети да осъществяват първото си съприкосновение с ПИК						
		Надморско равнище	Надморско равнище	Най-високата точка от зоната за приземяване на ПИК, оборудвана за точен подход	ПИК, оборудвана за точен подход	0,25 m или 0,25 ft				
		Наклон	Стойност	Наклонът на зоната за приземяване на ПИК						
	Наклон		Стойност	Наклонът на ПИК						
	Процедура „Кацни и спри преди...“ (LAHSO)			LAHSO						
		Геометрия	Линия	Географското местоположение на участъците за LAHSO						
		Защитен елемент	Текст	Наименование на защитената ПИК или път за рулиране (ПР)						
	Изместена зона			Зоната между началото на ПИК и изместения праг						
		Геометрия	Многоъгълник	Географско местоположение на изместената зона						
		PCN	Текст	PCN на изместената зона						
		Тип повърхност	Текст	Тип на повърхността на изместената зона						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Ограничения по отношение на въздухоплавателните средства	Текст	Ограничения за ползване от конкретен тип въздухоплавателни средства						
	Краен участък за спиране (КУС)			Определена правоъгълна зона върху земната повърхност в края на разполагамата дължина на разбега, подготвена като подходяща зона, в която въздухоплавателното средство може да спре в случай на прекратено излитане						
		Дължина	Разстояние	Надлъжният размер на КУС	Ако има	1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
		Ширина	Разстояние	Ширина на КУС		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
		Геометрия	Многоъгълник	Географско местоположение на КУС						
		Наклон	Стойност	Наклонът на КУС						
		Тип повърхност	Текст	Тип на повърхността на КУС						
	Участък, свободен от препятствия			Определен правоъгълен участък на земната или водната повърхност, намиращ се под контрола на съответната администрация, избран или подготвен като подходящ участък, над който самолет може да изпълни част от първоначалния набор на височина до установена относителна височина						
		Дължина	Разстояние	Надлъжният размер на участъка, свободен от препятствия		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	
		Ширина	Разстояние	Напречният размер на участъка, свободен от препятствия		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Профил на земната повърхност		Вертикален профил (или наклон) на участъка, свободен от препятствия	Ако има					
	Краен участък за безопасност (RESA) на ПИК			Участък, разположен симетрично от двете страни по продължението на осовата линия на ПИК и прилежащите към краищата ѝ участъци, предназначен преди всичко за намаляване на риска от повреждане на самолета при приземяване преди прага на ПИК или излизане на самолета след прага на ПИК						
		Дължина	Разстояние	Надлъжният размер на RESA						
		Ширина	Разстояние	Напречният размер на RESA						
		Надлъжен наклон	Стойност	Надлъжният наклон на RESA						
		Напречен наклон	Стойност	Напречният наклон на RESA						
	Обявени разстояния									
		Разполагаема дистанция за разбег при излитане (TORA)	Разстояние	Дължината на ПИК, обявена за използвана и подходяща за разбег на самолета при излитане		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
		Разполагаема дистанция за излитане (TODA)	Разстояние	Дължината на располагаемата дистанция за разбег при излитане плюс дължината на участъка, свободен от препятствия, ако е осигурен		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Разполагаема дистанция за прекратено излитане (ASDA)	Разстояние	Дължината на разполагаемата дистанция за разбег при излитане плюс дължината на крайния участък за спиране (КУС), ако е осигурен		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
		Разполагаема дистанция за кацане (LDA)	Разстояние	Дължината на ПИК, обявена за използвана и подходяща за пробег на самолета при кацане		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
		Забележки	Текст	Забележки, включително входяща или начална точка на ПИК, когато са обявени алтернативни по-малки разстояния						
	Светлини в края на ПИК									
		Цвят	Текст	Цвят на светлините в края на ПИК						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините в края на ПИК						
	Светлини на крайния участък за спиране (КУС)									
		Дължина	Разстояние	Надлъжният обхват на светлините на КУС						
		Цвят	Текст	Цвят на светлините на КУС						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините на КУС						
	Светлинна система на подхода									
		Тип	Текст	Класификация на светлинната система на подхода при използване като критерий на Регламент (ЕС) № 139/2014 и CS-ADR-DSN, по-специално CS ADR-DSN.M.625 и CS ADR-DSN.M.626						
		Дължина	Разстояние	Надлъжният обхват на светлинната система на подхода						
		Интензивност	Текст	Код, указващ относителната интензивност на светлинната система на подхода						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлинната система на подхода						
	Светлини на прага на ПИК									
		Цвят	Текст	Цвят на светлините на прага на ПИК						
		Цвят на фланговите хоризонти	Текст	Цвят на фланговите хоризонти на прага на ПИК						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините на прага и фланговите хоризонти						
	Светлини в зоната за приземяване									
		Дължина	Разстояние	Надлъжният обхват на светлините в зоната за приземяване на ПИК						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините в зоната за приземяване на ПИК						
	Система за обозначаване на наклона при визуален подход									
		Минимална височина на очите над прага (МЕНТ)	Относителна височина	МЕНТ						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на системата за обозначаване на наклона при визуален подход						
		Ъгъл	Ъгъл	Ъгълът(ъглите) на номиналния наклон при подход						
		Тип	Текст	Типът на системата за обозначаване на наклона при визуален подход (РАРІ, А-РАРІ и т.н.)						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Ъгъл на изместване	Ъгъл	Ъгълът и посоката на изместване, т.е. наляво или надясно, в случай че оста на системата не е успоредна на осовата линия на ПИК						
		Посока на изместване	Текст	Ъгълът и посоката на изместване, т.е. наляво или надясно, в случай че оста на системата не е успоредна на осовата линия на ПИК						
	Спирачно оборудване		Линия	Географско местоположение на кабела на спиращото оборудване през ПИК						
	Система за спиране			Високо енергопоглещаш материал, разположен в края на ПИК или в крайния участък за спиране (КУС), проектиран да поддаде под тежестта на самолет, тъй като упражнява сила на забавяне върху колесника на въздухоплавателното средство						
		Геометрия	Многоъгълник	Географско местоположение на системата за спиране						
		Отпор	Разстояние	Отпор на системата за спиране						
		Дължина	Разстояние	Надлъжният размер на системата за спиране						
		Ширина	Разстояние	Напречният размер на системата за спиране						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Зона на радиовисотомера										
	Дължина		Разстояние	Надлъжният размер на зоната на радиовисотомера						
	Ширина		Разстояние	Напречният размер на зоната на радиовисотомера						
	Геометрия		Многоъгълник	Географско местоположение на зоната на радиовисотомера						
			Бележка 1	Надморско равнище на прага на ПИК, оборудвана за неточен подход		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m или 1 ft
				Надморско равнище на прага на ПИК, оборудвана за точен подход		0,25 m	Критични	Събрани чрез измерване	0,1 m или 0,1 ft	0,5 m или 1 ft
			Бележка 2	Вълна на геоида съгласно WGS-84 на прага на ПИК при неточен подход		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m или 1 ft
				Вълна на геоида съгласно WGS-84 на прага на ПИК при точен подход		0,25 m	Критични	Събрани чрез измерване	0,1 m или 0,1 ft	0,5 m или 1 ft

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Зона за финален етап на подхода за кацане и за излитане (FATO)				Определена зона, над която се изпълнява финалният етап на маневрата на подхода за кацане до режим на висене или кацане и от която започва маневрата на излитането; когато зоната FATO се използва от вертолети с летателно-технически характеристики от клас 1, тази зона включва и разполагаемата зона за прекратено излитане.						
	Прагова точка			Началото на участъка от FATO, който може да се използва за кацане						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на праговата точка на FATO		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
		Надморско равнище	Надморско равнище	Надморско равнище на прага на FATO		Вж. бележка 1				
		Вълна на геоида	Относителна височина	Вълна на геоида съгласно WGS-84 на местоположението на прага на FATO		Вж. бележка 2				
	DER			Край на участъка, обявен за подходящ за излитане (т.е. край на ПИК или, където е осигурен участък, свободен от препятствия, край на този участък, или край на FATO)						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на DER		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
		Надморско равнище	Надморско равнище	По-високите надморски равнища в началото и в края на ПИК/FATO						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Тип		Текст	Тип на FATO						
	Обозначение		Текст	Пълно текстово обозначение на зоната за кацане и излитане						
	Дължина		Разстояние	Надлъжният размер на FATO		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
	Ширина		Разстояние	Напречният размер на FATO						
	Геометрия		Многоъгълник	Географско местоположение на елемента на FATO						
	Наклон		Стойност	Наклонът на FATO						
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на FATO						
	Действителен пеленг		Пеленг	Действителният пеленг на FATO		1/100 градуса	Рутинни	Събрани чрез измерване	1/100 градуса	
	Обявени разстояния									
		Разполагаема дистанция за излитане (TODAN)	Разстояние	Дължината на FATO плюс дължината на участъка за вертолети, свободен от препятствия (ако е осигурен)	И ако е приложимо, алтернативни намалени обявени разстояния	1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Разполагаема дистанция за прекратено излитане (RTODAN)	Разстояние	Дължината на FATO, обявена за разполагаема и пригодна за завършване на прекратено излитане от вертолети с летателно-технически характеристики от клас 1		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	
		Разполагаема дистанция за кацане (LDAH)	Разстояние	Дължината на FATO плюс всяка допълнителна зона, обявена за разполагаема и пригодна за завършване от вертолетите на маневрата за кацане от определена относителна височина		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	
		Забележки	Текст	Забележки, включително входяща или начална точка на ПИК, когато са обявени алтернативни по-малки разстояния						
	Маркировка на FATO									
		Описание	Текст	Описание на маркировките на FATO						
	Светлинна система на подхода									
		Тип	Текст	Класификация на светлинната система на подхода при използване като критерий на Регламент (ЕС) № 139/2014 и CS-ADR-DSN, по-специално CS ADR-DSN.M.625 и CS ADR-DSN.M.626						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Дължина	Разстояние	Надлъжният обхват на светлинната система на подхода						
		Интензивност	Текст	Код, указващ относителната интензивност на светлинната система на подхода						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлинната система на подхода						
	Светлини на периметъра (Area lights)									
		Описание	Текст	Описание на светлините на периметъра						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините на периметъра						
	Светлини на прицелната точка									
		Описание	Текст	Описание на светлините на прицелната точка						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините на прицелната точка						
Зона за приземяване и излитане (TLOF)				Участък, върху който вертолет може да изпълнява кацане или излитане						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Идентификатор		Текст	Пълно текстово обозначение на TLOF						
	Централна точка									
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на праговата точка на TLOF		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
		Надморско равнище	Надморско равнище	Надморско равнище на прага на TLOF		Вж. бележка 1				
		Вълна на геоида	Относителна височина	Вълна на геоида съгласно WGS-84 на местоположението на централната точка на TLOF		Вж. бележка 2				
	Дължина		Разстояние	Надлъжният размер на TLOF		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
	Ширина		Разстояние	Напречният размер на TLOF		1 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m
	Геометрия		Многоъгълник	Географското местоположение на елемента на TLOF						
	Наклон		Стойност	Наклонът на TLOF						
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на TLOF						
	Носимоспособност		Стойност	Носимоспособност на TLOF					1 тон	

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Тип система за обозначаване на наклона при визуален подход		Текст	Тип на системата за обозначаване на наклона при визуален подход						
	Маркировка									
		Описание	Текст	Описание на маркировките на TLOF						
Участък за безопасност				Определен участък от вертолетното летище, разположен около FATO, свободен от препятствия, освен препятствията, необходими за целите на аеронавигацията, предназначен за намаляване на опасността от повреда на вертолетите в случай на непреднамерено излизане извън границите на FATO						
	Дължина		Разстояние	Надлъжният размер на участъка за безопасност						
	Ширина		Разстояние	Напречният размер на участъка за безопасност						
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на участъка за безопасност						
Участък за вертолети, свободен от препятствия				Определен участък на земята или във водата, избран и/или подготвен като пригоден участък, над който вертолет с летателно-технически характеристики от клас 1 може да набере скорост и да достигне определена относителна височина						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Дължина		Разстояние	Надлъжният размер на участъка за вертолети, свободен от препятствия						
	Профил на земната повърхност		Стойност	Вертикален профил (или наклон) на участъка за вертолети, свободен от препятствия						
			Бележка 1	Прагът на FATO за вертолетни летища със или без оборудване за подход до точка в пространството (PinS)		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	
				Прагът на FATO за вертолетни летища, предвидени за експлоатация		0,25 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft (неточен подход) 0,1 m или 0,1 ft (точен подход)	
			Бележка 2	Вълна на геоида съгласно WGS-84 при прага на FATO и в геометричния център на TLOF за вертолетни летища със или без оборудване за подход до точка в пространството (PinS)		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	
				Вълна на геоида съгласно WGS-84 при прага на FATO и в геометричния център на TLOF за вертолетни летища, предвидени за експлоатация		0,25 m	Критични	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft (неточен подход) 0,1 m или 0,1 ft (точен подход)	

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Перон				Определена площ от наземно летище, предназначена за разполагане на въздухоплавателни средства с цел натоварване или разтоварване на пътници, пощенски пратки или товари, зареждане с гориво, паркиране или техническо обслужване						
	Идентификатор		Текст	Пълното текстово наименование или обозначение, използвано за идентифициране на перона на дадено летище/вертолетно летище						
	Геометрия		Многоъгълник	Географско местоположение на елемента на перона		1 m	Рутинни	Събрани чрез измерване	1/10 секунди	1 секунда
	Тип		Текст	Класификация на основното предназначение на перона						
	Ограничения по отношение на въздухоплавателните средства		Текст	Ограничения (забрана) за ползване от конкретен тип въздухоплавателни средства						
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на перона						
	Носимоспособност									
		PCN	Текст	PCN на перона						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Тип настилка	Текст	Определяне на ACN — PCN						
		Установена (стандартна) носимоспособност на земната основа	Текст	Установена (стандартна) носимоспособност на земната основа на перона						
		Допустимо налягане	Текст	Категорията на максимално допустимото налягане в гумите или величината на максимално допустимото налягане в гумите						
		Метод на оценка	Текст	Използваният метод за определяне на носимоспособността на перона						
	Надморско равнище		Надморско равнище	Надморско равнище на перона						
Път за рулиране (ПР)				Определен път на наземно летище, предназначен за рулиране на въздухоплавателни средства и служещ за връзка между отделните части на летището						
	Идентификатор		Текст	Пълно текстово обозначение на ПР						
	Ширина		Разстояние	Напречният размер на ПР		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	
	Геометрия		Многоъгълник	Географско местоположение на елемента на ПР						
	Мост		Текст	Тип на моста (няма, надлез, подлез)						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на ПР						
	Носимоспособност									
		PCN	Текст	PCN на ПР						
		Тип настилка	Текст	Определяне на ACN — PCN						
		Установена (стандартна) носимоспособност на земната основа	Текст	Установена (стандартна) носимоспособност на земната основа на ПР						
		Допустимо налягане	Текст	Категория на максимално допустимото налягане в гумите или величина на максимално допустимото налягане в гумите						
		Метод на оценка	Текст	Използваният метод за определяне на носимоспособността на пътя за рулиране						
	Ограничения по отношение на въздухоплавателните средства		Текст	Ограничения (забрана) за ползване от конкретен тип въздухоплавателни средства						
	Кодова буква		Списък на кодовете	Буква, основаваща се на разпереността на крилото на самолета и на разстоянието между външните колела на основния колесник						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Място за разгъване на краищата на крилото		Точка/ многоъгълник	За летищата, приемачи самолети със съгъваеми краища на крилото, мястото, където се разгъват краищата на крилото						
	Точки по осовата линия									
		Местоположение	Точка	Географски координати на точките по осовата линия на ПР		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1/100 секунди
		Надморско равнище	Надморско равнище	Надморско равнище на точките по осовата линия на пътя за рулиране		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване		
	Странични ивици за безопасност			Участък, граничещ с края на настилката, подготвен така, че да осигурява преход между настилката и съседната повърхност						
		Геометрия	Многоъгълник	Географско местоположение на страничните ивици за безопасност на ПР						
		Тип повърхност	Текст	Тип на повърхността на страничните ивици за безопасност на ПР						
		Ширина	Разстояние	Ширина на страничните ивици за безопасност на ПР		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	
	Насочващи линии									

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Геометрия	Линия	Географско местоположение на насочващите линии		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1/100 секунди
		Цвят	Текст	Цвят на насочващите линии на ПР						
		Вид	Текст	Вид на насочващите линии на ПР						
		Разпереност на крилото	Стойност	Разпереност на крилото						
		Максимална скорост	Стойност	Максимална скорост						
		Посока	Текст	Посока						
	Маркировъчна линия на междинното място за изчакване		Линия	Маркировъчна линия на междинното място за изчакване		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
	Маркировка на ПР									
		Описание	Текст	Описание на маркировката на ПР						
	Странични светлини на ПР									
		Описание	Текст	Описание на страничните светлини на ПР						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от страничните светлини на ПР						
	Светлини по осовата линия на ПР									
		Описание	Текст	Описание на светлините по осовата линия на ПР						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините по осовата линия на ПР						
	Стоп линии									
		Описание	Текст	Описание на стоп линиите	Ако има					
		Местоположение	Линия	Местоположение на стоп линиите						
	Предпазни светлини на ПИК									
		Описание	Текст	Описание на предпазните светлини на ПИК и на другите мерки за защита на ПИК	Ако има					
		Местоположение	Точка	Местоположение на стоп линията	Конфигурация А					

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Местоположение	Линия	Местоположение на стоп линията	Конфигурация Б					
	Място за изчакване при ПИК			Определено място, осигуряващо защита на ПИК, повърхността за ограничение на препятствията и критичната/чувствителната зона на системата за кацане по прибори (ILS)/микровълновата система за кацане (MLS), на което рулиращите въздухоплавателни средства и автотранспортните средства трябва да спрат и да изчакат, освен ако не е указано друго от летищната контролна кула						
		Геометрия	Линия	Географско местоположение на мястото за изчакване при ПИК		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
		Защитена ПИК	Текст	Идентификатор на защитената ПИК						
		Категория (Cat stop)	Списък на кодовете	Категория (CAT) на ПИК (0, I, II, III)						
		Текст, указващ ПИК	Текст	Действителният текст на маркировъчния знак; напр. „RWY AHEAD“ или „RUNWAY AHEAD“ („ПИСТА ОТПРЕД“)						
	Междинно място за изчакване	Геометрия	Линия	Географско местоположение на междинното място за изчакване — определено място, предназначено за контрол на трафика, на което рулиращите въздухоплавателни средства и автотранспортните средства трябва да спрат и да изчакат, докато им бъде разрешено да продължат, когато са получили инструкция за това от летищната контролна кула						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Наземен ПР за вертолети				Наземен ПР, предназначен за наземно движение на вертолети, снабдени с колесници						
	Идентификатор		Текст	Пълно текстово обозначение на наземния ПР за вертолети						
	Точки по осовата линия		Точка	Географско местоположение на точките по осовата линия на наземния ПР за вертолети		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване/изчислени		
	Надморско равнище		Надморско равнище	Надморско равнище на наземния ПР за вертолети		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване		
	Ширина		Разстояние	Напречният размер на наземния ПР за вертолети		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване		
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на наземния ПР за вертолети						
	Маркировъчна линия на мястото на пресичане		Линия	Маркировъчна линия на мястото на пресичане с наземния ПР за вертолети		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1 секунда
	Осветление									
		Описание	Текст	Описание на светлините на наземния ПР за вертолети						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините на наземния ПР за вертолети						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Маркировка									
		Описание	Текст	Описание на маркировката на наземния ПР за вертолети						
Въздушен ПР за вертолети				Определена траектория върху земната повърхност, предназначена за рулиране на вертолети по въздуха						
	Идентификатор			Пълно текстово обозначение на въздушния ПР за вертолети						
	Точки по осовата линия		Точка	Географско местоположение на точките по осовата линия на въздушния ПР за вертолети		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване/изчислени		
	Надморско равнище		Надморско равнище	Надморско равнище на въздушния ПР за вертолети		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване		
	Ширина		Разстояние	Напречният размер на въздушния ПР за вертолети		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване		
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на въздушния ПР за вертолети						
	Осветление									
		Описание	Текст	Описание на светлините на въздушния ПР за вертолети						
		Местоположение	Точка	Географско местоположение на всяко отделно осветително тяло от светлините на въздушния ПР за вертолети						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Маркировка									
		Описание	Текст	Описание на маркировката на въздушния ПР за вертолети						
Въздушни транзитни маршрути за вертолети				Определено трасе, предназначено за придвижване на вертолети от една част на вертолетното летище до друга; маршрутът за рулиране включва въздушен или наземен ПР, който води до него						
	Идентификатор		Текст	Обозначение на въздушния транзитен маршрут за вертолети						
	Геометрия		Линия	Географско местоположение на въздушния транзитен маршрут за вертолети						
	Ширина		Разстояние	Напречният размер на въздушния транзитен маршрут за вертолети		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване		
Контролна точка за проверка на инерционната навигационна система (INS)										
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на контролната точка за проверка на INS	Ако има	0,5 m	Рутинни	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1/100 секунди
Контролна точка за проверка на ултракъсо-вълновия всенасочен радиофар (VOR)										

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на контролната точка за проверка на VOR	Ако има					
	Честота		Стойност	Честота на контролната точка за проверка на VOR						
Контролна точка за проверка на висотомера										
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на контролните точки за проверка на висотомера						
	Надморско равнище		Надморско равнище	Надморско равнище на контролните точки за проверка на висотомера						
Местостоянка на въздухоплавателното средство				Определен участък от перона, предназначен за паркиране на въздухоплавателни средства						
	Наименование		Текст	Наименование на точката на местостоянката на въздухоплавателното средство						
	Точки на местостоянката на въздухоплавателното средство	Местоположение	Точка	Географско местоположение на точката на местостоянката на въздухоплавателното средство		0,5 m	Рутинни	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	1/100 секунди
		Типове въздухоплавателни средства	Списък на кодовете	Типове въздухоплавателни средства						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Опознавателен знак		Текст	Описание на опознавателния знак на местостоянката на въздухоплавателното средство						
	Система за визуално насочване при паркиране на самолет		Текст	Описание на системата за визуално насочване при присъединяване/ паркиране на самолет на местостоянка						
	Зона на стоянките за паркиране		Многогълник	Географско местоположение на зоната на стоянките за паркиране						
	Ръкав		Списък на кодовете	Наличие на ръкав на местостоянката на въздухоплавателното средство						
	Гориво		Списък на кодовете	Наличие на гориво на местостоянката на въздухоплавателното средство						
	Наземно електрозахранване		Списък на кодовете	Наличие на наземно електрозахранване на местостоянката на въздухоплавателното средство						
	Буксиране		Списък на кодовете	Наличие на възможности за буксиране на местостоянката на въздухоплавателното средство						
	Терминал		Текст	Обозначение на сградата на терминала						
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на местостоянката на въздухоплавателното средство						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Ограничения по отношение на въздухоплавателните средства		Текст	Ограничения (забрана) за ползване от конкретен тип въздухоплавателни средства						
	PCN		Текст	PCN на местостоянката на въздухоплавателното средство						
	Насочваща линия към местостоянката									
		Геометрия	Линия	Географско местоположение на насочващата линия към местостоянката		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	
		Надморско равнище	Надморско равнище	Надморско равнище на точките по насочващата линия за паркиране		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване		
		Посока	Текст	Посока на насочващата линия към местостоянката						
		Разпереност на крилото	Стойност	Разпереност на крилото						
		Цвят	Списък на кодовете	Цвят на насочващата линия към местостоянката						
		Вид	Списък на кодовете	Вид на насочващата линия към местостоянката						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Местостоянка за вертолети				Местостоянка, предвидена за паркиране на вертолети, на която завършват маневрите за наземно рулиране или където вертолетът се приземява или излита за рулиране по въздуха						
	Наименование		Текст	Наименование на местостоянката за вертолети						
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на точките на местостоянката за вертолети/контролните точки за проверка на INS		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 секунди	
Площадка за отстраняване на лед				Място, на което от самолета се отстранява скреж, лед или сняг (отстраняване на лед), за да се осигурят чисти повърхности, и/или където чистите повърхности на самолета се третират със защитно (противообледенително) покритие с временно действие срещу образуването на скреж или лед и натрупването на сняг или киша						
	Идентификатор		Текст	Идентификатор на площадката за отстраняване на лед						
	Геометрия		Многоъгълник	Географско местоположение на площадката за отстраняване на лед		1 m	Рутинни	Събрани чрез измерване	1/10 секунди	1 секунда
	Тип повърхност		Текст	Тип на повърхността на площадката за отстраняване на лед						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Идентификационна основа		Текст	Наименование на свързания елемент на ПР, стоянка за паркиране или перон						
	Ограничения по отношение на въздухоплавателните средства		Текст	Ограничения (забрана) за ползване от конкретен тип въздухоплавателни средства						

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Комуникационно съоръжение										
	Обозначение на услугата		Текст	Обозначение на предоставяната услуга						
	Позивна		Текст	Позивна на комуникационното съоръжение						
	Канал		Текст	Канал/честота на комуникационното съоръжение						
	Адрес на регистрация		Текст	Адрес на регистрация на съоръжението	Според случая					
	Работно време		График	Работно време на станцията, която обслужва органа						

2. Данни за въздушното пространство

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Обслужвано въздушно пространство				Въздушно пространство с определени размери, обозначено по азбучен ред, в рамките на което могат да се извършват конкретни видове полети и за което са определени конкретни правила за ОВД и за въздушното движение						
	Тип		Текст	Клас на обслужваното въздушно пространство в съответствие с приложение 4 към Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 (Стандартизирани европейски правила за полети — SERA)						
	Обозначение		Текст	Идентификатор, даден на въздушното пространство от отговорен орган						
	Странични граници		Многоъгълник	Повърхността, определяща хоризонталната форма на въздушното пространство		Вж. бележка 1				
	Вертикални граници									
		Горна граница	Абсолютна височина	Горната граница на въздушното пространство						
		Долна граница	Абсолютна височина	Долната граница на въздушното пространство		50 m	Рутинни	Изчислени	50 m или 100 ft	50 m или 100 ft
	Клас на въздушното пространство		Списък на кодовете	Класификация на въздушното пространство, въз основа на която се определят правилата за експлоатация, изискванията за полетите и предоставяните услуги						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Преходна височина		Абсолютна височина	Абсолютната височина, на която или под която местоположението на дадено въздухоплавателно средство във вертикална плоскост се контролира по отношение на абсолютната височина						
	Часове на използване		График	Часове на използване на въздушното пространство						
	Орган за ОВД			Орган, предоставящ обслужването						
		Наименование	Текст	Наименованието на органа, предоставящ обслужването						
		Позивна	Текст	Позивната на аэронавигационната станция, която обслужва органа						
		Език	Списък на кодовете	Информация за използвания(ите) език(езици), като се уточнява районът и условията, както и кога и къде следва да се използва езикът, ако е приложимо						
		Приложимост	Текст	Информация за района и условията, при които следва да се използва						
		Работно време	График	Работно време на станцията, която обслужва органа						
	Честота									
		Стойност	Стойност	Честотата на въздушното пространство за ОВД						
		Предназначение	Текст	Указване на конкретното предназначение на честотата						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
			Бележка 1	FIR, UIR		2 km	Рутинни	Обявени	1 min	Съгласно графичното изображение
				TMA, STA		100 m	Съществени	Изчислени	1 секунда	Съгласно графичното изображение
				Контролиран район за въздушно движение (CTR)		100 m	Съществени	Изчислени	1 секунда	Съгласно графичното изображение

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Въздушно пространство за специални дейности										
	Тип		Списък на кодовете	Тип на въздушното пространство за специални дейности (вж. бележка 1)						
	Идентификация		Текст	Идентификационните данни, определени за еднозначно идентифициране на въздушното пространство						
	Наименование		Текст	Наименование, дадено на въздушното пространство от орган, определен от държавата членка						
	Странични граници		Многоъгълник	Повърхността, определяща хоризонталната форма на въздушното пространство		Вж. бележка 2 само за зони P, R, и D				
	Вертикални граници									

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Горна граница	Абсолютна височина	Горната граница на въздушното пространство						
		Долна граница	Абсолютна височина	Долната граница на въздушното пространство						
	Ограничения		Текст	Тип ограничение или естество на опасността						
	Активиране		Текст	Информация за съобщенията относно системата и средствата за активиране, наред с информация, отнасяща се до гражданските полети и приложима за процедурите в опознавателната зона за противовъздушната отбрана (ADIZ)						
	Време на извършване на дейността		График	Интервалът от време, в който се осъществява специалната дейност						
	Риск от прехват		Текст	Риск от прехват в случай на проникване						
			Тип съгласно бележка 1	Забранена зона	Бележка 2	100 m	Съществени	Изчислени	1 секунда	Съгласно графичното изображение
				Зона с ограничен достъп		2 km	Рутинни	Обявени	1 min	Съгласно графичното изображение
				Опасна зона						
				Зона за военни учения						
				Зона за военна подготовка						
				Опознавателна зона за противовъздушната отбрана (ADIZ)						
				Друго						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диagr.
Друго регулирано въздушно пространство										
	Тип		Текст	Клас на въздушното пространство (намалени минимума за вертикална сепарация (RVSM), аварийен предавател на местоположението (ELT) и т.н.)						
	Идентификация		Текст	Идентификационните данни, определени за еднозначно идентифициране на въздушното пространство						
	Наименование		Текст	Наименование, дадено на въздушното пространство от орган, определен от държавата членка						
	Странични граници		Многоъгълник	Повърхността, определяща хоризонталната форма на въздушното пространство						
	Вертикални граници									
		Горна граница	Абсолютна височина	Горната граница на въздушното пространство						
		Долна граница	Абсолютна височина	Долната граница на въздушното пространство						
	Ограничения		Текст	Тип ограничение, ако има						
	Активиране		Текст	Информация за съобщенията относно системата и средствата за активиране, наред с информация, отнасяща се до гражданските полети и приложима за процедурите в опознавателната зона за противовъздушната отбрана (ADIZ)						
	Време на извършване на дейността		График	Интервалът от време, в който се осъществява специалната дейност						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Сектор за контрол на ОВД										
	Идентификация		Текст	Идентификация, дадена на сектора						
	Странични граници		Многоъгълник	Повърхността, определяща хоризонталната форма на сектора за КВД						
	Вертикални граници									
		Горна граница	Абсолютна височина	Горната граница на сектора						
		Долна граница	Абсолютна височина	Долната граница на сектора						

▼ M5

3. Данни за ОВД и други данни за трасетата

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Трасе за ОВД				Определен маршрут, предназначен за направляване на потока въздушно движение за нуждите на ОВД						
	Идентификатор		Текст	Идентификатори на трасетата за ОВД в съответствие с приложение XI (Част FPD) към настоящия регламент						
	Префикс на идентификатора		Текст	Префиксът на идентификатора на трасето, посочен в бележка 1						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Друго трасе				Определен маршрут, предназначен за направляване на потока въздушно движение, без да се осигурява ОВД						
	Идентификатор		Текст	Идентификатор на трасето						
	Тип		Текст	Тип на трасето (напр. неконтролирани трасета за навигация по ПВП)						
	Правила за полети		Списък на кодовете	Информация за правилата за полети, приложими към трасето (ППП/ПВП)						
Участък от маршрута										
	От точка			Информация за първата точка от даден участък от трасето						
		Наименование	Текст	Кодовите обозначения или кодовите имена на съществена точка						
		Докладване	Списък на кодовете	Посочване на изискванията за докладване, свързани с ОВД и метеорологичната обстановка (ATS/МЕТ), като „задължителни“ или „при поискване“						
	До точка			Информация за втората точка от даден участък от трасето						
		Наименование	Текст	Кодовите обозначения или кодовите имена на съществена точка						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Докладване	Списък на кодовете	Посочване на изискванията за докладване, свързани с ОВД и метеорологичната обстановка (ATS/MET), като „задължителни“ или „при поискване“						
	Пътна линия		Пеленг	Пътна линия, радиал VOR или магнитен пеленг на даден участък от трасето		1/10 градуса (долитане/отлитане до/от терминала)	Рутинни (долитане/отлитане до/от терминала)	Изчислени (долитане/отлитане до/от терминала)	1 градус (долитане/отлитане до/от терминала)	1 градус (долитане/отлитане до/от терминала)
	Точка за преминаване		Точка	Точката, в която дадено въздухоплавателно средство, изпълняващо полет по участък от трасе за ОВД, определено чрез ултракъсовълнови всенасочени радиофарове, се очаква да прехвърли основната си навигационна ориентация от средството зад него към средството пред него	В случай на радиал VOR					
	Дължина		Разстояние	Геодезическото разстояние между „от точка“ и „до точка“		Вж. бележка 2				
	Горна граница		Абсолютна височина	Горната граница на участъка от трасето						
	Долна граница		Абсолютна височина	Долната граница на участъка от трасето						
	Минимална абсолютна височина по маршрут (MEA)		Абсолютна височина	Абсолютната височина на участък по маршрута, която гарантира удовлетворителен прием на съответните комуникационни съобщения от навигационните съоръжения и от органа за ОВД, съответства на структурата на въздушното пространство и осигурява необходимата височина за прелитане над препятствия		50 m	Рутинни	Изчислени	50 m или 100 ft	50 m или 100 ft

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Минимална абсолютна височина за прелитане над препятствията (МОСА)		Абсолютна височина	Минималната абсолютна височина на определен участък, при която се осигурява необходимата височина за прелитане над препятствия		50 m	Рутинни	Изчислени	50 m или 100 ft	50 m или 100 ft
	Минимална височина на полета		Абсолютна височина	Минимална височина на полета		50 m	Рутинни	Изчислени	50 m или 100 ft	50 m или 100 ft
	Странични граници		Разстояние	Странични граници на трасето						
	Минимална абсолютна височина за полети в зона (АМА)		Абсолютна височина	Минималната абсолютна височина за полет при приборни метеорологични условия, която осигурява минимална височина за прелитане над препятствия в определена зона, обикновено образувана от паралели и меридиани						
	Минимална височина за векториране (MVA)		Абсолютна височина	MVA						
	Ограничения		Текст	Посочване на евентуални ограничения на скоростта и нивото/абсолютната височина в зоната, когато са въведени						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Посока на крейсерските нива			Указване на посоката на крейсерското ниво (четно, нечетно, няма — NIL)						
		Напред	Списък на кодовете	Указване на посоката на крейсерското ниво (четно, нечетно, NIL) от първата до втората точка от участъка от трасето						
		Назад	Списък на кодовете	Указване на посоката на крейсерското ниво (четно, нечетно, NIL) от втората до първата точка от участъка от трасето						
	Достъпност		Текст	Сведения за достъпността на трасето						
	Клас на въздушното пространство		Текст	Класификация на въздушното пространство, въз основа на която се определят правилата за експлоатация, изискванията за полетите и предоставяните услуги						
	Изисквания за навигация, базирана на летателните характеристики и оборудването на ВС (PBN)			Зонална навигация, базирана на летателните характеристики и оборудването на ВС (PBN) за въздухоплавателни средства, извършващи полет по трасе за ОВД, по процедура за подход по прибори или в определено въздушно пространство	Само PBN					

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Навигационна(и) спецификация(и)	Текст	Обозначение на навигационната(ите) спецификация(и), приложима(и) за определен участък или участъци; съществуват два вида навигационни спецификации: а) спецификации за необходимите навигационни характеристики (RNP): навигационни спецификации, основани на зонална навигация, които включват изискването за мониторинг и сигнализиране на навигационните характеристики и се обозначават с префикса RNP, напр. RNP 4, RNP APCH; б) спецификации за зонална навигация (RNAV): навигационни спецификации, основани на зонална навигация, които не включват изискването за мониторинг и сигнализиране на навигационните характеристики и се обозначават с префикса RNAV, напр. RNAV 5, RNAV 1.						
		Изисквания за навигационните характеристики	Текст	Изискването за навигационна точност за всеки участък от трасето с PBN (RNAV или RNP)						
		Изисквания за датчиците	Текст	Посочване на изискванията за датчиците, включително евентуални ограничения на навигационните спецификации						
	Контролиращ орган									

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Наименование	Текст	Наименованието на органа, предостоящ обслужването						
		Канал	Текст	Оперативен канал/честота на контролиращия орган						
		Адрес на регистрация	Текст	Определен код за свързване с линията за предаване на данни на контролиращия орган за ОВД	Ако е приложимо					
			Бележка 1	U = горен	Бележка 2	1/10 km	Рутинни	Изчислени	1/10 km или 1/10 nm	1 km или 1 nm
				H = вертолет		1/100 km	Съществени	Изчислени	1/100 km или 1/100 nm	1 km или 1 nm
				S = свърззвук						
				T = тактическа аеронавигационна система (TACAN)						
				Друго						

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Пътна точка										
	Идентификация		Текст	Наименования, кодови обозначения или кодови имена, дадени на съществената точка						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на пътната точка		100 m	Съществени	Събрани чрез измерване/изчислени	1 секунда	1 секунда
	Формиране									
		Навигационни средства (navaid)	Текст	Идентификация на станцията в контролната точка, указана от VOR/DME						
		Пеленг	Пеленг	Пеленгът към контролната точка, указана от VOR/DME, ако пътната точка не съвпада с нея		Вж. бележка 1 по-долу				
		Разстояние	Разстояние	Разстоянието от контролната точка, указана от VOR/DME, ако пътната точка не съвпада с нея		Вж. бележка 2 по-долу				
					Бележка 1	1/10 градуса	Рутинни	Изчислени	1/10 градуса	1/10 градуса
						1/100 градуса	Съществени	Изчислени	1/100 градуса	1/10 градуса
								Изчислени		
					Бележка 2	1/10 km	Рутинни	Изчислени	1/10 km или 1/10 nm	2/10 km (1/10 nm)
						1/100 km	Съществени	Изчислени	1/100 km или 1/100 nm	2/10 km (1/10 nm)

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Изчакване по маршрута				Предварително определена маневра, с която въздухоплавателното средство се задържа в определено въздушно пространство в изчакване на следващо разрешение						
	Идентификация		Текст	Идентификация на процедурата за изчакване						
	Точка		Текст	Идентификация на контролната точка на зоната за изчакване		100 m	Съществени	Събрани чрез измерване/изчислени	1 секунда	1 секунда
	Пътна точка		Точка	Географското местоположение на пътната точка за изчакване						
	Курс на долитане		Пеленг	Курс на долитане при процедурата за изчакване						
	Посока на завоя		Текст	Посока на завоя съгласно процедурата						
	Скорост		Стойност	Максимална указана въздушна скорост						
	Ниво									
		Минимално ниво за изчакване	Абсолютна височина	Минимално ниво за изчакване при процедурата за изчакване						
		Максимално ниво за изчакване	Абсолютна височина	Максимално ниво за изчакване при процедурата за изчакване						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Изходящо време/ разстояние		Стойност	Стойност за времето/разстоянието на процедурата за изчакване						
	Контролиращ орган									
		Наименование	Текст	Посочва се контролиращият орган						
		Честота	Стойност	Оперативната честота/канал на контролиращия орган						
	Специална процедура за навлизане в зоната за изчакване		Текст	Текстово описание на специалната процедура за навлизане в зона за изчакване VOR/DME	В случай, че е определен радиал за вход през вторична точка в края на отсечката за отлитане при процедура за изчакване с използване на VOR/DME					

4. Данни за процедурите за полети по прибори

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Процедура										
	Идентификация									
		Насочване към краен участък от подхода за кацане (FAS)	Списък на кодовете	Наименованието на типа радионавигационно средство, чрез което се осигурява странично насочване на финалния подход, напр. ILS, VOR, RNAV и т.н.	Подход (APCH)					
		ПИК	Текст	Обозначение на ПИК за посоката за кацане и излитане, напр. 27, 35L, 01R						
		Кръжене	Списък на кодовете	Посочва се дали процедурата предвижда визуално продължение на подход за кацане по прибори	APCH					
		Комплексен код	Текст	Ако две или повече процедури към една и съща ПИК не могат да бъдат разграничени само по типа радионавигационно средство, след обозначението за типа на радионавигационното средство се използва еднобуквен суфикс, започващ с буквата „Z“, напр. VOR y RWY 20 или VOR z RWY 20.	APCH					
		Ограничител на навигационния датчик	Текст	Информация за датчика в случай на ограничение в употребата	Само PBN					
		Наименование	Текст	Наименование на процедурата за полети по прибори						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Обозначение в свободен текст									
		Основен индикатор	Текст	Основният индикатор е наименованието или кодовите имена на съществената точка, в която свършва стандартният маршрут за отлитане	Стандартен маршрут за отлитане по прибори (SID), стандартен маршрут за долитане по прибори (STAR)					
		Индикатор за валидност	Текст	Индикаторът за валидност е номер от 1 до 9.	SID, STAR					
		Индикатор на маршрута	Текст	Индикаторът на маршрута е буква от [английската] азбука. Буквите „I“ и „O“ не се използват.	SID, STAR					
		Визуална индикация	Текст	Посочва се дали маршрутът е определен за въздухоплавателни средства, които изпълняват полети по ПВП	Само ПВП					
	Кодово обозначение									
		Съществена точка	Текст	Кодовото обозначение или кодовите имена на съществената точка	SID, STAR					
		Индикатор за валидност	Текст	Индикаторът за валидност на процедурата	SID, STAR					
		Индикатор на маршрута	Текст	Индикаторът на маршрута на процедурата	SID, STAR					
	Тип процедура		Списък на кодовете	Посочва се типът на процедурата (отлитане, долитане, подход, друго)						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	PBN или конвенционална		Списък на кодовете	Посочва се дали процедурата е PBN или конвенционална	Само ППП					
	Тип ППП		Текст	Тип на процедурата за подход по прибори; процедурите за подход по прибори се класифицират, както следва: а) процедура за неточен подход (NPA): процедура за подход по прибори, при която се използва хоризонтално, но не и вертикално насочване; б) процедура за подход с вертикално насочване (APV): процедура за подход по прибори, при която се използва хоризонтално и вертикално насочване, но която не отговаря на изискванията, определени за операции за точен подход и кацане; в) процедура за точен подход (PA): процедура за подход по прибори, при която се използва прецизно хоризонтално и вертикално насочване с минимума, определени за всяка категория операции;	APCH					
	Категория на въздухоплавателното средство		Списък на кодовете	Посочва се за кои категории въздухоплавателни средства е предвидена процедурата						
	Магнитно отклонение		Стойност	Магнитното отклонение, предвидено при разработването на процедурата						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Абсолютна/ относителна височина за прелитане над препятствия (ОСА/Н)			ОСА/Н	АРСН					
		Категория на въздухоплавателното средство	Списък на кодовете	Категория на въздухоплавателното средство	АРСН					
		Тип подход	Списък на кодовете	Тип подход (напр. от права, кат. I, кат. II, LLZ, с кръжени и т.н.) или конкретно навигационно средство (напр. точки на стъпаловидно снижение (step-down fixes), или конкретна навигационна спецификация	АРСН					
		Абсолютна височина	Абсолютна височина	Най-ниската абсолютна височина, използвана при установяване на съответствие с критериите за прелитане над препятствия	АРСН		Съществени			
		Относителна височина	Относителна височина	Най-ниската относителна височина над надморското равнище на съответния праг на ПИК или над превъздушенето на летището, според случая, използвана при установяване на съответствие с критериите за прелитане над препятствия	АРСН		Съществени			
	Абсолютна/ относителна височина за взимане на решение (DA/H)			DA/H	АРСН					
		Категория на въздухоплавателното средство	Списък на кодовете	Категория на въздухоплавателното средство	АРСН					

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Тип подход	Списък на кодовете	Тип подход (напр. от права, с кръжене и т.н.) или конкретно навигационно средство (напр. точки на стъпаловидно снижение), или конкретна навигационна спецификация	APCH					
		Абсолютна височина	Абсолютна височина	Определена абсолютна височина в процедура за 3D подход по прибори, при която се предприема минаване на втори кръг, ако не е установен необходимият визуален ориентир за продължаване на подхода	APCH					
		Относителна височина	Относителна височина	Определена относителна височина в процедура за 3D подход по прибори, при която се предприема минаване на втори кръг, ако не е установен необходимият визуален ориентир за продължаване на подхода	APCH					
	Минимална абсолютна/ относителна височина на снижаване (MDA/H)			MDA/H	APCH					
		Категория на въздухоплавателното средство	Списък на кодовете	Категория на въздухоплавателното средство	APCH					
		Тип подход	Списък на кодовете	Тип подход (напр. от права, с кръжене и т.н.) или конкретно навигационно средство (напр. точки на стъпаловидно снижение), или конкретна навигационна спецификация	APCH					

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Абсолютна височина	Абсолютна височина	Определена абсолютна височина в процедура за 2D подход по прибори или за визуално продължение на подход за кацане по прибори, под която не се предприема снижаване без необходимия визуален ориентир	APCH					
		Относителна височина	Относителна височина	Определена относителна височина в процедура за 2D подход по прибори или за визуално продължение на подход за кацане по прибори, под която не се предприема снижаване без необходимия визуален ориентир	APCH					
	Минимална абсолютна височина за сектора (MSA)			Най-ниската приложима абсолютна височина, на която ще се осигури минимално разстояние от 300 m (1000 ft) над всички обекти, намиращи се в зона, ограничена в сектор от окръжност с радиус от 46 km (25 nm) с център радионавигационно средство	Само ППП					
		Начален ъгъл на сектора	Ъгъл	Начален ъгъл на даден сектор						
		Краен ъгъл на сектора	Ъгъл	Краен ъгъл на даден сектор						
		Въз основа на точката	Текст	Център на MSA						
		Абсолютна височина	Абсолютна височина	Минималната абсолютна височина за всеки сектор						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Ограничения	Текст	MSA: Най-ниската приложима абсолютна височина, на която ще се осигури минимално разстояние от 300 m (1000 ft) над всички обекти, намиращи се в зона, ограничена в сектор от окръжност с радиус от 46 km (25 nm) с център радионавигационно средство						
		Радиус	Стойност	Радиусът на всеки сектор						
	Абсолютна височина за долитане в летищния район (ТАА)			Най-ниската абсолютна височина, на която ще се осигури минимално разстояние от 300 m (1000 ft) над всички обекти, намиращи се в дъга на окръжност с радиус от 46 km (25 nm) и с център точката за начален подход (IAF) или, където няма IAF, точката за междинен подход (IF), ограничена от прави линии, които се свързват с продължението на дъгата към IF; всички ТАА, отнасящи се до дадена процедура за подход, трябва да съответстват на зона, която се простира на 360 градуса около IF.	APCH или само PBN					
		Контролна точка	Текст	Контролна точка на ТАА (IAF или IF)						
		IAF	Текст	Контролна точка на ТАА за IAF						
		IF	Текст	Контролна точка на ТАА за IF						
		Разстояние до IAF	Разстояние	Отстояние на границата на зоната ТАА от IAF						
		Абсолютна височина	Абсолютна височина	Стойността на абсолютната височина за долитане в летищния район						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Начален ъгъл на сектора	Ъгъл	Начален ъгъл на даден сектор (клонящ към контролната точка на ТАА)						
		Краен ъгъл на сектора	Ъгъл	Краен ъгъл на даден сектор (клонящ към контролната точка на ТАА)						
		Дъга на стъпаловидно снижение	Разстояние	Радиус на вътрешната зона при пониска абсолютна височина						
	Наименование на навигационната спецификация		Текст	Набор от изисквания за въздухоплавателните средства и летателните екипажи, необходими за поддържане на операции със зонална навигация, базирана на летателните характеристики и оборудването на ВС (PBN), в определено въздушно пространство; съществуват два вида навигационни спецификации: а) спецификации за необходимите навигационни характеристики (RNP): навигационни спецификации, основани на зонална навигация, които включват изискването за мониторинг и сигнализиране на навигационните характеристики и се обозначават с префикса RNP, напр. RNP 4, RNP APCH и т.н.; б) спецификации за зонална навигация (RNAV): навигационни спецификации, основани на зонална навигация, които не включват изискването за мониторинг и сигнализиране на навигационните характеристики и се обозначават с префикса RNAV, напр. RNAV 5, RNAV 1.	Само PBN					

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Експлоатационни минимуми		Текст	Експлоатационни минимуми на летищата: ограниченията при ползване на дадено летище за: а) излитане, изразени като хоризонтална видимост на ПИК (RVR) и/или обща видимост и, ако е необходимо, облачност; б) кацане при операции за точен подход и кацане, изразени като обща видимост и/или RVR и DA/H в зависимост от категорията на операцията; в) кацане при операции за подход и кацане с вертикално насочване, изразени като обща видимост и/или RVR и DA/H; и г) кацане при операции за неточен подход и кацане, изразени като обща видимост и/или RVR, минимална абсолютна/относителна височина на снижаване (MDA/H) и, ако е необходимо, облачност	APCH, DEP					
	Температура									
		Минимална температура	Стойност	Референтна минимална температура	APCH или само PBN					
		Максимална температура	Стойност	Референтна максимална температура	APCH или само PBN					
	Отдалечен източник за измерване на височината		Текст	Предупредителна бележка, указваща източника на измерване на височината	APCH					

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Височинно начало за процедурата (Proc Ref)		Текст	Летище или праг за кацане	APCH					
	Изисквания за PBN			Специфични изисквания, свързани с процедура с PBN	PBN					
			Списък на кодовете	Посочва се навигационната спецификация (RNAV 5, RNP 0.3 и т.н.)						
		Навигационна спецификация	Текст	Всички ограничения на навигационния датчик (изисква се глобална спътникова система за навигация — GNSS)						
		Функционални изисквания	Текст	Всички необходими функционални характеристики, описани като незадължителни в навигационната спецификация, тоест невключени в основната навигационна спецификация (изисква се радиочестота — RF)						
Участък от процедурата					Стандартен маршрут за отлитане по прибори (SID), стандартен маршрут за долитане по прибори (STAR), подход (APCH)					
	Начало		Текст	Указва се началната точка на участъка						
	Край		Текст	Указва се или се описва крайната точка на участъка						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Функционална характеристика на крайната точка		Списък на кодовете	Посочва се дали крайната точка е пътна точка с линейно изпреварване на завоя (fly-by waypoint) — пътна точка, която изисква разчет на ъгъла на завоя, който да позволи влизането в следващия участък от трасето или процедурата, или пътна точка без линейно изпреварване на завоя (fly-over waypoint) — пътна точка, в която започва завой с цел влизане в следващия участък от трасето или процедурата	PBN					
	Функция на крайната точка		Списък на кодовете	Посочва се функцията на крайната точка: точка за минаване на втори кръг (MAPt), IF, IAF, точка за финален подход (FAF), точка за изчакване след минаване на втори кръг (MANF) и т.н.						
	Абсолютна/относителна височина на процедурата		Абсолютна/относителна височина	Определена абсолютна/относителна височина, на която по процедура се лети над минималната абсолютна/относителна височина, установена с цел да се осигури стабилизирано снижение при предписан наклон/ъгъл на снижения в междинния/финалния участък на подхода	Само за някои участъци от SID, STAR, APCH		Съществени			
	Минимална абсолютна височина за прелитане на препятствия (MOCA)		Абсолютна височина	Минималната абсолютна височина на определен участък, при която се осигурява необходимата височина за прелитане над препятствия	SID, STAR, APCH					
	Разстояние		Разстояние	Геодезическо разстояние до най-близката десета от километър или морска миля между всяка следваща определена съществена точка		1/100 km	Съществени	Изчислени	1/100 km или 1/100 nm	1 km или 1 nm

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Действителен пеленг		Пеленг	Истинската пътна линия до най-близката десета от градуса между всяка следваща съществена точка	SID, STAR, APCH	1/10 градуса	Рутинни	Изчислени	1/10 градуса	
	Магнитен пеленг		Пеленг	Магнитна пътна линия до най-близката десета от градуса между всяка следваща съществена точка	SID, STAR, APCH	1/10 градуса	Рутинни	Изчислени	1 градус	1 градус
	Наклон		Стойност		APCH, DEP					
	Скорост		Стойност	Ограничение на скоростта в съществена точка, изразено в единици от 10 kt, според случая						
	Контролно препятствие				APCH, DEP					
		Тип	Текст	Посочва се дали препятствието е осветено или неосветено, както и типът на препятствието (църква, ветрогенератор и т.н.)						
		Местоположение	Точка	Координати на контролното препятствие		Вж. раздел 6 „Данни за препятствията“.				
		Надморско равнище:	Надморско равнище	Надморско равнище на най-високата точка на контролното препятствие		Вж. раздел 6 „Данни за препятствията“.				
Финален участък от подхода за кацане				Частта от процедурата за подход по прибори, в която се извършва заход и снижение за кацане	Спътникова система за повишаване на точността на подхода (SBAS APCH), наземно базирана спомогателна система за подхода (GBAS APCH)					

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Тип операция		Текст	Номер, който указва финалния участък от подхода за кацане (напр. „0“ е кодът за процедура за подход по права, включително процедури с отклонение)						
	Идентификатор на подхода		Текст	Номер, указващ типа на подхода (с „0“ се обозначава процедура за подход с курсов предавател с вертикално насочване (LPV), а с „1“ — процедура за подход от категория I)						
	Доставчик на SBAS		Текст	Посочва се доставчикът, осигуряващ конкретната спътникова система за повишаване на точността на подхода	Само за SBAS					
	Избор на данни за референтната траектория (RPDS)		Текст	Числов идентификатор, уникален за дадена честота в излъчващия регион, който се използва за избиране на блока от данни за FAS	Само за GBAS					
	Идентификатор на референтната траектория (RPI)		Текст	Идентификатор с четири знака, който се използва за потвърждаване на избора на правилната процедура за подход						
	Прагова точка за кацане (LTP) или фиктивна прагова точка (FTP)			LTP/FTP						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Местоположение	Точка	Географска ширина и дължина на LTP/FTP		0,3 m (1 ft)	Критични		0,0005 [“] (0,01 [“])	
		Елипсоидна височина	Надморско равнище	Относителната височина на LTP/FTP над елипсоида по WGS-84		0,25 m	Критични		0,1 m	
		Ортометрична височина	Надморско равнище	Относителната височина на LTP/FTP спрямо геоида, изразена в средно морско равнище (MSL)						
	Точка за изравняване на траекторията на полета (FPAP)			FPAP						
		Местоположение	Точка	Географска ширина и дължина на FPAP		0,3 m (1 ft)	Критични		0,0005 [“] (0,01 [“])	
		Ортометрична височина	Надморско равнище	Относителната височина на FPAP спрямо геоида, изразена в средно морско равнище (MSL)						
	Относителна височина на преминаване на прага на подхода (ТСН)		Относителна височина	Определената относителна височина на пресичане на ъгъла на траекторията на полета над LTP (или FTP)		0,5 m	Критични	Изчислени	0,05 m	
	Ъгъл на глисадата (GPA)		Стойност	Ъгъл на траекторията на подхода (глисадата) спрямо хоризонталната равнина, определена в съответствие с WGS-84 в LTP/FTP		0,01°m	н.п.		0,01°m	

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Ширина на курса на прага		Стойност	Полуширината на хоризонталната ширина на курса в LTR/FTP, определяща страничното отклонение, при което се достига максимална стойност на измервателния обхват на приемника		н.п.	Критични		0,25 m	
	Отклонение в дължината делта		Разстояние	Разстоянието от стоп линията в края на ПИК до FRAP; то определя местоположението, на което страничната чувствителност се променя на чувствителност за минаване на втори кръг		н.п.	н.п.		8 m	
	Хоризонтална граница на предупреждаване (HAL)		Стойност	HAL	Само за SBAS					
	Вертикална граница на предупреждаване (VAL)		Стойност	VAL	Само за SBAS					
	Блок от данни за FAS		Текст	Двоичен низ, описващ блока от данни за FAS, генериран с подходящ софтуерен инструмент; блокът от данни за FAS е набор от параметри за избор на един-единствен точен подход или на процедура за подход с вертикално насочване и за определяне на свързания с нея подход.						
	Остатък на цикличната контролна сума (CRC)		Текст	8-знаков шестнадесетичен израз, отразяващ изчислените остатъчни битове, използвани за определяне на интегритета на блока от данни за FAS по време на предаване и съхранение						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Точка от процедурата										
	Идентификация		Текст	Наименования, кодови обозначения или кодови имена, дадени на съществената точка						
	Изисквания за докладване на КВД		Текст	Посочване на изискванията за докладване, свързани с ОВД и метеорологичната обстановка (ATS/МЕТ), като „задължителни“, „при поискване“ или „няма“						
	Точка на докладване на ПВП		Текст	Име на моста или на църквата	ПВП					
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на точката		Вж. бележка 1				
	Тип		Текст	Посочва се типът на точката, напр. навигационно средство, Int, пътна точка						
	Формиране									
		Навигационно средство	Текст	Идентификация на станцията в контролната точка, указана от VOR/DME						
		Пеленг	Пеленг	Пеленгът към контролната точка, указана от VOR/DME, ако пътната точка не съвпада с нея		Вж. бележка 2				

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Разстояние	Разстояние	Разстоянието от контролната точка, указана от VOR/DME, ако пътната точка не съвпада с нея		1/100 km	Съществени	Изчислени	1/100 km или 1/100 nm	2/10 km (1/10 nm)
					Бележка 1	100 m	Съществени	Събрани чрез измерване/изчислени	1 секунда	1 секунда
						3 m	Съществени	Събрани чрез измерване/изчислени	1/10 секунди	1 секунда
					Бележка 2	1/10 градуса	Рутинни	Изчислени	1/10 градуса	1/10 градуса
						1/10 градуса	Съществени	Изчислени	1/10 градуса	1/10 градуса

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Процедура за изчакване				Предварително определена маневра, с която въздухоплавателното средство се задържа в определено въздушно пространство в изчакване на следващо разрешение						
	Идентификация		Текст	Идентификация на процедурата за изчакване						
	Точка		Точка	Географско местоположение, което служи като контролна точка при изпълнение на процедура за изчакване		Както за точката от процедурата				

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Курс на долитане		Курс	Действителен курс на долитане					1/10 градуса	
	Курс на отлитане		Курс	Действителен курс на отлитане					1/10 градуса	
	Дължина на отсечката		Разстояние	Изходяща дължина на отсечката					1/10 km или 1/10 nm	
	Време на отсечката		Стойност	Изходящо време на отсечката						
	Ограничаващ радиал		Ъгъл	Ограничаващ радиал от VOR/DME, на който е основана процедурата за изчакване						
	Посока на завоя		Стойност	Посока на завоя съгласно процедурата						
	Минимална абсолютна височина		Абсолютна височина	Минимално ниво за изчакване до следващото по-високо (50 m или 100 ft) полетно ниво		50 m	Рутинни	Изчислени	50 m или 100 ft/полетно ниво	
	Максимална абсолютна височина		Абсолютна височина	Максимално ниво за изчакване до следващото по-високо (50 m или 100 ft) полетно ниво					50 m или 100 ft/полетно ниво	
	Скорост		Стойност	Максимална указана въздушна скорост					10 kt	
	Магнитно отклонение									
		Ъгъл	Ъгъл	Магнитното отклонение от радионавигационното средство на процедурата						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Дата	Дата	Датата, на която е регистрирана съответната стойност на магнитно отклонение						
	Наименование на навигационната спецификация		Текст	Наименование на навигационната спецификация — набор от изисквания за въздухоплавателните средства и летателните екипажи, необходими за поддържане на навигация в определено въздушно пространство и модел на въздухоплаване	RNAV/RNP					

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Особености на процедурата за вертолети										
	Наименование на процедурата за вертолети (RNAV 263)		Текст	Идентификация на процедурата за вертолети						
	Относителна височина на преминаване над вертолетното летище (HCH)		Относителна височина	Относителна височина на преминаване над вертолетното летище			Съществени		1 m или 1 ft	1 m или 1 ft
	Начална точка на излитане (IDF)		Точка	Начална точка на излитане	DEP					

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Точка за минаване на втори кръг (MAPt)		Точка	MAPt	APCH					
	Директен визуален сегмент			За PinS APP: частта от полета, която свързва директно точката в пространството с мястото за кацане; за PinS DEP: частта от полета, която свързва директно мястото за кацане с началната точка на излитане						
		Пътна линия	Линия							
		Разстояние	Разстояние							
		Пеленг	Ъгъл							
		Относителна височина на преминаване	Относителна височина							
	Визуален сегмент (VS) за маневриране			Визуалният сегмент от подхода до точка в пространството (PinS) е защитен за следните маневри: а) за PinS APCH: визуална маневра от точката за минаване на втори кръг около вертолетното летище или мястото за кацане с цел кацане от всяка друга посока освен пряко от точката за минаване на втори кръг; и б) за PinS DEP: излитане във всяка друга посока освен пряко от началната точка на излитане, последвано от визуална маневра за навлизане в участъка за полет по прибори в началната точка на излитане	APCHDEP					
		Осова линия	Ъгъл	Осова линия на повърхността за набиране на височина при излитане	DEP					

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
		Маневрена площ	Многогълник	Зона, в която от пилота се очаква да маневрира по визуални ориентири	APCH DEP					
		Площ, забранена за маневриране	Многогълник	Зона, в която маневрирането е забранено	APCH DEP					
		Пътна линия за навлизане	Линия	Визуалният сегмент от подхода до точка в пространството (PinS) е защитен за следните маневри: а) за PinS APCH: визуална маневра от точката за минаване на втори кръг около вертолетното летище или мястото за кацане с цел кацане от всяка друга посока освен пряко от точката за минаване на втори кръг; и б) за PinS DEP: излитане във всяка друга посока освен пряко от началната точка на излитане, последвано от визуална маневра за навлизане в участъка за полет по прибори в началната точка на излитане	APCH DEP					
	HAS			Диаграма на относителната височина над повърхността	APCH					
		Радиус	Разстояние							
		Относителна височина над повърхността	Относителна височина							
	Текст „продължете визуално“		Текст	Текст, указващ, че за процедурата е дадено указание „продължете визуално“						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диagr.
	Текст „продължете съгласно ПВП“		Текст	Текст, указващ, че за процедурата е дадено указание „продължете съгласно ПВП“						
	Ъгъл на снижение във визуален сегмент (VSDA)		Стойност	VSDA						
	Пътна линия за навлизане									
		Дължина	Разстояние							
		Ширина	Разстояние							
		Пеленг	Ъгъл							

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диagr.
Аеронавигационна информация в текстов формат (AIF)				Бележки към графиките (аеронавигационна информация в текстов формат)						
	Несъответствие на показанията за наклона при подход по прибори и при визуален подход		Текст							

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Описание на минаването на втори кръг		Текст	Описание на минаването на втори кръг при конкретната процедура						
	Описание на стандартен маршрут за излитане и за кацане по прибори (SID/STAR)		Текст	Текстово описание на процедурата за SID или STAR						
	Градиент за набиране на височина при минаване на втори кръг		Стойност	Стойност на градиента за набиране на височина при минаване на втори кръг за конкретната процедура за подход						
	CAT H — бележка		Текст							
	CAT D — голям		Текст							
	Изисква се разрешение (AR)		Текст	Указва се, че за необходимите навигационни характеристики (RNP) се изисква разрешение						
	Мерни единици		Текст							
	GNSS място									
	Проблем в комуникацията		Текст	Описание на проблема в комуникацията						
	Необходима е система за обзор/радар									

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Бележка за препятствие в близост по SID		Текст	Уточнява се винаги когато съществуват препятствия в близост, които не са взети предвид при проектиране на наклона за публикуваната процедура						
	Изравняване при отклонение									
	Проектен наклон за процедурата по-голям от 3 %									

▼ M5

5. Данни за средствата/системите за радионавигация

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Средство за радионавигация										
	Тип		Текст	Тип на средството за радионавигация						
	Идентификация		Текст	Код, определен за еднозначно идентифициране на средството за радионавигация						
	Наименование		Текст	Наименование с думи, дадено на средството за радионавигация						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Класификация на съоръжението за ILS		Списък на кодовете	Класификация, основана на функционалните и експлоатационните характеристики на ILS	ILS					
	Класификация на съоръжението за GBAS		Списък на кодовете	Класификация, основана на функционалните и експлоатационните характеристики на наземната подсистема на GBAS	GBAS					
	Обозначение на съоръжението за подход за GBAS		Списък на кодовете	Класификация, основана на обема на обслужване на GBAS и експлоатационните изисквания за всеки поддържан подход	GBAS					
	Район на действие		Текст	Указва се дали навигационното средство обслужва маршрута (E), летището (A), или и двете (AE)						
	Обслужвано летище/вертолетно летище		Текст	Индикатор на ИКАО за местоположението или наименование на обслужваните летища/вертолетни летища						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Обслужвана ПИК		Текст	Идентификатор на обслужваната ПИК						
	Оператор		Текст	Наименование на оператора на съоръжението						
	Тип поддържани операции		Списък на кодовете	Указва се типът на поддържаните операции за системата за кацане по прибори (ILS), микровълновата система за кацане (MLS), основната глобална спътникова система за навигация (GNSS), спътниковата система за повишаване на точността (SBAS) и наземната система за повишаване на точността (GBAS)						
	Съвместно разполагане		Текст	Уточнява се дали дадено навигационно средство е разположено заедно с друго навигационно средство						
	Работно време		График	Работно време на средството за радионавигация						
	Магнитно отклонение			Ъглова разлика между истинския и магнитния север						
		Ъгъл	Ъгъл	Магнитно отклонение на средството за радионавигация	Система за кацане по прибори (ILS)/ненасочен маяк (NDB)	Вж. бележка 1 по-долу				
		Дата	Дата	Датата, на която е регистрирана съответната стойност на магнитно отклонение						
	Склонение на станцията		Ъгъл	Отклонение на нулевия радиал на навигационното средство от истинския север, определено при калибрирането на станцията	VOR/ILS/MLS					

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Посока на нулевия пеленг		Текст	Посока на „нулевия пеленг“, задавана от станцията, напр. магнитен север, истински север и т.н.	VOR					
	Честота		Стойност	Честота или честота за настройка на средството за радионавигация						
	Канал		Текст	Номер на канала на средството за радионавигация	DME или GBAS					
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на средството за радионавигация		Вж. бележка 2 по-долу				
	Надморско равнище		Надморско равнище	Надморското равнище на предащата антена на DME или на контролната точка на GBAS	DME или GBAS	Вж. бележка 3 по-долу				
	Елипсоидална височина		Относителна височина	Елипсоидалната височина на контролната точка на GBAS	GBAS					
	Изравняване на локализатора									
		Пеленг	Пеленг	Курс на локализатора	Локализатор на ILS	1/100 градуса	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 градуса (ако е спрямо истинския север)	1 градус
		Тип	Текст	Тип изравняване на локализатора — спрямо истинския или спрямо магнитния север	Локализатор на ILS					
	Изравняване спрямо нулевия азимут		Пеленг	Изравняване на MLS спрямо нулевия азимут	MLS	1/100 градуса	Съществени	Събрани чрез измерване	1/100 градуса (ако е спрямо истинския север)	1 градус

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Ъгъл		Ъгъл	Ъгълът на глисадата на ILS или обичайният ъгъл на глисадата на инсталация MLS	Глисада на ILS/MLS					
	Надморско равнище на височинното начало (RDH)		Стойност	Стойност на надморското равнище на височинното начало на ILS (ILS RDH)	Глисада на ILS	0,5 m	Критични	Изчислени		
	Разстояние на антената на локализатора до края на ПИК		Разстояние	Разстояние на локализатора на ILS до края на ПИК/FATO	Локализатор на ILS	3 m	Рутинни	Изчислени	1 m или 1 ft	Съгласно графичното изображение
	Разстояние на антената на глисадата на ILS до прага		Разстояние	Разстояние на антената на глисадата на ILS до прага по осовата линия	Глисада на ILS	3 m	Рутинни	Изчислени	1 m или 1 ft	Съгласно графичното изображение
	Разстояние на маркера на ILS до прага		Разстояние	Разстояние на маркера на ILS до прага	ILS	3 m	Съществени	Изчислени	1 m или 1 ft	2/10 km (1/10 nm)
	Разстояние на антената за DME на ILS до прага		Разстояние	Разстояние на антената за DME на ILS до прага по осовата линия	ILS	3 m	Съществени	Изчислени	1 m или 1 ft	Съгласно графичното изображение
	Разстояние на азимутната антена на MLS до края на ПИК		Разстояние	Разстояние на азимутната антена на MLS до края на ПИК/FATO	MLS	3 m	Рутинни	Изчислени	1 m или 1 ft	Съгласно графичното изображение

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Разстояние на антената за надморско равнище на MLS до прага		Разстояние	Разстояние на антената за надморско равнище на MLS до прага по осовата линия	MLS	3 m	Рутинни	Изчислени	1 m или 1 ft	Съгласно графичното изображение
	Разстояние на антената за DME на MLS до прага		Разстояние	Разстояние на антената за DME/P на MLS до прага по осовата линия	MLS	3 m	Съществени	Изчислени	1 m или 1 ft	Съгласно графичното изображение
	Поляризация на сигнала		Списък на кодовете	Поляризация на сигнала на GBAS (GBAS/H или GBAS/E)	GBAS					
	Зададено работно покритие (DOC)		Текст	Зададеното работно покритие (DOC) или стандартният обем на обслужване (SSV), изразени като обхват или обем на обслужване в определен радиус от контролната точка, относителната височина и секторите, ако е необходимо, на навигационното средство/ GBAS						
			Бележка 1		Локализатор на ILS	1 градус	Съществени	Събрани чрез измерване	1 градус	
					NDB	1 градус	Рутинни	Събрани чрез измерване	1 градус	
								Събрани чрез измерване		
			Бележка 2		Навигационно средство на летището	3 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/10 секунди	Съгласно графичното изображение

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
					Контролна точка на GBAS	1 m		Събрани чрез измерване		
					По маршрута	100 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 секунда	
								Събрани чрез измерване		
			Бележка 3		DME	30 m (100 ft)	Съществени	Събрани чрез измерване	30 m (100 ft)	30 m (100 ft)
					DME/P	3 m	Съществени	Събрани чрез измерване	3 m (10 ft)	
					Контролна точка на GBAS	0,25 m	Съществени		1 m или 1 ft	

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
GNSS				Световна система за определяне на местоположението и времето, която включва едно или повече съзвездия от спътници, приемници на въздухоплавателни средства и средства за наблюдение на целостта на системата, подсилени при необходимост, така че да поддържат необходимите навигационни характеристики за предвидената операция						
	Наименование		Текст	Наименование на съответната GNSS (GPS, GBAS, GLONASS, EGNOS, MSAS, WAAS и т.н.)						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Честота		Стойност	Честота на GNSS	Според случая					
	Обслужвана зона		Многогълник	Географско местоположение на обслужваната от GNSS зона						
	Зона на покритие		Многогълник	Географско местоположение на зоната на покритие на GNSS						
	Оператор		Текст	Наименование на оператора на съоръжението						
Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Аеронавигационни наземни светлини				Наземни светлини и други светлинни маяци, обозначаващи географски точки, определени от държавата членка като значими						
	Тип		Текст	Тип маяк						
	Идентификатор		Текст	Код, определен за еднозначно идентифициране на маяка						
	Наименование		Текст	Име на града или населеното място, или друг идентификатор на маяка						
	Интензивност		Стойност	Интензивност на светлината на маяка					1000 cd	
	Характеристики		Текст	Информация за характеристиките на маяка						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Работно време		График	Работно време на маяка						
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на маяка						
Морски светлини										
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на маяка						
	Диапазон на видимост		Разстояние	Диапазон на видимост на маяка						
	Характеристики		Текст	Информация за характеристиките на маяка						

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Специална навигационна система				Станции, свързани със специални навигационни системи (DECCA, LORAN и т.н.)						
	Тип		Текст	Тип на достъпното обслужване (управляващ сигнал, подчинен сигнал, цвят)						
	Идентификатор		Текст	Код, определен за еднозначно идентифициране на специалната навигационна система						
	Наименование		Текст	Наименование с думи, дадено на специалната навигационна система						
	Честота		Стойност	Честота (номер на канал, основно ниво на импулсите, честота на повторение, според случая) на специалната навигационна система						

▼ M5

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Работно време		График	Работно време на специалната навигационна система						
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на специалната навигационна система		100 m	Съществени	Събрани чрез измерване/изчислени		
	Оператор		Текст	Наименование на оператора на съоръжението						
	Зона на покритие на съоръжението		Текст	Описания на зоната на покритие на специалната навигационна система						

▼ M1

6. Данни за препятствията

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Препятствие				Всички неподвижни (временни или постоянни) и подвижни препятствия или части от тях						
	Идентификатор на препятствието		Текст	Уникален идентификатор на препятствието						
	Оператор/собственик		Текст	Наименование и данни за контакт на оператора или на собственика на препятствието						
	Геометрия		Списък на кодовете	Посочва се дали препятствието е точка, линия или многоъгълник						
	Хоризонтално местоположение		Точка, линия или многоъгълник	Хоризонтално местоположение на препятствието		Вж. бележка 1 по-долу				

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Хоризонтален обхват		Разстояние	Хоризонтален обхват на препятствието						
	Надморско равнище		Надморско равнище	Надморско равнище на най-високата точка на препятствието		Вж. бележка 2 по-долу.				
	Относителна височина		Относителна височина	Относителна височина на препятствието над земната повърхност						
	Тип		Текст	Тип на препятствието						
	Печат с датата и часа		Дата	Дата и час на възникване на препятствието						
	Операции		Текст	Характерни операции на подвижните препятствия						
	Период на действие		Текст	Период на действие на временните препятствия						
	Осветление									
		Тип	Текст	Тип осветление						
		Цвят	Текст	Цвят на осветлението на препятствието						
	Маркировка		Текст	Тип маркировка на препятствието						
	Материал		Текст	Преобладаващ материал на повърхността на препятствието						
			Бележка 1	Препятствия в зона 1		50 m	Рутинни	Събрани чрез измерване	1 секунда	Съгласно графичното изображение

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
				Препятствия в зона 2 (включително 2a, 2b, 2c, 2d, зона на траекторията на полета при излитане и повърхности за ограничение на препятствията)		5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/10 секунди	1/10 секунди
				Препятствия в зона 3		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1/10 секунди	1/10 секунди
				Препятствия в зона 4		2,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване		
			Бележка 2	Препятствия в зона 1		30 m	Рутинни	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	3 m (10 ft)
				Препятствия в зона 2 (включително 2a, 2b, 2c, 2d, зона на траекторията на полета при излитане и повърхности за ограничение на препятствията)		3 m	Съществени	Събрани чрез измерване	1 m или 1 ft	1 m или 1 ft
				Препятствия в зона 3		0,5 m	Съществени	Събрани чрез измерване	0,1 m или 0,1 ft или 0,01 m	1 m или 1 ft
				Препятствия в зона 4		1 m	Съществени	Събрани чрез измерване	0,1 m	

7. Географски данни

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Сгради				Сгради (от оперативно значение) и други съществени/важни характеристики (на летището)						
	Наименование		Текст	Име на сградата						
	Геометрия		Многоъгълник	Географско местоположение на сградата						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Застроени райони				Райони, в които са разположени градове, села и други населени места						
	Наименование		Текст	Наименование на застроенния район						
	Геометрия		Точка/многоъгълник	Географско местоположение на застроенния район						
Железопътни линии				Всички значими железопътни линии						
	Наименование		Текст	Наименование на железопътната линия						
	Геометрия		Линия	Географско местоположение на железопътната линия						
Магистралаи и пътища				Всички значими магистралаи и пътища						
	Наименование		Текст	Наименование на магистралите и пътищата						
	Геометрия		Линия	Географско местоположение на магистралите и пътищата						
Значими обекти				Значими природни и архитектурни обекти като мостове, високи далекопроводи, постоянни въжени линии, вятърни турбини, минни съоръжения, укрепления, руини, диги, тръбопроводи, скални образувания, ждрела, ерозионни скали, пясъчни дюни, изолирани маяци и плаващи фарове, за които се смята, че са от значение за авионавигацията по визуални ориентири						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Характеристики		Текст	Описание на значимия обект						
	Геометрия		Линия	Географско местоположение на железопътната линия						
Политически граници				Международни политически граници						
	Геометрия		Линия	Географско местоположение на международните политически граници						
Хидрография				Всячки водни обекти, в това число брегови линии, езера, реки и потоци (включително тези, които не са многогодишни по природа), солени езера, ледници и ледени шапки						
	Наименование		Текст	Наименование на водния обект						
	Геометрия		Линия/многогълник	Географското местоположение на водния обект						
Горски площи				Горски площи						
	Геометрия		Многогълник	Географското местоположение на горските площи						
Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
Обслужващи пътища				Участъци от терена на летището, които се ползват от обслужващи автотранспортни средства						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Геометрия		Многоъгълник	Географско местоположение на обслужващите пътища						
	Основни данни за обекта		Текст	Посочва се видът на засегнатата характеристика						
	Основа на идентификатора		Текст	Наименование на свързания ПР, стойанка за паркиране или перон						
Строителна площадка				Участък от терена на летището в процес на строителство						
	Геометрия		Многоъгълник	Географско местоположение на строителната площадка						
Зона, неподходяща за движение на въздухоплавателни средства				Зони, неподходящи за движение на въздухоплавателни средства						
	Геометрия		Многоъгълник	Изобразена работна площ, трайно неподходяща за въздухоплавателни средства и ясно обозначена като такава						
Геодезична опорна точка				Стабилизирана геодезична контролна точка						
	Номер на идентификатора		Текст	Специален уникален идентификатор, даден трайно на определен обект от доставчика на данни						
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на геодезичната контролна точка						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Надморско равнище		Надморско равнище	Надморско равнище на геодезичната контролна точка						
Възел в мрежата за маршрутизиране на терена на летището (ASRN)				Възел (връх) в графика, определяща ASRN						
	Мрежа на идентификатора		Текст	Логическо име, състоящо се от ограничен списък с имена на един или повече обекти, свързани с обекта в ASRN						
	Праг на идентификатора		Текст	Наименование на конкретния обект						
	Номер на идентификатора		Текст	Специален уникален идентификатор, даден на определен обект от доставчика на данни						
	Обозначение на терминала		Текст	Сграда на терминала, свързана с конкретния обект						
	Тип възел		Текст	Тип на възела						
	Категория		Текст	Категория на мястото за изчакване при експлоатация с намалена видимост						
	Местоположение		Точка	Географско местоположение на възела в ASRN						
Дъга в ASRN				Връзка между възлите в графика, която определя ASRN						

▼ M1

Субект	Свойство	Характеристика	Тип	Описание	Забележка	Точност	Интегритет	Тип съгл. начина на създаване	Разр. спос. при публ.	Разр. спос. на диагр.
	Мрежа на идентификатора		Текст	Логическо име, състоящо се от ограничен списък с имена на един или повече обекти, свързани с обекта в ASRN						
	Посока		Текст	Еднопосочно или двупосочно направление на съответния обект						
	Референция на възел 1		Текст	Номер на идентификатора на възела в ASRN, съответстващ на началната точка на дъгата						
	Референция на възел 2		Текст	Номер на идентификатора на възела в ASRN, съответстващ на крайната точка в дъгата						
	Тип на дъгата		Текст	Тип на дъгата						
	Метод на извличане на дъгата		Текст	Метод на извличане на геометрията на дъгата						
	Геометрия		Линия	Географско местоположение на дъгата на ASRN						

▼ **M1****Типове данни, посочени в колона 4 „Тип“**

Тип	Описание	Елементи от данни
Точка	Набор от координати (географска ширина и дължина), отнесени към математическия елипсоид, по които се определя местоположението на точка върху повърхността на Земята	Географска ширина Географска дължина Хоризонтална отправна система Мерни единици Постигната точност по хоризонтала
Линия	Последователност от точки, определящи линеен обект	Поредица от точки
Многоъгълник	Последователност от точки, определящи границата на многоъгълника; първата и последната точка са идентични	Затворена последователност от точки
Относителна височина	Вертикалното разстояние на ниво, точка или обект, разглеждан като точка, измерено от конкретно височинно начало	Числова стойност Вертикална отправна система Мерни единици Постигната точност по вертикала
Абсолютна височина	Вертикалното разстояние на ниво, точка или обект, разглеждан като точка, измерено от средното морско равнище (MSL)	Числова стойност Вертикална отправна система Мерни единици Постигната точност по вертикала
Надморско равнище	Вертикалното разстояние на точка или ниво, намиращи се върху повърхността на Земята или отнесени към нея, измерено от средното морско равнище (MSL)	Числова стойност Вертикална отправна система Мерни единици Постигната точност по вертикала
Разстояние	► C2 Линейна стойност ◀	Числова стойност Мерни единици Постигната точност
Ъгъл/пеленг	Ъглова стойност	Числова стойност Мерни единици Постигната точност
Стойност	Всяка измерена, обявена или производна стойност, която не е посочена по-горе	Числова стойност Мерни единици Постигната точност
Дата	Календарна дата, отнасяща се за определен ден или месец	Текст
График	Повтарящ се период от време, включващ един или повече интервали или специални дати (напр. празници), които възникват циклично	Текст
Списък на кодовете	Набор от предварително определени низове от думи или стойности	Текст
Текст	Свободен текст	Низ от знаци без ограничения

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

**СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА
ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**

(Част ATS)

ПОДЧАСТ А — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ
ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО
ДВИЖЕНИЕ (ATS.OR)

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

ATS.OR.100 Собственост

а) Доставчиците на обслужване на въздушното движение уведомяват компетентните органи за:

- (1) своя правен статут, структура на собствеността и всички разпоредби, които оказват значително влияние върху контрола на активите им;
- (2) всички връзки с организации, които не участват в процеса на предоставяне на аеронавигационно обслужване, включително търговски дейности, в които участват директно или чрез свързани с тях предприятия, с дял повече от 1 % от техния очакван годишен доход; освен това те уведомяват за всяка промяна на всеки акционерен дял, който представлява 10 % или повече от техния общ акционерен капитал.

б) Доставчиците на обслужване на въздушното движение вземат всички необходими мерки за предотвратяване на конфликт на интереси, който може да компрометира безпристрастното и обективно предоставяне на техните услуги.

ATS.OR.105 Открито и прозрачно предоставяне на услугите

В допълнение към точка ATM/ANS.OR.A.075 от приложение III, доставчиците на обслужване на въздушното движение, в съответствие с приложимото законодателство на Съюза и националното законодателство, не предприемат действия, целящи или водещи до възпрепятстване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията, нито предприемат действия, водещи до злоупотреба с господстващо положение.

ATS.OR.110 Координация между летищни оператори и доставчици на обслужване на въздушното движение

Доставчикът на обслужване на въздушното движение и летищният оператор, на който той предоставя обслужване на въздушното движение, установяват процедури за гарантиране на адекватна координация на дейностите и предоставяните услуги, както и за обмен на относими данни и информация.

ATS.OR.115 Координация между военни органи и доставчици на обслужване на въздушното движение

Без да се засяга член 6 от Регламент (ЕО) № 2150/2005, доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че неговите звена остават на съответните военни органи, рутинно или при поискване, в съответствие с процедури, договорени на местно равнище, актуални полетни планове и други данни относно полетите на граждански въздухоплавателни средства, за да се улесни тяхното разпознаване.

ATS.OR.120 Координация между доставчици на метеорологично обслужване и доставчици на обслужване на въздушното движение

а) За да се гарантира, че въздухоплавателното средство получава най-актуалната метеорологична информация, необходима за неговата експлоатация, доставчикът на обслужване на въздушното движение и съответният доставчик на метеорологично обслужване се договарят служителите на органите за обслужване на въздушното движение:

▼ **M1**

- (1) наред с ползването на индикаторни уреди, да докладват за всякакви други метеорологични сведения, подлежащи на договаряне, които са наблюдавани от тях самите или са съобщени от въздухоплавателни средства;
  - (2) да докладват възможно най-скоро за метеорологични явления от оперативен характер, които са наблюдавани от тях самите или са съобщени от въздухоплавателни средства и които не са включени в метеорологичния доклад на летището;
  - (3) да докладват възможно най-скоро сведения, отнасящи се до вулканична дейност преди изригване, вулканични изригвания, и информация относно облаци от вулканична пепел. Наред с това районните контролни центрове и централните за полетна информация докладват информацията на съответната метеорологична служба за слеждане и на консултативните центрове за вулканична пепел (КЦВП).
- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение осигурява поддържането на тясна координация между районните контролни центрове, централните за полетна информация и свързаните с тях метеорологични служби за слеждане, така че информацията относно вулканична пепел, съдържаща се в съобщенията NOTAM и SIGMET, да е съгласувана.

ATS.OR.125 Координация между доставчици на аеронавигационно информационно обслужване и доставчици на обслужване на въздушното движение

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение предоставя на съответния доставчик на аеронавигационно информационно обслужване подлежащата на публикуване аеронавигационна информация, необходима за безпрепятствено ползване на обслужване на въздушното движение.
- б) За да се гарантира, че доставчиците на аеронавигационно информационно обслужване получават сведения, които им позволяват да предоставят актуална предполетна информация и да удовлетворяват нуждата от информация по време на полета, доставчикът на обслужване на въздушното движение и доставчикът на аеронавигационно информационно обслужване се договарят да докладват с минимално забавяне на отговорния доставчик на аеронавигационно информационно обслужване:
- (1) информация за условията на летището;
  - (2) експлоатационното състояние на свързаните с него съоръжения, услуги и навигационни средства в тяхната зона на отговорност;
  - (3) възникването на вулканична дейност, наблюдавана от служителите на органите за обслужване на въздушното движение или съобщена от въздухоплавателно средство;
  - (4) всякаква друга информация, за която се счита, че е от оперативен характер.
- в) Преди да въведе промени в аеронавигационните системи, за които отговаря, доставчикът на обслужване на въздушното движение:
- (1) осигурява тясна координация със съответния(ите) доставчик(ци) на аеронавигационни информационни услуги;
  - (2) надлежно отчита времето, необходимо на доставчика на аеронавигационно информационно обслужване да изготви, състави и издаде съответните материали, подлежащи на обнародване;
  - (3) предоставя своевременно информация на съответния доставчик на аеронавигационно информационно обслужване.
- г) Когато предоставя на доставчиците аеронавигационно информационно обслужване сурова информация или данни, или и двете, които са предмет на цикъла AIRAC, доставчикът на обслужване на въздушното движение съблюдава предварително определените, международно договорени дати на влизане в сила на системата за регулиране и контрол на аеронавигационната информация (AIRAC), като взема под внимание също 14-дневния срок за изпращане по пощата.

▼ **M3****ATS.OR.127 Координация от доставчици на обслужване на въздушното движение във въздушното пространство U-space**

Доставчиците на обслужване на въздушното движение:

- a) предоставят на недискриминационна основа съответната информация за движението на пилотираните въздухоплавателни средства, която е необходима като част от общото информационно обслужване, посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/664 на Комисията ⁽¹⁾, за въздушното пространство U-Space, установено в контролирано въздушно пространство, за което доставчикът на обслужване на въздушното движение е определен да предоставя своите услуги;
- b) установяват процедури за координация и средства за комуникация между съответните органи за обслужване на въздушното движение, доставчиците на обслужване за U-space и, ако е приложимо, единствените доставчици на общо информационно обслужване, които процедури и средства позволяват предоставянето на тази информация.

▼ **M1****ATS.OR.130 Време при обслужването на въздушното движение**

- a) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че органите за обслужване на въздушното движение са оборудвани с часовници, указващи времето в часове, минути и секунди, които се виждат ясно от всяко работно място в съответния орган.
- b) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че часовниците и другите устройства за отчитане на времето в органите за обслужване на въздушното движение се проверяват толкова често, колкото е необходимо, за да се осигури време с точност до плюс или минус 30 секунди спрямо координираното универсално време (UTC). В случай, че органът за обслужване на въздушното движение осъществява комуникация по линия за предаване на данни, часовниците и другите устройства за отчитане на времето в органите за обслужване на въздушното движение се проверяват толкова често, колкото е необходимо, за да се осигури време с точност до 1 секунда спрямо координираното универсално време (UTC).
- в) Точно време се получава от стандартна станция за точно време или, ако това е невъзможно, от друг орган, получил точно време от такава станция.

ATS.OR.135 Мерки при извънредни ситуации

Доставчикът на обслужване на въздушното движение разработва планове за действие в извънредни ситуации, както се изисква в точка ATM/ANS.OR.A.070 от приложение III, в тясно сътрудничество с доставчиците на обслужване на въздушното движение, отговорни за предоставянето на услуги в съседни участъци от въздушното пространство, и, ако е уместно, със съответните ползватели на въздушното пространство.

ATS.OR.140 Откази и неизправности в системите и оборудването

Доставчикът на обслужване на въздушното движение въвежда подходящи процедури, които задължават органите за обслужване на въздушното движение незабавно да докладват за откази или неизправности в системите за комуникация, навигация и обзор или в други важни за безопасността системи или оборудване, които биха могли да повлияят на безопасността или ефективното изпълнение на полетите, или на предоставянето на обслужване на въздушното движение, или и на двете.

ATS.OR.145 Осъществяване на обслужване по контрол на въздушното движение

Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че сведенията за движението на дадено въздухоплавателно средство и списъкът с издадените му разрешения по КВД се представят така, че да могат да бъдат лесно анализирани, за да се поддържа ефективен поток на въздушното движение с подходяща сепарация между въздухоплавателните средства.

ATS.OR.150 Предаване на отговорността за контрол и предаване на комуникациите

Доставчикът на обслужване на въздушното движение въвежда приложими процедури за съгласуване при предаване на отговорността за контрол на полетите, включително предаване на комуникациите и установяване на точки за предаване на контрола, които се описват в договори за взаимодействие и оперативни наръчници, според случая.

⁽¹⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/664 на Комисията от 22 април 2021 г. относно регулаторната рамка за U-space (ОВ L 139, 23.4.2021 г. 161).

РАЗДЕЛ 2 — БЕЗОПАСНОСТ НА УСЛУГИТЕ

ATS.OR.200 Система за управление на безопасността

Доставчикът на обслужване на въздушното движение въвежда система за управление на безопасността (СУБ), която може да бъде неразделна част от системата за управление, изисквана съгласно точка ATM/ANS.OR.B.005, и включва следните съставни елементи:

- (1) *Политика и цели за безопасност*
  - (i) Ангажимент и отговорност на ръководството по отношение на безопасността, което следва да бъде включено в политиката за безопасност;
  - (ii) отговорности по отношение на създаването и поддържането на СУБ и на оправомощения орган за вземане на решения по отношение на безопасността;
  - (iii) назначаване на отговорник по безопасността, който е отговорен за създаването и поддържането на ефективна СУБ;
  - (iv) координация на планирането на ответни действия при извънредни ситуации с други доставчици на услуги и с авиационни предприятия, които взаимодействат с доставчика на ОВД по време на предоставянето на неговите услуги;
  - (v) документация на СУБ, в която са описани всички елементи на СУБ, свързаните процеси на СУБ и резултатите от СУБ.
- (2) *Управление на риска за безопасността*
  - (i) Процес за установяване на опасностите, свързани с неговите услуги, който се основава на комбинация от реактивни, проактивни и прогностични методи на събиране на данни за безопасността;
  - (ii) процес, който осигурява анализ, оценка и контрол на рисковете за безопасността, свързани с установените опасности;
  - (iii) процес за гарантиране, че приносът му към риска от произшествия с въздухоплавателни средства е сведен до минимум, доколкото това е разумно осъществимо.
- (3) *Осигуряване на безопасност*
  - (i) Наблюдение и измерване на ефективността на безопасността означава проверка на равнището на безопасност на организацията и потвърждаване на ефективността на контрола на рисковете за безопасността;
  - (ii) процес за установяване на промените, които могат да повлияят на равнището на риска за безопасността, свързан с неговите услуги, и да се установяват и управляват рисковете за безопасността, които могат да възникнат от тези промени;
  - (iii) процес за наблюдение и оценяване на ефективността на СУБ, за да се даде възможност за непрекъснато подобряване на цялостната ефективност на СУБ.
- (4) *Популяризиране на безопасността*
  - (i) Програма за обучение, която да гарантира, че персоналът е обучен и компетентен да изпълнява своите задължения по СУБ;
  - (ii) съобщаване на информация във връзка с безопасността, която да гарантира, че персоналът е запознат с въвеждането на СУБ.

ATS.OR.205 Оценка и осигуряване на безопасност при промени във функционалната система

а) За всяка промяна, за която е уведомят в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.045, буква а), точка 1, доставчикът на обслужване на въздушното движение:

- (1) гарантира, че е извършена оценка по отношение на безопасността за целия обхват на промяната, който включва:
  - (i) оборудването, процедурите и човешките елементи, които се променят;

▼ B

- (ii) интерфейсите и взаимодействията между променяните елементи и останалата част на функционалната система;
  - (iii) интерфейсите и взаимодействието между променяните елементи и контекста, в който е предвидено да функционира;
  - (iv) жизнения цикъл на промяната от определянето до нормалното функциониране, включително прехода за въвеждане;
  - (v) планирани влошени режими на работа на функционалната система; както и
- (2) предоставя достатъчно убедителна гаранция чрез пълни, документирани и валидни аргументи, че критериите за безопасност, установени чрез прилагането на точка ATS.OR.210, са валидни, ще бъдат изпълнени и ще продължават да бъдат спазвани.
- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че посочената в буква а) оценка на промяната по отношение на безопасността, включва:
- (1) установяването на опасностите;
  - (2) определянето и обосновката на критериите за безопасност, приложими за промяната в съответствие с точка ATS.OR.210;
  - (3) анализа на риска за ефекти, свързани с промяната;
  - (4) оценката на риска и, ако е необходимо, намаляване на риска вследствие на промяната, така че тя да отговаря на приложимите критерии за безопасност;
  - (5) проверката, че:
    - (i) оценката съответства на обхвата на промяната, определен в буква а), точка 1;
    - (ii) промяната отговаря на критериите за безопасност;
  - (6) спецификацията на критериите за наблюдение, които са необходими, за да се докаже, че услугата, предоставяна от променената функционална система, ще продължи да отговаря на критериите за безопасност.

ATS.OR.210 Критерии за безопасност

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение определя приемливостта на дадена промяна във функционална система от гледна точка на безопасността въз основа на анализ на рисковете, свързани с въвеждането на промяната, диференцирана в зависимост от вида на операциите и типовете заинтересовани страни, според случая.
- б) Приемливостта на дадена промяна от гледна точка на безопасността се оценява чрез специфични и проверими критерии за безопасност, като всеки критерий се изразява по отношение на определено, количествено равнище на риска за безопасността или друга мярка, която се отнася до риск за безопасността.
- в) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че критериите за безопасност:
- (1) са обосновани за конкретната промяна, като се отчита видът на промяната;
  - (2) когато са изпълнени, предвиждат, че след промяната функционалната система ще бъде също толкова безопасна, колкото преди това, или доставчикът на аеронавигационно обслужване предоставя аргументи, потвърждаващи, че:
    - (i) всяко временно намаляване на безопасността ще бъде компенсирано от бъдещи подобрения на безопасността; или
    - (ii) всяко трайно намаляване на безопасността е с други благоприятни последици;
  - (3) взети заедно, гарантират, че промяната не поражда неприемлив риск за безопасността на обслужването;

▼ B

- (4) спомагат за подобряването на безопасността, винаги когато това е разумно осъществимо.

ATS.OR.215 Изисквания за лицензиране и медицинско освидетелстване на ръководителите на полети

Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че ръководителите на полети са надлежно лицензирани и притежават валидно медицинско свидетелство, в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/340.

РАЗДЕЛ 3 — СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ, СВЪРЗАНИ С ЧОВЕШКИЯ ФАКТОР, ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ ПО КОНТРОЛ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**ATS.OR.300 Приложно поле**

В настоящия раздел се определят изискванията, на които трябва да отговаря доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение по отношение на човешкия фактор, за да:

- а) се предотврати и намали рискът обслужването по контрол на въздушното движение да се предоставя от ръководители на полети след неразрешена употреба на психоактивни вещества;
- б) се предотвратят и смекчат отрицателните последици от стреса на ръководителите на полети, за да се гарантира безопасността на въздушното движение;
- в) се предотвратят и смекчат отрицателните последици от умората на ръководителите на полети, за да се гарантира безопасността на въздушното движение.

ATS.OR.305 Отговорности на доставчиците на обслужване по контрол на въздушното движение по отношение на неразрешената употреба на психоактивни вещества от страна на ръководителите на полети

- а) Доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение разработва и прилага политика със съответни процедури, за да гарантира, че неразрешената употреба на психоактивни вещества не засяга предоставянето на обслужване по контрол на въздушното движение.
- б) Без да се засягат разпоредбите, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, както и съгласно приложимото национално законодателство за вземане на проби на физическите лица, доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение разработва и прилага обективна, прозрачна и недискриминационна процедура за откриване на случаи на неразрешена употреба на психоактивни вещества от ръководители на полети. За тази процедура се вземат предвид разпоредбите съгласно точка АТСО.А.015 от Регламент (ЕС) 2015/340.
- в) Процедурата, посочена в буква б), се одобрява от компетентния орган.

ATS.OR.310 Стрес

В съответствие с точка АТС.ОР.200 доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение:

- а) разработва и поддържа политика за управление на стреса на ръководители на полети, включително изпълнението на програма за управление на стреса при критични инциденти;
- б) осигурява на ръководителите на полети образователни и информационни програми относно превенцията на стреса, включително стрес при критични инциденти, допълващи обучението относно човешкия фактор, предоставяно в съответствие с раздели 3 и 4 от подчаст Г от приложение I към Регламент (ЕС) 2015/340.

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

▼ B**ATS.OR.315 Умора**

В съответствие с точка ATS.OR.200 доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение:

- a) разработва и поддържа политика за управление на умората на ръководители на полети;
- б) осигурява на ръководителите на полети информационни програми относно превенцията на умората, допълващи обучението относно човешкия фактор, предоставяно в съответствие с раздели 3 и 4 от подчаст Г от приложение I към Регламент (ЕС) 2015/340.

ATS.OR.320 Система(и) за работа на смени на ръководителите на полети

a) Доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение разработва, прилага и наблюдава система за работа на смени, за да управлява рисковете от професионална умора на ръководителите на полети чрез безопасно редуване на периодите на дежурство и почивка. В рамките на системата за работа на смени доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение определя следните елементи:

- (1) максимален брой последователни работни дни с дежурство;
  - (2) максимално времетраене на периода на дежурство в часове;
  - (3) максимално времетраене на предоставянето на обслужване по контрол на въздушното движение без паузи;
  - (4) съотношение между периодите на дежурство и паузите при предоставянето на обслужване по контрол на въздушното движение;
  - (5) минимални периоди на почивка;
  - (6) максимален брой на последователните периоди на дежурство, включващи нощно време, ако е приложимо, в зависимост от работното време на съответния орган за контрол на въздушното движение;
  - (7) минимален период на почивка след период на дежурство, включващ нощно време;
  - (8) минимален брой на периодите на почивка в рамките на един цикъл на работа на смени.
- б) Доставчикът на обслужване по контрол на въздушното движение се допитва до ръководителите на полети, които ще подлежат на действието на системата за работа на смени, или до техни представители, когато е приложимо, по време на нейното разработване и прилагане, за да установят и намалят рисковете от умора, която може да се дължи на самата система за работа на смени.

▼ M1*Раздел 4 — ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО КОМУНИКАЦИЯТА***ATS.OR.400 Аеронавигационно подвижно обслужване (комуникации въздух—земя) — общи положения**

- a) При осъществяване на комуникация въздух—земя за целите на обслужването на въздушното движение доставчикът на обслужване на въздушното движение използва гласова връзка или линия за предаване на данни, или и двете.
- б) Когато за комуникация между пилота и ръководителя на полета, свързана с обслужването на въздушното движение, се ползва пряка двупосочна гласова връзка или линия за предаване на данни, доставчиците на обслужване на въздушното движение осигуряват записващи устройства на всички комуникационни канали въздух—земя.
- в) Когато за целите на полетно-информационното обслужване, включително летищното полетно-информационно обслужване, се ползва пряка двупосочна гласова връзка или линия за предаване на данни въздух—земя, доставчикът на обслужване на въздушното движение осигурява записващи устройства на всички комуникационни канали въздух—земя, освен ако е предписано друго от компетентният орган.

▼ C1**ATS.OR.405 Използване и наличие на аварийна УКВ честота**

- а) Съгласно член 3г аварийната УКВ честота (121,500 MHz) се използва само за действителни аварийни цели, които включват което и да е от изброените:

▼ M1

- (1) осигуряване на свободен канал между въздухоплавателно средство в бедствие или аварийно състояние и наземна станция, когато обичайните канали се използват за други въздухоплавателни средства;
  - (2) осигуряване на УКВ канал за комуникация между въздухоплавателните средства и летищата, който обикновено не се използва за международни въздухоплавателни услуги, в случай на възникване на аварийна ситуация;
  - (3) осигуряване на общ УКВ канал за комуникация между въздухоплавателните средства, граждански или военни, и между такива въздухоплавателни средства и наземни служби, участващи в съвместни операции по търсене и спасяване, преди да се премине, когато е уместно, към подходяща честота;
  - (4) осигуряване на комуникация въздух—земя с въздухоплавателни средства, когато отказ на бордовото оборудване не позволява използването на обичайните канали;
  - (5) осигуряване на канал за функционирането на аварийни предаватели на местоположението (ELT) и за комуникация между спасителни съдове и въздухоплавателни средства, участващи в операции по търсене и спасяване;
  - (6) осигуряване на общ УКВ канал за комуникация между граждански въздухоплавателни средства и прехващачи или органи за контрол на прехвата и между граждански въздухоплавателни средства или прехващачи и органи за обслужване на въздушното движение в случай на прехват на граждански въздухоплавателни средства.
- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение осигурява честота 121,500 MHz:
- (1) на всички районни контролни центрове и центрове за полетна информация;
  - (2) на летищни контролни кули и органи за контрол на подхода, обслужващи международни летища и международни резервни летища;
  - (3) на всяко допълнително място, определено от компетентния орган, когато осигуряването на тази честота се счита за необходимо за гарантиране на незабавно приемане на обаждания за бедствие или за осъществяване на целите, посочени в буква а).

ATS.OR.410 Аеронавигационно подвижно обслужване (комуникации въздух—земя) — полетно-информационно обслужване

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение осигурява, доколкото е възможно и след одобрение от компетентния орган, че средствата за комуникация въздух—земя позволяват да се осъществява двустранна комуникация между даден център за полетна информация и подходящо оборудвано въздухоплавателно средство, изпълняващо полет навсякъде в района за полетна информация.
- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че средствата за комуникация въздух—земя позволяват да се осъществява директна, бърза, непрекъсната и свободна от смущения двустранна комуникация между даден орган за летищно полетно-информационно обслужване и подходящо оборудвано въздухоплавателно средство, изпълняващо полет в границите на въздушното пространство, упоменато в точка ATS.TR.110, буква а), подточка 3.

▼ **M1****ATS.OR.415 Аеронавигационно подвижно обслужване (комуникации въздух—земя) — обслужване по контрол на района**

Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че средствата за комуникация въздух—земя позволяват да се осъществява двустранна комуникация между даден орган, предоставящ обслужване по контрол на района, и подходящо оборудвано въздухоплавателно средство, изпълняващо полет навсякъде в контролирания район или райони.

ATS.OR.420 Аеронавигационно подвижно обслужване (комуникации въздух—земя) — обслужване по контрол на подхода

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че средствата за комуникация въздух—земя позволяват да се осъществява директна, бърза, непрекъсната и свободна от смущения двустранна комуникация между даден орган, предоставящ обслужване по контрол на подхода, и подходящо оборудвано въздухоплавателно средство под негов контрол.
- б) Когато органът, предоставящ обслужване по контрол на подхода, функционира като отделна единица, комуникациите въздух—земя се осъществяват по комуникационни канали, предвидени изключително за нейно ползване.

ATS.OR.425 Аеронавигационно подвижно обслужване (комуникации въздух—земя) — обслужване по контрол на летищното движение

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че средствата за комуникация въздух—земя позволяват да се осъществява директна, бърза, непрекъсната и свободна от смущения двустранна комуникация между летищна контролна кула и подходящо оборудвано въздухоплавателно средство, изпълняващо полет на каквото и да било разстояние в рамките на 45 km (25 NM) от съответното летище.
- б) Когато условията го налагат, доставчикът на обслужване на въздушното движение осигурява отделни комуникационни канали за контрол на въздушното движение в маневрената площ.

ATS.OR.430 Аеронавигационно неподвижно обслужване (комуникации земя—земя) — общи положения

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че при осъществяване на комуникация земя—земя за целите на обслужването на въздушното движение се ползва пряка гласова връзка или линия за предаване на данни, или и двете.
- б) Когато комуникацията с цел координиране на КВД се осъществява с помощта на автоматизирана система, доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че евентуален отказ на автоматизираната система за координация се сигнализира ясно на ръководителя или ръководителите на полети в предаващия орган, които отговорят за координацията на полетите.

ATS.OR.435 Аеронавигационно неподвижно обслужване (комуникации земя—земя) — комуникация в рамките на даден район за полетна информация

- а) Комуникация между органите за обслужване на въздушното движение
- (1) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че центърът за полетна информация разполага със средства за комуникация със следните органи, предоставящи обслужване в неговата зона на отговорност:
- i) с районния контролен център;
  - ii) с органите за контрол на подхода;
  - iii) с летищните контролни кули;
  - iv) с органите за летищно полетно-информационно обслужване.
- (2) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че районен контролен център, свързан с центъра за полетна информация, както е предписано в точка 1, разполага също със средства за комуникация със следните органи, предоставящи обслужване в неговата зона на отговорност:
- i) с органите за контрол на подхода;

▼ M1

- ii) с летищните контролни кули;
  - iii) с органите за летищно полетно-информационно обслужване;
  - iv) с пунктовете за събиране на докладите за обслужване на въздушното движение, когато са обособени.
- (3) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че орган за контрол на подхода, свързан с центъра за полетна информация и с районния контролен център, както е предписано в подточки 1 и 2, разполага също със средства за комуникация:
- i) със съответната летищна контролна кула или кули;
  - ii) със съответния орган или органи за летищно полетно-информационно обслужване;
  - iii) със съответния пункт или пунктовете за събиране на докладите за обслужване на въздушното движение, когато са обособени.
- (4) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че летищна контролна кула или орган за летищно полетно-информационно обслужване, свързана/свързан с центъра за полетна информация, с районния контролен център и с органа за контрол на подхода, както е предписано в подточки 1, 2 и 3, разполага също със средства за комуникация със съответния пункт за събиране на докладите за обслужване на въздушното движение, когато е обособен.
- б) Комуникация между органите за обслужване на въздушното движение и други органи
- (1) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че центърът за полетна информация и районният контролен център разполагат със средства за комуникация със следните органи, предоставящи обслужване в тяхната зона на отговорност:
- i) със съответните военни органи;
  - ii) с доставчика или доставчиците на метеорологично обслужване, които осигуряват услуги на центъра;
  - iii) с аеронавигационната телекомуникационна станция, обслужваща центъра;
  - iv) с офисите на съответните оператори на въздухоплавателни средства;
  - v) координационния център за търсене и спасяване или, ако няма такъв център, с всяка друга подобна аварийна служба;
  - vi) с международната служба NOTAM, обслужваща центъра.
- (2) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че органът за контрол на подхода, летищната контролна кула и органът за летищно полетно-информационно обслужване разполагат със средства за комуникация със следните органи, предоставящи обслужване в тяхната зона на отговорност:
- i) със съответните военни органи;
  - ii) със спасителни и аварийни служби (включително за спешна медицинска помощ, пожарогасене и т.н.);
  - iii) с доставчика на метеорологично обслужване, който осигурява услуги на съответния орган;
  - iv) с аеронавигационната телекомуникационна станция, обслужваща съответния орган;
  - v) с органите, предоставящи обслужване по управление на перона, когато са обособени.

▼ **M1**

(3) С оглед на задълженията, посочени в раздел 11 от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012, средствата за комуникация, които се изискват съгласно буква б), подточка 1, i) и буква б), подточка 2, i), следва да включват съоръжения за бърза и надеждна комуникация между съответния орган за обслужване на въздушното движение и военния орган или военните органи, отговарящи за контрола на операции по прехват в зоната на отговорност на органа за обслужване на въздушното движение.

в) Описание на комуникационните средства

(1) Комуникационните средства, които се изискват съгласно буква а), буква б), подточка 1, i) и буква б), подточка 2, i), ii) и iii), осигуряват възможност за:

- i) пряка речева комуникация, самостоятелно или в комбинация с комуникация по линия за предаване на данни, при която в случай на предаване на контрол с помощта на радар или ADS-B, комуникациите се осъществяват мигновено, а за други цели — обикновено се установяват в рамките на 15 секунди;
- ii) разпечатвана комуникация, когато се изисква писмен запис; времето за преминаване на съобщението при такава комуникация е не повече от 5 минути.

(2) Във всички случаи, които не са обхванати от буква в), подточка 1, комуникационните средства осигуряват възможност за:

- i) пряка речева комуникация, самостоятелно или в комбинация с комуникация по линия за предаване на данни, при която комуникациите обикновено се установяват в рамките на 15 секунди;
- ii) разпечатвана комуникация, когато се изисква писмен запис; времето за преминаване на съобщението при такава комуникация е не повече от 5 минути.

(3) Във всички случаи, когато се изисква автоматично прехвърляне на данни към или от компютрите на органа за обслужване на въздушното движение, или и в двете посоки, се осигуряват подходящи средства за автоматично записване.

(4) Комуникационните средства, които се изискват съгласно буква б), подточка 2, i), ii) и iii), осигуряват възможност за пряка речева комуникация, поддържаща конферентна връзка, при която комуникациите обикновено се установяват в рамките на 15 секунди.

(5) Всички средства за пряка речева комуникация или за комуникация по линия за предаване на данни между звената за обслужване на въздушното движение и между органите за обслужване на въздушното движение и други органи, описани в буква б), точка 1 и 2, следва да бъдат снабдени с устройства за автоматично записване.

ATS.OR.440 Аеронавигационно неподвижно обслужване (комуникации земя—земя) — комуникация между няколко района за полетна информация

а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че центърът за полетна информация и районният контролен център разполагат със средства за комуникация с всички съседни на тях центрове за полетна информация и районни контролни центрове. Тези средства за комуникация във всички случаи осигуряват възможност за изпращане на съобщения във вид, позволяващ запазването им като постоянен запис, и тяхното доставяне в съответствие с транзитните времена, определени в регионалните аеронавигационни споразумения в рамките на ИКАО.

б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че средствата за комуникация между районните контролни центрове, обслужващи съседни контролирани райони, осигуряват също така възможност за пряка речева комуникация и, когато е приложимо, за комуникация по линия за предаване на данни, подлежаща на автоматично записване, при която в случай на предаване на контрол с използване на данни за обзор на ОВД, комуникациите се осъществяват мигновено, а за други цели — обикновено се установяват в рамките на 15 секунди.

▼ **M1**

- в) Когато това се изисква съгласно споразумение между съответните държави с цел предотвратяване или намаляване на необходимостта от прехват в случай на отклонение от определеното трасе, доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че средствата за комуникация между съседни центрове за полетна информация или районни контролни центрове, различни от посочените в буква б):
- (1) осигуряват възможност за пряка речева комуникация, самостоятелно или в комбинация с комуникация по линия за предаване на данни;
  - (2) позволяват при нормални обстоятелства комуникациите да се установяват в рамките на 15 секунди;
  - (3) са снабдени с устройства за автоматично записване.
- г) Съответният доставчик на обслужване на въздушното движение гарантира свързаност на съседните органи за обслужване на въздушното движение във всички случаи, в които са налице особени обстоятелства.
- д) Когато местните условия изискват на въздухоплавателно средство да бъде дадено разрешение за достъп до контролирано въздушно пространство преди отлитане, съответният(ите) доставчик(ци) на обслужване на въздушното движение гарантира(т), че органите за обслужване на въздушното движение, които дават разрешение на въздухоплавателното средство, са свързани с органа за контрол на въздушното движение, обслужващ съседното контролирано въздушно пространство.
- е) Средствата за комуникация, поддържащи свързаността, която следва да бъде установена в съответствие с букви г) и д), осигуряват възможност за пряка речева комуникация, самостоятелно или в комбинация с комуникация по линия за предаване на данни, подлежаща на автоматично записване, при която в случай на предаване на контрол с използване на данни за обзор на ОВД, комуникациите се осъществяват мигновено, а за други цели — обикновено се установяват в рамките на 15 секунди.
- ж) Доставчикът на обслужване на въздушното движение осигурява подходящи устройства за автоматично записване във всички случаи, когато се изисква автоматичен обмен на данни между компютрите на органите за обслужване на въздушното движение.

ATS.OR.445 Комуникация с цел контрол или управление на автотранспортни средства, различни от въздухоплавателни средства, движещи се в маневрени площи на летищата

- а) Освен когато се счита за достатъчно комуникацията да се осъществява чрез система от визуални сигнали, доставчикът на обслужване на въздушното движение осигурява средства за двустранна радиотелефонна комуникация за всяка от следните услуги:
- (1) обслужване по контрол на летищното движение с цел контрол на автотранспортни средства, движещи се в маневрената площ;
  - (2) летищно полетно-информационно обслужване за управление на автотранспортни средства, движещи се в маневрената площ, когато такова обслужване се предоставя в съответствие с точка ATS.TR.305, буква е).
- б) Необходимостта от отделни комуникационни канали за контрол или управление на автотранспортни средства, движещи се в маневрената площ, се определя въз основа на оценка на безопасността.
- в) За всички канали, посочени в буква б), се осигуряват средства за автоматично записване.

ATS.OR.450 Автоматично записване на данни за обзор

Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че данните за обзор, получени от първично и вторично радиолокационно оборудване или от други системи (например ADS-B, ADS-C), които се използват в помощ на обслужване на въздушното движение, се записват автоматично, за да могат да бъдат ползвани при разследване на произшествия и инциденти, при операции по търсене и спасяване, при оценка на системите за обслужване на въздушното движение и за обзор, както и за обучителни цели.

▼ M1**ATS.OR.455 Съхранение на записана информация и данни**

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение съхранява следните данни за период от поне 30 дни:
- (1) записи на комуникационни канали, както е посочено в точка ATS.OR.400, букви б) и в);
  - (2) записи на данни и комуникации, както е посочено в точка ATS.OR.435, буква в), подточки 3 и 5;
  - (3) автоматични записи, както е посочено в точка ATS.OR.440;
  - (4) записи на комуникации, както е посочено в точка ATS.OR.445;
  - (5) записи на данни, както е посочено в точка ATS.OR.450;
  - (6) хартиени стрип марки за полета, данни за хода и координатата на полета в електронен формат.
- б) Когато записите и регистрите, изброени в буква а), имат отношение към разследвания на произшествия и инциденти, те се съхраняват за по-дълъг период от време, дотогава, докогато е необходимо.

ATS.OR.460 Фонова комуникация и запис на звуковата среда

- а) Освен ако е предписано друго от компетентния орган, органите за обслужване на въздушното движение се оборудват с устройства, които записват фоновата комуникация и звуковата среда на ръководителя на полети, на служителя на органа за летищно полетно-информационно обслужване или на работните станции за полетно-информационно обслужване, според случая, и имат капацитет да съхраняват информацията, записана през последните 24 часа на работа поне.
- б) Тези записи се използват само за разследване на произшествия и инциденти, които подлежат на задължително докладване.

Раздел 5 — ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ИНФОРМАЦИЯТА▼ C1**ATS.OR.500 Метеорологична информация — Общи положения**

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на съответните органи за обслужване на въздушното движение се предоставя актуална информация за съществуващите и прогнозните метеорологични условия, необходима за изпълнение на съответните им функции.
- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на съответните органи за обслужване на въздушното движение се предоставя наличната подробна информация за местоположението, вертикалния размер, посоката и скоростта на движение на метеорологичните явления в близост до летището, и по-специално в зоните за набор на височина и подход, които могат да бъдат опасни за експлоатацията на въздухоплавателните средства.
- в) Информацията съгласно букви а) и б) се предоставя във вид, който предполага минимално тълкуване от страна на персонала на органите за обслужване на въздушното движение, и с честота, която удовлетворява изискванията на съответните органи за обслужване на въздушното движение.

▼ M1**ATS.OR.505 Метеорологична информация за центровете за полетна информация и районните контролни центрове**

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на центровете за полетна информация и на районните контролни центрове се предоставя метеорологичната информация, посочена в точка MET.OR.245, буква е) от приложение V, като се обръща специално внимание на настъпващо или очаквано влошаване на метеорологичните условия, веднага щом такова бъде установено. Тези доклади и прогнози обхващат района за полетна информация или контролирания район, както и други райони, ако това е предписано от компетентния орган.

▼ **M1**

- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на централите за полетна информация и районните контролни центрове, през подходящи интервали от време, се предоставят актуални данни за налягането, необходими за настройка на висотомерите, на места, определени от съответния център за полетна информация или районен контролен център.

ATS.OR.510 Метеорологична информация за органите, предоставящи обслужване по контрол на подхода

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на органите, предоставящи обслужване по контрол на подхода, се предоставя метеорологична информация съгласно точка MET.OR.245, буква б) от приложение V за въздушното пространство и летищата, които ги засягат.
- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че когато се използват множество анемометри, свързаните с тях дисплеи са ясно обозначени така, че да указват пистата и участъка от ПИК, контролирани от всеки анемометър.
- в) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на органите, предоставящи обслужване по контрол на подхода, се предоставят актуални данни за налягането, необходими за настройка на висотомерите, на места, определени от съответния орган, предоставящ обслужване по контрол на подхода.
- г) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че органите, предоставящи обслужване по контрол на подхода за финален подход, кацане и излитане, са оборудвани с дисплей или дисплеи на приземния вятър. Дисплеят или дисплеите следва да са свързани със същото място или места на наблюдение и да получават сведения от същия сензор или сензори като съответния дисплей или дисплеи в летищната контролна кула или в органа за летищно полетно-информационно обслужване, или и двете, както и в аеронавигационната метеорологична станция, където такава съществува.
- д) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че органите, предоставящи обслужване по контрол на подхода за финален подход, кацане и излитане на летища, на които стойностите за видимост на ПИК се определят с прибори, са оборудвани с дисплей или дисплеи, които позволяват отчитане на текущите стойности за видимост на ПИК. Дисплеят или дисплеите следва да са свързани със същото място или места на наблюдение и да получават сведения от същия сензор или сензори като съответния дисплей или дисплеи в летищната контролна кула или в органа за летищно полетно-информационно обслужване, или и двете, както и в аеронавигационната метеорологична станция, където такава съществува.
- е) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че органите, предоставящи обслужване по контрол на подхода за финален подход, кацане и излитане на летища, на които относителната височина на долната граница на облачността се определя с прибори, са оборудвани с дисплей или дисплеи, които позволяват отчитане на текущите стойности на височината на долната граница на облачността. Дисплеите следва да са свързани със същото място или места на наблюдение и да получават сведения от същия сензор или сензори като съответния дисплей или дисплеи в летищната контролна кула или в органа за летищно полетно-информационно обслужване, или и двете, както и в аеронавигационната метеорологична станция, където такава съществува.
- ж) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на органите, предоставящи обслужване по контрол на подхода за финален подход, кацане и излитане се предоставя налична информация за срез на вятъра, който може да повлияе неблагоприятно на въздухоплавателните средства по траекторията за кацане или излитане или при визуално продължение на подход за кацане по прибори.

ATS.OR.515 Метеорологична информация за летищни контролни кули и органи за летищно полетно-информационно обслужване

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на летищните контролни кули и, ако не е предписано друго от компетентния орган, на органите за летищно полетно-информационно обслужване се предоставя метеорологична информация съгласно точка MET.OR.242, буква а) от приложение V за летището, които ги засяга.

▼ M1

- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на летищните контролни кули и на органите за летищно полетно-информационно обслужване се предоставят актуални данни за налягането на летището, които ги засяга, необходими за настройка на висотомерите.
- в) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че летищните контролни кули и органите за летищно полетно-информационно обслужване са оборудвани с дисплей или дисплеи на приземния вятър. Дисплеят или дисплеите следва да са свързани със същото място или места на наблюдение и да получават сведения от същия сензор или сензори като съответния дисплей или дисплеи в аеронавигационната метеорологична станция, където такава съществува. Когато се използват множество сензори, свързаните с тях дисплеи са ясно обозначени така, че да указват пистата и участъка от ПИК, контролирани от всеки сензор.
- г) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че летищните контролни кули и органите за летищно полетно-информационно обслужване на летища, на които стойностите за видимост на ПИК се измерват с прибори, са оборудвани с дисплей или дисплеи, които позволяват отчитане на текущите стойности за видимост на ПИК. Дисплеят или дисплеите следва да са свързани със същото място или места на наблюдение и да получават сведения от същия сензор или сензори като съответния дисплей или дисплеи в аеронавигационната метеорологична станция, където такава съществува.
- д) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че летищните контролни кули и органите за летищно полетно-информационно обслужване на летища, на които относителната височина на долната граница на облачността се определя с прибори, са оборудвани с дисплей или дисплеи, които позволяват отчитане на текущите стойности на височината на долната граница на облачността. Дисплеите следва да са свързани със същото място или места на наблюдение и да получават сведения от същия сензор или сензори като съответния дисплей или дисплеи в летищната контролна кула и в органа за летищно полетно-информационно обслужване, както и в аеронавигационната метеорологична станция, където такава съществува.
- е) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на летищните контролни кули и на органите за летищно полетно-информационно обслужване се предоставя налична информация за срез на вятъра, който може да повлияе неблагоприятно на въздухоплавателните средства по траекторията за кацане или излитане или при визуално продължение на подход за кацане по прибори, както и на въздухоплавателни средства, намиращи се на пистата и извършващи пробег след кацане или разбег при излитане.
- ж) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че на летищните контролни кули и на органите за летищно полетно-информационно обслужване и/или на други подходящи органи се изпращат предупреждения за летището в съответствие с точка MET.OR.215, буква б) от приложение V.

ATS.OR.520 Информация за условията на летището и за експлоатационното състояние на свързаните с него съоръжения

Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че летищните контролни кули, органите за летищно полетно-информационно обслужване и органите, предоставящи обслужване по контрол на подхода, получават текущо от оператора на летището актуална информация за условия в работната площ, които са от значение за експлоатацията, включително наличие на временни опасности, както и за експлоатационното състояние на всички свързани съоръжения на летището или летищата, които ги засягат.

ATS.OR.525 Информация за експлоатационното състояние на навигационните услуги

- а) Доставчикът на обслужване на въздушното движение гарантира, че органите за обслужване на въздушното движение получават текущо и своевременно информация за експлоатационното състояние на радионавигационното обслужване и визуалните средства, необходими за процедурите за излитане, отлитане, подход и кацане в тяхната зона на отговорност, както и за радионавигационното обслужване и визуалните средства от съществено значение за наземното движение.

▼ M1

- б) Доставчикът на обслужване на въздушното движение предприема подходящи мерки в съответствие с точка ATM/ANS.OR.B.005, буква е) от приложение III, за да гарантира предоставянето на информация съгласно буква а) от настоящата точка по отношение на услугите, свързани с GNSS.

ATS.OR.530 Препращане на информация за спирачния ефект

Ако доставчик на обслужване на въздушното движение получи чрез гласова комуникация специален доклад от въздухоплавателно средство относно спирачен ефект, който не съответства на докладвания, доставчикът информира незабавно съответния летищен оператор.

▼ B**ПОДЧАСТ Б — ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ (ATS.TR)***РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ***▼ M1****ATS.TR.100 Цели на обслужването на въздушното движение (ОВД)**

Целите на обслужването на въздушното движение са:

- а) предотвратяване на сблъскване между въздухоплавателни средства;
- б) предотвратяване на сблъскване между въздухоплавателни средства и препятствия по маневрената площ;
- в) подреждане и поддържане на последователен поток на въздушното движение;
- г) предоставяне на препоръки и информация, необходими за безопасното и ефективното изпълнение на полети;
- д) уведомяване на съответните организации във връзка с въздухоплавателни средства, които се нуждаят от помощ, свързана с търсене и спасяване, както и за подпомагане на подобни организации в съответствие с изискванията.

ATS.TR.105 Разделение на дейностите по обслужване на въздушното движение

Обслужването на въздушното движение обхваща следните услуги:

- а) обслужване по контрол на въздушното движение за постигане на целите, посочени в точка ATS.TR.100, букви а), б) и в), което се дели на три части, както следва:
  - (1) обслужване по контрол на района: предоставяне на обслужване по контрол на въздушното движение за контролирани полети, с изключение на етапите от тези полети, описани в подточка 2 и 3 от настоящата точка, за постигане на целите, определени в точка ATS.TR.100, букви а) и в);
  - (2) обслужване по контрол на подхода: предоставяне на обслужване по контрол на въздушното движение за етапите от контролирани полети, свързани с долитане или отлитане, за постигане на целите, определени в точка ATS.TR.100, букви а) и в); и
  - (3) обслужване по контрол на летищния трафик: предоставяне на обслужване по контрол на летищния трафик, с изключение на етапите от полети, описани в подточка 2 от настоящата точка, за постигане на целите, определени в точка ATS.TR.100, букви а), б) и в).
- б) полетно-информационно обслужване или консултативно обслужване на въздушното движение, или и двете, за постигане на целта, определена в точка ATS.TR.100, буква г);
- в) аварийно-оповестително обслужване за постигане на целта, определена в точка ATS.TR.100, буква д).

▼ **M1****ATS.TR.110 Създаване на органи, предоставящи обслужване на въздушното движение**

- а) Обслужването на въздушното движение се осъществява от обособени органи, както следва:
- (1) създават се центрове за полетна информация, които предоставят полетно-информационно обслужване и аварийно-оповестително обслужване в райони за полетна информация, освен ако отговорността за предоставянето на такова обслужване в района за полетна информация е възложена на орган за контрол на въздушното движение, разполагащ с подходящи средства за осъществяване на такава отговорност;
  - (2) създават се органи за контрол на въздушното движение, които предоставят обслужване по контрол на въздушното движение, полетно-информационно обслужване и аварийно-оповестително обслужване в контролирани райони, контролирани зони и на контролирани летища;
  - (3) създават се органи за летищно полетно-информационно обслужване, които предоставят полетно-информационно обслужване и аварийно-оповестително обслужване на летища с полетно-информационно обслужване и във въздушното пространство, свързано с такива летища.
- б) Създава(т) се пункт или пунктове за събиране на докладите за обслужване на въздушното движение или други структури, които да получават доклади, отнасящи се до обслужването на въздушното движение, и полетни планове, представяни преди отлитане.

ATS.TR.115 Обозначаване на органите за обслужване на въздушното движение

- а) Органите за обслужване на въздушното движение се обозначават недвусмислено, както следва:
- (1) районните контролни центрове и центровете за полетна информация обикновено се обозначават с името на близкия град, населено място, географски обект или район;
  - (2) летищната контролна кула или органът за контрол на подхода обикновено се обозначават с името на летището, което обслужват, или с името на близкия град, населено място, географски обект или район;
  - (3) органите за летищно полетно-информационно обслужване обикновено се обозначават с името на летището, което обслужват, или с името на близкия град, населено място, географски обект или район.
- б) Към наименованието на органите и службите за обслужване на въздушното движение се добавя едно от следните означения, според случая:
- (1) районен контролен център — КОНТРОЛ (CONTROL);
  - (2) контрол на подхода — ПОДХОД (APPROACH);
  - (3) радарен контрол за подхода за долитачи — ДОЛИТАЩИ (ARRIVAL);
  - (4) радарен контрол за подхода за отлитачи — ОТЛИТАЩИ (DEPARTURE);
  - (5) орган за контрол на въздушното движение (най-общо), предоставящ обзорно обслужване при ОВД — РАДАР (RADAR);
  - (6) контрол на летищното движение — КУЛА (TOWER);
  - (7) контрол на наземното движение — ЗЕМЯ (GROUND);
  - (8) предаване на разрешения — ПРЕДАВАНЕ (DELIVERY);
  - (9) център за полетна информация — ИНФОРМАЦИЯ (INFORMATION);
  - (10) орган за летищно полетно-информационно обслужване — ИНФОРМАЦИЯ (INFORMATION).

▼ M1**ATS.TR.120 Език за комуникация между органите за обслужване на въздушното движение**

Освен когато комуникациите между органите за обслужване на въздушното движение се осъществяват на друг взаимно договорен език, за тези комуникации се ползва английският език.

ATS.TR.125 Изразяване на вертикалното местоположение на въздухоплавателно средство (ВС)

а) За полети в области, в които е установена преходна височина, вертикалното местоположение на ВС, с изключение на предвиденото в буква б) по-долу, се изразява с височини на или под преходната височина, а по отношение на полетните нива — на или над преходното ниво. При пресичане на преходния слой вертикалната позиция се изразява чрез полетни нива при изкачване и чрез височини при снижение.

б) Когато въздухоплавателно средство, което е получило разрешение за кацане или е уведомено, че има свободна писта за кацане на летище с летищно полетно-информационно обслужване (AFIS), завършва своя подход, ползвайки атмосферно налягане при превишението на летището (QFE), вертикалното местоположение на въздухоплавателното средство се изразява като височина над превишението на летището по време на частта от полета, за която може да се използва QFE, с уточнението, че то се изразява като височина над превишението на прага на ПИК:

(1) за оборудвани писти за излитане и кацане, ако прагът е 2 m (7 ft) или повече под превишението на летището;

(2) за писти, оборудвани за точен подход за кацане.

ATS.TR.130 Определяне на преходно ниво

а) Преходното ниво се определя от съответния орган за обслужване на въздушното движение; то се използва в райони, в които е установена преходна височина, за съответния период от време въз основа на доклади за QNH (настройка на спомагателната скала на висотомера за получаване на надморското равнище от земната повърхност) и прогнозно средно налягане на морското равнище, ако е необходимо.

б) Преходното ниво се намира над преходната височина, така че да се осигури номинален минимум за вертикална сепарация най-малко 300 m (1000 ft) между въздухоплавателни средства, летящи едновременно на преходната височина и на преходното ниво.

ATS.TR.135 Минимално крейсерско ниво за полети по ППП

а) Органите за контрол на въздушното движение не определят крейсерски нива под минималните абсолютни височини на полети, определени от държавите членки, освен след изрично разрешение на компетентния орган.

б) Органите за контрол на въздушното движение:

(1) определят най-ниското използваемо полетно ниво или нива за цялата контролирана зона, за която отговарят, или за части от нея;

(2) задават полетни нива на или над гореспоменатото ниво или нива;

(3) съобщават най-ниското използваемо полетно ниво или нива на пилотите при поискване.

ATS.TR.140 Предоставяне на информация за настройка на висотомера

а) Съответните органи за обслужване на въздушното движение трябва да разполагат и при поискване да са в състояние да предадат по всяко време на въздухоплавателните средства, намиращи се в полет, информация, необходима за определяне на най-ниското полетно ниво, на което се осигурява достатъчно разстояние от терена, по маршрути или по участъци от маршрути, за които тази информация е необходима.

▼ **M1**

- б) Центровете за полетна информация и районните контролни центрове трябва да разполагат и при поискване да са в състояние да предадат на въздухоплавателните средства подходящ брой доклади за QNH или прогнозни данни за налягането в районите за полетна информация и в контролираните райони, за които отговарят, както и за съседните на тях.
- в) На екипажа на въздухоплавателното средство своевременно се осигурява преходно ниво, преди то да бъде достигнато при снижението.
- г) Освен когато е известно, че въздухоплавателното средство вече е получило информацията при насочено предаване, настройката QNH на висотомера се включва в:
  - (1) разрешението за снижение при първо разрешение за височина под преходното ниво;
  - (2) разрешението за подход или за влизане в летищната схема на полетите;
  - (3) разрешенията за рулиране за излитачи въздухоплавателни средства.
- д) Настройка QFE на висотомера, както е предвидено в точка ATS.TR.125, буква б), се осигурява на въздухоплавателното средство при поискване или редовно в съответствие с местните разпоредби.
- е) Съответните органи за обслужване на въздушното движение закръглят настройките на висотомера, които предоставят на въздухоплавателното средство, надолу до най-близкия хектопаскал.

ATS.TR.145 Преустановяване на полетите по правилата за визуални полети на дадено летище и в района на същото летище

- а) Когато безопасността го изисква, някой или всички полети по ПВП на дадено летище и в района на същото летище могат да бъдат преустановени от някой от следните органи, лица или власти:
  - (1) органът за контрол на подхода или съответния районен контролен център;
  - (2) летищната контролна кула;
  - (3) компетентния орган.
- б) Когато някой или всички полети по ПВП на дадено летище и в района на същото летище са преустановени, летищната контролна кула прилага следните процедури:
  - (1) задържа всички отлитания по ПВП;
  - (2) връща на земята всички местни полети, които се осъществяват по ПВП, или получава одобрение за полети по особени ПВП;
  - (3) уведомява, според случая, органа за контрол на подхода или районния контролен център за предприетите действия;
  - (4) уведомява всички оператори или техните упълномощени представители за причината за предприемане на такива действия, ако е необходимо или поискано.

ATS.TR.150 Аеронавигационни наземни светлини

Доставчикът на обслужване на въздушното движение установява процедури за експлоатация на аеронавигационните наземни светлини, независимо дали се намират на дадено летище или в района на същото летище.

ATS.TR.155 Обзорно обслужване при ОВД

- а) При предоставяне на обслужване на въздушното движение доставчикът на обслужване на въздушното движение може да използва обзорни системи за ОВД. В такъв случай доставчикът на обслужване на въздушното движение посочва дейностите, за които се използва обзорна информация за ОВД.

▼ M1

- б) При предоставяне на обзорно обслужване при ОВД, доставчикът на обслужване на въздушното движение:
- (1) гарантира, че използваната обзорна система или системи за ОВД осигурява(т) обзорна информация, включително индикация на местоположението, която непрекъснато се актуализира;
  - (2) при предоставяне на обслужване по контрол на въздушното движение:
    - i) определя броя на въздухоплавателните средства, на които едновременно се предоставя обзорно обслужване при ОВД, които могат да бъдат безопасно управлявани при съществуващите обстоятелства;
    - ii) предоставя във всеки един момент на ръководителите на полети пълна и актуална информация относно:
      - A. установени минимални полетни височини в неговата зона на отговорност;
      - B. най-ниското използваемо полетно ниво или нива, определени в съответствие с точки ATS.TR.130 и ATS.TR.135;
      - B. установява минимални височини, приложими за процедури, основани на тактическо векториране и назначаване на директни маршрути, включително необходимата корекция на температурата или метода за коригиране на ефекта на ниски температури върху минималните височини.
- в) В зависимост от дейностите, за които при предоставяне на обслужване на въздушното движение се използва информация за обзор на ОВД, доставчикът на обслужване на въздушното движение въвежда процедури за:
- (1) установяване на идентификация на въздухоплавателните средства;
  - (2) предоставяне на въздухоплавателните средства на информация за местоположението;
  - (3) векториране на въздухоплавателните средства;
  - (4) предоставяне на навигационна помощ на въздухоплавателните средства;
  - (5) предоставяне на информация относно неблагоприятни метеорологични условия, ако е приложимо;
  - (6) предаване на контрола на въздухоплавателните средства;
  - (7) отказ на обзорната система или системи за ОВД;
  - (8) отказ на транспондер на SSR в съответствие с разпоредбите на раздел 13 от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012;
  - (9) аварийно-оповестителни съобщения и предупреждения, свързани с безопасността, основани на обзор за ОВД, когато има такива;
  - (10) прекъсване или прекратяване на обзорното обслужване при ОВД.
- г) Преди да бъде предоставено обзорно обслужване при ОВД, се установява идентификация на въздухоплавателно средство и пилотът се уведомява. След това идентификацията се поддържа до прекратяване на обзорното обслужване при ОВД. Ако впоследствие идентификацията бъде изгубена, пилотът се уведомява и, когато е приложимо, се издават подходящи инструкции.
- д) Когато идентифициран контролиран полет се окаже по конфликтна траектория с неизвестно въздухоплавателно средство и това крие опасност от сблъскване, пилотът на контролирания полет, когато това е възможно:
- (1) бива уведомен за неизвестното въздухоплавателно средство и, ако той поиска това или ако ситуацията го изисква по усмотрение на ръководителя на полети, се предлагат маневри за предотвратяване на сблъскване; както и

▼ **M1**

- (2) бива уведомен, че конфликтната ситуация вече не съществува.
- е) Освен ако е предписано друго от компетентния орган, проверка на информацията за нивото, измерена чрез барометричния висотомер и изобразена на екрана, се извършва поне веднъж от всеки подходящо оборудван орган за обслужване на въздушното движение при първоначалния контакт със съответното въздухоплавателно средство или, ако това е невъзможно, при първа възможност след това.
- ж) За да се определи дали въздухоплавателното средство е извършило едно от следните действия, се използва само проверена информация за нивото, измерена чрез барометричния висотомер:
- (1) поддържане на ниво;
  - (2) освобождаване на ниво;
  - (3) подминаване на ниво при набор на височина или снижение;
  - (4) достигане на ниво.

ATS.TR.160 Предоставяне на обслужване на въздушното движение при изпитателни полети

Компетентният орган може да определи допълнителни или алтернативни условия и процедури, които да се прилагат от органите за обслужване на въздушното движение наред със съдържащите се в настоящата подчаст Б при предоставяне на обслужване на въздушното движение за целите на изпитателните полети.

*Раздел 2 — ОБСЛУЖВАНЕ ПО КОНТРОЛ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ***ATS.TR.200 Приложение**

Обслужване по контрол на въздушното движение се предоставя:

- а) на всички полети по ППП във въздушно пространство класове А, В, С, D и Е;
- б) на всички полети по ПВП във въздушно пространство класове В, С и D;
- в) на всички полети по особени ПВП;
- г) на целия летищен трафик в контролирани летища.

ATS.OR.205 Предоставяне на обслужване по контрол на въздушното движение

Обслужването по контрол на въздушното движение, описано в точка ATS.TR.105, буква а), се предоставя от различните органи, както следва:

- а) обслужване по контрол на района се осигурява от един от следните органи:
  - (1) от районен контролен център;
  - (2) от органа, предоставящ обслужване по контрол на подхода в контролирана зона или в контролиран район с ограничен обхват, който е предназначен предимно за предоставяне на обслужване по контрол на подхода и в който не е създаден районен контролен център;
- б) обслужване по контрол на подхода се осигурява от един от следните органи:
  - (1) от органа за контрол на подхода, когато е необходимо или желателно да бъде създаден обособен орган;
  - (2) от летищна контролна кула или от районен контролен център, когато е необходимо или желателно функциите на органа за контрол на подхода и функциите на органа за контрол на летището или на районния контролен център да бъдат обединени под отговорността на един орган;
- в) обслужване по контрол на летището се осигурява от летищна контролна кула.

▼ M1**ATS.OR.210 Осъществяване на обслужване по контрол на въздушното движение**

- а) С цел да се осигури обслужване по контрол на въздушното движение, органа за КВД:
- (1) получава информация относно планираното движение на всяко въздухоплавателно средство или отклонения от него, както и информация относно действителното движение на всяко въздухоплавателно средство;
  - (2) определя относителното местоположение на известните въздухоплавателни средства едно спрямо друго въз основа на получената информация;
  - (3) издава разрешения и инструкции или предоставя информация, или и трите, с цел предотвратяване на сблъскване между въздухоплавателните средства под негов контрол и подреждане и поддържане на последователен поток на въздушното движение;
  - (4) при необходимост координира разрешенията с други органи:
    - i) когато едно въздухоплавателно средство може иначе да се окаже в конфликт с движението, което се извършва под контрола на други такива органи;
    - ii) преди предаване на контрола на въздухоплавателно средство на други такива органи.
- б) Разрешенията, които се издават от органите за контрол на въздушното движение, осигуряват сепарация:
- (1) между всички полети във въздушно пространство клас А и В;
  - (2) между полети по ППП във въздушно пространство класове С, D и E;
  - (3) между полети по ППП и полети по ПВП във въздушно пространство клас С;
  - (4) между полети по ППП и полети по особени ПВП;
  - (5) между полети по особени ПВП, освен ако е предписано друго от компетентния орган.

При поискване от пилота на въздухоплавателно средство и при съгласие от пилота на другото въздухоплавателно средство и съгласно предписанието на компетентния орган за изброените в подточка 2 от първия параграф случаи във въздушно пространство класове D и E, полет може да получи разрешение за поддържане на собствена сепарация по отношение на конкретна част от полета под 3050 m (10 000 ft) по време на набор или снижаване през деня при визуални метеорологични условия.

- в) С изключение на случаите на експлоатация на успоредни или почти успоредни писти за излитане и кацане, както е посочено в точка ATS.TR.255, или когато може да бъде приложено намаляване на минимумите за сепарация в района на летище, сепарацията от орган за контрол на въздушното движение се получава посредством най-малко една от следните:
- (1) вертикална сепарация, получена от задаване на различни нива, избрани от таблицата на крейсерските нива в допълнение 3 от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012, с изключение на това че предписаното в нея съответствие между нивата и пътната линия не се прилага, когато е посочено друго в съответния сборник „Аеронавигационна информация и публикация“ или в разрешенията по КВД. Номиналният минимум за вертикална сепарация е 300 m (1000 ft) до полетно ниво (FL) 410 включително и 600 m (2000 ft) над това ниво. За установяване на вертикалната сепарация не се ползва информация за геометричната височина;

▼ **M1**

- (2) хоризонтална сепарация, постигната чрез осигуряване на едно от следните:
- i) надлъжна сепарация чрез поддържане на интервал между въздухоплавателни средства, изпълняващи полет по същите, по сближаващи се или по обратни курсове, изразен във време или в разстояние;
  - ii) хоризонтална сепарация чрез поддържане на различни маршрути за въздухоплавателните средства или тяхната експлоатация в различни географски зони.
- г) Когато ръководителят на полети установи, че видът сепарация или минимумът, прилаган за сепариране на две въздухоплавателни средства, не може да бъде поддържан, той прилага друг вид сепарация или друг минимум преди момента на навлизане в настоящия минимум на сепарация.

ATS.TR.215 Избор и оповестяване на минимумите за сепарация с цел прилагане на точка ATS.TR.210, буква в)

- а) Изборът на минимуми за сепарация, приложими в дадена част от въздушно пространство, се прави от доставчика, отговарящ за предоставянето на обслужване на въздушното движение, и се одобрява от съответния компетентен орган.
- б) За движението от едно въздушно пространство в съседно и за маршрутите, които са по-близо до общата граница на съседните въздушни пространства отколкото приложимите при тези обстоятелства минимуми на сепарация, изборът на минимуми за сепарация се прави след консултации с доставчиците, които отговарят за предоставянето на обслужване на въздушното движение в съседното въздушно пространство.
- в) Подробностите във връзка с избраните минимуми на сепарация и с техните области на прилагане се съобщават:
- (3) на съответните органи за обслужване на въздушното движение;
  - (4) на пилотите и операторите на въздухоплавателни средства посредством публикуване в сборника „Аеронавигационна информация и публикация“, където сепарацията се основава на употребата от въздухоплавателното средство на определени навигационни средства или определени навигационни техники.

ATS.TR.220 Прилагане на сепарация при турбулентна следа от спътна струя

- а) Органите за контрол на въздушното движение прилагат минимуми за сепарация при турбулентна следа от спътна струя спрямо въздухоплавателни средства във фази на полета на подход и отлитане при някои от следните обстоятелства:
- (1) едното въздухоплавателно средство се намира в непосредствена близост зад друго въздухоплавателно средство на същата височина или на височина, по-малка от 300 m (1000 ft) под него;
  - (2) и двете въздухоплавателни средства използват една и съща писта за излитане и кацане или успоредни писти, отдалечени на по-малко от 760 m (2500 ft) една от друга;
  - (3) едното въздухоплавателно средство преминава зад друго въздухоплавателно средство на същата височина или на височина, по-малка от 300 m (1000 ft) под него.
- б) Буква а) не се прилага за долитащи въздухоплавателни средства по правилата за визуални полети и за долитащи въздухоплавателни средства по правилата за полети по прибори, които изпълняват визуален подход, когато въздухоплавателното средство е докладвало, че наблюдава предхождащото го въздухоплавателно средство и е било инструктирано да следва и да поддържа собствената сепарация с това въздухоплавателно средство. В такива случаи органът за контрол на въздушното движение издава предупреждение за турбулентна следа от спътна струя.

ATS.TR.225 Отговорност за осъществяване на контрол

- а) Във всеки един момент даден контролиран полет се намира под контрола само на един орган за контрол на въздушното движение.

▼ **M1**

- б) Отговорността за контрола върху всички въздухоплавателни средства, намиращи се в даден обем от въздушното пространство, се поема от един орган за контрол на въздушното движение. Въпреки това контролът на едно въздухоплавателно средство или на групи от въздухоплавателни средства може да бъде делегиран на други органи за контрол на въздушното движение, при условие че е гарантирана координацията между всички засегнати органи за контрол на въздушното движение.

ATS.TR.230 Предаване на отговорността за контрола

- а) Място или време на предаване

Отговорността за контрола на въздухоплавателно средство се предава от един орган за контрол на въздушното движение на друг, както следва:

- (4) Между два органа, предоставящи обслужване по контрол на района

Отговорността за контрола на въздухоплавателно средство се предава от един орган, предоставящ обслужване по контрол на района, към органа, предоставящ обслужване по контрол на района в съседен контролиран район, в момента на пресичане на общата граница на контролирания район, отчетен от районния контролен център, контролиращ въздухоплавателното средство, или в друга точка или в друг момент, както е договорено между двата органа.

- (5) Между орган, предоставящ обслужване по контрол на района, и орган, предоставящ обслужване по контрол на подхода, или между два органа, предоставящи обслужване по контрол на подхода

Отговорността за контрола на въздухоплавателно средство се предава от един орган на друг и обратно, в точка или във време, договорени между двата органа.

- (6) Между орган, предоставящ обслужване по контрол на подхода, и летищна контролна кула

i) Долитачи въздухоплавателни средства — отговорността за контрола на долитачо въздухоплавателно средство се предава, както е посочено в договорите за взаимодействие и оперативните наръчници, според случая, от органа, предоставящ обслужване по контрол на подхода, към летищната контролна кула, когато въздухоплавателното средство:

A) се намира в района на летището и:

а) се предполага, че може да завърши подхода и да изпълни кацане визуално по земни ориентири; или

б) е навлязло в зона с устойчиви VMC;

Б) е на определена точка или ниво;

В) е кацнало.

ii) Отлитачи въздухоплавателни средства — отговорността за контрола на отлитачо въздухоплавателно средство се предава, както е посочено в договорите за взаимодействие и оперативните наръчници, според случая, от летищната контролна кула към органа, предоставящ обслужване по контрол на подхода:

A) когато в района на летището преобладават VMC:

а) преди времето на напускане от въздухоплавателното средство на района на летището; или

б) преди въздухоплавателното средство да премине към полет при приборни метеорологични условия; или

в) на определена точка или ниво;

▼ **M1**

- Б) когато на летището преобладават приборни метеорологични условия:
- а) незабавно след излитане на въздухоплавателното средство; или
  - б) на определена точка или ниво.
- (7) Между сектори за контрол или контролни пунктове на един и същ орган за контрол на въздушното движение
- Отговорността за контрола на въздухоплавателното средство в рамките на един и същ орган за контрол на въздушното движение се предава от един сектор за контрол или контролен пункт към друг в точка, ниво или време, посочени в инструкциите на органа за обслужване на въздушното движение.
- б) Съгласуване на предаването
- (1) Отговорността за контрола на въздухоплавателно средство не се предава от един орган за контрол на въздушното движение на друг без съгласието на приемащия орган за контрол, което се получава в съответствие с точки 2, 3, 4 и 5.
  - (2) Предаващият орган за контрол предава на приемащия съответните части от текущия полетен план и всяка информация, свързана с контрола на въздухоплавателното средство, за който се отнася исканото предаване.
  - (3) Когато предаването на контрола се извършва с помощта на обзорни системи за ОВД, информацията, свързана с контрола на въздухоплавателното средство, за което се отнася исканото предаване, включва сведения относно местоположението и, ако е необходимо, маршрута и скоростта на въздухоплавателното средство, както са наблюдавани от обзорните системи за ОВД непосредствено преди предаването.
  - (4) Когато предаването на контрола се извършва с помощта на данни от ADS-C, информацията, свързана с контрола на въздухоплавателното средство, за който се отнася исканото предаване, включва местоположението в четириизмерното пространство и друга информация, според нуждите.
  - (5) Приемащият орган за контрол:
    - i) потвърждава способността си да поеме контрола на въздухоплавателното средство при условията, определени от предаващия орган за контрол, освен ако по предварително споразумение между двата органа отсъствието на такова потвърждение се приема за съгласие с определените условия, или посочва какви промени в тях са необходими;
    - ii) указва какви други сведения са необходими или какви разрешения се изисква въздухоплавателното средство да има за следващия етап от полета към момента на предаване на контрола.
  - (6) Ако не е определено друго по споразумение между двата органа за контрол, приемащият орган не уведомява предаващия при установяване на двупосочна гласова връзка или комуникация по линия за предаване на данни, или и двете, със съответното въздухоплавателно средство и при поемане на контрола над него.
  - (7) В процеса на съгласуване между органите или секторите за обслужване на въздушното движение, или и двете, се ползва стандартна фразеология. Свободен текст се ползва само когато желаната информация не може да бъде предадена със стандартната фразеология.

ATS.TR.235 Разрешения по КВД

- а) Разрешенията по КВД се основават единствено на изискванията за предоставяне на обслужване по контрол на въздушното движение.
- (1) Разрешения се издават единствено за подреждане и сепариране на въздушното движение и се основават на известни условия на движение, които оказват влияние върху безопасността на експлоатацията на въздухоплавателните средства. Тези условия на движение включват не само въздухоплавателните средства във въздуха и по маневрената площ, върху която се осъществява контрол, но и всяко движение на автотранспортни средства или други препятствия, които не са трайно монтирани върху маневрената площ.

▼ M1

- (2) Органите за контрол на въздушното движение издават необходимите разрешения по КВД с цел предотвратяване на сблъскване и поддръжане и поддържане на последователен поток на въздушното движение.
  - (3) Разрешенията по КВД се издават своевременно, така че да се осигури предаването им до въздухоплавателното средство в срок, който позволява спазването им.
  - (4) Когато командирът на въздухоплавателно средство информира органа за контрол на въздушното движение, че дадено разрешение по КВД не е удовлетворително, органът за контрол на въздушното движение издава изменено разрешение, ако е възможно.
  - (5) При векториране или назначаване на директен маршрут, който не е включен в полетния план, в резултат на което полет, извършван съгласно правилата за полети по прибори, напуска публикувано трасе за ОВД или процедура за полети по прибори, ръководителят на полети, който предоставя обзорно обслужване при ОВД, издава разрешения, така че предписаната височина за прелитане над препятствията да съществува по всяко време до момента, в който въздухоплавателното средство достигне до точката, в която пилотът отново се връща в маршрута по полетния план или се включва отново в публикувано трасе за ОВД или процедура за полети по прибори.
- б) Съдържание на разрешенията
- В разрешението по КВД се посочват:
- (1) идентификатор на въздухоплавателното средство, както е упоменат в полетния план;
  - (2) границата за действие на разрешението;
  - (3) маршрутът на полета;
    - i) маршрутът на полета се указва подробно във всяко разрешение, когато това е необходимо;
    - ii) изразът „cleared via flight planned route“ (разрешен маршрут по полетен план) не се използва при издаването на променено разрешение;
  - (4) нивото или нивата на полета за целия маршрут или за част от него и промените в нивата, ако се изискват такива;
  - (5) всички необходими инструкции или информация относно други въпроси като слота за излитане при управлението на потоците въздушно движение (УПВД), ако е приложимо, маневри при подход или при отлитане, връзка и времето за край на валидността на разрешението.
- в) За да се улесни предоставянето на сведенията съгласно буква б), доставчикът на обслужване на въздушното движение оценява необходимостта от въвеждане на стандартни маршрути за отлитане и долитане и свързаните с тях процедури с цел да допринесе за:
- (1) безопасния, съгласуван и експедитивен поток на въздушното движение;
  - (2) по-ясното описание на маршрута и на процедурата в разрешенията по КВД.
- г) Разрешения за полети при околосвукова скорост
- (1) Разрешението по КВД във връзка с фазата на околосвуково ускоряване при полет със свръхзвукова скорост остава в сила най-малко до края на тази фаза.
  - (2) Разрешението по КВД във връзка със забавяне и снижение на въздухоплавателно средство от крейсерен полет със свръхзвукова скорост към полет с дозвукова скорост следва да предоставя възможност за непрекъснато снижение най-малко по време на околосвуковата фаза.

▼ M1

д) Промени в разрешението относно маршрута или нивото

- (1) При издаване на разрешение след поискана промяна на маршрута или на нивото в разрешението се описва точно естеството на промяната.
- (2) Когато условията на движение не позволяват да се разреши дадено искане за промяна, се използва думата „UNABLE“ („невъзможно“). Когато обстоятелствата го позволяват, се предлага алтернативен маршрут или ниво.

е) Условни разрешения

Изрази, съдържащи условие, като „зад кацачо въздухоплавателно средство“ или „след излитачо въздухоплавателно средство“, не се използват за движения, свързани с използваемата писта или писти за излитане и кацане, освен когато въпросното въздухоплавателно средство или автотранспортни средства се наблюдават от съответния ръководител на полета и от съответния пилот. Въздухоплавателното средство или автотранспортното средство, заради което е включено въпросното условие в издаденото разрешение, преминава първо пред другото засегнато въздухоплавателно средство. Условните разрешения във всички случаи се предават в следния ред и съдържат:

- (1) позивната;
- (2) условието;
- (3) разрешението;
- (4) кратко повторение на условието.

ж) Повтаряне на разрешения, на инструкции и на информация, свързана с безопасността

- (1) Ръководителят на полети изслушва повторението на свързаните с безопасността части от разрешенията и инструкциите по КВД, посочени в точка SERA.8015, буква д), точки 1 и 2 от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012, за да се увери, че разрешението или инструкцията, или и двете, са разбрани правилно от летателния екипаж, и предприема незабавни действия за коригиране на евентуални несъответствия, установени при повторението.
- (2) Не е необходимо гласово повторение на съобщения CPDLC, освен ако е посочено друго от доставчика на обслужване на въздушното движение.

з) Съгласуване на разрешенията

Разрешението по КВД се съгласува между органите за контрол на въздушното движение, така че да бъде покрит целият маршрут на въздухоплавателно средство или конкретна част от него, както следва:

- (1) Въздухоплавателното средство получава разрешение за целия маршрут до летището за първо планирано кацане в една от следните ситуации:
  - i) когато преди излитането е било възможно съгласуване на разрешението между всички органи, под контрола на които ще бъде въздухоплавателното средство;
  - ii) когато е налице обоснована увереност, че между органите, под контрола на които ще бъде впоследствие въздухоплавателното средство, ще бъде извършено предварително съгласуване.
- (2) Когато съгласуване по точка 1 не е постигнато или не се предвижда, въздухоплавателното средство получава разрешение дотам, докдето съществува обоснована увереност за постигане на съгласуване; преди този момент или в този момент въздухоплавателното средство получава следващо разрешение наред с инструкциите, които се издават по целесъобразност.

▼ **M1**

- (3) Когато е предписано от органа за обслужване на въздушното движение, въздухоплавателното средство осъществява контакт със следващия по маршрута (downstream) орган за контрол на въздушното движение с цел получаване на последващо разрешение преди преминаване на точката за предаване на контрола.
- i) Въздухоплавателното средство поддържа необходимата двустранна връзка с настоящия орган за контрол на въздушното движение, докато получи разрешение от следващ (downstream) орган по маршрута.
  - ii) Разрешението, издадено от следващ (downstream) орган по маршрута, следва ясно да може да бъде разпознато от пилота като такова.
  - iii) Ако не са съгласувани, разрешенията, издадени от следващ (downstream) орган по маршрута, не следва да влияят на първоначалния профил на полета на въздухоплавателно средство във всяко въздушно пространство, различно от това на органа за контрол на въздушното движение, който отговаря за предоставянето на последващото разрешение.
- (4) Когато въздухоплавателно средство възнамерява да излети от летище в контролиран район и да навлезе в друг контролиран район в рамките на 30 минути или в друг определен период от време, договорен между съответните районни контролни центрове, съгласуването със следващия районен контролен център се извършва преди издаване на разрешението за излитане.
- (5) Когато въздухоплавателно средство възнамерява да напусне контролиран район за полет извън контролираното въздушно пространство и впоследствие отново навлезе в същия или в друг контролиран район, може да бъде издадено разрешение от момента на отлитане до летището на първото планирано кацане. Такова разрешение или промени в него се прилагат единствено за онези части от полета, които се извършват в рамките на контролирано въздушно пространство.

▼ **M3****ATS.TR.237 Динамично преконфигуриране на въздушното пространство U-space**

Органите за контрол на въздушното движение:

- a) ограничават временно зоната в рамките на определеното въздушно пространство U-space, където може да се извършва експлоатация на БЛС, за да се отговори на краткосрочните промени в потребностите на пилотираното въздушно движение чрез регулиране на страничните и вертикалните граници на въздушното пространство U-space;
- b) гарантират, че съответните доставчиците на обслужване за U-space и, ако е приложимо, единствените доставчици на общо информационно обслужване биват уведомявани своевременно и ефективно за активирането, деактивирането и временните ограничения на определеното въздушно пространство U-space.

▼ **M1****ATS.TR.240 Контрол на хора и автотранспортни средства на контролирани летища**

- a) Движението на хора или автотранспортни средства, включително теглени въздухоплавателни средства, по маневрената площ на летището се контролира от летищната контролна кула с цел да се предотвратят опасности за тях или за въздухоплавателни средства, които кацат, рулират или излитат.
- b) При условия, за които са в ход процедурите при намалена видимост:
  - (1) лицата и автотранспортните средства, които осъществяват дейност по маневрената площ на дадено летище, се ограничават до необходимия минимум и се обръща особено внимание на изискванията за защита на критичната(ите) и чувствителната(ите) зона(и) на радионавигационните средства;
  - (2) при спазване на разпоредбите на буква в) методът или методите за сепарация между автотранспортните средства и рулиращите въздухоплавателни средства трябва да е съгласно предписаното от доставчика на обслужване на въздушното движение и да са одобрени от компетентния орган, като са взети предвид наличните средства;

▼ M1

- (3) когато на една и съща писта за излитане и кацане непрекъснато се изпълняват смесени действия за точен подход и кацане по прибори с ILS и MLS по категория II или категория III, се защитават налагащите по-големи ограничения критични и чувствителни зони на ILS или MLS.
- в) Аварийните автотранспортни средства, движещи се за оказване на помощ на въздухоплавателно средство в бедствие, имат предимство пред цялото останало движение по работната площ на летището.
- г) при спазване на разпоредбите на буква в) автотранспортните средства, движещи се по маневрената площ на летището, трябва да спазват следните правила:
- (4) автотранспортните средства, включително тези, които теглят въздухоплавателни средства, дават предимство на кацащите, излитащите или рулиращите въздухоплавателни средства;
- (5) автотранспортните средства дават предимство на други автотранспортни средства, теглещи въздухоплавателни средства;
- (6) автотранспортните средства дават предимство на други автотранспортни средства в съответствие с инструкциите на органа за обслужване на въздушното движение;
- (7) независимо от разпоредбите на подточки 1, 2 и 3 автотранспортните средства, включително тези, които теглят въздухоплавателни средства, спазват инструкциите на летищната контролна кула.

ATS.TR.245 Използване на оборудване за обзор на наземното движение на летищата

Когато е необходимо, при липса на визуално наблюдение на цялата маневрена площ или на част от нея или за допълване на визуалното наблюдение, органът за обслужване на въздушното движение използва усъвършенствани системи за насочване и контрол на наземното движение (A-SMGCS) или друго подходящо оборудване за обзор, за да:

- а) следи движението на въздухоплавателни средства и автотранспортните средства върху маневрената площ;
- б) дава необходимите сведения и насоки на пилотите и на водачите на автотранспортни средства;
- в) дава напътствия и оказва съдействие за безопасното и ефективно движение на въздухоплавателни средства и автотранспортни средства по маневрената площ.

ATS.TR.250 Основен трафик и информация за основния местен трафик

- а) Информация за основния трафик се предоставя на съответните контролирани полети, когато те представляват основен трафик един спрямо друг.
- б) Информация за основния местен трафик, известна на ръководителя на полети, се предоставя незабавно на засегнатите отлитачи и долитачи въздухоплавателни средства.

ATS.TR.255 Експлоатация на успоредни или почти успоредни писти

При извършване на независими или зависими маневри за подход по прибори към успоредни или почти успоредни писти или отлитане от успоредни или почти успоредни писти доставчикът на обслужване на въздушното движение установява съответни процедури, които се одобряват от компетентния орган.

ATS.TR.260 Избор на използвана ПИК

Летищната контролна кула избира използваната ПИК за излитане и кацане на въздухоплавателни средства, като взема предвид скоростта и посоката на приземния вятър, както и други местни фактори от значение, като например:

- а) конфигурацията на пистата за излитане и кацане;
- б) метеорологичните условия;
- в) процедурата за подход по прибори;
- г) наличните средства за подход и кацане;
- д) летищната схема на полетите и условията на въздушното движение;
- е) дължината на пистата или пистите;
- ж) други фактори, посочени в местните инструкции.

▼ M1**ATS.TR.265 Контрол на наземното движение на летището при намалена видимост**

- а) Когато обстоятелствата налагат движението в маневрената площ да се осъществява при видимост, която не позволява на летищната контролна кула да осъществява визуална сепарация между въздухоплавателните средства и между въздухоплавателните и автотранспортните средства, се прилага следното:
- (1) при пресичане на пътища за рулиране въздухоплавателно или автотранспортно средство, намиращо се на единия път за рулиране, не може да се приближава до другия откъд границата на мястото за изчакване, определена от междинното място за изчакване, стоп-линията или маркировъчната линия на мястото на пресичане на пътя за рулиране, в зависимост от съответните проектни спецификации на летището;
  - (2) методът на надлъжна сепарация на пътищата за рулиране се определя от доставчика на обслужване на въздушното движение за всяко конкретно летище и се одобрява от компетентния орган, като се вземат предвид характеристиките на наличните средства за обзор и контрол на наземното движение, сложността на устройствения план на летището и характеристиките на въздухоплавателните средства, използващи летището.
- б) Процедурите, приложими за започване и продължаване на операции при намалена видимост, се установяват в съответствие с точка ATS.OR.110 и се одобряват от компетентния орган.

ATS.TR.270 Разрешения за полети по особени ПВП

- а) В контролирани зони могат да се изпълняват полети по особени ПВП, при условие че има разрешение по КВД. Освен ако е налице разрешение от компетентния орган за вертолети в специални случаи, като например — но не само — полицейски полети, медицински полети, операции за търсене и спасяване или за борба с пожари, се прилагат следните допълнителни условия:
- (1) полети по особени ПВП могат да се извършват само през деня, освен ако е разрешено друго от компетентния орган;
  - (2) за пилота:
    - i) безоблачно небе и видимост до земната повърхност;
    - ii) видимостта в полет е не по-малко от 1500 m или, за вертолети, не по-малко от 800 m;
    - iii) полет с приборна въздушна скорост (IAS) от 140 kt или по-малко, позволяваща визуално наблюдение и предотвратяване на сблъскване с други ВС или препятствия;
  - (3) Орган за КВД не издава разрешение за полет по особени ПВП за излитане или кацане на въздухоплавателно средство от или на летище, намиращо се в границите на контролирана зона, нито за навлизане в зоната на летищния трафик или летищната схема на полетите, когато обявените метеорологични условия на това летище са под следните минимални стойности:
    - i) приземната видимост е по-малко от 1500 m или, за вертолети, по-малко от 800 m;
    - ii) таванът на облачността е по-нисък от 180 m (600 ft).
- б) Органът за контрол на въздушното движение разглежда исканията за такова разрешение поотделно.

▼ **M1***Раздел 3 — ПОЛЕТНО-ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ***ATS.TR.300 Приложение**

- а) Полетно-информационно обслужване се предоставя от съответните органи за обслужване на въздушното движение на всички въздухоплавателни средства, които е вероятно да бъдат засегнати от информацията и които са в някоя от следните ситуации:
- (1) на които се осигурява обслужване по контрол на въздушното движение;
  - (2) по друг начин са известни на органите за обслужване на въздушното движение.
- б) Когато органите за обслужване на въздушното движение осигуряват както полетно-информационно обслужване, така и обслужване по контрол на въздушното движение, осигуряването на обслужване по контрол на въздушното движение има предимство пред осигуряването на полетно-информационно обслужване, когато осигуряването на обслужване по контрол на въздушното движение налага това.
- в) Доставчикът на полетно-информационно обслужване създава условия за:
- (1) записване и предаване на информация за хода на полетите;
  - (2) съгласуване и предаване на отговорността за предоставяне на полетно-информационно обслужване.

ATS.TR.305 Обхват на полетно-информационното обслужване

- а) Полетно-информационното обслужване включва осигуряване на подходяща информация:
- (1) SIGMET и AIRMET;
  - (2) относно вулканична дейност преди изригване, вулканично изригване и облаци от вулканична пепел;
  - (3) относно отделянето в атмосферата на радиоактивни материали или токсични химикали;
  - (4) относно промените в наличието на радионавигационното обслужване;
  - (5) относно промените в условията на летищата и свързаните с тях съоръжения, включително относно състоянието на работните площи на летищата при сняг, лед или сериозно наводнение;
  - (6) относно безпилотните неуправляеми аеростати;
  - (7) информация за необичайна конфигурация и състояние на въздухоплавателното средство;
  - (8) всякаква друга информация, която може да е от значение за безопасността.
- б) В допълнение към буква а) полетно-информационното обслужване на полети включва предоставянето на информация относно:
- (1) докладваните атмосферни условия или прогнозата за атмосферните условия на летището на отлитане, летището на местоназначение и резервните летища;
  - (2) опасностите от сблъскване за въздухоплавателните средства, извършващи полети във въздушно пространство класове C, D, E, F и G;
  - (3) за полети над водни повърхности, доколкото е практически възможно и при поискване от пилота — всякаква налична информация като радиопозивна, местоположение, истинската пътна линия, скорост и т.н. на надводните плавателни съдове в района;

▼ **M1**

- (4) съобщения, включително разрешения, получени от други органи за обслужване на въздушното движение, които се препредават на въздухоплавателни средства;
- в) в допълнение към съответните елементи, посочени в букви а) и б), полетно-информационното обслужване на полети включва предоставянето на информация относно:
- (1) опасностите от сблъскване с въздухоплавателни средства, автотранспортни средства и лица, извършващи дейности в маневрената площ;
  - (2) използваемата ПИК.
- г) Органите за обслужване на въздушното движение предават при първа възможност специални и непланирани доклади за полетите към:
- (1) други засегнати въздухоплавателни средства;
  - (2) съответната метеорологична служба за следене в съответствие с допълнение 5 към Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012;
  - (3) други засегнати органи за обслужване на въздушното движение.
- Предаванията към въздухоплавателните средства се повтарят с честота и в продължение на период от време, които се определят от съответния орган за обслужване на въздушното движение.
- д) Полетно-информационното обслужване на полети по ПВП включва освен посоченото в буква а), също и предоставяне на налична информация относно движението и атмосферните условия по маршрута на полета, които могат да направят извършването на полет по ПВП практически невъзможно.
- е) Когато това е предписано от компетентния орган, органът за летищно полетно-информационно обслужване управлява движението на автотранспортни средства и лица по маневрената площ в съответствие с всички или с някои разпоредби на точка ATS.TR.240.

ATS.TR.310 Излъчване на гласово автоматично летищно информационно обслужване (Voice-ATIS)

- а) Излъчване на гласово автоматично летищно информационно обслужване (Voice-ATIS) се осигурява на летища, на които обстоятелствата изискват да бъде намалено комуникационното натоварване на комуникационните УКВ канали въздух—земя, ползвани за обслужване на въздушното движение. Когато се осигурява, излъчването включва едно от следните:
- (1) едно излъчване, обслужващо долитащи въздухоплавателни средства;
  - (2) едно излъчване, обслужващи отлитащи въздухоплавателни средства;
  - (3) едно излъчване, обслужващо както долитащи, така и отлитащи въздухоплавателни средства;
  - (4) две излъчвания, обслужващи съответно долитащи и отлитащи въздухоплавателни средства, на летища, на които продължителността на излъчването, обслужващо както долитащи, така и отлитащи въздухоплавателни средства, би била прекалено дълга.
- б) Когато е възможно, за излъчване на Voice-ATIS се ползва отделна УКВ честота. Ако не съществува отделна честота, предаването може да бъде извършено на гласовия(ите) канал(и) на най-подходящия(ите) навигационно(и) средство(а) на терминала, за предпочитане VOR, при условие че обхватът и чуваемостта са достатъчни и опознавателните данни на навигационното средство са съгласувани с излъчването, така че последното да не бъде заличено.
- в) За излъчване на Voice-ATIS не се ползва гласовият канал на ILS.
- г) Когато се предоставя, Voice-ATIS се излъчва и повтаря непрекъснато.

▼ **M1**

- д) Информацията, съдържаща се в текущото излъчване, незабавно се съобщава на органа за обслужване на въздушното движение или на органите, ангажирани с предоставянето на въздухоплавателното средство на информация, свързана с подхода, кацането и излитането, когато съобщението не е изготвено от този орган или от тези органи.
- е) Излъчването на Voice-ATIS, осигурявано на определени летища, за да бъдат ползвани от международни въздухоплавателни служби, е достъпно поне на английски език.

ATS.TR.315 Автоматично летищно информационно обслужване по линия за предаване на данни (D-ATIS)

- а) Когато D-ATIS допълва съществуващо излъчване на Voice-ATIS, информацията трябва да бъде идентична както по съдържание, така и по формат на съответното излъчване на Voice-ATIS. Когато е включена метеорологична информация в реално време, но данните са в рамките на параметрите на критериите за значителна промяна, определени в точка MET.TR.200, буква д) и е) от приложение V, съдържанието се смята за идентично с оглед поддържане на същия идентификатор.
- б) Когато D-ATIS допълва съществуващо излъчване на Voice-ATIS и е необходимо ATIS да бъде актуализирано, Voice-ATIS и D-ATIS се актуализират едновременно.

ATS.TR.320 Автоматично летищно информационно обслужване (гласово и/или по линия за предаване на данни)

- а) Когато се предоставят Voice-ATIS или D-ATIS, или и двете:
- (1) съобщената информация се отнася до едно летище;
  - (2) съобщената информация се актуализира незабавно, когато настъпи значителна промяна;
  - (3) подготовката и разпространението на съобщението ATIS е отговорност на доставчика на обслужване на въздушното движение;
  - (4) отделните съобщения ATIS се обозначават с идентификатор, състоящ се от буква от радиотелефонната азбука за произнасяне по букви в съответствие с точка SERA.14020 от приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012. Последователните съобщения ATIS се обозначават с идентификатори по азбучен ред;
  - (5) въздухоплавателното средство потвърждава приемането на информацията при установяване на връзка с органа за обслужване на въздушното движение, предоставящ обслужване по контрол на подхода, или с летищната контролна кула, или с органа за летищно полетно-информационно обслужване, според случая;
  - (6) когато отговаря на съобщение съгласно подточка 5 или, в случай на долитащо въздухоплавателно средство, в друг момент, указан от компетентния орган, съответният орган за обслужване на въздушното движение предоставя на въздухоплавателното средство актуални данни за настройка на висотомера;
  - (7) метеорологичната информация се извлича от локалните редовни сведения или от локалните специални сведения.
- б) Когато поради бързо променящи се метеорологични условия е нежелателно в ATIS да бъде включена метеорологична информация съгласно буква а), подточка 7, в съобщенията ATIS се посочва, че съответната метеорологична информация ще бъде предоставена при първоначален контакт със съответния орган за обслужване на въздушното движение.
- в) Информацията, съдържаща се в текуща ATIS, чието получаване е потвърдено от съответното въздухоплавателно средство, може да не се включва в насоченото предаване към въздухоплавателното средство, с изключение на данните за настройка на висотомера, които се предоставят в съответствие с буква а).

▼ **M1**

г) Ако въздухоплавателно средство потвърди получаването на ATIS, която вече не е актуална, органът за обслужване на въздушното движение незабавно предприема едно от следните действия:

- (1) предава на въздухоплавателното средство всеки елемент от информацията, който се нуждае от актуализация;
- (2) инструктира въздухоплавателното средство да се снабди с актуална информация ATIS.

ATIS.TR.325 Излъчване на VOLMET и D-VOLMET

Когато това е предписано от компетентния орган, високочестотни или УКВ съобщения VOLMET или D-VOLMET, или всички такива съобщения, се излъчват като се използва стандартната радиотелефонна фразеология.

*Раздел 4 — АВАРИЙНО-ОПОВЕСТИТЕЛНО ОБСЛУЖВАНЕ***ATIS.TR.400 Приложение**

а) Аварийно-оповестителното обслужване се осигурява от органите за обслужване на въздушното движение:

- (1) за всички въздухоплавателни средства, на които се осигурява обслужване по контрол на въздушното движение;
- (2) доколкото е възможно, за всички останали въздухоплавателни средства, които са изпратили полетен план или са известни по друг начин на обслужването на въздушното движение;
- (3) за всички въздухоплавателни средства, за които е известно или се смята, че са обект на незаконна намеса.

б) Центровете за полетна информация или районните контролни центрове служат като централна точка, в която се събира цялата информация, отнасяща се до въздухоплавателно средство в аварийна ситуация, изпълняващо полет в съответния район за полетна информация или контролиран район, и от където тази информация се препраща до съответния координационен център за търсене и спасяване.

в) В случай на аварийна ситуация, възникнала на въздухоплавателно средство, докато то е под контрола на летищна контролна кула или на орган за контрол на подхода, или се намира във връзка с орган за летищно полетно-информационно обслужване, съответният орган незабавно уведомява отговорния център за полетна информация или районен контролен център, който на свой ред уведомява координационния център за търсене и спасяване освен когато уведомяване на районния контролен център, на центъра за полетна информация или на координационния център за търсене и спасяване не се изисква, ако естеството на аварийната ситуация е такова, че уведомлението би било излишно.

г) Независимо от това летищната контролна кула или отговорният орган за контрол на подхода, или съответният орган за летищно полетно-информационно обслужване първи сигнализират и предприемат други необходими действия, за да приведат в действие всички местни спасителни и аварийни органи, които могат да окажат необходимото незабавно съдействие в съответствие с местните инструкции, когато възниква някоя от следните ситуации:

- (1) станало е произшествие с въздухоплавателно средство на дадено летище или в района на същото летище;
- (2) получени са сведения, че безопасността на въздухоплавателно средство, което се намира или предстои да попадне под юрисдикцията на летищната контролна кула или на органа за летищно полетно-информационно обслужване, е или може да бъде застрашена;
- (3) поискано е от летателния екипаж;
- (4) във всички други случаи, при които това се смята за необходимо или желателно или спешността на ситуацията го налага.

▼ **M1****ATS.TR.405 Уведомяване на координационните центрове за търсене и спасяване**

а) Без да се засягат други обстоятелства, при които такова уведомяване може да се окаже препоръчително, органите за обслужване на въздушното движение, освен в случаите, предвидени в точка ATS.TR.420, буква а), уведомяват незабавно координационните центрове за търсене и спасяване, когато се смята, че въздухоплавателно средство се намира в аварийна ситуация в съответствие със следното:

(1) Фаза на неопределеност, при която е налице някое от следните обстоятелства:

- i) с дадено въздухоплавателно средство няма комуникация в продължение на 30 минути след времето, в което е трябвало да бъде установена, или 30 минути след първия неуспешен опит за установяване на комуникация с това въздухоплавателно средство, в зависимост от това кое от двете събития е настъпило по-рано;
- ii) въздухоплавателното средство не е долетяло до 30 минути след последно съобщеното от него разчетно време на долитане или 30 минути след изчисленото време от органите за обслужване на въздушното движение, в зависимост от това кое от двете събития е настъпило по-късно.

Фаза на неопределеност не е налице, когато не съществуват съмнения за безопасността на въздухоплавателното средство и намиращите се на борда му лица.

(2) Фаза на тревога, при която е налице някое от следните обстоятелства:

- i) след фазата на неопределеност последващите опити да се установи комуникация с въздухоплавателното средство или да се получи информация за него от други източници са неуспешни;
- ii) въздухоплавателно средство е получило разрешение за кацане, но не е кацнало в продължение на 5 минути след разчетното време на кацане и комуникацията с него не е възстановена;
- iii) на летища с летищно полетно-информационно обслужване — при обстоятелства, предписани от компетентния орган;
- iv) получена е информация за влошаване на експлоатационното състояние на въздухоплавателното средство, което обаче не налага принудително кацане;
- v) известно е или се предполага, че въздухоплавателното средство е обект на незаконна намеса.

Подточки i)–iv) не се прилагат, когато съществуват доказателства, които разсейват опасенията за безопасността на въздухоплавателното средство и намиращите се на борда му лица.

(3) Фаза на бедствие, при която е налице някое от следните обстоятелства:

- i) след фазата на тревога допълнителните опити да се установи комуникация с въздухоплавателното средство са неуспешни и запитванията в по-широк мащаб дават основание да се предположи, че въздухоплавателното средство търпи бедствие;
- ii) предполага се, че запасът от гориво на борда на въздухоплавателното средство е изразходван или недостатъчен, за да осигури безопасността на въздухоплавателното средство;
- iii) получена е информация за влошаване експлоатационното състояние на въздухоплавателното средство, което налага принудително кацане;
- iv) получена е информация или съществува обоснована увереност, че въздухоплавателното средство се подготвя да изпълни или вече е изпълнило принудително кацане.

▼ **M1**

Фаза на бедствие не е налице, когато съществува обоснована увереност, че въздухоплавателното средство и намиращите се на борда му лица не са застрашени от сериозна и непосредствена опасност и не се нуждаят от незабавна помощ.

- б) Уведомлението съдържа следната информация, когато е налична, която се предоставя в следната последователност:
- (1) INCERFA, ALERFA или DETRESFA — в зависимост от фазата на аварийната ситуация;
  - (2) орган и лице, извършващи уведомяването;
  - (3) характер на аварийната ситуация;
  - (4) съществена информация от полетния план;
  - (5) орган, който е осъществил последната комуникация, времето на осъществяване и използваното средство;
  - (6) последния доклад за местоположението на въздухоплавателното средство и начина на определянето му;
  - (7) цвят и отличителна маркировка на въздухоплавателното средство;
  - (8) опасни товари на борда;
  - (9) всички действия, предприети от органа, който е извършил уведомяването;
  - (10) други сведения, които имат отношение към случая.
- в) Ако част от информацията, посочена в буква б), не е налична към момента на уведомяване на координационния център за търсене и спасяване, органът за обслужване на въздушното движение полага усилия да я осигури, преди да обяви фаза на бедствие, когато времето позволява и когато има обоснована увереност, че такава фаза ще настъпи.
- г) В допълнение към уведомлението, посочено в буква а), органите за обслужване на въздушното движение незабавно осигуряват на координационния център за търсене и спасяване:
- (11) всяка полезна допълнителна информация, особено за развитието на аварийната ситуация през съответните последователни фази;
  - (12) информация, че аварийната ситуация вече не съществува.

ATS.TR.410 Използване на средства за комуникация

При необходимост органите за обслужване на въздушното движение използват всички налични средства за комуникация в усилията си да установят и да поддържат комуникация с въздухоплавателно средство в аварийна ситуация и да искат сведения за въздухоплавателното средство.

ATS.TR.415 Проследяване на маршрута на въздухоплавателно средство в аварийна ситуация

Когато се счита, че е налице аварийна ситуация, органът за обслужване на въздушното движение или органите, запознати с аварийната ситуация, нанасят маршрута на засегнатото въздухоплавателно средство на карта или на друго подходящо помощно средство с цел определяне на предполагаемото следващо местоположение на въздухоплавателното средство и неговото максимално отдалечение от последното известно местоположение.

ATS.TR.420 Информация към оператора

- а) Когато районният контролен център или центърът за полетна информация е стигнал до извода, че дадено въздухоплавателно средство се намира във фаза на неопределеност или във фаза на тревога, при възможност той уведомява оператора, преди да уведоми координационния център за търсене и спасяване.
- б) Когато е възможно, районният контролен център или центърът за полетна информация незабавно съобщава на оператора на въздухоплавателното средство цялата информация, съобщена на координационния център за търсене и спасяване.

▼ M1**ATS.TR.425 Информация към въздухоплавателни средства, които изпълняват полети в близост до въздухоплавателно средство в аварийна ситуация**

- а) Когато орган за обслужване на въздушното движение установи, че въздухоплавателно средство се намира в аварийна ситуация, други въздухоплавателни средства, за които е известно, че се намират в близост до въпросното въздухоплавателно средство, с изключение на предвиденото в буква б), получават възможно най-бързо информация относно естеството на аварийната ситуация.
- б) Когато орган за обслужване на въздушното движение е уведомен или смята, че въздухоплавателно средство е обект на незаконна намеса, във връзката въздух—земя на органа за обслужване на въздушното движение не се посочва естеството на аварийната ситуация, освен когато то е посочено първо от въпросното въздухоплавателно средство и когато е сигурно, че такова посочване няма да усложни ситуацията.

▼ B*ПРИЛОЖЕНИЕ V***СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНО ОБСЛУЖВАНЕ****(Част MET)**

ПОДЧАСТ А — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНО ОБСЛУЖВАНЕ (MET.OR)

*РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ***MET.OR.100 Метеорологични данни и информация**

- а) Доставчиците на метеорологично обслужване предоставят на оператори, членове на полетни екипажи, органи за обслужване на въздушното движение, служби за търсене и спасяване, летищни оператори, органи по разследване на произшествия и инциденти, други доставчици на услуги и авиационни субекти метеорологичната информация, която е необходима за изпълнението на съответните им функции, както е определено от компетентния орган.
- б) Доставчиците на метеорологично обслужване потвърждават желателната от гледна точка на експлоатацията точност на информацията, разпространявана за целите на операциите, включително източника на тази информация, като същевременно гарантират, че тази информация се разпространява своевременно и се актуализира според изискванията.

MET.OR.105 Съхраняване на метеорологична информация

- а) Доставчикът на метеорологично обслужване съхранява издадената метеорологична информация най-малко 30 дни от датата на издаване.
- б) При поискване тази метеорологична информация се предоставя за проучвания или разследвания, като за тези цели се съхранява, докато приключи проучването или разследването.

MET.OR.110 Изисквания за обмен на метеорологична информация

Доставчикът на метеорологично обслужване гарантира, че разполага със системи и процеси, както и с достъп до подходящи телекомуникационни съоръжения, за да:

- а) е в състояние да обмена оперативна метеорологична информация с други доставчици на метеорологично обслужване;
- б) предоставя своевременно изискваната метеорологична информация на ползвателите.

▼ M4**MET.OR.115 Метеорологични бюлетини**

Доставчикът на метеорологично обслужване, отговарящ за съответния район, предоставя метеорологични бюлетини на съответните ползватели.

MET.OR.120 Уведомяване на световните центрове за зонални прогнози (СЦЗП) за несъответствия

Използвайки значими метеорологични прогнози (SIGWX) на световната система за зонални прогнози (ССЗП), доставчикът на метеорологично обслужване незабавно уведомява съответния СЦЗП, ако бъдат открити или съобщени значителни несъответствия в значимите метеорологични прогнози на ССЗП, отнасящи се до:

- а) обледяване, турбулентност, купесто-дъждовна облачност, която е скрита, честа, вградена или се наблюдава при шквалова линия, и пясъчни или прашни бури;

▼ M4

- б) вулканични изригвания или изхвърляне на радиоактивни материали в атмосферата, които са от значение за полетите на въздухоплавателни средства.

▼ B*РАЗДЕЛ 2 — СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ**Глава 1 — Изисквания за аеронавигационните метеорологични станции***▼ M4****MET.OR.200 Метеорологични сведения и друга информация**

- (а) Аеронавигационните метеорологични станции издават:
- (1) локални редовни сведения на определени интервали от време за разпространение само на летището на произход;
  - (2) локални специални сведения за разпространение само на летището на произход;
  - (3) сведения METAR на половинчасови интервали на летища, обслужващи редовни международни полети за нуждите на търговския въздушен транспорт — за разпространение извън летището на произход;
- (б) Без да се засяга буква а), точка 3, аеронавигационната метеорологична станция може да издава почасови сведения METAR и SPECI за разпространение извън летището на произход за летища, които не обслужват редовни международни полети за нуждите на търговския въздушен транспорт, съгласно определеното от компетентния орган.
- (в) Аеронавигационната метеорологична станция информира органите за обслужване на въздушното движение и за аеронавигационно информационно обслужване на дадено летище за промени в експлоатационния статус на автоматизираното оборудване, използвано за оценка на хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане.
- (г) Аеронавигационната метеорологична станция съобщава на съответния орган за обслужване на въздушното движение, орган за аеронавигационно информационно обслужване и метеорологична служба за следене за наличието на вулканична дейност, предлагаща изригване, за вулканично изригване и за облак от вулканична пепел.
- (д) Аеронавигационната метеорологична станция изготвя списък с критерии за предоставяне на локални редовни сведения в консултация със съответните органи за ОВД, оператори и други заинтересовани страни.

▼ B**MET.OR.205 Съобщаване на метеорологични елементи****▼ M1**

Аеронавигационните метеорологични станции докладват:

▼ B

- а) посока и скорост на приземния вятър;
- б) видимост;
- в) хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане, ако е приложимо;
- г) метеорологични явления в момента на наблюдението на летището и в неговите околности;
- д) облачността;
- е) температурата на въздуха и температурата на точка на оросяване;

▼ B

- ж) атмосферното налягане;
- з) допълнителна информация, когато е приложимо.

Когато това е разрешено от компетентния орган, на летища, които не обслужват редовни международни полети на търговския въздушен транспорт, аеронавигационната метеорологична станция може да съобщава само част от множеството от метеорологични елементи — тези, които са от значение за видовете полети на такива летища. Това множество от данни се публикува в сборника за аеронавигационна информация и публикация.

MET.OR.210 Наблюдение на метеорологични елементи**▼ M1**

Аеронавигационните метеорологични станции наблюдават и/или измерват:

▼ B

- а) посока и скорост на приземния вятър;
- б) видимост;
- в) хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане, ако е приложимо;
- г) метеорологични явления в момента на наблюдението на летището и в неговите околности;
- д) облачността;
- е) температурата на въздуха и температурата на точка на оросяване;
- ж) атмосферното налягане;
- з) допълнителна информация, когато е приложимо.

Когато това е разрешено от компетентния орган, на летища, които не обслужват редовни международни полети на търговския въздушен транспорт, аеронавигационната метеорологична станция може да наблюдава и/или измерва само част от множеството от метеорологични елементи — тези, които са от значение за видовете полети на такива летища. Това множество от данни се публикува в сборника за аеронавигационна информация и публикация.

Глава 2 — Изисквания за аеронавигационните метеорологични станции**MET.OR.215 Прогнози и друга информация**

Летищната метеорологична служба:

- а) изготвя и/или получава прогнози и друга съответна метеорологична информация, необходима за изпълнението на своите функции за полети, към които има отношение, както е определено от компетентния орган;
- б) предоставя прогнози и/или предупреждения за местните метеорологични условия на летищата, за които отговаря;
- в) непрекъснато преразглежда прогнозите и предупрежденията, като при необходимост своевременно издава изменения и отменя прогноза от същия тип, издадена преди това за същото място и за същия период на валидност или за част от него;
- г) предоставя брифинг, консултации и полетна документация на членовете на полетни екипажи и/или на друг персонал по изпълнението на полети;

▼ B

- д) предоставя климатологична информация;
- е) предоставя на съответния орган за обслужване на въздушното движение, орган за аеронавигационно информационно обслужване и метеорологична служба за следене получената информация за наличието на вулканична дейност, предхождаща изригване, за вулканично изригване или за облак от вулканична пепел;
- ж) предоставя, ако е приложимо, метеорологична информация на службите за търсене и спасяване и поддържа връзка с тях по време на операции за търсене и спасяване;
- з) предоставя на съответните органи за аеронавигационно информационно обслужване необходимата метеорологична информация за изпълнението на техните функции;
- и) изготвя и/или получава прогнози и друга съответна метеорологична информация, необходима на органите за ОВД за изпълнението на техните функции в съответствие с точка MET.OR.242;
- к) предоставя на съответния орган за обслужване на въздушното движение, орган за аеронавигационно информационно обслужване и метеорологични служби за следене получената информация относно изхвърлянето на радиоактивни материали в атмосферата.

MET.OR.220 Летищни прогнози

- а) Летищната метеорологична служба издава летищни прогнози в кодова форма TAF в определен момент от време.
- б) При издаването на TAF летищната метеорологична служба гарантира, че за дадено летище във всеки един момент е валидна не повече от една TAF.

MET.OR.225 Прогнози за кацане

- а) Летищната метеорологична служба изготвя прогнози за кацане, както е определено от компетентния орган.
- б) Тези прогнози за кацане се издават във форма TREND.
- в) Срокът на валидност на една прогноза TREND е 2 часа, считано от момента на сведението, което представлява част от прогнозата за кацане.

MET.OR.230 Прогнози за излитане

Летищната метеорологична служба:

- а) изготвя прогнози за излитане, както е определено от компетентния орган;
- б) предоставя прогнози за излитане на операторите и членовете на полетните екипажи при поискване в рамките на 3 часа преди разчетното време на излитане.

MET.OR.235 Летищни предупреждения и предупреждения и сигнали за срез на вятъра

Летищната метеорологична служба:

- (а) предоставя летищна предупредителна информация;

▼ В

- (б) изготвя предупреждения за срез на вятъра за летищата, на които той се счита за важен фактор, съгласно местните договорености със съответния орган за ОВД и съответните оператори;
- (в) на летища, където срезът на вятъра се установява чрез автоматични наземни системи за дистанционно наблюдение или откриване — издава сигнали за срез на вятъра, генерирани от тези системи;
- (г) отменя предупреждения, когато условията вече не се наблюдават или повече не се очакват на летището.

▼ М4**МЕТ.ОР.240 Информация, предназначена за оператори или за полетни екипажи**

Летищната метеорологична служба предоставя на операторите и членовете на полетни екипажи най-новите налични:

- (а) прогнози, произхождащи от ССЗП, за елементите, изброени в точка МЕТ.ОР.275, буква а), точки 1 и 2;
- (б) сведения МЕТАР или SPECI, включително TREND, TAF или изменена TAF за летищата за излитане и за планирано кацане, както и за резервните летища за излитане, по маршрута и за кацане;
- (в) летищни прогнози за излитане;
- (г) информация SIGMET и специални доклади от въздухоплавателни средства, които са от значение за целия маршрут;
- (д) консултативна информация от значение за целия маршрут относно вулканична пепел, тропични циклони и метеорологичните условия в космическото пространство;
- (е) зонални прогнози за полети на малки височини, изготвени в комбинация с издаването на AIRMET, и AIRMET от значение за целия маршрут;
- (ж) летищни предупреждения за местното летище;
- (з) изображения, получени от метеорологични спътници;
- (и) информация от наземни метеорологични радари.

▼ В**МЕТ.ОР.242 Информация, която се предоставя на органите за обслужване на въздушното движение****▼ М1**

- а) Летищната метеорологична служба предоставя при необходимост на съответната летищна контролна кула и на органа за летищно полетно-информационно обслужване:

▼ М4

- (1) локални редовни сведения, локални специални сведения, МЕТАР, SPECI, TAF и TREND и изменения към тях;

▼ М1

- (2) SIGMET, AIRMET, предупреждения и аварийно-оповестителни съобщения за срез на вятъра и предупреждения от летището;
- (3) всякаква допълнителна метеорологична информация, договорена на местно равнище, като например прогнози за приземния вятър с оглед определяне на възможните промени във връзка с ползването на пистата за излитане и кацане;

▼ M1

- (4) получена информация за облак от вулканична пепел, за който все още не е издадена информация SIGMET, както е договорено между летищната метеорологична служба и съответната летищна контролна кула или орган за летищно полетно-информационно обслужване; и
- (5) получена информация за вулканична дейност, предхождаща изригване, и/или за вулканично изригване, както е договорено между летищната метеорологична служба и съответната летищна контролна кула или орган за летищно полетно-информационно обслужване.

▼ B

- б) Летищната метеорологична служба предоставя на съответния орган за контрол на подхода:

▼ M4

- (1) локални редовни сведения, локални специални сведения, METAR, SPECI, TAF и TREND и изменения към тях;

▼ M1

- (2) SIGMET, AIRMET, предупреждения и аварийно-оповестителни съобщения за срез на вятъра, подходящи доклади от въздухоплавателни средства и предупреждения от летището;

▼ B

- (3) всякаква допълнителна метеорологична информация, договорена на местно равнище;
- (4) получената информация относно облак от вулканична пепел, за който все още не е издадена SIGMET, както е договорено между летищната метеорологична служба и съответния орган за контрол на подхода;
- (5) получената информация относно вулканична дейност, предхождаща изригване, и/или относно вулканично изригване, както е договорено между летищната метеорологична служба и съответния орган за контрол на подхода.

Глава 3 — Изисквания за метеорологичната служба за следене**MET.OR.245 Метеорологична информация от следенето и друга информация**

В своята зона на отговорност метеорологичната служба за следене:

- а) следи непрекъснато метеорологичните условия, които влияят на провеждането на полетите;

▼ M1

- б) координира се с организацията, отговорна за предоставянето на NOTAM и/или ASHTAM, за да осигури съответствието на включената в SIGMET и NOTAM и/или ASHTAM метеорологична информация относно вулканичната пепел;

▼ B

- в) координира се с избрани вулканични обсерватории, за да си осигури получаването по ефикасен и своевременен начин на информацията относно вулканичната дейност;
- г) предоставя на съответните КЦВП получената информация относно вулканична дейност, предхождаща изригване, вулканично изригване и облак от вулканична пепел, за което все още не е издадена информация SIGMET;
- д) предоставя на съответните органи за аеронавигационно информационно обслужване получената информация за изхвърляне на радиоактивни материали в района или в съседни райони, които следи, когато все още не е издадена съответна SIGMET;

▼ B

- е) предоставя на съответния районен контролен център и център за полетна информация (РКЦ/ЦПИ) при необходимост следната подходяща информация:

▼ M4

- (1) METAR и SPECI, включително текущи данни за налягането на летища и други обекти, TAF, TREND и изменения към тях;

▼ M1

- (2) прогнози за вятър и температура във височина, както и за значими метеорологични явления по маршрута и съществени изменения в тях, SIGMET и AIRMET, и съответни специални доклади от въздухоплавателните средства;

▼ B

- (3) всякаква друга метеорологична информация, изисквана от РКЦ/ЦПИ с оглед да отговори на запитвания от въздухоплавателни средства в полет;
- (4) получената информация относно облак от вулканична пепел, за който още не е издадена SIGMET, както е договорено между метеорологичната служба за следене и РКЦ/ЦПИ;
- (5) получената информация относно изхвърлянето на радиоактивни вещества в атмосферата, както е договорено между метеорологичната служба за следене и РКЦ/ЦПИ;

▼ M1

- (6) консултативна информация за тропични циклони, издадена от КЦЦЦ в неговата зона на отговорност;
- (7) консултативна информация за вулканична пепел, издадена от КЦВП в неговата зона на отговорност;
- (8) получената информация относно вулканична дейност, предхождаща изригване, и/или относно вулканично изригване, както е договорено между метеорологичната служба за следене и РКЦ/ЦПИ;
- ж) предоставя на съответните органи за обслужване на въздушното движение информация относно изпускането в атмосферата на токсични химикали, които биха могли да повлияят на въздушното пространство, използвано за полети в тяхната зона на отговорност, когато такава информация е налична и в съответствие с местните договарености.

MET.OR.250 SIGMET

Метеорологичната служба за следене:

▼ M4

- а) издава SIGMET;

▼ M1

- б) осигурява отмяната на SIGMET, когато съответното явление вече не се наблюдава или не се очаква да възникне в района, обхванат от SIGMET;
- в) гарантира, че срокът на валидност на SIGMET е не повече от 4 часа, като специално за SIGMET за облаци от вулканична пепел и тропични циклони той се удължава на до 6 часа;
- г) гарантира, че SIGMET се издава не по-късно от 4 часа преди началото на срока на валидност. Специално в случай на SIGMET за облаци от вулканична пепел и тропични циклони SIGMET се издава възможно най-скоро, но не по-късно от 12 часа преди началото на срока на валидност, и се актуализира най-малко на всеки 6 часа.

▼ M1**MET.OR.255 AIRMET**

Метеорологичната служба за следене:

▼ M4

- а) издава AIRMET, когато компетентният орган е определил, че плътността на въздушното движение под полетно ниво 100 или под полетно ниво 150 в планински райони, или по-високо, където е необходимо, налага издаването на AIRMET в комбинация със зонални прогнози за полети на малки височини;

▼ M1

- б) отменя SIGMET, когато съответното явление вече не се наблюдава или не се очаква да възникне в зоната;
- в) гарантира, че срокът на валидност на дадено AIRMET е не повече от 4 часа.

▼ M4**MET.OR.260 Зонални прогнози за полети на малки височини**

Метеорологичната служба за следене гарантира, че:

- а) в случай че AIRMET се издава в комбинация със зонални прогнози за полети на малки височини в съответствие с точка MET.OR.255, буква а), зоналните прогнози за полети на малки височини се издават на всеки 6 часа за период на валидност 6 часа и се предават на съответните метеорологични служби за следене не по-късно от 1 час преди началото на валидността им;
- б) в случай че компетентният орган е определил, че плътността на въздушното движение под полетно ниво 100 или под полетно ниво 150 в планински райони, или по-високо, където е необходимо, налага редовното издаване на зонални прогнози за полети на малки височини не в комбинация с AIRMET, честотата на издаване, формата и фиксираният срок или период на валидност на зоналната прогноза за полети на малки височини и критериите за изменения в нея са съгласно определеното от компетентния орган.

Глава 4 — Изисквания за консултативните центрове за вулканична пепел (КЦВП)

▼ B**MET.OR.265 Отговорности на консултативния център за вулканична пепел**

В своята зона на отговорност КЦВП:

▼ M4

- а) когато изригне или се очаква да изригне вулкан или се съобщава за облак от вулканична пепел — издава консултативна информация относно размера и прогнозираното движение на този облак;

▼ B

- (1) европейското звено за координация при кризи в авиацията;
- (2) метеорологичните служби за следене, обслужващи райони за полетна информация в неговата зона на отговорност, които може да бъдат засегнати;
- (3) оператори, районни контролни центрове и центрове за полетна информация, обслужващи райони за полетна информация в неговата зона на отговорност, които може да бъдат засегнати;

▼ M1

- (4) СЦЗП, международни банки данни ОРМЕТ, международни служби NOTAM и центрове, определени с регионални аеронавигационни споразумения за експлоатацията на системи за аеронавигационното неподвижно обслужване, базирани на интернет;

▼ B

- (5) други КЦВП, чиято зона на отговорност може да бъде засегната;

▼ B

- б) координира се с избрани вулканични обсерватории, за да си осигури получаването по ефикасен и своевременен начин на информация относно вулканичната дейност;
- в) предоставя консултативната метеорологична информация, посочена в буква а), най-малко на всеки 6 часа, докато не е възможно повече облакът от вулканична пепел да бъде идентифициран въз основа на спътникови данни, от зоната не се получават повече метеорологични сведения за вулканична пепел и не се докладва повече за още изригвания на вулкана; както и
- г) поддържа 24-часово следене.

▼ M4***Глава 5 — Изисквания за консултативните центрове за тропични циклони (КЦТЦ)*****▼ B****MET.OR.270 Отговорности на консултативния център за тропични циклони****▼ M4**

В своята зона на отговорност КЦТЦ издава:

- а) консултативна информация относно местоположението на центъра на циклона, промените в интензивността по време на наблюдението, посоката и скоростта на движението му, налягането в центъра и максималния приземен вятър в близост до центъра:

▼ B

- (1) метеорологични служби за следене в своята зона на отговорност;
- (2) други КЦТЦ, чиито зони на отговорност може да бъдат засегнати;

▼ M1

- (3) СЦЗП, международни банки данни ОРМЕТ и центрове, отговарящи за експлоатацията на системи за аеронавигационното неподвижно обслужване, базирани на интернет;

▼ B

- б) актуализирана консултативна информация, предназначена за метеорологичните служби за следене — за всеки тропичен циклон в зависимост от необходимостта, но най-малко на всеки 6 часа.

▼ M4***Глава 6 — Изисквания за световните центрове за зонални прогнози (СЦЗП)*****▼ B****MET.OR.275 Отговорности на световния център за зонални прогнози****▼ M4**

а) СЦЗП издава:

- (1) глобални прогнози в грид-формат за:
  - i) вятъра във височина;
  - ii) температурата и влажността във височина;
  - iii) геопотенциалната височина на полетните нива;
  - iv) полетното ниво и температурата на тропопаузата;
  - v) посоката, скоростта и полетното ниво на максималния вятър;
  - vi) купесто-дъждовната облачност;
  - vii) облещаването;
  - viii) турбулентността;

▼ M4

- (2) глобални прогнози за значими метеорологични явления (SIGWX), включително вулканична дейност и изхвърляне на радиоактивни материали.

▼ B

- б) СЦЗП гарантира, че продуктите в цифрова форма на световната система за зонални прогнози се предават, като се използват комуникационни техники за двоични данни.

ПОДЧАСТ Б — ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНО ОБСЛУЖВАНЕ (MET.TR)

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

▼ M4

MET.TR.115 Метеорологични бюлетини

- а) Метеорологичните бюлетини се разпространяват, като се използват определени типове данни и кодови форми, подходящи за предоставяната информация.
- б) Метеорологичните бюлетини, съдържащи оперативна метеорологична информация, се разпространяват чрез комуникационни системи, подходящи за предоставяната информация и за потребителите, за които тя е предназначена.

▼ B

РАЗДЕЛ 2 — СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ

Глава 1 — Технически изисквания за аеронавигационните метеорологични станции

▼ M4

MET.TR.200 Метеорологични сведения и друга информация

- а) Локалните редовни сведения, локалните специални сведения, METAR и SPECI съдържат следните елементи в указаната последователност:
- (1) идентификатор за типа на сведението;
  - (2) индикатор за местоположението;
  - (3) време на наблюдението;
  - (4) идентификатор за автоматизирано или липсващо сведение, според случая;
  - (5) посока и скорост на приземния вятър;
  - (6) видимост;
  - (7) хоризонтална видимост на пистата за излитане и кацане, когато са изпълнени критериите за докладване;
  - (8) метеорологични явления в момента на наблюдението;
  - (9) количество на облаците, вида им — само за купесто-дъждовни и мощни купести облаци, и височина на долната им граница или, ако се измерва, вертикална видимост;
  - (10) температура на въздуха и температура на точката на оросяване;
  - (11) QNH и, когато е приложимо, QFE — в локалните редовни сведения и локалните специални сведения;
  - (12) допълнителна информация, когато е приложимо.
- б) В локалните редовни сведения и в локалните специални сведения:
- (1) при наблюдения на приземния вятър, които се извършват на повече от едно място по дължината на пистата за излитане и кацане, се съобщават местата на тези наблюдения, за които стойностите са представителни;

▼ M4

- (2) когато се използва повече от една писта за излитане и кацане и за тях се провеждат наблюдения на приземния вятър, се съобщават наличните стойности за всяка една писта за излитане и кацане, като се указват пистите за излитане и кацане, за които се отнасят данните;
  - (3) когато се съобщават вариации от средната посока на вятъра в съответствие с точка MET.TR.205, буква а), точка 3, подточка ii), буква Б), се указват крайни посоки, между които се е променял приземният вятър;
  - (4) когато се съобщават вариации от средната скорост на вятъра (пориви) в съответствие с точка MET.TR.205, буква а), точка 3, подточка iii), те се съобщават с достигнатите максимални и минимални стойности на скоростта на вятъра.
- в) METAR и SPECI:
- (1) METAR и SPECI се издават в съответствие с образеца, показан в допълнение 1.
  - (2) METAR се подават за предаване не по-късно от 5 минути след действителното време на наблюдението.
- г) Информацията за видимостта, хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане, метеорологичните явления в момента на наблюдението и облаците — количество, вид и височина на долната граница, се заменя във всички метеорологични сведения с термина CAVOK, когато по време на наблюдението са налице едновременно следните условия:
- (1) видимост 10 km или повече и минималната видимост не се съобщава;
  - (2) няма облачност от оперативна значение;
  - (3) няма метеорологични явления от значение за въздухоплаването.
- д) Списъкът с критерии за предоставяне на локални специални сведения включва:
- (1) стойностите, които съответстват в най-голяма степен на експлоатационните минимума на операторите, използващи летището;
  - (2) стойностите, които отговарят на други местни изисквания на органите за обслужване на въздушното движение (ОВД) и операторите;
  - (3) повишаване на температурата на въздуха с 2 °C или повече спрямо съобщената в последното локално сведение или алтернативна прагова стойност, договорена между доставчиците на метеорологично обслужване, съответния орган за ОВД и засегнатите оператори;
  - (4) наличната допълнителна информация за възникването на значими метеорологични условия в зоните за подход и първоначален набор;
  - (5) когато се прилагат процедури за намаляване на шума и вариацията от средната скорост на приземния вятър се промени с 5 kt или повече спрямо тази, посочена в последното локално сведение, а средната скорост преди и/или след промяната е 15 kt или повече;
  - (6) когато средната посока на приземния вятър се измени с 60° или повече спрямо тази, посочена в последното сведение, като при това средната скорост преди и/или след промяната е 10 kt или повече;
  - (7) когато средната скорост на приземния вятър се измени с 10 kt или повече спрямо тази, посочена в последното локално сведение;
  - (8) когато вариацията от средната скорост на приземния вятър (пориви) се промени с 10 kt или повече спрямо тази, посочена в последното локално сведение, а средната скорост преди и/или след промяната е 15 kt или повече;

▼ **M4**

- (9) когато започне, приключи или промени интензивността си някое от следните метеорологични явления:
- (i) преохладен валеж;
  - (ii) умерени или силни валежи, включително краткотрайни; и
  - (iii) гръмотевична буря с валеж;
- (10) когато започне или приключи някое от следните метеорологични явления:
- (i) преохладена мъгла;
  - (ii) гръмотевична буря без валеж;
- (11) когато количеството на облачния слой под 1 500 ft (450 m) се промени:
- (i) от разпръсната облачност (SCT) или по-лека до разкъсана (BKN) или до плътна облачност (OVC); или
  - (ii) от BKN или OVC на SCT или по-малко.
- (e) Когато това е договорено между доставчика на метеорологично обслужване и компетентния орган, локални специални сведения и SPECI, когато е приложимо, се издават винаги, когато настъпят следните промени:
- (1) когато вятърът се променя, като преминава през стойности от оперативното значение; праговете стойности се определят от доставчика на метеорологично обслужване в консултация със съответния орган за ОВД и засегнатите оператори, като се вземат предвид промените във вятъра, които биха:
- (i) наложили промяна на използваната(ите) писта(и) за излитане и кацане;
  - (ii) указват, че гръбната и напречната компонента на вятъра на пистата за излитане и кацане са се променили, като са преминали през стойности, представляващи основните експлоатационни гранични стойности за въздухоплавателните средства, които са типични за летището;
- (2) когато видимостта се подобрява и се променя на или преминава през една или повече от следните стойности, или когато видимостта се влошава и преминава през една или повече от следните стойности:
- (i) 800, 1 500 или 3 000 m;
  - (ii) 5 000 m, ако значителен брой полети се изпълняват по правилата за визуални полети;
- (3) когато хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане се подобрява и се променя на или преминава през една или повече от следните стойности, или когато хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане се влошава и преминава през една или повече от следните стойности: 50, 175, 300, 550 или 800 m;
- (4) когато започне, приключи или промени интензивността си някое от следните метеорологични явления:
- (i) прашна буря;
  - (ii) пясъчна буря;
  - (iii) фуниевидни облаци (торнадо или воден смерч);
- (5) когато започне или приключи някое от следните метеорологични явления:
- (i) ниско носещ се прах, пясък или сняг;
  - (ii) прашна, пясъчна или снежна виелица;
  - (iii) шквал;

▼ M4

- (6) когато височината на долната граница на най-ниския облачен слой в количество BKN или OVC се увеличава, като се променя на или преминава през една или повече от следните стойности, или когато височината на долната граница на най-ниския облачен слой в количество BKN или OVC намалява и преминава през една или повече от следните стойности:
- (i) 100, 200, 500 или 1 000 ft;
  - (ii) 1 500 ft, ако значителен брой полети се изпълняват по правилата за визуални полети;
- (7) когато небето е покрито и вертикалната видимост се подобрява и се променя на или преминава през една или повече от следните стойности, или когато вертикалната видимост се влошава и преминава през една или повече от следните стойности: 100, 200, 500 или 1 000 ft;
- (8) други критерии, основани на местни летищни експлоатационни минимума съгласно договореното между доставчиците на метеорологично обслужване и операторите.

▼ B**MET.TR.205 Съобщаване на метеорологични елементи**

а) Посока и скорост на приземния вятър

▼ M4

- (1) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI посоката и скоростта на приземния вятър се съобщават съответно по скала с деления през 10 географски градуса и 1 kt.

▼ B

- (2) Всяка наблюдавана стойност, която не съвпада с деление от използваната скала за съобщаване на данни, се закръглява до най-близкото деление от скалата.

▼ M4

- (3) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI:
- (i) се указва използваната мерна единица за скорост на вятъра;
  - (ii) вариации от средната посока на вятъра през последните 10 минути се съобщават, ако общата вариация е 60° или повече, по следните начини:
    - (А) когато общата вариация е 60° или повече, но по-малко от 180° и скоростта на вятъра е 3 kt или повече, вариациите на посоката се съобщават, като се указват двете крайни посоки, между които се е променял приземният вятър; или
    - (Б) когато общата вариация е 60° или повече, но по-малко от 180° и скоростта на вятъра е по-малко от 3 kt, посоката на вятъра се съобщава като променлива без средна посока на вятъра; или
    - (В) когато общата вариация е 180° или повече, посоката на вятъра се съобщава като променлива без средна посока на вятъра;
  - (iii) вариации от средната скорост на вятъра (пориви) през последните 10 минути се съобщават, когато максималната скорост на вятъра превишава средната скорост със:
    - (А) 5 kt или повече — в локалните редовни сведения и в локалните специални сведения, когато се прилагат процедури за намаляване на шума; или
    - (Б) 10 kt или повече — в противен случай;

▼ M4

- (iv) когато се съобщава за скорост на вятъра, по-малка от 1 kt, тя се указва с термина CALM;
- (v) когато се съобщава за скорост на вятъра 100 kt или повече, тя се указва като по-голяма от 99 kt;
- (vi) когато се съобщават вариации от средната скорост на вятъра (пориви) в съответствие с точка MET.TR.205, буква а), се указва максималната достигната стойност на скоростта на вятъра;
- (vii) когато 10-минутният период включва рязко изменение на стойностите за посоката и/или скоростта на вятъра, се съобщават само вариациите от средната посока и средната скорост на вятъра, наблюдавани след това изменение.

▼ B

б) Видимост

▼ M4

- (1) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI видимостта се съобщава по скала с деления през 50 m, когато видимостта е под 800 m; с деления през 100 m, когато тя е 800 m или повече, но по-малко от 5 km; с деления през един километър, когато видимостта е 5 km или повече, но по-малко от 10 km; и се указва като 10 km, когато видимостта е 10 km или повече, освен когато са налице условията за прилагане на CAVOK.

▼ B

- (2) Всяка наблюдавана стойност, която не съвпада с деление от използваната скала за съобщаване на данни, се закръглява надолу към най-близкото по-малко деление от скалата.

▼ M1

- (3) В локалните редовни сведения и в локалните специални сведения стойността на видимостта по дължината на пистата или пистите за излитане и кацане се съобщава заедно с единиците, използвани за нейното измерване.

▼ B

в) Хоризонтална видимост на пистата за излитане и кацане (RVR)

▼ M4

- (1) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане:
  - (i) се съобщава през периоди, когато или видимостта, или хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане е по-малка от 1 500 m;
  - (ii) се съобщава по скала с деления през 25 m, когато е по-малко от 400 m; с деления през 50 m, когато тя е между 400 и 800 m; и с деления през 100 m, когато тя е повече от 800 m.

▼ B

- (2) Всяка наблюдавана стойност, която не съвпада с деление от използваната скала за съобщаване на данни, се закръглява надолу към най-близкото по-малко деление от скалата.

▼ M4

- (3) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI:
  - (i) когато хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане е над максималната стойност, която може да бъде определена от използваната система, тя се съобщава, като в локалните редовни сведения и в локалните специални сведения се използва съкращението „ABV“, а в METAR и в SPECI съкращението „P“, последвано от максималната стойност, която системата може да определи;

▼ M4

- (ii) когато хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане е под минималната стойност, която може да бъде определена от използваната система, тя се съобщава, като в локалните редовни сведения и в локалните специални сведения се използва съкращението „BLW“, а в METAR и в SPECI съкращението „M“, последвано от минималната стойност, която системата може да определи.

▼ B

- (4) ► **M1** В локалните редовни сведения и в локалните специални сведения: ◀
    - (i) се указват използваните мерни единици;
    - (ii) ако наблюденията за видимостта на дадена писта за излитане и кацане се провеждат само на едно място по дължината на пистата — например в зоната за приземяване, измерената стойност се включва направо без указание за местоположение;
    - (iii) ако наблюденията за видимостта на пистата за излитане и кацане се извършват на повече от едно място по дължината на пистата, първо се съобщава стойността, представителна за зоната за приземяване, следвана от стойностите за средната точка и за отдалечения край и се указват съответните места, за които наблюденията са представителни;
    - (iv) когато се използва повече от една писта за излитане и кацане, се съобщават наличните данни за RVR на всяка една ПИК, като се указват ПИК, за които се отнасят данните;
- г) Метеорологични явления в момента на наблюдението

▼ M1

- (1) В локалните редовни сведения и в локалните специални сведения се съобщават типът и характеристиките на наблюдаваните в момента метеорологични явления и се указва тяхната интензивност, според случая.

▼ M4

- (2) В METAR и в SPECI се съобщават типът и характеристиките на наблюдаваните в момента метеорологични явления и се указва тяхната интензивност или близост до летището, според случая.
- (3) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI се съобщават, в зависимост от необходимостта, следните характеристики на наблюдаваните в момента метеорологични явления, като се използват съответните им съкращения и приложими критерии, според случая:
  - (i) Гръмотевична буря (TS)

Използва се за съобщаване на гръмотевична буря с валеж. Когато през 10-минутния период, предшестваш момента на наблюдението, на летището се чуе гръмотевица или се види светкавица, но не се наблюдава валеж на летището, съкращението „TS“ се използва самостоятелно, т.е. без доуточняване с други съкращения.
  - (ii) Преохлаждане (FZ)

Преохладени водни капки или валеж — използва се за типове метеорологични явления в момента в съответствие с допълнение 1.
- (4) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI:
  - (i) се използват в зависимост от необходимостта едно или повече, но най-много три от съкращенията за метеорологични явления в момента заедно, според случая, с указание за характеристиките и интензивността или близостта до летището, така че да се даде пълно описание на метеорологичните явления в момента, които са от значение за полетите;

▼ M4

- (ii) първо се съобщава указанието за интензивност или близост, според случая, следвано съответно от характеристиките и типа на метеорологичното явление;
- (iii) когато се наблюдават две различни типа метеорологични явления, те се съобщават в две отделни групи, като индикаторът за интензивност или близост се отнася за явлението, указано след него. Различните типове валеж, наблюдавани едновременно, се съобщават обаче като една група, в която указанието за преобладаващия тип валеж е на първо място, предхождано само от квалификатор за интензивност, отнасящ се до сумарната интензивност на валежите.

▼ B

д) Облачност

▼ M4

- (1) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI височината на долната граница на облачността се съобщава по скала с деления през 100 ft до 10 000 ft и през 1 000 ft над 10 000 ft.

▼ B

- (2) Всяка наблюдавана стойност, която не съвпада с деление от използваната скала за съобщаване на данни, се закръглява надолу към най-близкото по-малко деление от скалата.
- (3) ► **M1** В локалните редовни сведения и в локалните специални сведения: ◀
  - (i) се указват използваните мерни единици за височината на долната граница на облачността и за вертикална видимост;
  - (ii) когато се използва повече от една писта за излитане и кацане и за тях се провеждат наблюдения посредством прибори за височината на долната граница на облачността, се съобщават наличните данни за тази височина за всяка ПИК, като се указва пистата, за която се отнасят данните;

е) Температура на въздуха и температура на точка на оросяване

▼ M4

- (1) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI температурата на въздуха и температурата на точката на оросяване се съобщават по скала с деления през един градус по Целзий.

▼ B

- (2) Всяка наблюдавана стойност, която не съвпада с деление от използваната скала за съобщаване на данни, се закръглява до най-близките цели градуси по Целзий, като наблюдаваните стойности, завършващи на 0,5°, се закръгляват към следващите по-високи цели градуси по Целзий.

▼ M4

- (3) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI се указват температури, по-ниски от 0 °C.

▼ B

ж) Атмосферно налягане

▼ M4

- (1) В локалните редовни сведения, в локалните специални сведения, в METAR и в SPECI стойностите на QNH и QFE се изчисляват с точност до десета от хектопаскала и се съобщават по скала с деления през един хектопаскал, като се използват четири цифри.

▼ B

- (2) Всяка наблюдавана стойност, която не съвпада с деление от използваната скала за съобщаване на данни, се закръглява надолу към най-близкото по-малко цяло число в хектопаскали.

▼ B

- (3) ► **M1** В локалните редовни сведения и в локалните специални сведения: ◀
- (i) се включва QNH;
  - (ii) QFE се включва редовно по искане на ползватели или по договореност на местно равнище между доставчика на метеорологично обслужване, органа за ОВД и съответните оператори;
  - (iii) указват се използваните мерни единици за стойностите на QNH и QFE;
  - (iv) когато се изискват стойностите на QFE за повече от една писта за излитане и кацане, те се съобщават за всяка една ПИК, като се указват ПИК, за които се отнасят данните;

▼ M4

- (4) В METAR и в SPECI се включват само стойности на QNH.

▼ B**MET.TR.210 Наблюдение на метеорологични елементи**

Следните метеорологични елементи се наблюдават и/или се измерват с определена точност и се разпространяват от автоматична или полуавтоматична метеорологична система за наблюдение.

а) Посока и скорост на приземния вятър

Измерват се средната посока и средната скорост на приземния вятър, както и значителни вариации в посоката и скоростта на вятъра (пориви) и се докладват съответно в географски градуси и възли.

(1) Разположение

Метеорологичният прибор, използван за измерване на посоката и скоростта на приземния вятър, се разполага по такъв начин, че да предоставя представителни данни за зоната, за която се изискват измерванията.

▼ M4

(2) Визуализиране

В аеронавигационната метеорологична станция се разполагат дисплеи за приземния вятър, отнасящи се за всеки датчик. Дисплеите в аеронавигационната метеорологична станция и в органите за обслужване на въздушното движение се отнасят за едни и същи датчици, а когато са необходими отделни датчици, дисплеите се обозначават ясно с цел идентифициране на пистата за излитане и кацане и частта от нея, наблюдавана чрез всеки датчик.

▼ B

(3) Осредняване

Периодът на осредняване на наблюденията за приземния вятър е:

▼ M1

- (i) 2 минути — за локалните редовни сведения, за локалните специални сведения и за визуализиране на дисплеи за вятъра в органите за ОВД;

▼ M4

- (ii) 10 минути — за METAR и SPECI, освен когато периодът от 10 минути включва рязко изменение на стойностите за посоката и/или скоростта на вятъра; в такъв случай за получаване на средни стойности се използват само данните, получени след рязкото изменение; поради това интервалът от време при тези обстоятелства съответно се намалява.

▼ B

б) Видимост

- (1) Видимостта се измерва или се наблюдава и се съобщава в метри или в километри.

▼ B

(2) Разположение

Метеорологичният прибор, използван за измерване на видимостта, се разполага по такъв начин, че да предоставя представителни данни за зоната, за която се изискват измерванията.

▼ M4

(3) Визуализиране

Когато за измерване на видимостта се използват инструментални системи, в аеронавигационната метеорологична станция се разполагат дисплеи за видимостта, отнасящи се за всеки датчик. Дисплеите в аеронавигационната метеорологична станция и в органите за обслужване на въздушното движение се отнасят за едни и същи датчици, а когато са необходими отделни датчици, дисплеите се обозначават ясно с цел идентифициране на зоната, наблюдавана чрез всеки датчик.

▼ B

(4) Осредняване

Периодът на осредняване е 10 минути за METAR, освен когато 10-минутният период, непосредствено предхождащ наблюдението, включва рязко изменение на видимостта — в такъв случай за получаване на средни стойности се използват само стойностите, получени след рязкото изменение.

▼ M4

в) Хоризонтална видимост на пистата за излитане и кацане (RVR)

(1) Хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане се съобщава в метри.

(2) Разположение

Метеорологичният прибор, използван за оценка на хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане, се разполага по такъв начин, че да предоставя представителни данни за зоната, за която се изискват наблюденията.

(3) Инструментални системи

За оценка на хоризонталната видимост на писти за излитане и кацане, предназначени за подход и кацане по прибори по категории II и III, и когато така определи компетентният орган — за писти за излитане и кацане, предназначени за подход и кацане по прибори по категория I, се използват инструментални системи, основаващи се на трансмисометри или скетърметри.

(4) Визуализиране

Когато хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане се определя чрез инструментални системи, в аеронавигационната метеорологична станция се разполага съответен дисплей — един или повече, ако е необходимо. Дисплеите в аеронавигационната метеорологична станция и в органите за ОВД се отнасят за едни и същи датчици, а когато са необходими отделни датчици, дисплеите се обозначават ясно с цел идентифициране на пистата за излитане и кацане и частта от нея, наблюдавана чрез всеки датчик.

(5) Осредняване

i) Когато за оценка на хоризонталната видимост на писти за излитане и кацане се използват инструментални системи, постъпващите от тях данни се актуализират най-малко на всеки 60 секунди, за да се осигури предоставянето на актуални, представителни стойности.

ii) Периодът на осредняване на стойностите на хоризонталната видимост на писти за излитане и кацане е:

(А) 1 минута за локалните редовни сведения, за локалните специални сведения и за визуализиране на дисплеи за хоризонталната видимост на ПИК в органите за ОВД;

(Б) 10 минути за METAR и SPECI, освен когато 10-минутният период, непосредствено предхождащ наблюдението, включва рязко изменение на стойностите на хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане; в такъв случай за получаване на средни стойности се използват само стойностите, получени след рязкото изменение.

▼ B

г) Метеорологични явления в момента на наблюдението

(1) Като минимум се съобщават следните метеорологични явления в момента на наблюдението: дъжд, ръмеж, сняг и преохладен валеж — включително интензивността им, омара, димка, мъгла, мъгла и мраз и гръмотевични бури, включително гръмотевични бури в близост.

(2) Разположение

Метеорологичният прибор, използван за измерване на метеорологични явления в момента на наблюдението на летището и в близост до него, се разполага по такъв начин, че да предоставя представителни данни за зоната, за която се изискват измерванията.

д) Облачност

(1) Наблюдават се и се съобщават типът, количеството и височината на долната граница на облачността, доколкото е необходимо за описване на облачността от оперативна значение. Когато небето е покрито, вместо типа, количеството и височината на долната граница на облачността се наблюдава и съобщава вертикалната видимост, ако се измерва. Височината на долната граница на облачността и вертикалната видимост се съобщават във футове.

(2) Разположение

Метеорологичният прибор, използван за измерване на количеството и височината на облачността, се разполага по такъв начин, че да предоставя представителни данни за зоната, за която се изискват измерванията.

▼ M4

(3) Визуализиране

Когато се използва автоматизирано оборудване за измерване на височината на долната граница на облачността, в аеронавигационната метеорологична станция се разполага най-малко един съответен дисплей. Дисплеите в аеронавигационната метеорологична станция и в органите за обслужване на въздушното движение се отнасят за едни и същи датчици, а когато са необходими отделни датчици, дисплеите се обозначават ясно с цел идентифициране на зоната, наблюдавана чрез всеки датчик.

▼ B

(4) Ниво на отчитане

(i) Височината на долната граница на облаците се съобщава спрямо превишението на летището.

(ii) Когато използвана писта за излитане и кацане, оборудвана за точен подход, е с праг, разположен с 50 ft (15 m) или повече под превишението на летището, се осигурява височината на долната граница на облачността да се съобщава на долтащите ВС спрямо превишението на прага.

(iii) В случай на сведения от съоръжения в открито море, височината на долната граница на облачността се дава спрямо средното морско ниво.

е) Температура на въздуха и температура на точка на оросяване

(1) Температурата на въздуха и температурата на точка на оросяване се измерват, визуализират и съобщават в градуси по Целзий.

▼ M4

(2) Когато се използва автоматизирано оборудване за измерване на температурата на въздуха и температурата на точката на оросяване, в аеронавигационната метеорологична станция се разполагат съответни дисплеи. Дисплеите в аеронавигационната метеорологична станция и в органите за обслужване на въздушното движение се отнасят за едни и същи датчици.

▼ B

ж) Атмосферно налягане

(1) Измерва се атмосферното налягане, изчисляват се стойностите QNH и QFE и се съобщават в хектопаскали.

▼ B

(2) Визуализиране

▼ M4

- (i) Когато се използва автоматизирано оборудване за измерване на атмосферното налягане, в аеронавигационната метеорологична станция и в съответните органи за обслужване на въздушното движение се разполагат свързани с барометъра дисплеи за QNH и евентуално QFE — ако се изисква съгласно точка MET.TR.205, буква ж), точка 3, подточка ii).

▼ B

- (ii) Когато се визуализират стойностите на QFE за повече от една писта за излитане и кацане, съответните дисплеи се обозначават ясно с цел идентифициране на пистата за излитане и кацане, за която се отнася показваната стойност на QFE.

(3) Ниво на отчитане

За изчисляването на QFE се използва ниво на отчитане.

Глава 2 — Технически изисквания за летищните метеорологични служби

▼ M4

MET.TR.215 Прогнози и друга информация

▼ B

- а) Метеорологичната информация за операторите и членовете на полетни екипажи трябва:
- (1) да обхваща съответния полет по отношение на времето, абсолютната височина и географския обхват;
  - (2) да се отнася за подходящи определени моменти или периоди от време;
  - (3) да се простира по обхват до планираното летище за кацане и да включва очакваните метеорологични условия между планираното летище за кацане и резервните летища, определени от оператора;
  - (4) да е актуална.
- б) Метеорологичната информация, предоставяна на централите за координация на спасителните дейности, трябва да включва сведения за метеорологичните условия, съществували в последното известно местоположение на дадено изчезнало въздухоплавателно средство и по протежение на планирания му маршрут, като се обръща особено внимание на елементи, за които не се разпространяват редовно данни.
- в) Метеорологичната информация, предоставяна на органи за аеронавигационно информационно обслужване, трябва да включва:
- (1) информация относно метеорологичното обслужване, предназначена за включване в съответния(те) сборник(ци) за аеронавигационна информация и публикация;
  - (2) информация, необходима за изготвянето на NOTAM или ASHTAM;
  - (3) информация, необходима за изготвянето на аеронавигационни информационни циркуляри.
- г) Метеорологичната информация, включена в полетната документация, се представя, както следва:
- (1) вятърът върху картите се обозначава със стрелки с пера и зашриховани флагчета в достатъчно гъста мрежа;
  - (2) температурите се обозначават с цифри в достатъчно гъста мрежа;

▼ B

- (3) данните за температурата и вятъра, избрани от множествата от данни, получени от световен център за зонални прогнози, се нанасят в достатъчно гъста мрежа по географска ширина/дължина;
  - (4) стрелките на вятъра се показват ясно над температурите и географската информация, която остава като фон;
  - (5) Обозначенията за височина, отнасящи се до метеорологичните условия по маршрута, се изразяват, както е сметено за подходящо според ситуацията, например в полетни нива, налягане, относителна или абсолютна височина над нивото на земната повърхност, докато всички обозначения за височина, отнасящи се за метеорологичните условия на летището, се изразяват спрямо превишението на летището.
- д) Полетната документация включва:
- (1) прогнози за вятъра и температурата във височина;
  - (2) явления SIGWX;
  - (3) сведения METAR или, ако са издадени, SPECI за летищата за излитане и за планирано кацане, както и за резервните летища за излитане, по маршрута и на летището за кацане;
  - (4) TAF или изменена TAF за летищата за излитане и за планирано кацане, както и за резервните летища за излитане, по маршрута и на летището за кацане;

▼ M1

- (5) SIGMET и, ако е издаден, AIRMET и съответните специални доклади от BC, отнасящи се за целия маршрут;

▼ M4

- (6) консултативна информация от значение за целия маршрут относно вулканична пепел, тропични циклони и метеорологичните условия в космическото пространство.

▼ B

По договореност между летищната метеорологична служба и съответните оператори полетната документация за полети с продължителност два часа или по-малко след кратък престой или обработка може да се ограничи до оперативно необходимата информация, но във всички случаи полетната документация трябва да съдържа поне метеорологичната информация, посочена в точки 3, 4, 5 и 6.

- е) Предоставят се карти, изготвени от цифрови прогнози, съгласно изискванията на операторите за фиксирани райони на покритие, както е показано в допълнение 2.

▼ M1

- ж) Когато прогнозите за вятъра и температурата във височина, посочени в точка MET.OR.275, буква а), подточка 1, се предоставят във форма на карти, те трябва да са фиксирани по време прогностични карти за полетни нива съгласно точка MET.OR.275, буква б), подточка 3. Когато прогнозите за явления SIGWX, посочени в точка MET.OR.275, буква а), подточка 2, се предоставят във форма на карти, те трябва да са фиксирани по време прогностични карти за атмосферен слой, ограничен от полетни нива, съгласно точка MET.TR.275, буква в) и точка MET.TR.275, буква г).

▼ B

- з) Прогнозите за вятъра и температурата във височина и за явления SIGWX над полетно ниво 100 се предоставят веднага след изготвянето им, но не по-късно от 3 часа преди излитане.

▼ B

- и) Авиационната климатологична информация се изготвя във форма на летищни климатологични таблици и летищни климатологични резюмета.

MET.TR.220 Летищни прогнози

- а) Летищните прогнози и измененията в тях се издават като TAF и включват в указаната последователност:

- (1) идентификатор за типа на прогнозата;
- (2) индикатор за местоположението;
- (3) дата и време на издаване на прогнозата;
- (4) идентификатор за липсваща прогноза, ако е приложимо;
- (5) дата и период на валидност на прогнозата;
- (6) идентификатор за отменена прогноза, ако е приложимо;
- (7) приземен вятър;
- (8) видимост;
- (9) метеорологични явления;
- (10) облачност;
- (11) очаквани значителни промени в един или повече от тези елементи през периода на валидност.

▼ M4

- б) TAF се издават в съответствие с образаца, показан в допълнение 3.
- в) Периодът на валидност на редовна TAF е или 9, или 24, или 30 часа, освен ако е предписано друго от компетентния орган, като се вземат предвид изискванията на движението на летища с работно време, по-малко от 9 часа.
- г) TAF се подават за предаване не по-рано от 1 час преди началото на техния период на валидност.

▼ B

- д) Метеорологичните елементи, включени в TAF, са:

- (1) Приземен вятър
  - (i) Прогнозира се очакваната преобладаваща посока на приземния вятър.
  - (ii) Когато не е възможно да се прогнозира преобладаващата посока на приземния вятър поради очакваната му променливост, прогнозираната посока на вятъра се указва като променлива със съкращението „VRB“.

▼ M4

- (iii) Когато се прогнозира вятърът да е със скорост, по-малка от 1 kt, тя се указва с термина CALM.
- (iv) Когато прогнозираната максимална скорост превишава прогнозираната средна скорост на вятъра с 10 kt или повече, се указва прогнозираната максимална скорост на вятъра.
- (v) Когато се прогнозира скорост на вятъра 100 kt или повече, тя се указва като по-голяма от 99 kt.

▼B

(2) Видимост

- (i) Когато се прогнозира видимостта да бъде по-малко от 800 m, тя се указва по скала с деления през 50 m; когато се прогнозира да бъде 800 m или повече, но по-малко от 5 km — с деления през 100 m; когато се прогнозира да бъде 5 km или повече, но по-малко от 10 km — с деления през километър; и когато се прогнозира да бъде 10 km или повече, се указва като 10 km, освен когато се прогнозира приложимост на условията за CAVOK. Прогнозира се преобладаващата видимост.
- (ii) Когато се прогнозира видимостта да варира в различните посоки и не може да се прогнозира преобладаващата видимост, се указва най-ниската прогнозирана видимост.

(3) Метеорологични явления

- (i) В прогнозата се включва едно или няколко, но не повече от три от следните метеорологични явления или комбинации от тях, очаквани да настъпят над летището, заедно с техните характеристики, а при необходимост — и интензивност:
  - (A) преохладен валеж;
  - (B) преохладена мъгла;
  - (C) умерени или силни валежи, включително краткотрайни;
  - (D) ниско носещ се прах, пясък или сняг;
  - (E) прашна, пясъчна или снежна виелица;
  - (F) прашна буря;
  - (G) пясъчна буря;
  - (H) гръмотевична буря (със или без валеж);
  - (I) шквал;
  - (J) фуниевидни облаци (торнадо или воден смерч);
  - (K) други метеорологични явления, както е договорено от летищната метеорологична служба със съответните органи за ОВД и оператори.
- (ii) Очакваният край на тези явления се указва със съкращението „NSW“.

(4) Облачност

- (i) Дава се прогноза за количеството на облачността, като се използват съкращенията „FEW“, „SCT“, „BKN“ или „OVC“, според случая. Когато се очаква небето да остане покрито или да се покрие и не е възможно да се прогнозира облачността, а е налична информация за вертикалната видимост на летището, в прогнозата се указва вертикалната видимост със съкращението „VV“, следвано от прогнозираната стойност на вертикалната видимост.
- (ii) Когато се прогнозира няколко слоя или масива облаци, тяхното количество и височина на долната граница се включват в прогнозата в следната последователност:
  - A) най-ниският слой или масив се прогнозира, независимо от количеството, като FEW, SCT, BKN или OVC, според случая;
  - B) следващият слой или масив, покриващ повече от 2/8 от небето, се прогнозира като SCT, BKN или OVC, според случая;

▼ B

- В) следващият по-висок слой или масив, покриващ повече от 4/8, се прогнозира като BKN или OVC, според случая;
- Г) купесто-дъждовни облаци и/или мощни купести облаци — винаги когато са прогнозирани такива и не са включени вече съгласно букви от А) до В).
- (iii) Информацията за облачността се ограничава до облаци от оперативно значение; когато не се прогнозира облаци от оперативно значение и съкращението „CAVOK“ не е подходящо, се използва съкращението „NSC“.
- е) Използване на групи за изменения
- (1) Използваните критерии за включване на групите за изменения в прогнозата TAF или за корекции на прогнозата се базират на прогнозата за начало, край или промяна в интензивността на някое от следните метеорологични явления или техни комбинации:
- (i) преохладена мъгла;
  - (ii) преохладен валеж;
  - (iii) умерени или силни валежи, включително краткотрайни;
  - (iv) гръмотевична буря;
  - (v) прашна буря;
  - (vi) пясъчна буря.
- (2) Когато е необходимо указване на изменението на някой от метеорологичните елементи, посочени в буква а), се използват индикаторите за промяна „BECMG“ и „TEMPO“, следвани от периода от време, през който се очаква изменението. Периодът от време се указва със своето начало и край в цели часове по UTC. След индикатора за промяна се указват само елементите, за които се очакват значителни изменения. Когато се очакват обаче значителни изменения на облачността, се указват всички облачни групи, включително слоевете или масивите, за които не се очакват изменения.
- (3) Индикаторът за промяна „BECMG“ и съответната група от данни за хронологичното време се използват за описване на очаквани изменения на метеорологичните условия, при които се достигат или преминават определени прагови стойности с постоянна или променлива скорост и в неопределен момент от периода от време. Периодът от време не може да надвишава 4 часа.
- (4) Индикаторът за промяна „TEMPO“ и съответната група от данни за хронологичното време се използват за описване на очаквани чести или редки временни флукутации на метеорологичните условия, при които се достигат или преминават определени прагови стойности и които продължават по-малко от 1 час във всеки отделен случай, а общо — по-малко от половината от периода на прогнозата, през който се очакват флукутациите. Ако се очаква временната флукутация да продължи 1 час или повече, се използва групата за изменения „BECMG“ в съответствие с точка 3 или периодът на валидност се подразделя в съответствие с точка 5.
- (5) Когато се очаква определено съчетание от преобладаващи метеорологични условия да се промени съществено и в по-голяма или по-малка степен цялостно в съчетание от други условия, периодът на валидност се подразделя на самостоятелни подпериоди, като се използва съкращението „FM“, непосредствено следвано от шестцифрена група от данни за хронологичното време в дни, часове и минути по UTC, указваща очакваното време на промяната. Подпериодът, следващ съкращението „FM“, е самостоятелен и всички метеорологични условия, описани след съкращението, заменят прогнозираните, посочени преди съкращението.

▼ B

- ж) Вероятността за достигане на алтернативна стойност на даден прогнозиран елемент се указва, когато:

▼ M1

- (1) съществува вероятност от 30 % или 40 % за алтернативни метеорологични условия през определен период от време, за който се отнася прогнозата; или
- (2) съществува вероятност от 30 % или 40 % за временни колебания в метеорологичните условия през определен период от време, за който се отнася прогнозата.

▼ B

Това се указва в прогнозата TAF, като се използва съкращението „PROB“, следвано от вероятността в десетки процента и в посочения в точка 1 случай — от периода от време, през който се очакват алтернативните стойности, а в посочения в точка 2 случай се използва съкращението „PROB“, следвано от вероятността в десетки процента, индикатора за промяна „ТЕМПО“ и съответната група от данни за хронологичното време.

МЕТ.ТR.225 Прогнози за кацане

- а) Прогнози TREND се издават в съответствие с допълнение 1.
- б) В прогнозата TREND се използват същите мерни единици и скали както тези в сведението, към което е добавена.
- в) Прогнозата TREND указва значителни промени по отношение на един или повече от елементите: приземен вятър, видимост, метеорологични явления и облачност. Включват се само елементите, за които се очакват значителни промени. Когато се очакват обаче значителни изменения на облачността, се указват всички облачни групи, включително слоевете или масивите, за които не се очакват изменения. В случай на значителна промяна на видимостта се указва и явлението, което причинява намалението на видимостта. Когато не се очакват промени, това се указва с термина „NOSIG“.

(1) Приземен вятър

В прогнозата TREND се указват промени в приземния вятър, които включват:

▼ M4

- (i) промяна на средната посока на вятъра с 60° и повече, като при това средната скорост преди и/или след промяната е 10 kt или повече;
- (ii) промяна на средната скорост на вятъра с 10 kt или повече;

▼ B

- (iii) промени във вятъра, при които се преминава през стойности от оперативно значение.

(2) Видимост**▼ M4**

- (i) Когато се очаква видимостта да се подобри и да се промени на или да премине през една или повече от следните стойности, или когато се очаква видимостта да се влоши и да премине през една или повече от следните стойности: 150, 350, 600, 800, 1 500 или 3 000 m, в прогнозата TREND се указва промяната.

▼ B

- (ii) Когато значителен брой полети се изпълняват по правилата за визуални полети, в прогнозата допълнително се указва промяната на 5 000 m или преминаването през тази стойност.

▼ M4

- (iii) В прогнозите TREND, добавени към METAR и SPECI, се указва прогнозираната преобладаваща видимост.

▼B

(3) Метеорологични явления

- (i) В прогнозата TREND се указват очакваното начало, край или промяна в интензивността на някое от следните метеорологични явления или комбинации от тях:

- A) преохладен валеж;
- Б) умерени или силни валежи, включително краткотрайни;
- В) гръмотевична буря с валеж;
- Г) пращна буря;
- Д) пясъчна буря;
- Е) други метеорологични явления, както е договорено от летищната метеорологична служба със съответните органи за ОВД и оператори.

- (ii) В прогнозата TREND се указва очакваното начало или край на някое от следните метеорологични явления или комбинации от тях:

- A) преохладена мъгла;
- Б) ниско носещ се прах, пясък или сняг;
- В) пращна, пясъчна или снежна виелица;
- Г) гръмотевична буря (без валеж);
- Д) шквал;
- Е) фуниевидни облаци (торнадо или воден смерч).

- (iii) Общият брой на явленията, посочени в подточки i) и ii), не трябва да надвишава три.

- (iv) Очакваният край на метеорологичните явления се указва със съкращението „NSW“.

(4) Облачност

- (i) Когато се очаква височината на долната граница на облачен слой в количество BKN или OVC да се увеличи и да се промени на или да премине през една или повече от следните стойности, или когато височината на долната граница на облачен слой в количество BKN или OVC се очаква да намалее и да премине през една или повече от следните стойности: 100, 200, 500, 1 000 и 1 500 ft (30, 60, 150, 300 and 450 m), в прогнозата TREND се указва промяната.

- (ii) Когато височината на долната граница на облачен слой е под или се очаква да спадне под или да нарасне над 1 500 ft (450 m), в прогнозата TREND се указват и промените в количеството на облаци — увеличаване от FEW или SCT на BKN или OVC, или намаляване от BKN или OVC на FEW или SCT.

- (iii) Когато не се прогнозираат облаци от оперативно значение и съкращението „CAVOK“ не е подходящо, се използва съкращението „NSC“.

(5) Вертикална видимост

Когато се очаква небето да остане покрито или да се покрие и на летището се провеждат наблюдения за вертикалната видимост, която се прогнозира да се подобри на или да премине през една или повече от следните стойности, или когато се прогнозира вертикалната видимост да се влошава и да премине през една или повече от следните стойности: 100, 200, 500 или 1 000 ft (30, 60, 150 или 300 m), в прогнозата TREND се указва промяната.

▼ B

(6) Допълнителни критерии

Летищната метеорологична служба и ползвателите могат да се споразумеят за използването на допълнителни критерии въз основа на местните експлоатационни минимума на летището.

(7) Използване на групи за изменения

(i) Когато се очаква да настъпи промяна, прогнозата TREND започва с един от индикаторите за промяна „BECMG“ или „TEMPO“.

(ii) Индикаторът за промяна „BECMG“ се използва за описване на прогнозираните изменения, при които се очаква метеорологичните условия да достигнат или да преминават през определени стойности с постоянна или променлива скорост. Периодът или моментът, в който се прогнозира да настъпи промяната, се указва със съкращенията „FM“, „TL“ и „AT“, според случая, всяко от което е следвано от група от данни за съответното време в часове и минути.

(iii) Индикаторът за промяна „TEMPO“ се използва за описване на прогнозираните временни флукутации на метеорологичните условия, при които се достигат или преминават определени стойности и които продължават по-малко от 1 час във всеки отделен случай, а общо — по-малко от половината от периода на прогнозата, за който се прогнозира флукутациите. Периодът, през който се прогнозира да настъпят временните флукутации, се указва със съкращенията „FM“ и/или „TL“, според случая, всяко от което е следвано от група от данни за съответното време в часове и минути.

(8) Използване на индикатора за вероятност

Индикаторът „PROB“ не се използва в прогнози TREND.

MET.TR.230 Прогнози за излитане

а) Прогнозата за излитане се отнася за определен период от време и съдържа информация за очакваните условия над комплекса от пистите за излитане и кацане по отношение на посоката и скоростта на приземния вятър, както и за всякакви вариации в тях, температурата, налягането и всички други елементи съгласно договореното между летищната метеорологична служба и операторите.

б) Последователността на елементите, терминологията, мерните единици и скалите, използвани в прогнозите за излитане, трябва да бъдат същите както използваните в сведенията за същото летище.

MET.TR.235 Летищни предупреждения и предупреждения и сигнали за срез на вятъра

а) Предупреждения за срез на вятъра се издават в съответствие с образаца в допълнение 4.

б) Поредният номер, посочен в образаца в допълнение 4, трябва да съответства на броя на предупрежденията за срез на вятъра, издадени за летището от 00:01 часа по UTC на съответния ден.

▼ M4

в) Сигналите за срез на вятъра дават кратка актуална информация относно наблюдаваното наличие на срез на вятъра, включващ промяна на насрещния/гръбния вятър с 15 kt или повече, който може да се отрази неблагоприятно на въздухоплавателно средство по траекторията за финален подход или за излитане, както и когато то се намира върху пистата за излитане и кацане по време на пробег след кацане или на разбега за излитане.

▼ B

- г) Сигналят за срез на вятъра трябва да се отнася по възможност за конкретни участъци на пистата за излитане и кацане и разстояния по траекторията за подхода за кацане или траекторията за излитане, както е договорено между летищната метеорологична служба и съответните органи за ОВД и оператори.

Глава 3 — Технически изисквания за метеорологичните служби за следене

▼ M1**MET.TR.250 SIGMET****▼ M4**

- а) SIGMET се издават в съответствие с образеца, показан в допълнение 5.

▼ M1

- б) SIGMET се състоят от три типа:
- 1) SIGMET за метеорологични явления по маршрута, различни от вулканична пепел или тропични циклони;
  - 2) SIGMET за вулканична пепел;
  - 3) SIGMET за тропични циклони.
- в) Поредният номер на SIGMET се състои от три знака, включващи една буква и две цифри.

▼ M4

- г) В SIGMET се включва само едно от явленията, изброени в допълнение 5, като се използват съответните съкращения и праговата стойност на скоростта на приземния вятър 34 kt или повече за тропични циклони.

▼ M1

- д) SIGMET относно гръмотевични бури или тропични циклон не включва свързаните с тях турбулентност и обледяване.

▼ M4

_____

▼ M1**MET.TR.255 AIRMET****▼ M4**

- а) AIRMET се издават в съответствие с образеца, показан в допълнение 5.

▼ M1

- б) Поредният номер, посочен в образеца в допълнение 5, следва да съответства на броя на AIRMET, издадени за района за полетна информация от 00:01 часа по UTC на съответния ден.

▼ M4

- в) В AIRMET се включва само едно от явленията, изброени в допълнение 5, като се използват съответните съкращения и следните прагови стойности, когато явлението е под полетно ниво 100 или под полетно ниво 150 в планинските райони, или по-високо, когато това е необходимо:

- (1) преобладаваща скорост на приземния вятър над 30 kt със съответна посока и единици;
- (2) обширни райони, засегнати от намаляване на видимостта на по-малко от 5 000 m, включително метеорологичното явление, което причинява намалението на видимостта;
- (3) обширни райони с разкъсана или плътна облачност с височина на долната граница под 1 000 ft над земната повърхност.

▼ M1

- г) AIRMET относно гръмотевични бури или купесто-дъждовни облаци не включват свързаните с тях турбулентност и обледяване.

▼ M4**▼ B****MET.TR.260 Зонални прогнози за полети на малки височини**

- а) Когато зоналните прогнози за полети на малки височини се изготвят във форма на карти, прогнозата за вятъра и температурата във височина се издава за точки на разстояние не повече от 300 морски мили (NM) една от друга и най-малко за следните височини: 2 000, 5 000 и 10 000 ft (600, 1 500 и 3 000 m) и 15 000 ft (4 500 m) в планински райони. Издаването на прогнози за вятъра и температурата на абсолютна височина 2 000 ft (600 m) може да е предмет на местни орографски съображения, както е определено от компетентния орган.
- б) Когато зоналните прогнози за полети на малки височини се изготвят във форма на карти, прогнозата за явления SIGWX се издава във вид на прогноза SIGWX на малки височини за полетни нива до полетно ниво 100 или до полетно ниво 150 в планински райони, или по-високо, ако е необходимо. Прогнозите SIGWX на малки височини включват:

▼ M4

- (1) следните явления, за които се изисква издаването на SIGMET: силно обледяване, силна турбулентност, купесто-дъждовни облаци и гръмотевични бури, които са скрити, чести, вградени или се наблюдават при шквалова линия, пясъчни/прашни бури и вулканични изригвания или изхвърляне на радиоактивни материали в атмосферата, и за които се очаква да окажат влияние върху полетите на малки височини;

▼ B

- (2) следните елементи в зоналните прогнози за полети на малки височини: приземен вятър, приземна видимост, значими метеорологични явления, закритие на планините, облачност, обледяване, турбулентност, планински вълни и височина на изотермата за нула градуса.

▼ M4

- в) Когато компетентният орган е определил, че плътността на въздушното движение под полетно ниво 100 или под полетно ниво 150 в планински райони, или по-високо, където е необходимо, налага издаването на AIRMET в комбинация със зонални прогнози за полети на малки височини, се издават зонални прогнози за атмосферния слой между земната повърхност и полетно ниво 100 или до полетно ниво 150 в планински райони, или по-високо, ако е необходимо, които съдържат информация за метеорологични явления по маршрута, представляващи опасност за полети на малки височини.

Глава 4 — Технически изисквания за консултативните центрове за вулканична пепел (КЦВП)**MET.TR.265 Отговорности на консултативните центрове за вулканична пепел**

Консултативната информация за вулканична пепел се издава в съответствие с образеца, показан в допълнение 6. Когато липсват подходящи съкращения, се използва възможно най-кратък опростен текст на английски език.

Глава 5 — Технически изисквания за консултативните центрове за тропични циклони (КЦЦ)**MET.TR.270 Отговорности на консултативните центрове за тропични циклони**

Консултативната информация за тропични циклони се издава в съответствие с образеца, показан в допълнение 7 за тропични циклони, когато се очаква максималната стойност на средната 10-минутна скорост на приземния вятър да достигне или да надхвърли 34 kt през периода, обхванат от консултативната информация.

▼ B**Глава 6 — Технически изисквания за световните центрове за зонални прогнози (СЦЗП)****МЕТ.TR.275 Отговорности на световния център за зонални прогнози****▼ M4**

а) СЦЗП използват обработени метеорологични данни под формата на стойности в грид-формат, за предоставяне на глобални прогнози в грид-формат и прогнози за значими метеорологични явления.

▼ B

б) За глобалните прогнози в грид-формат СЦЗП:

(1) изготвят прогнози за:

- (i) вятъра във височина;
- (ii) температурата във височина;
- (iii) влажността;
- (iv) посоката, скоростта и полетното ниво на максималния вятър;
- (v) полетното ниво и температурата на тропопаузата;
- (vi) зоните с купесто-дъждовни облаци;
- (vii) обледяването;

▼ M4

(viii) турбулентността;

▼ B

(ix) геопотенциалната височина на полетните нива,

четири пъти в денонощие и валидни за фиксирани срокове от 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33 и 36 часа след момента (00:00, 06:00, 12:00 и 18:00 UTC) на синоптичните наблюдения, на които са основават прогнозите;

▼ M4

(2) издават прогнозите, посочени в точка 1, и ги разпространяват възможно най-бързо съобразно техническите възможности, но не по-късно от 5 часа след стандартния срок на наблюдение;

(3) предоставят прогнози в грид-формат в равномерна мрежа от точки, които прогнози включват:

- (i) данни за вятъра за полетни нива 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa), 480 (125 hPa) и 530 (100 hPa), с хоризонтална разрешаваща способност 1,25° по географска ширина и дължина;
- (ii) данни за температурата за полетни нива 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa), 480 (125 hPa) и 530 (100 hPa), с хоризонтална разрешаваща способност 1,25° по географска ширина и дължина;
- (iii) данни за влажността за полетни нива 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa) и 180 (500 hPa), с хоризонтална разрешаваща способност 1,25° по географска ширина и дължина;

▼ M4

- (iv) данни за геопотенциалната височина за полетни нива 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa), 480 (125 hPa) и 530 (100 hPa), с хоризонтална разрешаваща способност 1,25° по географска ширина и дължина;
- (v) посока, скорост и полетно ниво на максималния вятър, с хоризонтална разрешаваща способност 1,25° по географска ширина и дължина;
- (vi) полетно ниво и температура на тропопаузата, с хоризонтална разрешаваща способност 1,25° по географска ширина и дължина;
- (vii) слоеве на обледяване, центрирани в полетни нива 60 (800 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa) и 300 (300 hPa), с хоризонтална разрешаваща способност 0,25° по географска ширина и дължина;
- (viii) турбулентност в слоеве от атмосферата, центрирани в полетни нива 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 340 (250 hPa), 390 (200 hPa) и 450 (150 hPa), с хоризонтална разрешаваща способност 0,25° по географска ширина и дължина;
- (ix) хоризонтални размери и полетни нива на долната и горната граница на купесто-дъждовни облаци, с хоризонтална разрешаваща способност 0,25° по географска ширина и дължина.

▼ B

- в) По отношение на глобалните прогнози за значими метеорологични явления по маршрута СЦЗП имат следните задачи:

▼ M4

- (1) да изготвят прогнози SIGWX четири пъти в денонощие, валидни 24 часа след момента (00:00, 06:00, 12:00 и 18:00 по UTC) на синоптичните наблюдения, на които се основават тези прогнози. Всяка прогноза се разпространява възможно най-бързо съобразно техническите възможности, но не по-късно от 7 часа след стандартния срок на наблюдение при работа в нормален режим и не по-късно от 9 часа след стандартния срок на наблюдение при работа в резервен режим;

▼ B

- (2) да издават прогнози SIGWX за високи полетни нива — между 250 и 630;
- (3) да включват в прогнозите SIGWX следното:

▼ M4

- (i) тропични циклони, при които се очаква максималната стойност на 10-минутната средна скорост на приземния вятър да достигне или да превиши 34 kt;

▼ B

- (ii) силни шквалови линии;
- (iii) умерена или силна турбулентност (в облачна или ясна атмосфера);
- (iv) умерено или силно обледяване;
- (v) пясъчна или прашна буря над обширен район;
- (vi) купесто-дъждовни облаци, свързани с гръмотевични бури и с явленията по подточки i)–v);
- (vii) области с облачност, която не е конвективна, и свързаната с нея умерена или силна турбулентност в облачна атмосфера и/или умерено или силно обледяване;

▼ B

- (viii) полетно ниво на тропопаузата;
  - (ix) струйни течения;
  - (x) информация относно местоположението на вулканични изригвания, водещи до облаци от пепел от значение за полетите на въздухоплавателните средства, включваща: символ за вулканично изригване, поставен в местоположението на вулкана, и в отделно каре за текст върху картата — символът за вулканично изригване, името на вулкана, (ако е известно) и географската ширина/дължина на изригването. Освен това в легендата на картите за значими метеорологични явления (SIGWX) се включва „CHECK SIGMET, ADVISORIES FOR TC AND VA, AND ASHTAM AND NOTAM FOR VA“;
  - (xi) информация за местоположението на изхвърлянето на радиоактивни материали в атмосферата, което е от значение за полетите на въздухоплавателни средства, включваща: символът за радиоактивни материали в атмосферата, поставен в местоположението на изхвърлянето им, и в отделно каре за текст върху картата — символът за радиоактивни материали в атмосферата, географската ширина/дължина на източника на изхвърлянето и наименованието на този източник, ако е известно. Освен това в легендата на картите SIGWX, на които е указано изхвърляне на радиоактивни материали в атмосферата, се включва „CHECK SIGMET AND NOTAM FOR RDOACT CLD“.
- (4) За прогнозите SIGWX се прилагат следните критерии:
- (i) подточки i)—vi) от точка 3 се включват само ако се очаква възникване между долното и горното ниво на прогнозата SIGWX;
  - (ii) съкращението „CB“ се включва само когато се отнася за възникването или очакваното възникване на купесто-дъждовни облаци:
    - (A) засягащи част с максимално пространствено покритие 50 % или повече от съответната област;
    - (B) по протежение на линия с малко или никакво разстояние между отделните облаци; или
    - (C) вградени в облачни слоеве или скрити от намалена видимост;
  - (iii) с включването на „CB“ се подразбира включването на всички метеорологични явления, нормално свързани с купесто-дъждовна облачност, т.е. гръмотевична буря, умерено или силно обледяване, умерена или силна турбулентност и град;
  - (iv) когато вулканично изригване или изхвърляне на радиоактивни материали в атмосферата налага включването на символи за вулканична активност или за радиоактивност в прогнозите SIGWX, тези символи се включват в прогнозите SIGWX независимо от височината, която стълбът пепел или радиоактивният материал е достигнал или се очаква да достигне;
  - (v) в случай на съвпадение или частично припокриване по подточки i), x) и xi) от точка 3, най-висок приоритет се отдава на подточка x), следвана от подточки xi) и i). За подточката с най-висок приоритет се поставя символ в местоположението на съответното събитие и се използва стрелка за връзка на местоположението по другите подточки със съответните символи или текстови карета.

▼ M4

- г) За ограничени географски райони се издават прогнози SIGWX за средни полетни нива — между 100 и 450.

▼ M4

Допълнение 1

Образец за METAR и SPECI				
<i>Легенда:</i> M = включването е задължително; C = включването зависи от метеорологичните условия или метода на наблюдение; O = включването не е задължително. <i>Забележка 1:</i> Диапазонът и разрешаващата способност за числовите елементи, включени в METAR и SPECI, са посочени в отделна таблица под този образец. <i>Забележка 2:</i> Обяснения за съкращенията могат да бъдат намерени в документ 8400 на ИКАО <i>Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)</i>. <i>Забележка 3:</i> В колона „Реф.“ номерата на редовете са включени само за яснота и прегледност и не са част от METAR и SPECI.				
Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)	
1	Идентификатор за типа на сведението (M)	Тип на сведението (M)	METAR, METAR COR, SPECI или SPECI COR	
2	Индикатор за местоположението (M)	Индикатор на ИКАО за местоположението (M)	nnnn	
3	Време на наблюдението (M)	Дата и време на наблюдението по UTC (M)	nnnnnnZ	
4	Идентификация за автоматизирано или липсващо сведение (C)	Идентификатор за автоматизирано или липсващо сведение (C)	AUTO или NIL	
5	КРАЙ НА METAR, АКО СВЕДЕНИЕТО ЛИПСВА.			
6	Приземен вятър (M)	Посока на вятъра (M)	nnn или /// ⁽¹⁾	VRB
		Скорост на вятъра (M)	[P]nn[n] или // ⁽¹⁾	
		Значителни вариации на скоростта (C)	G[P]nn[n]	
		Мерни единици (M)	KT	
		Значителни вариации в посоката (C)	nnnVnnn	
7	Видимост (M)	Преобладаваща или минимална видимост (M)	nnnn или /// ⁽¹⁾	C A V O K
		Минимална видимост и посока на минималната видимост (C)	nnnn[N] или nnnn[NE] или nnnn[E] или nnnn[SE] или nnnn[S] или nnnn[SW] или nnnn[W] или nnnn[NW]	
8	Хоризонтална видимост на пистата за излитане и кацане (C) ⁽²⁾	Име на елемента (M)	R	
		Писта за излитане и кацане (M)	nn[L]/или nn[C]/или nn[R]/	
		Хоризонтална видимост на пистата за излитане и кацане (M)	[P или M]nnnn или /// ⁽¹⁾	
		Предишна тенденция за хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане (C)	U, D или N	

▼M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)			
9	Метеорологични явления в момента (С)	Интензивност <i>или</i> близост на метеорологичните явления в момента (С)	– <i>или</i> +	—	VC	
		Характеристики и тип на метеорологичните явления в момента (М)	DZ <i>или</i> RA <i>или</i> SN <i>или</i> SG <i>или</i> PL <i>или</i> DS <i>или</i> SS <i>или</i> FZDZ <i>или</i> FZRA <i>или</i> FZUP ⁽⁴⁾ <i>или</i> FC ⁽³⁾ <i>или</i> SHGR <i>или</i> SHGS <i>или</i> SHRA <i>или</i> SHSN <i>или</i> SHUP ⁽⁴⁾ <i>или</i> TSGR <i>или</i> TSGS <i>или</i> TSRA <i>или</i> TSSN <i>или</i> TSUP ⁽⁴⁾ <i>или</i> UP ⁽⁴⁾	FG <i>или</i> BR <i>или</i> SA <i>или</i> DU <i>или</i> HZ <i>или</i> FU <i>или</i> VA <i>или</i> SQ <i>или</i> PO <i>или</i> TS <i>или</i> BCFG <i>или</i> BLDU <i>или</i> BLSA <i>или</i> BLSN <i>или</i> DRDU <i>или</i> DRSA <i>или</i> DRSN <i>или</i> FZFG <i>или</i> MIFG <i>или</i> PRFG <i>или</i> // ⁽¹⁾	FG <i>или</i> PO <i>или</i> FC <i>или</i> DS <i>или</i> SS <i>или</i> TS <i>или</i> SH <i>или</i> BLSN <i>или</i> BLSA <i>или</i> BLDU <i>или</i> VA	
10	Облачност (М)	Количество облачност и височина на долната граница на облачността <i>или</i> вертикална видимост (М)	FEWnnn <i>или</i> SCTnnn <i>или</i> BKNnnn <i>или</i> OVCnnn <i>или</i> FEW/// ⁽¹⁾ <i>или</i> SCT/// ⁽¹⁾ <i>или</i> BKN/// ⁽¹⁾ <i>или</i> OVC/// ⁽¹⁾ <i>или</i> ///nnn ⁽¹⁾ <i>или</i> ///// ⁽¹⁾	VVnnn <i>или</i> VV/// ⁽¹⁾	NSC <i>или</i> NCD ⁽⁴⁾	
		Тип на облачността (С)	CB <i>или</i> TCU <i>или</i> /// ⁽¹⁾ , ⁽⁵⁾	—		
11	Температура на въздуха и температура на точката на оросяване (М)	Температура на въздуха и температура на точката на оросяване (М)	[M]nn/[M]nn <i>или</i> ///[M]nn ⁽¹⁾ <i>или</i> [M]nn/// ⁽¹⁾ <i>или</i> //// ⁽¹⁾			
12	Стойности на налягането	Име на елемента (М)	Q			
		QNH (М)	nnnn <i>или</i> /// ⁽¹⁾			
13	Допълнителна информация (С)	Метеорологични явления в последно време (С)	RERASN <i>или</i> REFZDZ <i>или</i> REFZRA <i>или</i> REDZ <i>или</i> RE[SH]RA <i>или</i> RE[SH]SN <i>или</i> RESG <i>или</i> RESHGR <i>или</i> RESHGS <i>или</i> REBLSN <i>или</i> RESS <i>или</i> REDS <i>или</i> RETSRA <i>или</i> RETSSN <i>или</i> RETSGR <i>или</i> RETSGS <i>или</i> RETS <i>или</i> REFC <i>или</i> REVA <i>или</i> REPL <i>или</i> REUP ⁽⁴⁾ <i>или</i> REFZUP ⁽⁴⁾ <i>или</i> RETSUP ⁽⁴⁾ <i>или</i> RESHUP ⁽⁴⁾ <i>или</i> RE// ⁽¹⁾			
		Срез на вятъра (С)	WS Rnn[L] <i>или</i> WS Rnn[C] <i>или</i> WS Rnn[R] <i>или</i> WS ALL RWY			
		Температура на морската повърхност и състояние на морето <i>или</i> значителна височина на вълните (С)	W[M]nn/Sn <i>или</i> W///Sn ⁽¹⁾ <i>или</i> W[M]nn/S/ ⁽¹⁾ <i>или</i> W[M]nn/Hn[n][n] <i>или</i> W///Hn[n][n] ⁽¹⁾ <i>или</i> W[M]nn/H// ⁽¹⁾			

▼M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)			
14	Прогноза за тенденцията (Trend) (O)	Индикатор за промяна (M)	NOSIG			
		Период на промяна (C)	BECMG или TEMPO			
		Вятър (C)	FMnnnn <i>и/или</i> TLnnnn <i>или</i> ATnnnn			
		Преобладаваща видимост (C)	nnn[P]nn[G[P]nn]KT			
		Метеорологично явление: интензивност (C)	nnnn			
		Метеорологично явление: характеристики и тип (C)	— или +		—	N S W
Количество облачност и височина на долната граница на облачността <i>или</i> вертикална видимост (C)	DZ <i>или</i> RA <i>или</i> SN <i>или</i> SG <i>или</i> PL <i>или</i> DS <i>или</i> SS <i>или</i> FZDZ <i>или</i> FZRA <i>или</i> SHGR <i>или</i> SHGS <i>или</i> SHRA <i>или</i> SHSN <i>или</i> TSGR <i>или</i> TSGS <i>или</i> TSRA <i>или</i> TSSN	FG <i>или</i> BR <i>или</i> SA <i>или</i> DU <i>или</i> HZ <i>или</i> FU <i>или</i> VA <i>или</i> SQ <i>или</i> PO <i>или</i> FC <i>или</i> TS <i>или</i> BCFG <i>или</i> BLDU <i>или</i> BLSA <i>или</i> BLSN <i>или</i> DRDU <i>или</i> DRSA <i>или</i> DRSN <i>или</i> FZFG <i>или</i> MIFG <i>или</i> PRFG				
Тип на облачността (C)	FEWnnn <i>или</i> SCTnnn <i>или</i> BKNnnn <i>или</i> OVCnnn	VVnnn <i>или</i> VV///		N S C		
		CB <i>или</i> TCU	—			

(¹) Когато някой метеорологичен елемент временно липсва или стойността му временно се счита за неправилна, всяка цифра от съкращението на текстовото съобщение се замества с наклонена черта („/“) и елементът се указва като липсващ, за да се осигури надеждното преобразуване в други кодови форми.

(²) Включва се, ако видимостта или хоризонталната видимост на пистата за излитане и кацане е < 1 500 m; за максимум четири писти за излитане и кацане.

(³) „Силно“ се използва за указване на торнадо или воден смерч; „умерено“ (без квалификатор) за обозначаване на „фуниевиден облак, който не достига земната повърхност“.

(⁴) Само за автоматизирани сведения.

(⁵) В случай на автоматизирани сведения наклонените черти („/“) може да заместят съответния тип облачност, според случая, в зависимост от способността на автоматичната система за наблюдение. Наклонените черти може да заместват също така количеството облачност *и/или* височината на облачността на слоя CB или TCU, за който се съобщават сведенията.

▼ M4

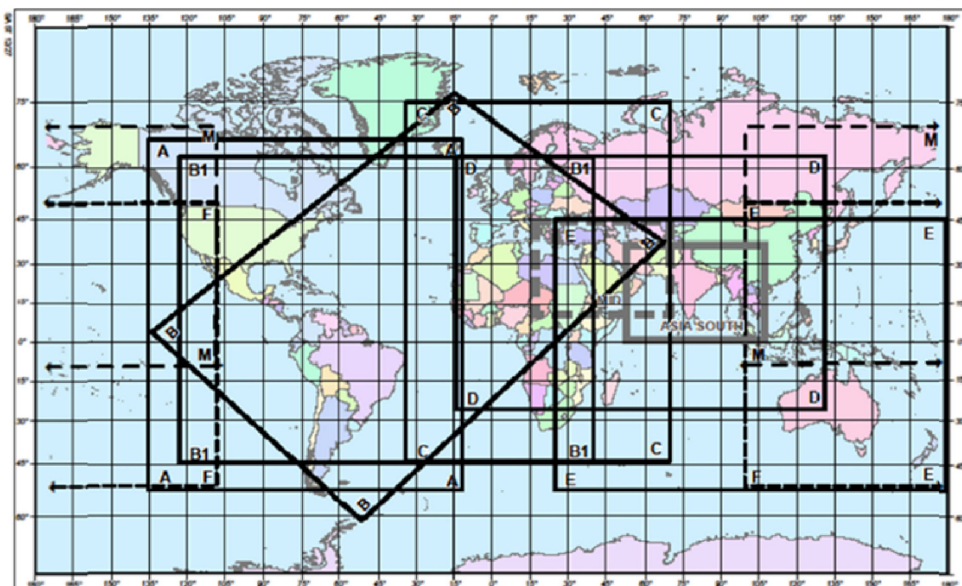
Диапазон и разрешаваща способност за числовите елементи, включени в METAR и SPECI			
Реф.	Елементи	Диапазон	Разрешаваща способност
1	Писта за излитане и кацане: (без мерни единици)	01—36	1
2	Посока на вятъра: °географски	000—360	10
3	Скорост на вятъра: КТ	00—99 P99	1 не се прилага (100 или повече)
4	Видимост:	M 0000—0750 M 0800—4 900 M 5 000—9 000 M 10 000 или повече	50 100 1 000 0 (фиксирана стойност: 9 999)
5	Хоризонтална видимост на пистата за излитане и кацане:	M 0000—0375 M 0400—0750 M 0800—2 000	25 50 100
6	Вертикална видимост: стойности, кратни на 100 FT	000—020	1
7	Облачност: височина на долната граница: стойности, кратни на 100 FT	000—099 100—200	1 10
8	Температура на въздуха: Температура на точката на оросяване:	°C -80 — +60	1
9	QNH:	hPa 0850—1 100	1
10	Температура на морската повърхност:	°C -10 — +40	1
11	Състояние на морето: (без мерни единици)	0—9	1
12	Значителна височина на вълните:	M 0—999	0,1

▼B

Допълнение 2

Фиксирани райони на покритие от прогнози на ССЗП във форма на карти

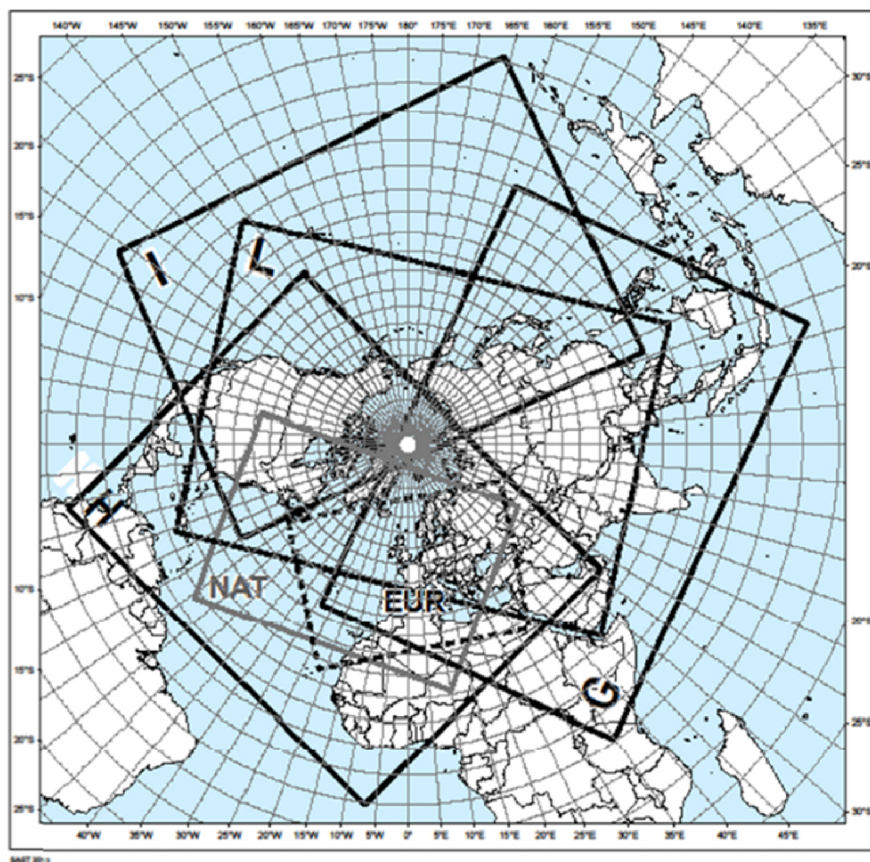
Проекция на Меркатор

CHART	LATITUDE	LONGITUDE	CHART	LATITUDE	LONGITUDE
A	N6700	W13724	D	N6300	W01500
A	N6700	W01236	D	N6300	E13200
A	S5400	W01236	D	S2700	E13200
A	S5400	W13724	D	S2700	W01500
ASIA	N3600	E05300	E	N4455	E02446
ASIA	N3600	E10800	E	N4455	E18000
ASIA	0000	E10800	E	S5355	E18000
ASIA	0000	E05300	E	S5355	E02446
B	N0304	W13557	F	N5000	E10000
B	N7644	W01545	F	N5000	W11000
B	N3707	E06732	F	S5242	W11000
B	S6217	W05240	F	S5242	E10000
B1	N6242	W12500	M	N7000	E10000
B1	N6242	E04000	M	N7000	W11000
B1	S4530	E04000	M	S1000	W11000
B1	S4530	W12500	M	S1000	E10000
C	N7500	W03500	MID	N4400	E01700
C	N7500	E07000	MID	N4400	E07000
C	S4500	E07000	MID	N1000	E07000
C	S4500	W03500	MID	N1000	E01700

▼ B

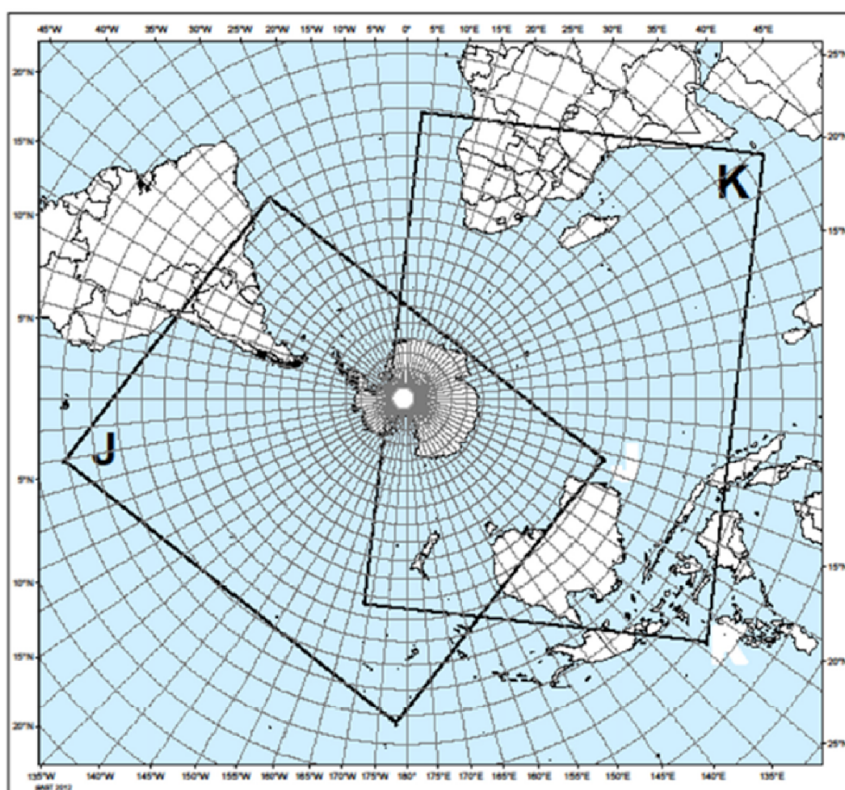
Полярна стереографична проекция (северно полукълбо)

CHART	LATITUDE	LONGITUDE	CHART	LATITUDE	LONGITUDE
EUR	N4633	W05634	I	N1912	E11130
EUR	N5842	E06824	I	N3330	W06012
EUR	N2621	E03325	I	N0126	W12327
EUR	N2123	W02136	I	S0647	E16601
G	N3552	W02822	L	N1205	E11449
G	N1341	E15711	L	N1518	E04500
G	S0916	E10651	L	N2020	W06900
G	S0048	E03447	L	N1413	W14338
H	N3127	W14836	NAT	N4439	W10143
H	N2411	E05645	NAT	N5042	E06017
H	S0127	W00651	NAT	N1938	E00957
H	N0133	W07902	NAT	N1711	W05406

▼B

Полярна стереографична проекция (южно полукълбо)

CHART	LATITUDE	LONGITUDE
J	S0318	W17812
J	N0037	W10032
J	S2000	W03400
J	S2806	E10717
K	N1255	E05549
K	N0642	E12905
K	S2744	W16841
K	S1105	E00317

▼ M4

Допълнение 3

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)
Образец за TAF <i>Легенда:</i> M = включването е задължително; C = включването зависи от метеорологичните условия или метода на наблюдение; O = включването не е задължително. <i>Забележка 1:</i> Диапазонът и разрешаващата способност за числовите елементи, включени в TAF, са посочени в отделна таблица под този образец. <i>Забележка 2:</i> Обяснения за съкращенията могат да бъдат намерени в документ 8400 на ИКАО <i>Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)</i>. <i>Забележка 3:</i> В колона „Реф.“ номерата на редовете са включени само за яснота и прегледност и не са част от TAF.			
1	Идентификатор за типа на прогнозата (M)	Тип на прогнозата (M)	TAF или TAF AMD или TAF COR
2	Индикатор за местоположението (M)	Индикатор на ИКАО за местоположението (M)	nnnn
3	Време на издаване на прогнозата (M)	Ден и час на издаване на прогнозата по UTC (M)	nnnnnnZ
4	Идентификация за липсваща прогноза (C)	Идентификатор за липсваща прогноза (C)	NIL
5	КРАЙ НА TAF, АКО ПРОГНОЗАТА ЛИПСВА.		
6	Дата и период на валидност на прогнозата (M)	Дата и период на валидност на прогнозата по UTC (M)	nnnn/nnnn
7	Идентификация за отменена прогноза (C)	Идентификатор за отменена прогноза (C)	CNL
8	КРАЙ НА TAF, АКО ПРОГНОЗАТА Е ОТМЕНЕНА.		
9	Приземен вятър (M)	Посока на вятъра (M)	nnn или VRB
		Скорост на вятъра (M)	[P]nn[n]
		Значителни вариации на скоростта (C)	G[P]nn[n]
		Мерни единици (M)	KT

▼ M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)		
10	Видимост (M)	Преобладаваща видимост (M)	nnnn		
11	Метеорологични явления (C)	Интензивност на метеорологичните явления (C) ⁽¹⁾	– или +	—	
		Характеристики и тип на метеорологичните явления (C)	DZ или RA или SN или SG или PL или DS или SS или FZDZ или FZRA или SHGR или SHGS или SHRA или SHSN или TSGR или TSGS или TSRA или TSSN	FG или BR или SA или DU или HZ или FU или VA или SQ или PO или FC или TS или BCFG или BLDU или BLSA или BLSN или DRDU или DRSA или DRSN или FZFG или MIFG или PRFG	
12	Облачност (M) ⁽²⁾	Количество облачност и височина на долната граница на облачността или вертикална видимост (M)	FEWnnn или SCTnnn или BKNnnn или OVCnnn	VVnnn или VV///	N S C
		Тип на облачността (C)	CB или TCU	—	
13	Температура (O) ⁽³⁾	Име на елемента (M)	TX		
		Максимална температура (M)	[M]nn/		
		Ден и час на наблюдаване на максималната температура (M)	nnnnZ		
		Име на елемента (M)	TN		
		Минимална температура (M)	[M]nn/		
		Ден и час на наблюдаване на минималната температура (M)	nnnnZ		
14	Очаквани значителни промени в един или повече от горепосочените елементи през периода на валидност (C)	Индикатор за промяна или за вероятност (M)	PROB30 [TEMPO] или PROB40 [TEMPO] или BECMG или TEMPO или FM		
		Период на възникване или промяна (M)	nnnn/nnnn или nnnnnn		
		Вятър (C)	nnn[P]nn[G[P]nn]KT или VRBnnKT		

▼M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)			
		Преобладаваща видимост (C)	nnnn			C A V O K
		Метеорологично явление: интензивност (C)	– или +	—	N S W	
		Метеорологично явление: характеристики и тип	DZ или RA или SN или SG или PL или DS или SS или FZDZ или FZRA или SHGR или SHGS или SHRA или SHSN или TSGR или TSGS или TSRA или TSSN	FG или BR или SA или DU или HZ или FU или VA или SQ или PO или FC или TS или BCFG или BLDU или BLSA или BLSN или DRDU или DRSA или DRSN или FZFG или MIFG или PRFG		
15		Количество облачност и височина на долната граница на облачността или вертикална видимост (C)	FEWnnn или SCTnnn или BKNnnn или OVCnnn	VVnnn или VV///	N S C	
		Тип на облачността (C)	CB или TCU	—		

(¹) Включва се, когато е приложимо. Без квалификатор за умерена интензивност.
(²) До четири слоя облачност.
(³) Състоящ се от максимум четири температури (две максимални температури и две минимални температури).

Диапазон и разрешаваща способност за числовите елементи, включени в TAF

Реф.	Елементи	Диапазон	Разрешаваща способност	
1	Посока на вятъра: ° географски	000—360	10	
2	Скорост на вятъра: КТ	00—99	1	
3	Видимост:	M	0000—0750	50
		M	0800—4 900	100
		M	5 000—9 000	1 000
		M	10 000 или повече	0 (фиксирана стойност: 9 999)
4	Вертикална видимост: стойности, кратни на 100 FT	000—020	1	
5	Облачност: височина на долната граница: стойности, кратни на 100 FT	000—099	1	
		100—200	10	
6	Температура на въздуха (максимална и минимална): °C	–80 — +60	1	

▼ M4

Допълнение 4

Образец за предупреждения за срез на вятъра			
<i>Легенда:</i>			
М = включването е задължително;			
С = включва се, когато е приложимо.			
<i>Забележка 1:</i> Диапазонът и разрешаващата способност за числовите елементи, включени в предупрежденията за срез на вятъра, са посочени в допълнение 8.			
<i>Забележка 2:</i> Обяснения за съкращенията могат да бъдат намерени в документ 8400 на ИКАО <i>Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)</i> .			
<i>Забележка 3:</i> В колона „Реф.“ номерата на редовете са включени само за яснота и прегледност и не са част от предупреждението за срез на вятъра.			
Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)
1	Индикатор за местоположение на летището (М)	Индикатор за местоположение на летището	nnnn
2	Идентификатор за типа на съобщението (М)	Тип на съобщението и пореден номер	WS WRNG [n]n
3	Време на издаване и период на валидност (М)	Ден и час на издаване и, когато е приложимо, период на валидност по UTC	nnnnnn [VALID TL nnnnnn] <i>или</i> [VALID nnnnnn/nnnnnn]
4	АКО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕТО ЗА СРЕЗ НА ВЯТЪРА Е ЗА ОТМЯНА, ВИЖ ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ В КРАЯ НА ОБРАЗЕЦА.		
5	Явление (М)	Идентификация на явлението и неговото местонахождение	[MOD] <i>или</i> [SEV] WS IN APCH <i>или</i> [MOD] <i>или</i> [SEV] WS [APCH] RWYnnn <i>или</i> [MOD] <i>или</i> [SEV] WS IN CLIMB-OUT <i>или</i> [MOD] <i>или</i> [SEV] WS CLIMB-OUT RWYnnn <i>или</i> MBST IN APCH <i>или</i> MBST [APCH] RWYnnn <i>или</i> MBST IN CLIMB-OUT <i>или</i> MBST CLIMB-OUT RWYnnn
6	Наблюдавано, съобщавано или прогнозирано явление (М)	Указание дали явлението е наблюдавано, или се съобщава и се очаква да продължи, или е прогнозирано	REP AT nnnn nnnnnnnn <i>или</i> OBS [AT nnnn] <i>или</i> FCST
7	Подробности за явлението (С)	Описание на явлението, поради което се издава предупреждението за срез на вятъра	SFC WIND: nnn/nnKT nnnFT – WIND: nnn/nnKT <i>или</i> nnKT LOSS nnNM (<i>или</i> nnKM) FNA RWYnn <i>или</i> nnKT GAIN nnNM (<i>или</i> nnKM) FNA RWYnn
ИЛИ			
8	Отмяна на предупреждението за срез на вятъра	Отмяна на предупреждението за срез на вятъра с указване на неговата идентификация	CNL WS WRNG [n]n nnnnnn/nnnnnn

▼ M1▼ M4

Допълнение 5

Образец за SIGMET и AIRMET				
<i>Легенда:</i> M = включването е задължително; C = включва се, когато е приложимо; и <i>Забележка 1:</i> Диапазонът и разрешаващата способност за числовите елементи, включени в SIGMET или AIRMET, са посочени в допълнение 8. <i>Забележка 2:</i> Силно или умерено обледяване (SEV ICE, MOD ICE) и силна или умерена турбулентност (SEV TURB, MOD TURB), свързани с гръмотевични бури, купесто-дъждовни облаци или тропични циклони, следва да не се включват. <i>Забележка 3:</i> В колона „Реф.“ номерата на редовете са включени само за яснота и прегледност и не са част от SIGMET или AIRMET.				
Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец за SIGMET	Образец за AIRMET
1	Индикатор за местоположението на FIR/CTA (M)	Индикатор на ИКАО за местоположението на органа за ОВД, обслужващ района за полетна информация (FIR) или контролирания район (CTA), за който се отнася SIGMET/AIRMET	nnnn	
2	Идентификация (M)	Идентификация и пореден номер на SIGMET или AIRMET	SIGMET nnn	AIRMET [n][n]n
3	Период на валидност (M)	Групи „дата—време“, указващи периода на валидност по UTC	VALID nnnnnn/ nnnnnn	
4	Индикатор за местоположението на MWO (M)	Индикатор за местоположението на метеорологичната служба за следене (MWO), от която произхожда SIGMET или AIRMET, с разделително тире	nnnn–	
5	Нов ред			
6	Наименование на FIR/CTA (M)	Индикатор за местоположението и наименование на FIR/CTA, за който се издава SIGMET/AIRMET	nnnn nnnnnnnnnn FIR или UIR или FIR/UIR или nnnn nnnnnnnnnn CTA	nnnn nnnnnnnnnn FIR/[n]
7	АКО SIGMET ИЛИ AIRMET Е ЗА ОТМЯНА, ВИЖ ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ В КРАЯ НА ОБРАЗЕЦА.			
8	Индикатор за статуса (C) (!)	Индикатор за изпитване или упражнение	TEST или EXER	TEST или EXER
9	Нов ред			

▼M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец за SIGMET	Образец за AIRMET
10	Явление (М)	Описание на явлението, наложило издаването на SIGMET/AIRMET	OBSC TS[GR] EMBD TS[GR] FRQ TS[GR] SQL TS[GR] TC nnnnnnnnnn PSN Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] CB или TC NN (2) PSN Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] CB SEV TURB SEV ICE SEV ICE (FZRA) SEV MTW HVY DS HVY SS [VA ERUPTION] [MT nnnnnnnnnn] [PSN Nnn[nn] или Snn[nn] Ennn[nn] или Wnnn[nn]] VA CLD RDOACT CLD	SFC WIND nnn/nn[n]KT SFC VIS [n][n]nnM (nn) ISOL TS[GR] OCNL TS[GR] MT OBSC BKN CLD BKN CLD [n]nnn/ [ABV][n]nnnnFT или BKN CLD SFC/ [ABV][n]nnnnFT или OVC CLD [n]nnn/ [ABV][n]nnnnFT или OVC CLD SFC/ [ABV][n]nnnnFT ISOL CB OCNL CB FRQ CB ISOL TCU OCNL TCU FRQ TCU MOD TURB MOD ICE MOD MTW
11	Наблюдавано или прогнозирано явление (М) (3), (4)	Указание дали явлението е наблюдавано и се очаква да продължи, или е прогнозирано	OBS [AT nnnnZ] или FCST [AT nnnnZ]	
12	Местоположение (С) (3), (4), (5)	Местоположение (географска ширина и дължина в градуси и минути)	Nnn[nn] Wnnn[nn] или Nnn[nn] Ennn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Snn[nn] Ennn[nn] или N OF Nnn[nn] или S OF Nnn[nn] или N OF Snn[nn] или S OF Snn[nn] или [AND] W OF Wnnn[nn] или E OF Wnnn[nn] или W OF Ennn[nn] или E OF Ennn[nn] или N OF Nnn[nn] или N OF Snn[nn] AND S OF Nnn[nn] или S OF Snn[nn] или W OF Wnnn[nn] или W OF Ennn[nn] AND E OF Wnnn[nn] или E OF Ennn[nn] или N OF LINE или NE OF LINE или E OF LINE или SE OF LINE или S OF LINE или SW OF LINE или W OF LINE или NW OF LINE Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] [– Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] [– Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] [AND N OF LINE или NE OF LINE или E OF LINE или SE OF LINE или S OF LINE или SW OF LINE или W OF LINE или NW OF LINE Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] [– Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] [– Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] или	

▼M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец за SIGMET	Образец за AIRMET
			WI Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – [Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] ⁽⁶⁾ или ENTIRE UIR или ENTIRE FIR или ENTIRE FIR/UIR или ENTIRE CTA или WI nnnKM (или nnnNM) OF TC CENTRE ⁽⁷⁾ или WI nnKM (или nnNM) OF Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] ⁽⁸⁾	
13	Ниво (C)	Полетно ниво или абсолютна височина	[SFC]/FLnnn или [SFC]/[n]nnnnFT (или [SFC]/nnnnM) FLnnn/nnn или TOP FLnnn или [TOP] ABV FLnnn или (или [TOP] ABV [n]nnnnFT) [[n]nnnn]/[n]nnnnFT или [n]nnnnFT/FLnnn или TOP [ABV или BLW] FLnnn ⁽⁷⁾	
14	Движение или очаквано движение (C) ⁽³⁾ , ⁽⁹⁾ , ⁽¹⁰⁾	Движение или очаквано движение (посока и скорост) по отношение на една от 16-те посоки на компаса, или стационарно	MOV N [nnKMН] или MOV NNE [nnKMН] или MOV NE [nnKMН] или MOV ENE [nnKMН] или MOV E [nnKMН] или MOV ESE [nnKMН] или MOV SE [nnKMН] или MOV SSE [nnKMН] или MOV S [nnKMН] или MOV SSW [nnKMН] или MOV SW [nnKMН] или MOV WSW [nnKMН] или MOV W [nnKMН] или MOV WNW [nnKMН] или MOV NW [nnKMН] или MOV NNW [nnKMН] (или MOV N [nnKT] или MOV NNE [nnKT] или MOV NE [nnKT] или MOV ENE [nnKT] или MOV E [nnKT] или MOV ESE [nnKT] или MOV SE [nnKT] или MOV SSE [nnKT] или MOV S [nnKT] или MOV SSW [nnKT] или MOV SW [nnKT] или MOV WSW [nnKT] или MOV W [nnKT] или MOV WNW [nnKT] или MOV NW [nnKT] или MOV NNW [nnKT]) или STNR	
15	Промени в интензивността (C) ⁽³⁾	Очаквани промени в интензивността	INTSF или WKN или NC	
16	Прогнозирано време (C) ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾ , ⁽⁹⁾	Указания за прогнозираното време на явлението	FCST AT nnnnZ	—
17	Прогнозирано местоположение на центъра на тропичния циклон (C) ⁽⁷⁾	Прогнозирано местоположение на центъра на тропичния циклон	TC CENTRE PSN Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] или TC CENTRE PSN Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] CB ⁽¹¹⁾	—
18	Прогнозирано местоположение (C) ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾ , ⁽⁵⁾ , ⁽⁹⁾	Прогнозирано местоположение на явлението в края на периода на валидност на SIGMET ⁽¹²⁾	Nnn[nn] Wnnn[nn] или Nnn[nn] Ennn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Snn[nn] Ennn[nn] или	—

▼M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец за SIGMET	Образец за AIRMET
			N OF Nnn[nn] <i>или</i> S OF Nnn[nn] <i>или</i> N OF Snn[nn] <i>или</i> S OF Snn[nn] [AND] W OF Wnnn[nn] <i>или</i> E OF Wnnn[nn] <i>или</i> W OF Ennn[nn] <i>или</i> E OF Ennn[nn] <i>или</i> N OF Nnn[nn] <i>или</i> N OF Snn[nn] AND S OF Nnn[nn] <i>или</i> S OF Snn[nn] <i>или</i> W OF Wnnn[nn] <i>или</i> W OF Ennn[nn] AND E OF Wnnn[nn] <i>или</i> E OF Ennn[nn] <i>или</i> N OF LINE <i>или</i> NE OF LINE <i>или</i> E OF LINE <i>или</i> SE OF LINE <i>или</i> S OF LINE <i>или</i> SW OF LINE <i>или</i> W OF LINE <i>или</i> NW OF LINE Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] – Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] [– Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn]] [AND N OF LINE <i>или</i> NE OF LINE <i>или</i> E OF LINE <i>или</i> SE OF LINE <i>или</i> S OF LINE <i>или</i> SW OF LINE <i>или</i> W OF LINE <i>или</i> NW OF LINE Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] – Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] [– Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn]]] <i>или</i> WI Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] – Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] – Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] – Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] ⁽⁶⁾ <i>или</i> ENTIRE FIR <i>или</i> ENTIRE UIR <i>или</i> ENTIRE FIR/UIR <i>или</i> ENTIRE CTA <i>или</i> NO VA EXP ⁽¹³⁾ <i>или</i> WI nnKM (или nnNM) OF Nnn[nn] <i>или</i> Snn[nn] Wnnn[nn] <i>или</i> Ennn[nn] ⁽⁸⁾ <i>или</i> WI nnnKM (nnnNM) OF TC CENTRE ⁽⁷⁾	
19	Повтаряне на елементи (C) ⁽¹⁴⁾	Повтаряне на елементи, включени в SIGMET за вулканична пепел, облачност или тропичен циклон	[AND] ⁽¹⁴⁾	—
20	Нов ред, ако се повтарят елементи			

▼ M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец за SIGMET	Образец за AIRMET
ИЛИ				
21	Отмяна на SIGMET/AIRMET (C)	Отмяна на SIGMET/AIRMET с указване на неговата идентификация	CNL SIGMET nnn nnnnnn/ nnnnnn или CNL SIGMET nnn nnnnnn/ nnnnnn [VA MOV TO nnnn FIR] ⁽¹³⁾	CNL AIRMET [n][n]n nnnnnn/nnnnnn
(1) Използва се само когато SIGMET/AIRMET се издава, за да укаже, че се провежда изпитване или упражнение. Когато е включена думата „TEST“ или съкращението „EXER“, съобщението може да съдържа информация, която не следва да се използва оперативно, или в противен случай завършва веднага след думата „TEST“. (2) Използва се за безименни тропични циклони. (3) В случай на облак от вулканична пепел, който покрива повече от една зона в рамките на FIR, при необходимост тези елементи може да се повторят. Всяко местоположение и всяко прогнозирано местоположение трябва да се предхожда от наблюдавано или прогнозирано време. (4) В случай на купесто-дъждовни облаци, които са свързани с тропичен циклон и покриват повече от една зона в рамките на FIR, при необходимост тези елементи може да се повторят. Всяко местоположение и всяко прогнозирано местоположение трябва да се предхожда от наблюдавано или прогнозирано време. (5) При SIGMET за радиоактивен облак, за елементите „местоположение“ и „прогнозирано местоположение“ трябва да се използва само „WI“ („within“ — „в рамките на“). (6) Броят на координатите трябва да е сведен до минимум и обикновено следва да не превишава седем. (7) Само за SIGMET за тропични циклони. (8) Само за SIGMET за радиоактивен облак. Прилага се радиус до 30 километра (или 16 морски мили) от източника и вертикални размери от повърхността (SFC) до горната граница на района за полетна информация/горния район за полетна информация (FIR/UIR) или контролирания район (CTA). (9) Елементите „прогнозирано време“ и „прогнозирано местоположение“ не може да се използват заедно с елемента „движение или очаквано движение“. (10) При SIGMET за радиоактивен облак, за елемента „движение или очаквано движение“ трябва да се използва само „STNR“ („stationary“ — „стационарен“). (11) Съкращението „CB“ се използва, когато се посочва прогнозираното местоположение за купесто-дъждовни облаци. (12) Прогнозираното местоположение за купесто-дъждовни облаци (CB), срещащи се във връзка с тропични циклони, се отнася за прогнозираното време на местоположението на центъра на тропичния циклон, а на за края на периода на валидност на SIGMET. (13) Само за SIGMET за вулканична пепел. (14) Използва се за повече от един облак от вулканична пепел или купесто-дъждовни облаци, които са свързани с тропичен циклон и влияят едновременно на съответния FIR.				

▼ M4

Допълнение 6

Образец за консултативно съобщение за вулканична пепел			
<i>Легенда:</i>			
М = включването е задължително;			
О = включването не е задължително;			
С = включва се, когато е приложимо.			
<i>Забележка 1:</i> Диапазонът и разрешаващата способност за числовите елементи, включени в консултативните съобщения за вулканична пепел, са посочени в допълнение 8.			
<i>Забележка 2:</i> Обяснения за съкращенията могат да бъдат намерени в документ 8400 на ИКАО <i>Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)</i> .			
<i>Забележка 3:</i> След наименованието на всеки елемент задължително се поставя двоеточие („:“).			
<i>Забележка 4:</i> В колона „Реф.“ номерата на редовете са включени само за яснота и прегледност и не са част от консултативно съобщение за вулканична пепел.			
Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)
1	Идентификатор за типа на съобщението (М)	Тип на съобщението	VA ADVISORY
2	Нов ред		
3	Индикатор за статуса (С) (!)	Индикатор за изпитване или упражнение	STATUS: TEST <i>или</i> EXER
4	Нов ред		
5	Време на издаване (М)	Година, месец, ден и час по UTC	DTG: nnnnnnnn/nnnnZ
6	Нов ред		
7	Наименование на КЦВП (М)	Наименование на КЦВП	VAAC: nnnnnnnnnnnn
8	Нов ред		
9	Име на вулкана (М)	Име и номер на вулкана съгласно <i>Международната асоциация по вулканология и химия на земните недра</i>	VOLCANO: nnnnnnnnnnnnnnnnnnnn [nnnnnn] <i>или</i> UNKNOWN <i>или</i> UNNAMED
10	Нов ред		
11	Местоположение на вулкана (М)	Местоположение на вулкана в градуси и минути	PSN: Nnnnn <i>или</i> Snnnn Wnnnnn <i>или</i> Ennnnn <i>или</i> UNKNOWN
12	Нов ред		
13	Държава <i>или</i> регион (М)	Държава <i>или</i> регион, ако не се съобщава за вулканична пепел над държава	AREA: nnnnnnnnnnnnnnnn <i>или</i> UNKNOWN

▼M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)
14	Нов ред		
15	Височина на вулкана (M)	Височина на вулкана в m (или ft)	SUMMIT ELEV: nnnnM (или nnnnnFT) или SFC или UNKNOWN
16	Нов ред		
17	Номер на консултативното съобщение (M)	Номер на консултативното съобщение: година и номер на съобщението (отделна последователност за всеки вулкан)	ADVISORY NR: nnnn/nnnn
18	Нов ред		
19	Източник на информацията (M)	Свободен текст за източника на информацията	INFO SOURCE: свободен текст до 32 знака
20	Нов ред		
21	Цветна маркировка (O)	Авиационна цветна маркировка	AVIATION COLOUR CODE: RED или ORANGE или YELLOW или GREEN или UNKNOWN или NOT GIVEN или NIL
22	Нов ред		
23	Подробности за изригването (M) ⁽²⁾	Подробности за изригването (включително дата/време на изригването/изригванията)	ERUPTION DETAILS: свободен текст до 64 знака или UNKNOWN
24	Нов ред		
25	Време на наблюдение (или оценка) на облака от вулканична пепел (M)	Ден и час (по UTC) на наблюдение (или оценка) на облака от вулканична пепел	OBS (или EST) VA DTG: nn/nnnnZ
26	Нов ред		
27	Наблюдаван или прогнозиран облак от вулканична пепел (M)	Хоризонтални (в градуси и минути) и вертикални размери по време на наблюдението на наблюдавания или оценявания облак от вулканична пепел или — при неизвестна долна граница — връх на наблюдавания или оценявания облак от вулканична пепел; Движение на наблюдавания или прогнозиран облак от вулканична пепел	OBS VA CLD или EST VA CLD: TOP FLnnn или SFC/FLnnn или FLnnn/nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] [- Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] MOV N nnKMh (или KT) или MOV NE nnKMh (или KT) или MOV E nnKMh (или KT) или MOV SE nnKMh (или KT) или MOV S nnKMh (или KT) или MOV SW nnKMh (или KT) или MOV W nnKMh (или KT) или MOV NW nnKMh (или KT) или VA NOT IDENTIFIABLE FM SATELLITE DATA WIND FLnnn/nnn nnn/nn[n]KT ⁽³⁾ или WIND FLnnn/nnn VRBnnKT или WIND SFC/FLnnn nnn/nn[n]KT или WIND SFC/FLnnn VRBnnKT

▼M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)
28	Нов ред		
29	Прогнозирана височина и местоположение на облака от вулканична пепел (+ 6 HR) (M)	Ден и час (по UTC) (6 часа след „Време на наблюдение (или оценка) на облака от вулканична пепел“, посочено в точка 12) Прогнозирана височина и местоположение (в градуси и минути) за всеки един облачен масив от вулканична пепел за определения период	FCST VA CLD +6 HR: nn/nnnnZ SFC или FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN]Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn][– Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] (4), (5) или NO VA EXP или NOT AVBL или NOT PROVIDED
30	Нов ред		
31	Прогнозирана височина и местоположение на облака от вулканична пепел (+ 12 HR) (M)	Ден и час (по UTC) (12 часа след „Време на наблюдение (или оценка) на облака от вулканична пепел“, посочено в точка 12) Прогнозирана височина и местоположение (в градуси и минути) за всеки един облачен масив от вулканична пепел за определения период	FCST VA CLD +12 HR: nn/nnnnZ SFC или FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn][– Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] (4), (5) или NO VA EXP или NOT AVBL или NOT PROVIDED
32	Нов ред		
33	Прогнозирана височина и местоположение на облака от вулканична пепел (+ 18 HR) (M)	Ден и час (по UTC) (18 часа след „Време на наблюдение (или оценка) на облака от вулканична пепел“, посочено в точка 12) Прогнозирана височина и местоположение (в градуси и минути) за всеки един облачен масив от вулканична пепел за определения период	FCST VA CLD +18 HR: nn/nnnnZ SFC или FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn][– Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] (4), (5) или NO VA EXP или NOT AVBL или NOT PROVIDED
34	Нов ред		
35	Забележки (M) (2)	Забележки, ако е необходимо	RMK: свободен текст до 256 знака или NIL
36	Нов ред		
37	Следващо консултативно съобщение (M)	Година, месец, ден и час по UTC	NXT ADVISORY: nnnnnnnn/nnnnZ или NO LATER THAN nnnnnnnn/nnnnZ или NO FURTHER ADVISORIES или WILL BE ISSUED BY nnnnnnnn/nnnnZ
(1) Използва се само когато съобщението се издава, за да укаже, че се провежда изпитване или упражнение. Когато е включена думата „TEST“ или съкращението „EXER“, съобщението може да съдържа информация, която не следва да се използва оперативното, или в противен случай завършва веднага след думата „TEST“. (2) За наноси от вулканична пепел, вдигнати от вятъра, се използва терминът „resuspended“. (3) Ако се съобщава за облак от вулканична пепел (напр. AIREP), но не е възможно той да се установи от спътниковите данни. (4) Права линия между две точки, начертана на карта в проекция на Меркатор, или права линия между две точки, която пресича линиите на географската дължина под постоянен ъгъл. (5) До четири избрани слоя.			

▼ M4

Допълнение 7

Образец за консултативно съобщение за тропични циклони			
<i>Легенда:</i>			
М = включването е задължително;			
С = включва се, когато е приложимо;			
О = включването не е задължително;			
= = двойната линия указва, че текстът след нея следва да бъде на следващия ред.			
<i>Забележка 1:</i> Диапазонът и разрешаващата способност за числовите елементи, включени в консултативните съобщения за тропични циклони, са посочени в допълнение 8.			
<i>Забележка 2:</i> Обяснения за съкращенията могат да бъдат намерени в документ 8400 на ИКАО <i>Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)</i> .			
<i>Забележка 3:</i> След наименованието на всеки елемент задължително се поставя двоеточие („:“).			
<i>Забележка 4:</i> В колона „Реф.“ номерата на редовете са включени само за яснота и прегледност и не са част от консултативното съобщение за тропични циклони.			
Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)
1	Идентификатор за типа на съобщението (М)	Тип на съобщението	TC ADVISORY
2	Нов ред		
3	Индикатор за статуса (С) (1)	Индикатор за изпитване или упражнение	STATUS: TEST или EXER
4	Нов ред		
5	Време на издаване (М)	Година, месец, ден и час по UTC на издаване	DTG: nnnnnnnn/nnnnZ
6	Нов ред		
7	Наименование на КЦЦ (М)	Наименование на КЦЦ (индикатор за местоположение или пълно наименование)	TCAC: nnnn или nnnnnnnnnn
8	Нов ред		
9	Име на тропичния циклон	Име на тропичния циклон или „NN“ за безименен тропичен циклон	TC: nnnnnnnnnnnn или NN
10	Нов ред		
11	Номер на консултативното съобщение (М)	Консултативно съобщение: година и номер на съобщението (отделна последователност за всеки тропичен циклон)	ADVISORY NR: nnnn/[n][n][n]
12	Нов ред		

▼ M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)
13	Наблюдавано местоположение на центъра (M)	Дата и час (по UTC) и местоположение на центъра на тропичния циклон (в градуси и минути)	OBS PSN: nn/nnnnZ Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]
14	Нов ред		
15	Наблюдавана купесто-дъждовна облачност (CB) (O) (°)	Местоположение на купесто-дъждовната облачност (CB) (географска ширина и дължина в градуси и минути) и вертикални размери (полетно ниво)	CB: WI nnnKM (или nnnNM) OF TC CENTRE или WI (°) Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – [Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn] – Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]] TOP [ABV или BLW] FLnnn NIL
16	Нов ред		
17	Посока и скорост на движение (M)	Посока и скорост на движение, дадени съответно по 16-те посоки на компаса и в km/h (или kt), или стационарен (< 2 km/h (1 kt))	MOV: N nnKMН (или КТ) или NNE nnKMН (или КТ) или NE nnKMН (или КТ) или ENE nnKMН (или КТ) или E nnKMН (или КТ) или ESE nnKMН (или КТ) или SE nnKMН (или КТ) или SSE nnKMН (или КТ) или S nnKMН (или КТ) или SSW nnKMН (или КТ) или SW nnKMН (или КТ) или WSW nnKMН (или КТ) или W nnKMН (или КТ) или WNW nnKMН (или КТ) или NW nnKMН (или КТ) или NNW nnKMН (или КТ) или STNR
18	Нов ред		
19	Промени в интензивността (M)	Промени в максималната скорост на приземния вятър по време на наблюдението	INTST CHANGE: INTSF или WKN или NC
20	Нов ред		
21	Налягане в центъра (M)	Налягане в центъра (в hPa)	C: nnnHPA
22	Нов ред		
23	Максимален приземен вятър (M)	Максимален приземен вятър в близост до центъра (средна стойност за 10 минути, в kt)	MAX WIND: nn[n]KT
24	Нов ред		

▼ M4

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)	
25	Прогнозирано местоположение на центъра (+ 6 HR) (M)	Ден и час (по UTC) (6 часа след „DTG“; посочено в точка 5); Прогнозирано местоположение (в градуси и минути) на центъра на тропичния циклон	FCST PSN +6 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]
26	Нов ред			
27	Прогнозиран максимален приземен вятър (+ 6 HR) (M)	Прогнозиран максимален приземен вятър (6 часа след „DTG“, посочено в точка 5)	FCST MAX WIND +6 HR:	nn[n]KT
28	Нов ред			
29	Прогнозирано местоположение на центъра (+ 12 HR) (M)	Ден и час (по UTC) (12 часа след „DTG“, посочено в точка 5) Прогнозирано местоположение (в градуси и минути) на центъра на тропичния циклон	FCST PSN +12 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]
30	Нов ред			
31	Прогнозиран максимален приземен вятър (+ 12 HR) (M)	Прогнозиран максимален приземен вятър (12 часа след „DTG“, посочено в точка 5)	FCST MAX WIND +12 HR:	nn[n]KT
32	Нов ред			
33	Прогнозирано местоположение на центъра (+ 18 HR) (M)	Ден и час (по UTC) (18 часа след „DTG“, посочено в точка 5) Прогнозирано местоположение (в градуси и минути) на центъра на тропичния циклон	FCST PSN +18 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]
34	Нов ред			
35	Прогнозиран максимален приземен вятър (+ 18 HR) (M)	Прогнозиран максимален приземен вятър (18 часа след „DTG“, посочено в точка 5)	FCST MAX WIND +18 HR:	nn[n]KT
36	Нов ред			
37	Прогнозирано местоположение на центъра (+ 24 HR) (M)	Ден и час (по UTC) (24 часа след „DTG“, посочено в точка 5) Прогнозирано местоположение (в градуси и минути) на центъра на тропичния циклон	FCST PSN +24 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] или Snn[nn] Wnnn[nn] или Ennn[nn]
38	Нов ред			

▼ **M4**

Реф.	Елемент	Подробно съдържание	Образец (образци)
39	Прогнозиран максимален приземен вятър (+ 24 HR) (M)	Прогнозиран максимален приземен вятър (24 часа след „DTG“, посочено в точка 5)	FCST MAX WIND +24 HR: nn[n]KT
40	Нов ред		
41	Забележки (M)	Забележки, ако е необходимо	RMK: свободен текст до 256 знака или NIL
42	Нов ред		
43	Очаквано време на издаване на следващото консултативно съобщение (M)	Година, месец, ден и час (по UTC), когато се очаква издаването на следващото консултативно съобщение	NXT MSG: [BFR] nnnnnnnn/nnnnZ или NO MSG EXP
(¹) Използва се само когато съобщението се издава, за да укаже, че се провежда изпитване или упражнение. Когато е включена думата „TEST“ или съкращението „EXER“, съобщението може да съдържа информация, която не следва да се използва оперативно, или в противен случай завършва веднага след думата „TEST“. (²) В случай на купесто-дъждовни облаци (CB), които са свързани с тропичен циклон и покриват повече от една зона в рамките на зоната на отговорност, при необходимост този елемент може да се повтори. (³) Броят на координатите следва да е сведен до минимум и обикновено следва да не превишава седем.			

▼ M4

Допълнение 8

Диапазон и разрешаваща способност за числовите елементи, включени в консултативните съобщения за вулканична пепел (VA), консултативните съобщения за тропични циклони (TC), SIGMET, AIRMET, летищните предупреждения и предупрежденията за срез на вятъра Забележка: В колона „Реф.“ номерата на редовете са включени само за яснота и прегледност и не са част от образца.			
Реф.	Елементи	Диапазон	Разрешаваща способност
1	Височина на вулкана: FT	000—27 000	1
	M	000—8 100	1
2	Номер на консултативното съобщение: за VA (индекс) ⁽¹⁾	000—2 000	1
	за TC (индекс) ⁽¹⁾	00—99	1
3	Максимален приземен вятър: KT	00—99	1
4	Налягане в центъра: hPa	850—1 050	1
5	Скорост на приземния вятър: KT	30—99	1
6	Приземна видимост: M	0000—0750	50
	M	0800—5 000	100
7	Облачност: височина на долната граница: FT	000—1 000	100
	Облачност: височина на горната граница: FT	000—9 900	100
	FT	10 000—60 000	1 000
9	Географска ширина: ° (градуси)	00—90	1
	(минути)	00—60	1
10	Географска дължина: ° (градуси)	000—180	1
	(минути)	00—60	1
11	Полетни нива:	000—650	10
12	Движение: КМН	0—300	10
	KT	0—150	5

⁽¹⁾ Безразмерна величина.

▼ M1

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

**СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА
АЕРОНАВИГАЦИОННО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ****(Част AIS)**

ПОДЧАСТ А — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ
ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННО ИНФОРМАЦИОННО
ОБСЛУЖВАНЕ (AIS.OR)

*РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ***AIS.OR.100 Управление на аеронавигационната информация**

Доставчикът на аеронавигационно информационно обслужване (АИО) обезпечава подходящи ресурси и процеси за управление на информацията с цел осигуряване на навременно събиране, обработка, съхранение, интеграция, обмен и предоставяне на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация с проверено качество в рамките на системата за УВД.

**AIS.OR.105 Отговорности на доставчиците на аеронавигационно
информационно обслужване (АИО)**

Доставчикът на АИО осигурява предоставянето на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация, необходими за безопасността, редовността и ефективността на въздухоплаването.

Доставчикът на АИО получава, обединява или събира, редактира, форматира, публикува, съхранява и разпространява аеронавигационни данни и аеронавигационна информация, отнасящи се до цялата територия на дадена държава членка, както и до районите в открито море, в които държавата членка отговаря за предоставяне на обслужване на въздушното движение.

Доставчикът на АИО гарантира, че аеронавигационните данни и аеронавигационната информация са достъпни за:

- (1) персонала, участващ в летателната експлоатация, включително летателни екипажи, планиране на полети и полетни симулатори;
- (2) доставчиците на ОВД, отговарящи за полетно-информационно обслужване, и
- (3) службите, отговарящи за осигуряването на предполетна информация.

Доставчикът на АИО осигурява денонощно обслужване за изготвяне и издаване на NOTAM в неговата зона на отговорност и за осигуряване на необходимата предполетна информация за етапите от маршрута, които започват от летището/вертолетното летище в неговата зона на отговорност.

Доставчикът на АИО предоставя на други доставчици на АИО изискваните от тях аеронавигационни данни и аеронавигационна информация.

Доставчикът на АИО гарантира, че са въведени процедури за оценка и смекчаване на рисковете за безопасността на авиацията, произтичащи от грешки в данните и информацията.

Доставчикът на АИО ясно посочва, че аеронавигационните данни и аеронавигационната информация, предоставяни за и от името на дадена държава членка, се предоставят под контрола на тази държава членка, независимо от формата, в който се предоставят.

▼ M1**РАЗДЕЛ 2 — УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ДАННИТЕ****AIS.OR.200 Общи положения**

Доставчикът на АИО гарантира, че:

- а) аеронавигационните данни и аеронавигационната информация се пред-оставят в съответствие със спецификациите, определени в каталога на аеронавигационните данни, изложен в допълнение 1 към приложение III (Част ATM/ANS.OR);
- б) качеството на данните се поддържа; и
- в) процесите са автоматизирани, за да се даде възможност за обработка и обмен на цифрови аеронавигационни данни.

AIS.OR.205 Официални договорености

Доставчикът на АИО гарантира, че са установени официални догово-рености:

- а) с всички страни, които им предават данни; и
- б) с други доставчици на АИО при обмена на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация с тях.

AIS.OR.210 Обмен на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация

Доставчикът на АИО гарантира, че:

- а) форматът на аеронавигационните данни се основава на модел за обмен на аеронавигационна информация, разработен така, че да бъде оперативно съвместим в световен мащаб; и
- б) аеронавигационните данни се обменят по електронен път.

AIS.OR.215 Инструменти и софтуер

Доставчикът на АИО гарантира, че инструментите и софтуерът, използвани за поддръжане или автоматизиране на процесите, свързани с аеронавигационните данни и аеронавигационната информация, изпълняват функциите си, без да влияят неблагоприятно върху качеството на аеронавигационните данни и аеронавигационната информация.

AIS.OR.220 Потвърждаване и проверка на данните

Доставчикът на АИО осигурява прилагането на техники за проверка и потвърждаване на данните, с които се гарантира, че аеронавигационните данни отговарят на съответните изисквания за качество на данните (DQRs), посочени в точка AIS.TR.200.

AIS.OR.225 Метаданни

Доставчикът на АИО събира и съхранява метаданни.

AIS.OR.230 Откриване на грешки в данните и удостоверяване

Доставчикът на АИО гарантира, че:

- а) по време на предаването и/или съхранението на аеронавигационни данни се използват числени методи за откриване на грешки в данните с цел да се поддържат приложимите нива на интегритет на данните, посочени в точка AIS.TR.200, буква в); и
- б) при прехвърлянето на аеронавигационни данни се прилага подходящ процес на удостоверяване, който позволява на получателите да потвърдят, че данните или информацията са предадени от оправомощен източник.

▼ **M1****AIS.OR.235 Докладване, измерване и отстраняване на грешки**

Доставчикът на АИО осигурява създаването и поддържането механизми за докладване, измерване и отстраняване на грешки.

AIS.OR.240 Ограничения на данните

Доставчикът на АИО установява аеронавигационните данни и аеронавигационната информация, които не отговарят на DQR, в аеронавигационните информационни продукти, с изключение на NOTAM.

AIS.OR.250 Изискване за съгласуваност

Ако аеронавигационните данни или аеронавигационната информация се дублират в АИП на повече от една държава членка, доставчиците на АИО, които отговарят за посочените АИП, създават механизми, за да гарантират съгласуваност между дублираната информация.

*РАЗДЕЛ 3 — АЕРОНАВИГАЦИОННИ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ***AIS.OR.300 Общи положения — Аеронавигационни информационни продукти**

Когато предоставя аеронавигационни данни и аеронавигационна информация в различни формати, доставчик на АИО гарантира, че се прилагат процеси за съгласуваност на данните и на информацията в тези формати.

*Глава 1 — Стандартизирано представяне на аеронавигационната информация***AIS.OR.305 Сборник „Аеронавигационна информация и публикация“ (АИП)**

Доставчикът на АИО издава сборник „Аеронавигационна информация и публикация“ (АИП).

AIS.OR.310 Изменения на АИП

Доставчикът на АИО:

- а) издава изменения на АИП за промени в АИП с постоянен характер; и
- б) предприема мерки АИП да се изменя или преиздава толкова често, колкото е необходимо, за да се гарантира, че информацията е пълна и актуална.

AIS.OR.315 Допълнения към АИП

Доставчикът на АИО:

- а) издава във вид на допълнение към АИП временни промени с дългосрочен характер — три месеца или повече — и информация с краткосрочен характер, в която се съдържа обширен текст и/или графики;
- б) предоставя редовно контролен списък на валидните допълнения към АИП; и
- в) публикува ново допълнение към АИП, за да замести съществуващо, в което е била установена грешка или чийто срок на валидност е променен.

AIS.OR.320 Циркуляр за аеронавигационна информация (АИС)

Доставчикът на АИО издава АИС за следното:

- а) дългосрочна прогноза за всяка значима промяна в законодателството, наредбите, процедурите или съоръженията;

▼ M1

- б) информация от чисто разяснителен или консултативен характер, която засяга безопасността на полетите;
- в) информация или уведомление с разяснителен или консултативен характер, отнасящи се до технически, законодателни или чисто административни въпроси.

Доставчикът на АИО преразглежда валидността на действащо АИС поне веднъж годишно.

AIS.OR.325 Аеронавигационни карти

Доставчикът на АИО гарантира, че когато са налични, следните аеронавигационни карти:

- а) представляват част от АИП или се предоставят отделно на получателите на АИП:
  - (1) карта на летищните препятствия — тип „А“;
  - (2) карта на летище/вертолетно летище;
  - (3) карта за летищно наземно движение;
  - (4) карта за паркиране и присъединяване;
  - (5) карта на терена за точен подход по прибори;
  - (6) карта на минимални абсолютни височини при обслужване по контрол на въздушното движение с обзорни средства;
  - (7) карта на района;
  - (8) карта на стандартни маршрути за долитане по прибори (STAR);
  - (9) карта на стандартни маршрути за отлитане по прибори (SID);
  - (10) карта за подход по прибори;
  - (11) карта за визуален подход; и
  - (12) маршрутна карта; и
- б) се осигуряват като част от аеронавигационните информационни продукти:
  - (1) карта на летищните препятствия — тип „Б“;
  - (2) световна аеронавигационна карта 1:1 000 000;
  - (3) световна аеронавигационна карта 1:500 000;
  - (4) аеронавигационна и навигационна карта в малък мащаб; и
  - (5) карта за проследяване на маршрута.

AIS.OR.330 NOTAM

Доставчикът на АИО:

- а) незабавно издава NOTAM, винаги когато информацията, която трябва да бъде разпространена, е с временен и с краткосрочен характер или когато постоянни промени, които са от значение за експлоатацията, или временни промени с дългосрочен характер се извършват в кратки срокове, освен ако става въпрос за обширен текст и/или графики; и

▼ M1

- б) разпространява под формата на NOTAM информация за установяването, състоянието или промяната на всяко аеронавигационно съоръжение, услуга, процедура или опасност, която е от съществено значение да бъде сведена своевременно до знанието на персонала, участващ в изпълнението на полетите;

Спазването на точка AIS.OR.200 не трябва да възпрепятства спешното разпространение на аеронавигационна информация, необходима за гарантиране на безопасността на полета.

Глава 2 — Множества от цифрови данни**AIS.OR.335 Общи положения — Множества от цифрови данни**

Доставчикът на АИО гарантира, че цифровите данни, ако са налични, са във формата на следните множества от данни:

- (1) множество от данни за АИП;
- (2) множество от данни за терена;
- (3) множества от данни за препятствията;
- (4) множества от данни за картографиране на летището; и
- (5) множества от данни за процедури за полети по прибори.

Когато се предоставят, данните за терена се осигуряват във формата на множества от данни за терена.

Редовно се предоставя контролен списък на валидните множества от данни.

AIS.OR.340 Изисквания относно метаданните

Всяко множество от данни съдържа минимален набор от метаданни, които се предоставят на следващия ползвател.

AIS.OR.345 Множество от данни за АИП

Доставчикът на АИО гарантира, че множеството от данни за АИП, ако е налично, съдържа цифровото представяне на аеронавигационна информация с дълготраен характер, включително постоянна информация и продължителни временни промени.

AIS.OR.350 Данни за терена и препятствията — Общи изисквания

Доставчикът на АИО гарантира, че данни за терена и препятствията, ако са налични, се предоставят в съответствие с точка AIS.TR.350.

AIS.OR.355 Множества от данни за терена

Доставчикът на АИО гарантира, че данни за терена, ако са налични, се предоставят:

- а) за зона 1, както е посочено в точка AIS.TR.350; и
- б) за летища, така че да бъдат обхванати:
  - (1) зона 2а или части от нея, както е посочено в точка AIS.TR.350, буква б), подточка 1;
  - (2) зони 2б, 2с и 2д или части от тях, както е посочено в точка AIS.TR.350, буква б), подточки 2, 3 и 4, за терен:
    - і) в рамките на 10 km от контролната точка на летището; и

▼ M1

- ii) над 10 km от контролната точка на летището, ако теренът навлиза в хоризонталната равнина на 120 m над най-ниската кота на пистата за излитане и кацане;
- (3) зоната на траекторията на полета при излитане или части от нея;
- (4) зона или части от нея, ограничени от обхвата по ширина на повърхностите за ограничение на препятствията на летището;
- (5) зона 3 или части от нея, както е посочено в точка AIS.TR.350, буква в), за терен, който се простира на 0,5 m над хоризонталната равнина и минава през най-близката точка на работната площ на летището; и
- (6) зона 4 или части от нея, както е посочено в точка AIS.TR.350, буква г), за всички писти, на които се извършват полети с точен подход от категория II или III, и където изпълняващите полети имат нужда от подробна информация за терена, за да могат да оценят неговото въздействие при определяне на височината за вземане на решение с помощта на радиовисотомери.

AIS.OR.360 Множества от данни за препятствията

Доставчикът на АИО гарантира, че данни за препятствията, ако са налични, се предоставят:

- а) за препятствия в зона 1, чиято височина е над 100 m над земята;
- б) за летища, за всички препятствия в зона 2, които се оценяват като опасни за въздушната навигация; и
- в) за летища, така че да бъдат обхванати:
  - (1) зона 2a или части от нея, за препятствия, които навлизат в съответната повърхност за събиране на данни за препятствията;
  - (2) обекти в зоната на траекторията на полета при излитане или в части от нея, които се простират над равнинна повърхност с наклон 1,2 %, чието начало съвпада с това на зоната на траекторията на полета при излитане;
  - (3) обекти, навлизащи в повърхностите за ограничение на препятствията на летището или на части от тях;
  - (4) зони 2b, 2c и 2d за препятствия, които навлизат в съответните повърхности за събиране на данни за препятствията;
  - (5) зона 3 или части от нея, за препятствия, които навлизат в съответната повърхност за събиране на данни за препятствията; и
  - (6) зона 4 или части от нея за всички писти, на които се извършват полети с точен подход от категория II или III.

AIS.OR.365 Множества от данни за картографиране на летището

Доставчикът на АИО гарантира, че множествата от данни за картографиране на летището, ако са налични, се предоставят в съответствие с точка AIS.TR.365.

▼ **M1****AIS.OR.370 Множества от данни за процедури за полети по прибори**

Доставчикът на АИО гарантира, че множествата от данни за процедури за полети по прибори, ако са налични, се предоставят в съответствие с точка AIS.TR.370.

*РАЗДЕЛ 4 — РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ПРЕДПОЛЕТНО-ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ***AIS.OR.400 Услуги по разпространение**

Доставчикът на АИО:

- а) разпространява наличните аеронавигационни информационни продукти на ползвателите при поискване;
- б) предоставя сборника АИП, измененията в него, допълненията към него, NOTAM и АИС по най-експедитивния начин;
- в) гарантира, че NOTAM се разпространяват чрез аеронавигационното неподвижно обслужване (AFS), когато е възможно;
- г) гарантира, че международният обмен на NOTAM се осъществява само по взаимно съгласие между международните служби NOTAM и съответните мултинационални органи, обработващи NOTAM; и
- д) организира, при необходимост, издаването и получаването на NOTAM, разпространявани по телекомуникационен път, така че да бъдат удовлетворени експлоатационните изисквания.

AIS.OR.405 Предполетно-информационно обслужване

Доставчикът на АИО гарантира, че:

- а) аеронавигационната информация, отнасяща се до етапите от маршрута, които започват от дадено летище/вертолетно летище, се предоставя на персонала, извършващ полети, включително на летателния екипаж и на службите, отговарящи за предполетната информация; и
- б) аеронавигационната информация, предоставяна за целите на предполетното планиране, включва информация от оперативна значение, извлечена от аеронавигационните информационни продукти.

*РАЗДЕЛ 5 — АКТУАЛИЗИРАНЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ***AIS.OR.500 Общи положения — Актуализиране на аеронавигационните информационни продукти**

Доставчикът на АИО гарантира, че аеронавигационните данни и аеронавигационната информация са изменят или преиздават, за да бъдат винаги актуални.

AIS.OR.505 Регулиране и контрол на аеронавигационната информация (AIRAC)

Доставчикът на АИО гарантира, че информацията относно обстоятелствата, изброени в точка AIS.OR.505, буква а), се разпространява чрез системата AIRAC;

Доставчикът на АИО гарантира, че:

- (1) информацията, нотифицирана чрез системата AIRAC, остава непроменена поне в продължение на 28 дни след датата на влизане в сила на AIRAC, освен ако съобщеното обстоятелство е временно и няма да продължи през целия период;

▼ M1

- (2) информация, осигурявана чрез системата AIRAC, се разпространява/предоставя, така че да достигне до получателите поне 28 дни преди датата на влизане в сила на AIRAC; и
- (3) дати на въвеждане, различни от датите на влизане в сила на AIRAC, не се ползват за предварително планирани промени от значение за експлоатацията, при които се изисква картографска работа и/или актуализиране на навигационните бази данни.

AIS.OR.510 NOTAM

Доставчикът на АИО:

- а) гарантира, че NOTAM се предоставят в съответствие с точка AIS.TR.510; и
- б) изпраща NOTAM за промяна на АИП (trigger NOTAM), както е посочено в точка AIS.TR.510, буква е) при публикуване на изменение или допълнение към сборник АИП съгласно процедурите на AIRAC.

AIS.OR.515 Актуализиране на множествата от данни

Доставчикът на АИО:

- а) изменя или преиздава множествата от данни толкова често, колкото е необходимо, за да бъдат винаги актуални; и
- б) издава постоянни промени и временни промени с дългосрочен характер — три месеца или повече — предоставяни във вид на цифрови данни във формата на пълни множества от данни и/или частични множества, в които се отразяват само разликите в сравнение с по-рано издадени пълни множества от данни.

*РАЗДЕЛ 6 — ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ПЕРСОНАЛА***AIS.OR.600 Общи изисквания**

В допълнение към точка ATM/ANS.OR.B.005, буква а), точка 6 от приложение III доставчикът на АИО гарантира, че персоналът, отговарящ за предоставянето на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация, е:

- а) уведомен за и прилага следното:
  - (1) изискванията относно аеронавигационните информационни продукти и аеронавигационното информационно обслужване, посочени в раздели 2—5;
  - (2) периодите на актуализация, приложими за издаването на изменения на АИП и допълнения към АИП в областите, за които предоставя аеронавигационни данни или аеронавигационна информация;
- б) подходящо обучен, компетентен и оправомощен за работата, която се изисква да върши.

ПОДЧАСТ Б — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ (AIS.TR)

*РАЗДЕЛ 2 — УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ДАННИТЕ***AIS.TR.200 Общи положения**

- а) Точността на аеронавигационните данни съответства на указаната в каталога на аеронавигационните данни, изложен в допълнение 1 към приложение III (Част ATM/ANS.OR).
- б) Разрешаващата способност на аеронавигационните данни следва да е съизмерима с действителната точност на данните.

▼ **M1**

- в) Интегритетът на аеронавигационните данни следва да бъде запазен. Въз основа на класификацията на интегритета, посочена в каталога на аеронавигационните данни, се въвеждат процедури, с които се гарантира, че:
- (1) при рутинни данни — се избягва увреждане на данните в процеса на тяхната обработка;
  - (2) при съществени данни — не се допуска увреждане на нито един етап от целия процес и се въвеждат допълнителни процеси, ако е необходимо, за справяне с потенциални рискове в цялостната архитектура на системата с оглед по-нататъшно осигуряване на интегритета на данните на това ниво;
  - (3) при критични данни — не се допуска увреждане на нито един етап от целия процес и се въвеждат допълнителни процеси за осигуряване на интегритета, за да се смекчат напълно ефектите от неизправности, определени като потенциални рискове за интегритета на данните чрез задълбочен анализ на цялостната архитектура на системата.
- г) Осигурява се проследимост на аеронавигационните данни.
- д) Осигурява се навременно предоставяне на аеронавигационни данни наред с евентуални ограничения в периода на валидност на данните.
- е) Гарантира се, че аеронавигационните данни са пълни.
- ж) Форматът на предоставяните данни трябва да е подходящ, така че да се гарантира, че данните се тълкуват по начин, който съответства на предназначението им.

AIS.TR.210 Обмен на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация

Освен когато става дума за данни за терена, форматът за обмен на аеронавигационни данни:

- а) позволява обмен на данни както за отделни характеристики, така и за набори от характеристики;
- б) позволява обмен на информация относно изходните параметри в резултат на постоянни промени;
- в) следва структура, която отговаря на субектите и характеристиките от каталога на аеронавигационните данни, и осигурява съответствие между формата за обмен и каталога на аеронавигационните данни.

AIS.TR.220 Проверка

- а) Проверката има за цел да се гарантира, че:
- (1) аеронавигационните данни се получават без увреждане;
  - (2) обработването им не създава предпоставки за увреждане.
- б) Аеронавигационните данни и аеронавигационната информация, които се въвеждат ръчно, подлежат на независима проверка за откриване на евентуални грешки при въвеждането.

AIS.TR.225 Метаданни

Събираните метаданни включват най-малко:

- а) идентичността на организациите или субектите, извършващи каквито и да било действия, свързани с изготвяне, предаване или обработка на аеронавигационни данни;

▼ **M1**

- б) извършените действия;
- в) датата и часа на извършване на всяко действие.

AIS.TR.235 Докладване, измерване и отстраняване на грешки

Механизмите за докладване, измерване и отстраняване на грешките гарантират, че:

- а) проблеми, установени при изготвяне, създаване, съхранение и обработка или докладвани от ползвателите след публикуването, се документират;
- б) всички проблеми, докладвани във връзка с аеронавигационните данни и аеронавигационната информация, се анализират от доставчика на АИО и се предприемат необходимите действия за отстраняването им;
- в) всички грешки, несъответствия и аномалии, установени в критични и съществени аеронавигационни данни, се третира с предимство;
- г) засегнатите ползватели се предупреждават за грешки с най-ефективните средства, като се отчита нивото на интегритет на аеронавигационните данни и аеронавигационната информация;
- д) подаването на обратна информация за грешки се улеснява и насърчава.

AIS.TR.240 Ограничения на данните

Данни, които не отговарят на DQR, се обозначават с бележка или като се посочва изрично стойността на качеството.

*РАЗДЕЛ 3 — АЕРОНАВИГАЦИОННИ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ***AIS.TR.300 Общи положения — Аеронавигационни информационни продукти**

- а) Аеронавигационните информационни продукти, предназначени за разпространение, съдържат текст на английски език в частите, изложени в свободен текст, освен ако са предназначени да се разпространяват единствено в рамките на една държава членка.
- б) Топонимите се изписват в съответствие с общоприетата местна практика и се транслитерират, когато е необходимо, на латиница съгласно правилата на Международната организация по стандартизация (ISO).
- в) Когато е уместно, в аеронавигационните информационни продукти се ползват съкращения на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО)

*Глава 1 — Стандартизирано представяне на аеронавигационна информация***AIS.TR.305 Сборник „Аеронавигационна информация и публикация“ (АИП)**

- а) Сборникът АИП, измененията в него и допълненията към него се предоставят във формата на „електронен АИП“ (eAIP). Електронният АИП може да бъде показван на компютърен екран и отпечатван на хартия. В допълнение сборникът АИП, измененията в него и допълненията към него могат да бъдат предоставяни и на хартия.
- б) Сборникът АИП включва:
  - (1) наименование на компетентния орган, отговорен за аеронавигационните средства, обслужване или процедури, посочени в сборника АИП;

▼ **M1**

- (2) общите условия, при които това обслужване или средства са достъпни за ползване;
  - (3) списък на съществените различия между правилата и процедурите на държавата членка и съответните стандарти, препоръчителни практики и процедури на ИКАО;
  - (4) избора на държавата членка във всеки съществен случай, когато в съответните стандарти, препоръчителни практики и процедури на ИКАО се предвижда алтернативен вариант на действие.
- в) Сборникът АИП съдържа информация, свързана с тематичните заглавия, изброени в допълнение 1, и организирана в съответствие с тях.
  - г) Издаващата държава членка и доставчикът на АИО се посочват ясно.
  - д) Когато сборникът АИП е издаден съвместно от две или повече държави членки, те се посочват ясно.
  - е) Всеки сборник АИП е самостоятелен и включва съдържание.
  - ж) Сборникът АИП е организиран в три части (GEN, ENR и AD) с раздели и подраздели, освен когато самият той или том от него е изготвен с цел да се улесни оперативното му ползване по време на полет, като в този случай конкретният формат и структура може да бъдат оставени на преценката на държавата членка, при условие че е включено подходящо описание на съдържанието.
  - з) Всеки сборник АИП носи дата.
  - и) Датата, състояща се от ден, месец (с думи) и година, е датата на публикуване и/или на влизане в сила (AIRAC) на информацията.
  - й) Когато се описват периоди на дейност, достъпност или функциониране, се посочват приложимите дни и часове.
  - к) Всеки сборник АИП, издаден в печатен вид, и всяка страница от сборник АИП с подменящи се страници, се обозначават, така че да бъдат посочени ясно:
    - (1) наименованието на сборника;
    - (2) територията, за която се отнася, и нейните подразделения, когато е необходимо;
    - (3) обозначението на издаващата държава членка и на организацията (органа), изготвящ сборника; и
    - (4) номерата на страниците/наименованието на картите.
  - л) Всички изменения в издадения в печатен формат сборник АИП се извършват чрез подменящи се страници.

AIS.TR.310 Изменения на АИП

- а) Всички промени в АИП с оперативно значение в съответствие с точка AIS.OR.505 се издават съгласно процедурите на AIRAC и се обозначават ясно като такива.
- б) На всяко изменение на АИП се дава сериен номер, който е пореден.

▼ M1

- в) Когато се издава изменение на АИП, в него се съдържат препратки към серийния номер на включените в него NOTAM.
- г) Текущите периоди на актуализация, приложими за измененията на АИП, се оповестяват публично.
- д) Нанасянето на поправки/забележки на ръка се свежда до минимум; обичайният метод за изменение е чрез преиздаване или подмяна на страници.
- е) Всяко изменение на АИП съдържа:
  - (4) контролен списък с текущите дати и номера на всяка подменяща се страница в АИП; и
  - (5) обобщение на всички неотразени изменения, нанесени на ръка.
- ж) Новата или преразгледана информация се обозначава с бележка в полето до нея.
- з) Всяка страница с изменение на АИП, включително заглавната страница, съдържа дата на публикуване и, когато е приложимо, дата на влизане в сила.
- и) Периодичността на изменение на АИП се упоменава в част 1 — Общи положения (GEN) от сборника АИП.

AIS.TR.315 Допълнения към АИП

- а) Допълнения към АИП, издадени в печатен вид, се излагат в отделни страници.
- б) Текущите периоди на актуализация, приложими за допълненията към АИП, се оповестяват публично.
- в) На всяко допълнение към АИП се дава сериен номер, който е пореден и се основава на календарната година.
- г) Когато допълнението към АИП се издава, за да замести NOTAM, в него се посочва серията и номерът на съответното NOTAM.
- д) Контролен списък на валидните допълнения към АИП се издава на интервали не по-дълги от един месец като част от контролния списък на NOTAM и се разпространява по същия начин, както и АИП.
- е) Всяка страница с допълнение към АИП носи дата на публикуване. Всяка страница с допълнение към AIRAC AIP носи както дата на публикуване, така и дата на влизане в сила.

AIS.TR.320 Циркуляр за аеронавигационна информация (AIC)

- а) AIC се издава под формата на електронен документ.
- б) AIC се издава винаги когато е желателно да бъдат оповестени:
  - (1) планирани важни промени в процедурите за въздушна навигация, обслужването и средствата;
  - (2) планирано въвеждане на нови навигационни системи;

▼ M1

- (3) съществена информация, получена като резултат от разследване на авиационни произшествия или инциденти, която има отношение към безопасността на полетите;
  - (4) информация относно разпоредбите, свързани със защитата на гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса, които застрашават неговата сигурност;
  - (5) съвети по медицински въпроси от особен интерес за пилотите;
  - (6) предупреждения към пилотите за избягване на физически опасности;
  - (7) информация за определени метеорологични явления, които влияят на провеждането на полетите;
  - (8) информация за нови опасности, които влияят на техниката на пилотиране на въздухоплавателните средства;
  - (9) информация относно разпоредбите, свързани с превоз по въздуха на предмети, за които са наложени ограничения;
  - (10) препратки към разпоредбите на националното законодателство и на законодателството на ЕС и публикуването на промени в тях;
  - (11) информация относно правилата за издаване на свидетелства за правоспособност на членовете на екипажа;
  - (12) информация относно обучението на авиационния персонал;
  - (13) информация относно прилагането на изискванията на националното законодателство и на законодателството на ЕС или освобождаването от тях;
  - (14) съвети относно използването и поддръжката на определени видове оборудване;
  - (15) действителното или планираното публикуване на нови или преработени издания на аеронавигационни карти;
  - (16) информация относно комуникационното оборудване на въздухоплавателните средства;
  - (17) пояснителна информация, свързана с намаляване на шума;
  - (18) отделни указания за летателната годност;
  - (19) информация за промени в сериите на NOTAM или тяхното разпространение, нови издания на АИП или значителни промени в тяхното съдържание, обем или формат;
  - (20) предварителна информация за плана за снегочистване; и
  - (21) друга информация от подобно естество.
- в) АИС не се използва за информация, която отговаря на условията за включване в АИП или NOTAM.
- г) Планът за снегочистване, издаден в съответствие с точка AD 1.2.2 от АИП, се допълва от сезонна информация, която се издава в АИС достатъчно рано преди началото на всяка зима — не по-малко от един месец преди обичайното настъпване на зимните условия.

▼ M1

- д) Когато AIC е предназначено от издаващата го държавата членка за разпространение извън нейната територия, то се разпространява по същия начин, както и AIPP.
- е) На всяко AIC се дава сериен номер, който е пореден и се основава на календарната година.
- ж) В случай, че AIC се издава в повече от една серия, всяка серия се обозначава отделно с буква.
- з) Контролен списък на действащите AIC се издава най-малко веднъж годишно и се разпространява по същия начин, както и AIPP.
- и) Контролен списък на AIC, предназначени за разпространение извън територията на дадена държава членка, се включва в контролния списък на NOTAM.

AIS.TR.330 NOTAM

- а) NOTAM се издава, когато е необходимо да се предостави следната информация:
  - (1) откриване, закриване или значителни промени в работата на летище/вертолетно летище или писта за излитане и кацане;
  - (2) откриване, закриване и значителни промени в предоставянето на аеронавигационно обслужване;
  - (3) откриване, закриване и значителни промени в оперативната способност на радионавигационните съоръжения и комуникациите въздух—земя;
  - (4) недостъпност на резервни и второстепенни системи с пряко въздействие върху изпълнението на полетите;
  - (5) откриване, закриване или значителни промени в работата на визуалните средства;
  - (6) прекъсване или възстановяване на работата на основни компоненти на летищните светлинни системи;
  - (7) въвеждане, отмяна или значителни промени в процедурите за аеронавигационно обслужване;
  - (8) възникване или отстраняване на сериозни неизправности или препятствия по маневрената площ;
  - (9) промени и ограничения, отнасящи се до наличие на гориво, масло и кислород;
  - (10) значителни промени, отнасящи се до съществуващите средства и служби за търсене и спасяване;
  - (11) откриване, прекъсване или възстановяване на работата на маяци, маркиращи препятствия за въздушната навигация;
  - (12) промени в разпоредбите, приложими в съответната(ите) държава(и) членка(и), които изискват незабавни действия от оперативна гледна точка;
  - (13) оперативни директиви, изискващи незабавни действия, или промени в тях;
  - (14) наличие на опасности, които засягат въздушната навигация;

▼ M1

- (15) планирано използване на лазери и светлини за търсене, ако има вероятност да попречат на нощното виждане на пилотите;
  - (16) издигане, отстраняване или промени на съществуващи препятствия за въздушната навигация в зоните за излитане, набор, минаване на втори кръг, подход и на летателната писта;
  - (17) установяване или премахване, включително активиране или деактивиране, според случая, или промени в статуса на забранени, ограничени или опасни зони;
  - (18) установяване или премахване на райони или маршрути или части от тях, където съществува възможност за прехват и където е необходимо постоянно да се проследява аварийната УКВ честота 121,500 MHz;
  - (19) задаване, премахване или промени на индикаторите за местоположение;
  - (20) промяна в категорията на дадено летище/вертолетно летище по отношение на аварийно-спасителното и противопожарното осигуряване;
  - (21) наличие, отстраняване или значителна промяна на опасните условия поради сняг, киша, лед, радиоактивни материали, токсични химикали, вулканична пепел или вода по работната площ;
  - (22) огнища на епидемии, които налагат промени в обявените по-рано изисквания за имунизации или карантинни мерки;
  - (23) прогнози за слънчева космическа радиация, където се осигуряват;
  - (24) важни промени на вулканична дейност с оперативно значение, местоположение, дата и време на вулканичното изригване или хоризонталните и вертикалните размери на облака от вулканична пепел, включително неговата посока на движение, полетните нива и маршрутите или частите от маршрути, които могат да бъдат засегнати;
  - (25) изхвърляне в атмосферата на радиоактивни материали или токсични вещества след ядрен или химически инцидент, местоположението, датата и времето на инцидента, полетните нива и маршрутите или частите от маршрути, които могат да бъдат засегнати, и посоката на движение на облака;
  - (26) начало на мисии за хуманитарна помощ заедно с процедурите и/или ограниченията, които засягат въздушната навигация;
  - (27) прилагане на краткосрочни мерки при извънредни обстоятелства, свързани с нарушаване или частично нарушаване на ОВД и свързаните с него услуги;
  - (28) специфична загуба на целостта на сателитни навигационни системи.
  - (29) недостъпност на ПИК поради работа по маркировката или, ако оборудването, използвано при работата по маркировката, може да бъде отстранено — времеви интервал, необходим за осигуряване на достъп до ПИК.“
- б) NOTAM не се издава за предоставяне на следната информация:
- (1) рутинни дейности по поддръжка на перона и пътищата за рулиране, които не влияят на безопасното движение на въздухоплавателните средства;

▼ M1

- (2) временни препятствия в района на летището/вертолетното летище, които не влияят на безопасността на полетите на въздухоплавателните средства;
- (3) частичен отказ на светлинна система на летището/вертолетното летище, ако това не влияе непосредствено на полетите на въздухоплавателните средства;
- (4) частичен, временен отказ на средства за комуникация въздух—земя, когато са налични подходящи, действащи алтернативни честоти;
- (5) липса на наземно водене на ВС по перона, затваряне на пътища, ограничения и липса на контрол на движението;
- (6) неизправност на знаците за местоположение, посока и други по работната площ на летището;

▼ C2

- (7) скокове с парашут в неконтролирано въздушно пространство при полети по правилата за визуални полети (ПВП) или в контролирано въздушно пространство на определени места, или в опасни или забранени зони;

▼ M1

- (8) тренировъчни дейности, извършвани от наземни звена;
  - (9) недостъпност на резервни и второстепенни системи, която не оказва въздействие върху изпълнението на полетите;
  - (10) ограничения на летищните съоръжения или общото обслужване, които не оказват въздействие върху изпълнението на полетите;
  - (11) национални разпоредби, които не засягат авиацията с общо предназначение;
  - (12) съобщения или предупреждения за възможни/потенциални ограничения, които не оказват въздействие върху изпълнението на полетите;
  - (13) общи напомняния за вече публикувана информация;
  - (14) наличие на оборудване за наземни звена, когато няма информация за тяхното въздействие върху експлоатацията на въздушното пространство и ползвателите на съоръженията;
  - (15) информация за лазерни излъчвания, които не оказват въздействие върху изпълнението на полетите, и за фейерверки под минималните полетни височини;
  - (16) затваряне на части от работната площ във връзка с планирани дейности, координирани на местно равнище, с продължителност по-малка от един час;
  - (17) затваряне, промени, преустановяване на работата на летище(а)/вертолетно(и) летище(а) извън обичайното работно време на летището/вертолетното летище; и
  - (18) друга информация с подобен временен характер, която не оказва влияние върху експлоатацията.
- в) С изключение на случаите, предвидени в точка AIS.TR.330, буква е) и точка AIS.TR.330, буква ж), всяко NOTAM съдържа информацията в реда, указан във формуляра за NOTAM в допълнение 2.
- г) При изготвяне на текста на NOTAM се използват изрази/унифицирана фразеология от съкращения, определени в Кодекса на ИКАО за NOTAM, както и други съкращения на ИКАО, индикатори, идентификатори, позивни, честоти, числа и свободен текст.

▼ M1

- д) Всички NOTAM се издават на английски език. Ако е необходимо за вътрешните ползватели, NOTAM може допълнително да бъдат издадени на езика на съответната държава.
- е) Информацията относно сняг, киша, лед, скреж, локви вода или натрупване на вода, свързано със сняг, киша, лед или скреж, върху работната площ се разпространява чрез SNOWTAM и съдържа информацията в реда, указан във формуляра за SNOWTAM в допълнение 3а.
- ж) Информацията за промени във вулканична активност, вулканично изригване и/или облак от вулканична пепел, имащи значително оперативен влияние, се разпространява чрез ASHTAM и съдържа информацията в реда, указан във формуляра за ASHTAM в допълнение 4.
- з) При грешки в NOTAM се издава NOTAM с нов номер, който замества грешното NOTAM или грешното NOTAM се отменя и се издава ново NOTAM.
- и) Когато се издава NOTAM, което отменя или замества предишно NOTAM:
- (1) се посочва серия и номерът/годината на предишното NOTAM;
  - (2) серията, индикаторът за местоположение и предметът на двете NOTAM трябва да са еднакви.
- й) С дадено NOTAM се отменя или замества само едно NOTAM.
- к) Всяко NOTAM се отнася само за един предмет и за едно условие на този предмет.
- л) Всяко NOTAM е възможно най-кратко, като съдържанието му следва да е ясно, без да е необходима препратка към друг документ.
- м) NOTAM, което съдържа информация с постоянен характер или временна информация с дългосрочен характер, включва съответните препратки към сборника АИП или съответното допълнение към АИП.
- н) Индикаторите за местоположение, включени в NOTAM, се съдържат в документ 7910 на ИКАО „Location Indicators“. Съкратена форма на такива индикатори не се използва. Когато не е определен индикатор на ИКАО за местоположението, наименованието на местоположението се въвежда в свободен текст.
- о) На всяко NOTAM се определя серия, обозначена с буква и четирицифрен номер, последван от наклонена черта и две цифри за година. Четирицифреният номер е последователен и се основава на календарната година.
- п) Всички NOTAM се разделят на серии въз основа на предмета, вида движение или местоположението, или комбинация от тях, в зависимост от нуждите на крайния ползвател. NOTAM за летища, обслужващи международно въздушно движение, се издават в международна серия NOTAM.
- р) Ако NOTAM се издават както на английски, така и на езика на съответната държава, сериите NOTAM се организират така, че сериите на националния език да съответстват на сериите на английски език по съдържание и номерация.
- с) Съдържанието и географският обхват на всяка серия NOTAM се посочват подробно в АИП, в точка GEN 3.
- т) Редовно се предоставя контролен списък на валидните NOTAM.

▼ M1

- у) За всяка серия се издава по един контролен списък на NOTAM.
- ф) Контролният списък на NOTAM съдържа също препратки към последните изменения на АИП, допълнения към АИП, множества от данни и поне към разпространените АИС.
- х) Контролният списък на NOTAM се разпространява в същата серия, както включените в него NOTAM, и се обозначава ясно като контролен списък.
- ц) Разпределението на сериите се следи и, ако е необходимо, се предприемат подходящи мерки, за да се гарантира, че нито една серия не достига максималния възможен брой издадени NOTAM преди края на календарната година.

Глава 2 — Множества от цифрови данни**AIS.TR.335 Общи положения — Множества от цифрови данни**

- а) Като отправна рамка се ползва стандарт за географска информация.
- б) Описание на всяко налично множество от данни се предоставя под формата на продуктова спецификация на данни.
- в) Контролен списък на наличните множества от данни, включително техните дати на влизане в сила и на публикуване, се предоставя на ползвателите, за да се гарантира актуалността на използваните данни.
- г) Контролният списък на множествата от данни се разпространява по същия начин, както и множествата от данни.

AIS.TR.340 Изисквания относно метаданните

Минималният набор от метаданни за всяко множество от данни съдържа:

- а) наименованието на органите или звената, предоставящи множеството от данни;
- б) дата и час на предоставяне на множеството от данни;
- в) валидност на множеството от данни; и
- г) ограничения при използването на множеството от данни.

AIS.TR.345 Множество от данни за АИП

- а) Множеството от данни за АИП включва данни за следните субекти, включително указаните свойства, ако е приложимо:

Субект на данните	Свързани свойства като минимум
Обслужвано въздушно пространство	Тип, наименование, странични граници, вертикални граници, клас на въздушното пространство
Въздушно пространство за специални дейности	Тип, наименование, странични граници, вертикални граници, ограничения, активиране
Маршрут	Префиксът на идентификатора, правила за полети, идентификатор

▼ **M1**

Субект на данните	Свързани свойства като минимум
Участък от маршрута	Навигационна спецификация, начална точка, крайна точка, пътна линия, разстояние, горна граница, долна граница, минимална абсолютна височина по маршрут (MEA), минимална абсолютна височина за прелитане над препятствия (MOCA), посока на крейсерското ниво, обратна посока на крейсерското ниво, необходими навигационни характеристики
Пътна точка — по маршрута	Изисквания за докладване, идентификация, местоположение, определяне
Летище/вертолетно летище	Индикатор на местоположението, наименование, идентификатор съгласно Международната асоциация за въздушен транспорт (IATA), обслужван град, дата на сертифициране, дата на изтичане на сертификата, ако е приложимо, вид контрол, превишение на летището, референтна температура, магнитно отклонение, контролна точка на летището
Писта за излитане и кацане	Идентификатор, номинална дължина, номинална ширина, тип повърхност, носимоспособност
Посока на ПИК	Идентификатор, действителен пеленг, праг, разполагаема дистанция за разбег при излитане (TORA), разполагаема дистанция за излитане (TODA), разполагаема дистанция за прекратено излитане (ASDA), разполагаема дистанция за кацане (LDA), разполагаема дистанция за прекратено излитане (за вертолети)
Зона за финален етап на подхода за кацане и за излитане (FATO)	Обозначение, дължина, ширина, прагова точка
Зона за приземяване и излитане (TLOF)	Обозначение, централна точка, дължина, ширина, тип повърхност
Средство за радионавигация	Обозначение на типа, наименование, обслужвано летище, работно време, магнитно отклонение, честота/канал, местоположение, надморско равнище, магнитен пеленг, действителен пеленг, посока на нулевия пеленг

- б) Когато за дадено проявление на субектите, изброени в буква а), не е определено свойство, в частичното множество от данни за АИП се вписва изричното уточнение: „not applicable“ (неприложимо).

AIS.TR.350 Данни за терена и препятствията — Общи изисквания

Районите, обхванати от множествата от данни за терена и препятствията, се определят, както следва:

- а) зона 1: цялата територия на държавата членка;
- б) зона 2: в района на дадено летище, със следните подразделения:
- (1) зона 2а: правоъгълна зона около ПИК, която обхваща самата лента на ПИК заедно със съществуващия участък, свободен от препятствия;
  - (2) зона 2б: зона, простираща се от краищата на зона 2а в посоката на отлитане, с дължина 10 km и разширение от 15 % от двете страни;

▼ M1

- (3) зона 2c: зона, простираща се извън зони 2a и 2b, на разстояние не по-голямо от 10 km от границата на зона 2a; и
- (4) зона 2d: зона, простираща се извън зони 2a, 2b и 2c, на разстояние до 45 km от контролната точка на летището или до границата на съществуващата летищна маневрена площ (ТМА), което от двете е по-близо;
- в) зона 3: зоната, граничеща с работната площ на летището, която се простира хоризонтално от ръба на ПИК до 90 m от осовата линия на пистата и на 50 m от ръба на всички други участъци от работната площ на летището; и
- г) зона 4: зоната, простираща се на 900 m преди прага на ПИК и на 60 m от двете страни на продължението на осовата линия на пистата в посока на подхода към писта, оборудвана за точен подход, категория II или III.

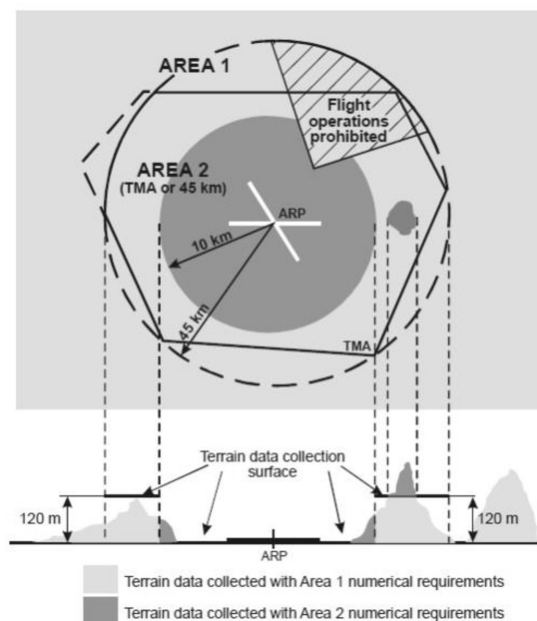
AIS.TR.355 Множества от данни за терена

Когато се предоставят множества от данни за терена в съответствие с точка AIS.OR.355:

- а) те съдържат цифрово представяне на повърхността на терена под формата на последователни стойности за надморското равнище във всички пресечни точки на определена мрежа, отнесени към общо височинно начало;
- б) мрежата на терена е ъглова или линейна и има правилна или неправилна форма;
- в) множествата от данни за терена включват пространствени (местоположение и надморско равнище), тематични и времеви аспекти на повърхността на Земята, съдържащи обекти с естествен произход, които не включват препятствията;
- г) предоставят се данни само за един вид характеристика, т.е. терен;
- д) в множеството от данни за терена се отразяват следните атрибути на характеристиките на терена:
  - (3) обхваната площ;
  - (4) идентификация на изготвителя на данните;
  - (5) идентификатор на източника на данните;
  - (6) метод на получаване;
  - (7) разстояние между реперите;
  - (8) хоризонтална отправка система;
  - (9) хоризонтална разрешаваща способност;
  - (10) точност по хоризонтала;
  - (11) ниво на доверие по хоризонтала;
  - (12) хоризонтално местоположение;
  - (13) надморско равнище;
  - (14) контролна точка на надморското равнище;

▼ **M1**

- (15) вертикална отправна система;
  - (16) вертикална разрешаваща способност;
  - (17) точност по вертикала;
  - (18) ниво на доверие по вертикала;
  - (19) документирана повърхност;
  - (20) интегритет;
  - (21) печат с датата и часа; и
  - (22) използвана мерна единица;
- е) В радиус от 10 km от контролната точка на летището данните за терена следва да отговарят на изискванията към цифровите данни за зона 2;
- ж) в зоната между 10-ия километър и границата на летищния контролиран район (ТМА) или в радиус от 45 km, което от двете е по-малко, данните за терена, който навлиза в хоризонталната равнина на 120 m над най-ниското превишение на пистата за излитане и кацане, следва да отговарят на изискванията към цифровите данни за зона 2;
- з) в зоната между 10-ия километър и границата на летищния контролиран район (ТМА) или в радиус от 45 km, което от двете е по-малко, данните за терена, който не навлиза в хоризонталната равнина на 120 m над най-ниското превишение на пистата за излитане и кацане, следва да отговарят на изискванията към цифровите данни за зона 1; и
- и) в онези участъци от зона 2, в които полетите са забранени поради твърде голяма височина на терена или други местни ограничения и/или разпоредби, данните за терена следва да отговарят на изискванията към цифровите данни за зона 1.

Повърхности за събиране на данни за терена — зона 1 и зона 2

▼ M1**AIS.TR.360 Множества от данни за препятствията**

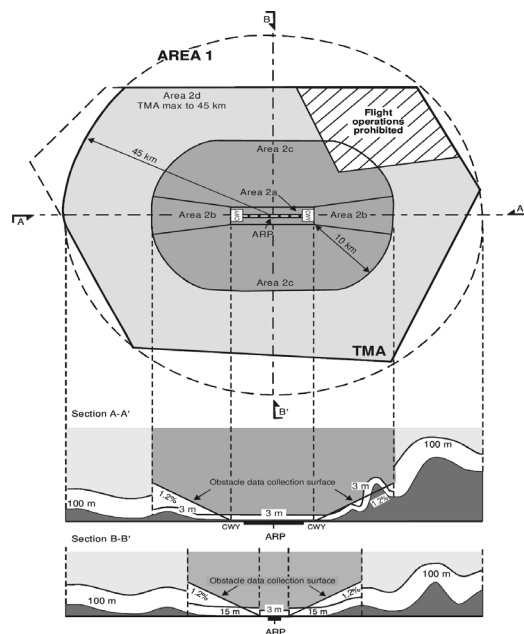
Когато се предоставят множества от данни за препятствията в съответствие с точка AIS.OR.360:

- a) елементите от данни за препятствията са характеристики които се отразяват в множествата от данни посредством точки, линии или многоъгълници;
- b) представят се всички определени видове характеристики на препятствията и всеки от тях се описва в съответствие със следния списък от атрибути:
  - (23) обхваната площ;
  - (24) идентификация на изготвителя на данните;
  - (25) идентификатор на източника на данните;
  - (26) идентификатор на препятствието;
  - (27) точност по хоризонтала;
  - (28) ниво на доверие по хоризонтала;
  - (29) хоризонтално местоположение;
  - (30) хоризонтална разрешаваща способност;
  - (31) хоризонтален обхват;
  - (32) хоризонтална отправна система;
  - (33) надморско равнище;
  - (34) точност по вертикала;
  - (35) ниво на доверие по вертикала;
  - (36) вертикална разрешаваща способност;
  - (37) вертикална отправна система;
  - (38) тип на препятствието;
  - (39) тип геометрия;
  - (40) интегритет;
  - (41) печат с датата и часа;
  - (42) използвана мерна единица;
  - (43) осветление; и
  - (44) маркировка;
- в) данни за препятствията за зони 2 и 3 се събират за следните повърхности за събиране на данни:
  - (45) повърхността за събиране на данни за препятствията за зона 2а се издига на височина 3 m над най-близкото превишение на ПИК, измерено по осовата линия на пистата, а за частите, отнасящи се до участъка, свободен от препятствия, ако има такъв — на превишението на най-близкия край на ПИК;

▼ **M1**

- (46) повърхността за събиране на данни за препятствията за зона 2b има наклон от 1,2 % и се простира от краищата на зона 2a, на превишението на края на ПИК в посоката на отлитане, с дължина 10 km и разширение от 15 % от двете страни; не е необходимо да се събират данни за препятствия, чиято височина над земната повърхност е под 3 m;
- (47) повърхността за събиране на данни за препятствията за зона 2c има наклон от 1,2 % и се простира отвъд зони 2a и 2b, на разстояние не повече от 10 km от границата на зона 2a; първоначалното превишение на зона 2c е превишението на точката, от която започва зона 2a; не е необходимо да се събират данни за препятствия, чиято височина над земната повърхност е под 15 m;
- (48) повърхността за събиране на данни за препятствията за зона 2d се издига на височина 100 m над земната повърхност; и
- (49) повърхността за събиране на данни за препятствията за зона 3 се простира на 0,5 m над хоризонталната равнина и минава през най-близката точка на работната площ на летището;
- г) в онези участъци от зона 2, в които полетите са забранени поради твърде голяма височина на терена или други местни ограничения и/или разпоредби, данни за препятствията се събират и записват в съответствие с изискванията към цифровите данни за зона 1;
- д) в продуктовата спецификация на данни за препятствията, в която са дадени географските координати на всяко летище, включено в множеството от данни, се описват следните зони:
- (1) зони 2a, 2b, 2c и 2d;
  - (2) зоната на траекторията на полета при излитане; и
  - (3) повърхностите за ограничение на препятствията;
- е) множествата от данни за препятствията съдържат цифрово представяне на хоризонталния и вертикалния обхват на препятствията; и
- ж) в множествата от данни за терена не се включват препятствия.

Повърхности за събиране на данни за препятствията — зона 1 и зона 2

▼ M1**AIS.TR.365 Множества от данни за картографиране на летището**

- a) Множествата от данни за картографиране на летището съдържат цифрово представяне на характеристиките на летището.
- b) Като отправна рамка се ползват стандартите за географска информация на ISO.
- в) Информационните продукти за картографиране на летището се описват в съответствие с приложимия стандарт за продуктите спецификации на данни.
- г) Съдържанието и структурата на множествата от данни за картографиране на летищата се определят въз основа на схема на приложението и каталог на характеристиките.

AIS.TR.370 Множества от данни за процедури за полети по прибори

- a) Множествата от данни за процедури за полети по прибори съдържат цифрово представяне на процедурите за полети по прибори.
- b) Множеството от данни за процедури за полети по прибори включва данни за следните субекти, включително всички техни свойства:
  - (50) процедура;
  - (51) участък от процедурата;
  - (52) финален участък от подхода за кацане;
  - (53) точка от процедурата;
  - (54) процедура за изчакване;
  - (55) особености на процедурата за вертолети.

РАЗДЕЛ 4 — РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ПРЕДПОЛЕТНО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ**AIS.TR.400 Услуги по разпространение**

- a) NOTAM, предадени чрез аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS), се разпространяват с помощта на предварително определена система, винаги когато е възможно.
- b) Услуги по разпространение на серии NOTAM, различни от предвидените за международно разпространение, се предоставят при поискване.
- в) NOTAM се изготвят в съответствие с процедурите за комуникация на ИКАО, посочени в приложение 10 на ИКАО, том II.
- г) Всяко NOTAM се разпространява като отделно телекомуникационно съобщение.
- д) Обменът на ASHTAM извън територията на държава членка и на NOTAM за държавите членки, които използват NOTAM за разпространение на информация за вулканична дейност, обхваща консултативните центрове за вулканична пепел и световните центрове за зонални прогнози, като се вземат под внимание изискванията за дейности с голям радиус на действие.

AIS.TR.405 Предполетно-информационно обслужване

- a) За предоставяне на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация на персонала, свързан с изпълнението на полетите, включително летателните екипажи, за нуждите на самостоятелния брифинг, планирането на полетите и полетно-информационното обслужване, се използват автоматизирани системи за предполетна информация.

▼ **M1**

- б) Потребителският интерфейс на оборудването за предполетно - информационно обслужване осигурява лесен достъп до цялата необходима информация/данни със съответните насоки.
- в) Оборудването за самостоятелен брифинг на автоматизираната система за предполетна информация осигурява достъп, когато е необходимо, на съответната служба, предоставяща предполетно информационно обслужване, чрез телефон или чрез други подходящи телекомуникационни средства.
- г) Автоматизираните системи за предполетна информация за предоставяне на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация за нуждите на самостоятелния брифинг, планирането на полетите и полетно-информационното обслужване:
- (56) включват механизми за непрекъснато и навременно обновяване на базата данни на системата и за наблюдение на валидността и качеството на съхранените аеронавигационни данни;
  - (57) осигуряват достъп до системата на персонала, свързан с изпълнението на полетите, включително членовете на летателните екипажи, на съответния аеронавигационен персонал и на други ползватели в областта на въздухоплаването, чрез подходящи телекомуникационни средства;
  - (58) осигуряват предоставянето на извлечените аеронавигационни данни и аеронавигационна информация на хартиен носител при поискване;
  - (59) използват процедури за извличане и търсене на данни и информация, основани на използването на съкращения и индикатори на ИКАО за местоположението, описани в документ 7910 на ИКАО, или на потребителски интерфейс, базиран на менюта, или на друг подходящ механизъм;
  - (60) гарантират своевременен отговор на запитвания на ползватели.
- д) Всички NOTAM се предоставят по подразбиране за нуждите на брифинга, като съдържанието може да бъде ограничено по преценка на ползвателя.

РАЗДЕЛ 5 — АКТУАЛИЗИРАНЕ НА АЕРОНАВИГАЦИОННИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ

AIS.TR.500 Общи положения — Актуализиране на аеронавигационните информационни продукти

Периодичността на актуализация на AIRAC е еднаква за измененията в АИП, допълненията към АИП, множествата от данни за АИП и множествата от данни за процедурите за полети по прибори, за да се гарантира съгласуваност на елементите от данни, съществуващи в различни аеронавигационни информационни продукти.

AIS.TR.505 AIRAC

- а) Чрез системата AIRAC се разпространява информация относно следните обстоятелства:
- (61) хоризонтални и вертикални граници, разпоредби и процедури, приложими за:
    - i) райони за полетна информация (FIR);
    - ii) контролирани райони (CTA);
    - iii) контролирани зони;

▼ M1

- iv) райони за консултативно обслужване;
  - v) трасета за ОВД;
  - vi) постоянни опасности, забранени и ограничени зони (включително вид и периоди на действие, когато са известни) и опознавателни зони за противовъздушната отбрана (ADIZ);
  - vii) постоянни маршрути или части от тях, където съществува възможност за прехват;
  - viii) зона, в която ползването на радиооборудване е задължително (RMZ), и/или зона, в която ползването на транспондер е задължително (TMZ);
- (62) местоположение, честоти, позивни, идентификатори, известни неизправности и периоди на техническо обслужване на радиовигационните средства и на съоръженията за комуникация и обзор;
- (63) процедури за изчаквани и подход, процедури за долитане и отлитане, процедури за намаляване на шума и всякакви други процедури, свързани с ОВД;
- (64) преходни нива, преходни височини и минимални височини за сектора;
- (65) метеорологично обслужване (включително излъчване) и процедури;
- (66) писти за излитане и кацане и крайни участъци за спиране;
- (67) пътища за рулиране и перони;
- (68) оперативни наземни процедури на летището (включително процедури при намалена видимост);
- (69) осветление на подхода и ПИК; и
- (70) експлоатационни минимума на летищата, ако са публикувани от държавата членка.
- б) Когато се планират значителни промени, които е желателно и практически възможно да бъдат оповестени предварително, се предприемат специални мерки.
- в) Когато информацията не е представена до датата на AIRAC, не по-късно от един цикъл преди съответната дата на влизане в сила на AIRAC се разпространява нулево (NIL) уведомление чрез NOTAM или с други подходящи средства.

AIS.TR.510 NOTAM

- а) NOTAM се публикува достатъчно рано, за да могат засегнатите страни да предприемат необходимите действия, освен в случай на неизправност, вулканична дейност, освобождаване на радиоактивни вещества, токсични химикали и други събития, които не могат да бъдат предвидени.
- б) NOTAM, с които се известява за неизправност на средства за въздушна навигация, съоръжения или комуникационни услуги, съдържат информация за очакваната продължителност на неизправността или часа, в който се очаква да бъде възстановена услугата.

▼ M1

- в) В рамките на три месеца от издаването на постоянно NOTAM информацията, съдържаща се в него, се отразява в засегнатите аеронавигационни информационни продукти.
- г) В рамките на три месеца от издаването на временно NOTAM с дългосрочен характер информацията, съдържаща се в него, се отразява в допълнение към АИП.
- д) Когато NOTAM с предвиден краен срок на валидност неочаквано надхвърли период от три месеца, се издава заместващо NOTAM, освен ако условието се очаква да остане в сила в продължение на допълнителен период, надхвърлящ три месеца; в такъв случай се издава допълнение към АИП.
- е) Съставя се NOTAM за промяна на АИП (trigger NOTAM) с кратко описание на съдържанието, датата и часа на влизане в сила и поредния номер на съответното изменение или допълнение.
- ж) NOTAM за промяна на АИП (trigger NOTAM) влиза в сила на същата дата, на която влиза в сила изменението или допълнението към АИП.
- з) В случай на изменение на АИП, NOTAM за промяна на АИП (trigger NOTAM) остава валидно за период от 14 дни.
- и) В случай на допълнение към АИП с валидност под 14 дни NOTAM за промяна на АИП (trigger NOTAM) остава валидно в продължение на целия период на валидност на допълнението към АИП.
- й) В случай на допълнение към АИП с валидност 14 или повече дни NOTAM за промяна на АИП (trigger NOTAM) остава валидно в продължение поне на 14 дни.

AIS.TR.515 Актуализиране на множествата от данни

- а) Периодичността на актуализиране на множеството от данни за АИП или на множествата от данни за процедури за полети по прибори се посочва в продуктовата спецификация на данни.
- б) Множества от данни, които са били предоставени предварително съгласно цикъла AIRAC, се актуализират спрямо промени извън AIRAC, настъпили между датата на публикуване и датата на влизане в сила.

▼ M1*Допълнение 1***СЪДЪРЖАНИЕ НА СБОРНИКА „АЕРОНАВИГАЦИОННА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИКАЦИЯ“ (АИП)****ЧАСТ 1 — ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ (GEN)**

Когато сборникът АИП се издава в един том, предговорът, регистърът на измененията на АИП, регистърът на допълненията към АИП, контролният списък на страниците от АИП и списъкът на текущите изменения, вписани на ръка, се включват само в част 1 „Общи положения“ (GEN), а срещу всеки от тези подраздели в части 2 и 3 се вписва уточнението „not applicable“ (неприложимо).

Ако сборникът АИП се съставя и издава в повече от един том, всеки от които се изменя и допълва отделно, всеки том съдържа отделен предговор, регистър на измененията на АИП, регистър на допълненията към АИП, контролен списък на страниците от АИП и списък на текущите изменения, вписани на ръка.

GEN 0.1 Предговор

Кратко описание на АИП, включващо:

- 1) наименование на издаващия орган;
- 2) приложими документи на ИКАО;
- 3) начин на публикуване (т.е. в печатен формат, онлайн или на друг електронен носител);
- 4) структура на АИП и установена периодичност на измененията;
- 5) политика относно авторското право, ако е приложимо;
- 6) орган за връзка в случай на установени грешки или пропуски в АИП.

GEN 0.2 Регистриране на изменения на АИП

Регистър на измененията на АИП и на измененията, публикувани съгласно системата AIRAC, съдържащ:

- 1) номер на изменението;
- 2) дата на публикуване;
- 3) дата на вписване (за измененията съгласно AIRAC — дата на влизане в сила);
- 4) инициали на служителя, внесъл изменението.

GEN 0.3 Регистриране на допълненията към АИП

Регистър на издадените допълнения към АИП, съдържащ:

- 1) номер на допълнението;
- 2) предмет на допълнението;
- 3) частта (частите) от АИП, за която (които) се отнася;
- 4) срок на валидност;
- 5) списък на отмени разпоредби.

▼ M1**GEN 0.4 Контролен списък на страниците на АИП**

Контролен списък на страниците на АИП, съдържащ:

- 1) номер на страницата/наименование на картата;
- 2) дата на публикуване или дата на влизане в сила (ден, месец с думи и година) на аеронавигационната информация.

GEN 0.5 Списък на внесените на ръка изменения в АИП

Списък на текущите изменения в АИП, внесени на ръка, съдържащ:

- 1) страница(и) от АИП, за която (които) се отнася изменението;
- 2) текст на изменението; и
- 3) номер, под който е вписано внесеното на ръка изменение на АИП.

GEN 0.6 Съдържание на част 1

Списък на разделите и подразделите, съдържащи се в част 1 — Общи положения (GEN).

GEN 1. НАЦИОНАЛНИ РАЗПОРЕДБИ И ИЗИСКВАНИЯ**GEN 1.1 Оправомощени органи**

Адресите на оправомощените органи, обслужващи международната въздушна навигация (органи за гражданско въздухоплаване, метеорология, митници, имиграционни и медицински служби, служби за събиране на такси за прелитане и летищни такси, служби за санитарен контрол и разследване на авиационни произшествия), включващи за всеки орган:

- 1) оправомощен орган;
- 2) наименование на органа;
- 3) пощенски адрес;
- 4) телефонен номер;
- 5) номер на факс;
- 6) електронна поща;
- 7) адрес за аеронавигационно недвижно обслужване (AFS); и
- 8) адрес на уебсайт, ако има.

GEN 1.2 Влитане, преминаване и излитане на въздухоплавателни средства

Разпоредби и изисквания за предварително уведомяване и молби за разрешения за влитане, преминаване и излитане на въздухоплавателни средства, изпълняващи международни полети.

GEN 1.3 Влизане, преминаване и излизане на пътници и екипажи

Разпоредби (включително митнически, имиграционни и карантинни разпоредби и изисквания за предварително уведомяване и молби за разрешения) за влизане, преминаване и излизане на неимигриращи пътници и екипажи.

▼ M1**GEN 1.4 Внос, преминаване и износ на товари**

Разпоредби (включително митнически правила и изисквания за предварително уведомяване и молби за разрешения) за внос, преминаване и износ на товари.

GEN 1.5 Прибори, оборудване и полетна документация на въздухоплавателното средство

Кратко описание на приборите, оборудването и полетната документация на въздухоплавателното средство, включващо:

- 1) прибори, оборудване (включително комуникационно, навигационно и обзорно оборудване) и полетна документация, които трябва да се намират на борда на въздухоплавателното средство, включително всички специални изисквания в допълнение към упоменатите в подчаст Г от приложение IV (Част CAT) към Регламент (ЕС) № 965/2012;
- 2) аварийен предавател на местоположението (ELT), сигнални устройства и животоспасяващо оборудване съгласно точка CAT.IDE.A.280 от приложение IV (Част CAT) и точка NCC.IDE.A.215 от приложение VI (Част NCC) към Регламент (ЕС) № 965/2012, когато така е решено на регионални съвещания за въздушна навигация за полети над определени райони от земната повърхност.

GEN 1.6 Обобщение на национални правила и международни договори и конвенции

Списък на заглавията с препратки към актовете и, където е възможно, обобщение на националните правила за въздушна навигация, включително списък на международните договори и конвенции, ратифицирани от държавата членка.

GEN 1.7 Различия от стандартите, препоръчителните практики и процедури на ИКАО

Списък на важните различия между националните правила и практики на държавата членка и съответните препоръки на ИКАО, включващ:

- 1) засегнатата разпоредба (приложение и номер на изданието, параграф); и
- 2) пълния текст на съответната разлика.

Всички важни различия се изброяват в този подраздел. Всички приложения се изброяват в последователен ред, дори и да няма разлика с дадено приложение на ИКАО, като в този случай се отбелязва с NIL. Националните различия или степента на неприлагане на допълнителните регионални процедури се обявяват незабавно, като се посочва приложението, към което се отнасят тези допълнителни процедури.

GEN 2. ТАБЛИЦИ И КОДОВЕ**GEN 2.1 Измервателна система, обозначения на въздухоплавателните средства, празници****GEN 2.1.1 Мерни единици**

Описание на използваните мерни единици, включващо таблица на мерните единици.

GEN 2.1.2 Отправна система за времето

Описание на използваната отправна система за време (календар и часово време) и начина на нейното представяне в сборника АИП с указание дали се използва система за лятно часово време.

▼ M1**GEN 2.1.3** Хоризонтална отправна система

Кратко описание на използваната хоризонтална (геодезична) отправна система, включващо:

- 1) име/обозначение на отправната система;
- 2) обозначение и параметри на проекцията;
- 3) обозначение на използваната елипсоида;
- 4) обозначение на използваното височинно начало;
- 5) район(и) на приложение; и
- 6) обяснение, когато е възможно, на използваната звездичка (*), с която се отбелязват координатите, които не отговарят на съответните изисквания за точност на приложения 11 и 14 на ИКАО.

GEN 2.1.4 Вертикална отправна система

Кратко описание на използваната вертикална отправна система, включващо:

- 1) име/обозначение на отправната система;
- 2) описание на използвания модел на геоида, включващо необходимите параметри за преобразуване на относителната височина от използвания модел към EGM-96;
- 3) обяснение, когато е възможно, на използваната звездичка (*), с която се отбелязват превишения/вълни на геоида, които не отговарят на изискванията за точност на приложение 14 на ИКАО.

GEN 2.1.5 Националност на въздухоплавателните средства и регистрационни знаци

Посочване националността на въздухоплавателното средство и регистрационните знаци, приети от държавата членка.

GEN 2.1.6 Национални празници

Списък на националните празници с обозначение на засегнатите услуги.

GEN 2.2 Съкращения, които се използват в публикациите за АИО

Азбучен списък на съкращенията и съответното им значение, използвано от държавата членка в нейния сборник АИП и при разпространяване на аеронавигационни данни и аеронавигационна информация, със съответните забележки за националните съкращения, които се различават от посочените в документ 8400 на ИКАО „Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes“ (PANS-ABC).

GEN 2.3 Символи в картите

Списък на символите в картите, подредени според сериите на картите, в които те се използват.

GEN 2.4 Индикатори за местоположение

Азбучен списък на индикаторите на ИКАО за местоположението, определени за аеронавигационните неподвижни станции, използвани за целите на кодирането и декодирането. Посочва се местоположението и на станции, които не са свързани с аеронавигационното неподвижно обслужване (AFS).

▼ M1**GEN 2.5 Списък на радионавигационните средства**

Азбучен списък на радионавигационните средства, съдържащ:

- 1) позивна;
- 2) име на станцията;
- 3) вид на съоръжението/средството;
- 4) уточнение дали навигационното средство обслужва маршрута (E), летището (A) или и двете (AE).

GEN 2.6 Преобразуване на мерни единици

Таблицы или формули за преобразуване:

- 1) на морски мили в километри и обратно;
- 2) на футове в метри и обратно;
- 3) на десети от ъглова минута в ъглови секунди и обратно;
- 4) други преобразувания, ако е необходимо.

GEN 2.7 Таблицы за изгрев/залез на слънцето

Информация за времената на изгрев и залез, включително кратко описание на критериите, използвани за определяне на времената, дадени в таблиците или проста формула или таблица, от които времената могат да бъдат изчислени за всяко местоположение от територията/зоната на отговорност, или азбучен списък на местоположенията, за които са дадени тези времена, с препратка към съответната страница в таблицата и таблиците за изгрев/залез на слънцето за избрани пунктове/местоположения, в т.ч.:

- 1) име на пункта;
- 2) индикатор на ИКАО за местоположението;
- 3) географски координати в градуси и минути;
- 4) дата(и), за която (които) се отнасят времената;
- 5) време на начало на сутрешния граждански полумрак;
- 6) време на изгрев;
- 7) време на залез; и
- 8) време на край на вечерния граждански полумрак.

GEN 3: ОБСЛУЖВАНЕ**GEN 3.1 Аеронавигационно информационно обслужване****GEN 3.1.1 Отговорна служба**

Описание на осигуряваното аеронавигационно информационно обслужване и неговите главни съставни части, включващо:

- 1) име на службата/органа;
- 2) пощенски адрес;

▼ M1

- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;
- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има;
- 8) изложение, в което се посочват разпоредбите, на които се основава обслужването и, ако има различия, препратка към страниците в сборника АИП, където те са посочени.

GEN 3.1.2 Зона на отговорност

Зоната на отговорност на органа за АИО.

GEN.3.1.3 Аеронавигационни публикации

Описание на елементите на аеронавигационните информационни продукти, включващо:

- 1) сборник АИП и свързаните с него изменения;
- 2) допълнения към АИП;
- 3) циркуляри за аеронавигационна информация (AIC);
- 4) NOTAM и предполетни информационни бюлетини (PIB);
- 5) контролен списък и списъци на валидните NOTAM;
- 6) как могат да бъдат получени.

Когато за обявяване на цените на публикациите се използва циркуляр за аеронавигационна информация, това се посочва в този раздел на сборника АИП.

GEN 3.1.4 Система AIRAC

Кратко описание на използваната система AIRAC, включващо таблица на настоящите и предстоящите в близко бъдеще дати на AIRAC.

GEN 3.1.5 Предполетно = информационно обслужване на летищата/вертолетните летища

Списък на летищата/вертолетните летища, на които се осигурява предполетна информация, включващ указание за съответните:

- 1) елементи на наличните аеронавигационни информационни продукти;
- 2) карти и схеми в наличност;
- 3) общия обхват на данните.

GEN 3.1.6 Множества от цифрови данни

- 1) Описание на наличните множества от данни, включващо:
  - а) наименование на множеството от данни;
  - б) кратко описание;
  - в) обхванат субект на данните;

▼ M1

- г) географски обхват;
  - д) ограничения при използването, ако е приложимо.
- 2) Данни за контакт и указания как могат да бъдат получени множествата от данни, включващи:
- а) име на отговорното лице, служба или организация;
  - б) пощенски адрес и адрес на електронна поща на отговорното лице, служба или организация;
  - в) номер на факс на отговорното лице, служба или организация;
  - г) телефонен номер за контакт с отговорното лице, служба или организация;
  - д) работно време (часове, включително часова зона, в които може да бъде осъществен контакт);
  - е) информация онлайн, която може да бъде използвана за контакт с отговорното лице, служба или организация;
  - ж) допълнителна информация, ако е необходимо, с указания как и кога може да бъде осъществен контакт с отговорното лице, служба или организация.

GEN 3.2 Аеронавигационни карти**GEN 3.2.1 Отговорна(и) служба(и)**

Описание на службата(ите), оправомощена(и) да изготвя(т) аеронавигационни карти, включващо:

- 1) име на службата;
- 2) пощенски адрес;
- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;
- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има; и
- 8) изложение, в което се посочват разпоредбите, на които се основава обслужването, и, ако има различия с ИКАО, препратка към страниците в сборника АИП, където те са посочени.

GEN 3.2.2 Поддържане на картите

Кратко описание как се преразглеждат и изменят аеронавигационните карти.

GEN 3.2.3 Процедури за закупуване

Подробно описание за това как могат да се получат карти, съдържащо:

- 1) име на службата/агенцията, която извършва продажбите;
- 2) пощенски адрес;

▼ M1

- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;
- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има.

GEN 3.2.4 Серии на наличните аеронавигационни карти

Списък на сериите на наличните аеронавигационни карти, последван от общо описание на всяка серия и нейното предназначение.

GEN 3.2.5 Списък на наличните аеронавигационни карти

Списък на наличните аеронавигационни карти, включващ:

- 1) наименование на сериите;
- 2) мащаб на сериите;
- 3) име и/или номер на всяка карта или на всеки лист в серията;
- 4) цена на лист;
- 5) дата на последния преглед.

GEN 3.2.6 Индекс на световната аеронавигационна карта (WAC) — ИКАО 1:1 000 000

Индекс на картата, показващ покритието и плана на страницата за WAC 1:1 000 000, изготвена от държавата членка. Ако вместо WAC 1:1 000 000 се изготвя аеронавигационна карта — ИКАО 1:500 000, индексът на картата се използва за определяне на мащаба и плана на страницата за аеронавигационните карти — ИКАО 1:500 000.

GEN 3.2.7 Топографски карти

Подробна информация за това как могат да бъдат получени топографски карти, съдържаща:

- 1) име на съответната служба/агенция;
- 2) пощенски адрес;
- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;
- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има.

GEN 3.2.8 Корекции на картите, които не се съдържат в сборника АИП

Списък на корекциите на картите, които не се съдържат в сборника АИП, или указание откъде може да бъде получена такава информация.

▼ M1**GEN 3.3 Обслужване на въздушното движение (ОВД)****GEN 3.3.1 Отговорен орган**

Описание на органа за обслужване на въздушното движение и неговите главни компоненти, включващо:

- 1) име на службата;
- 2) пощенски адрес;
- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;
- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има;
- 8) изложение, в което се посочват разпоредбите, на които се основава обслужването, и, ако има различия с ИКАО, препратка към страниците в сборника АИП, където те са посочени;
- 9) уточнение, в случай че обслужването не се предоставя денонощно и седем дни в седмицата.

GEN 3.3.2 Зона на отговорност

Кратко описание на зоната на отговорност, в която се осигурява обслужване на въздушното движение.

GEN 3.3.3 Видове обслужване

Кратко описание на основните видове ОВД.

GEN 3.3.4 Координация между операторите и органите за ОВД

Общи условия, при които се осъществява координацията между операторите и органите за ОВД.

GEN 3.3.5 Минимална абсолютна височина на полета

Критериите, използвани за определяне на минималните абсолютни височини на полета.

GEN 3.3.6 Списък с адресите на органите за ОВД

Списък на органите за ОВД и техните адреси, подредени по азбучен ред, съдържащ:

- 1) име на органа;
- 2) пощенски адрес;
- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;

▼ M1

- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има.

▼ C2**GEN 3.4 Комуникационно и навигационно обслужване****▼ M1****GEN 3.4.1 Отговорна служба**

Описание на службата, отговорна за осигуряването на телекомуникационните и навигационните средства, включващо:

- 1) име на службата;
- 2) пощенски адрес;
- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;
- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има;
- 8) изложение, в което се посочват разпоредбите, на които се основава обслужването, и, ако има различия с ИКАО, препратка към страниците в сборника АИП, където те са посочени;
- 9) уточнение, в случай че обслужването не се предоставя денонощно и седем дни в седмицата.

GEN 3.4.2 Зона на отговорност

Кратко описание на зоната на отговорност, в която се осигурява телекомуникационно обслужване.

GEN 3.4.3 Видове обслужване

Кратко описание на основните видове обслужване и осигурените средства, включващо:

- 1) радионавигационно обслужване;
- 2) гласово обслужване и/или обслужване по канал за предаване на данни;
- 3) излъчване;
- 4) използвани езици;
- 5) указания къде може да бъде получена подробна информация.

GEN 3.4.4 Изисквания и условия

Кратко описание на изискванията и условията, при които са достъпни видовете комуникационно обслужване.

GEN 3.4.5 Разни

Всяка допълнителна информация (напр. избрани радиопредавателни станции, телекомуникационна диаграма).

▼ M1**GEN 3.5 Метеорологично обслужване**

GEN 3.5.1 Отговорна служба

Кратко описание на службата, отговорна за осигуряването на метеорологична информация, включващо:

- 1) име на службата;
- 2) пощенски адрес;
- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;
- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има;
- 8) изложение, в което се посочват разпоредбите, на които се основава обслужването, и, ако има различия, препратка към страниците в сборника АИП, където те са посочени;
- 9) уточнение, в случай че обслужването не се предоставя денонощно и седем дни в седмицата.

GEN 3.5.2 Зона на отговорност

Кратко описание на района и/или въздушните маршрути, за които е осигурено метеорологично обслужване.

GEN 3.5.3 Метеорологични наблюдения и сведения

Подробно описание на метеорологичните наблюдения и сведения, осигурявани за международната въздушна навигация, включващо:

- 1) име на станцията и индикатор на ИКАО за местоположението;
- 2) вид и честота на наблюденията, включително данни за автоматичното средство за наблюдение;
- 3) видове метеорологични сведения и наличие на прогноза TREND;
- 4) специфичен вид наблюдателна система и броя на точките за наблюдение, използвани за наблюдение и съобщаване на приземен вятър, видимост, видимост на ПИК, долна граница на облачността, температура и, където е възможно, срез на вятъра (напр. анемометър при пресечките на пистите, трансмисометър до зоната за приземяване и т.н.);
- 5) работно време;
- 6) уточнение относно наличната аеронавигационна климатологична информация.

GEN 3.5.4 Видове обслужване

Кратко описание на основните видове обслужване, включително и подробности за брифинга, консултирането, представянето на метеорологичната информация, наличната полетна документация за операторите и членовете на летателния екипаж, на методите и средствата, използвани за предоставяне на метеорологична информация.

▼ M1

GEN 3.5.5 Изискване за оповестяване от операторите

Минимално предизвестие, което доставчикът на метеорологично обслужване изисква от операторите при искане или промяна на брифинги, консултации, полетна документация и друга метеорологична информация.

GEN 3.5.6 Доклад от въздухоплавателните средства

Изисквания на доставчика на метеорологично обслужване за изготвяне и представяне на доклади от въздухоплавателните средства.

GEN 3.5.7 Обслужване VOLMET

Описание на обслужването VOLMET и/или D-VOLMET, включващо:

- 1) наименование на предаващата станция;
- 2) позивна или идентификатор и съкращение на радиокommunikационната емисия;
- 3) използвана честота или честоти на излъчване;
- 4) периоди на излъчване;
- 5) часове на работа;
- 6) списък на летищата/вертолетните летища, за които са включени доклади или прогнози;
- 7) доклади, прогнози, информация SIGMET и забележки.

GEN 3.5.8 Обслужване SIGMET и AIRMET

Описание на метеорологичното наблюдение, осигурявано в районите за полетна информация или в контролираните райони, за които се осигурява обслужване на въздушното движение, включително и списък на метеорологичните служби за следене, включващо:

- 1) име на метеорологичната служба за следене, индикатор на ИКАО за местоположението;
- 2) часове на работа;
- 3) обслужвани райони за полетна информация и контролирани райони;
- 4) периоди на валидност на SIGMET;
- 5) прилагани специфични процедури за информацията SIGMET (напр. за вулканична пепел, тропически циклони);
- 6) прилагани процедури за информацията AIRMET (съгласно съответните регионални аеронавигационни споразумения);
- 7) органи за ОВД, на които се предоставя информация SIGMET и AIRMET;
- 8) допълнителна информация, например за ограничения на обслужването и т.н.

▼ M1**GEN 3.5.9 Друго автоматизирано метеорологично обслужване**

Описание на наличните видове автоматизирано обслужване за осигуряване на метеорологична информация (напр. автоматизирано предполетно информационно обслужване, достъпно по телефон и/или компютърен модем), включващо:

- 1) име на службата;
- 2) налична информация;
- 3) обхванати райони, маршрути и летища;
- 4) телефонен номер и номер на факс, електронна поща и адрес на уебсайт, ако има такъв.

GEN 3.6 Търсене и спасяване (SAR)**GEN 3.6.1 Отговорна(и) служба(и)**

Кратко описание на службата(ите), отговорна(и) за осигуряване на обслужване по търсене и спасяване (SAR), включващо:

- 1) име на службата/органа;
- 2) пощенски адрес;
- 3) телефонен номер;
- 4) номер на факс;
- 5) електронна поща;
- 6) адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS);
- 7) адрес на уебсайт, ако има; и
- 8) изложение, в което се посочват разпоредбите, на които се основава обслужването, и, ако има различия с ИКАО, препратка към страниците в сборника АИП, където те са посочени.

GEN 3.6.2 Зона на отговорност

Кратко описание на зоната на отговорност, в която се осигурява обслужване по търсене и спасяване.

GEN 3.6.3 Видове обслужване

Кратко описание и изображение на географския обхват, където е уместно, на вида обслужване и предоставяните средства, включително уточнение дали осигуряването на обслужване по търсене и спасяване по въздух зависи от значително разгръщане на въздухоплавателни средства.

GEN 3.6.4 Договори за търсене и спасяване

Кратко описание на действащите договори за търсене и спасяване, включително договорености за улесняване на влитането и излитането на въздухоплавателни средства на други държави членки за търсене, спасяване, издирване на отломки, ремонт или прибиране на изгубено или повредено въздухоплавателно средство само с уведомяване от въздуха или представяне на полетен план.

▼ **M1****GEN 3.6.5** Условия за наличност на обслужването

Кратко описание на предвидените процедури за търсене и спасяване, включващо общите условия, при които обслужването и средствата са достъпни за международно използване, както и указание дали наличните средства за търсене и спасяване са специализирани в техниките и дейностите по търсене и спасяване, или се използват за други цели, но са пригодени за целите на търсенето и спасяването чрез обучение и оборудване, или са налични временно и нямат специално обучение или подготовка за работа при търсене и спасяване.

GEN 3.6.6 Използвани процедури и сигнали

Кратко описание на процедурите и сигналите, използвани от спасителното въздухоплавателно средство, и таблица на сигналите, които се използват от оцелелите.

GEN 4. ЛЕТИЩНИ ТАКСИ И ТАКСИ ЗА АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

Ако в настоящата глава не е включена разбивка на действителните такси, може да бъде дадена препратка към документ, в който може да бъде намерена подробна информация за тях.

GEN 4.1 Летищни такси

Кратко описание на видовете такси, които могат да бъдат прилагани на летища/вертолетни летища за международно използване, включително:

- 1) такси за кацане на въздухоплавателни средства;
- 2) такси за паркиране, използване на хангар и продължително съхранение на въздухоплавателни средства;
- 3) такси за обслужване на пътници;
- 4) такси за сигурност;
- 5) такси, свързани с шума;
- 6) други такси (за митническо, медицинско, имиграционно и друго обслужване);
- 7) освобождаване от такси/намаления; и
- 8) начини на плащане.

GEN 4.2 Такси за аеронавигационно обслужване

Кратко описание на таксите, които могат да бъдат прилагани при извършване на аеронавигационно обслужване за международно използване, включително:

- 1) контрол на подхода;
- 2) аеронавигационно обслужване по маршрута;
- 3) базисна цена за аеронавигационно обслужване и освобождаване от такси/намаления;
- 4) начини на плащане.

ЧАСТ 2 — ОБСЛУЖВАНЕ ПО МАРШРУТА (ENR)

Ако сборникът АИП се съставя и издава в повече от един том, всеки от които се изменя и допълва отделно, всеки том съдържа отделен предговор, регистър на измененията на АИП, регистър на допълненията към АИП, контролен списък на страниците от АИП и списък на текущите изменения, вписани на ръка. В случай, че сборникът АИП се издава в един том, срещу всеки от посочените по-горе подраздели се вписва уточнението „not applicable“ (неприложимо).

▼ M1**ENR 0.6 Съдържание на част 2**

Списък на разделите и подразделите, които се съдържат в част 2 — Обслужване по маршрута.

ENR 1. ОБЩИ ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ**ENR 1.1 Общи правила**

Публикуват се общите правила, прилагани в държавата членка.

ENR 1.2 Правила за визуални полети

Публикуват се правилата за визуални полети, прилагани в държавата членка.

ENR 1.3 Правила за полети по прибори (ППП)

Публикуват се правилата за полети по прибори, прилагани в държавата членка.

ENR 1.3.1 Правила, приложими за всички полети по ППП

ENR 1.3.2 Правила, приложими за полети по ППП в контролираното въздушно пространство

ENR 1.3.3 Правила, приложими за полети по ППП извън контролираното въздушно пространство

ENR 1.3.4 Общи процедури за свободното трасово въздушно пространство (FRA)

Процедури, свързани със свободното трасово въздушно пространство, включително обяснение и определения на приложимите точки от него. В случай на трансгранично използване на свободното трасово въздушно пространство обхващаните райони за полетна информация/горни райони за полетна информация или контролирани райони/горни контролирани райони се посочват в точка ENR 1.3.

ENR 1.4 Класификация и описание на обслужваното въздушно пространство**ENR 1.4.1 Класификация на обслужваното въздушно пространство**

Описание на класовете на обслужвано въздушно пространство под формата на таблица за класификация на въздушното пространство съгласно допълнение 4 към Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012, в която се отбелязват по подходящ начин класовете на въздушното пространство, които не се използват в държавата членка.

ENR 1.4.2 Описание на обслужваното въздушно пространство

Други описания на обслужваното въздушно пространство, според случая, включително общо текстово описание.

ENR 1.5 Процедури за изчакване, подход и отлитане**ENR 1.5.1 Общи положения**

Изисква се да бъдат изложени критериите, въз основа на които са разработени процедурите за изчакване, подход и отлитане.

ENR 1.5.2 Долитане

Представят се процедурите за долитане (стандартни, за зонална навигация или и двете), които са общи за полети в един и същ клас въздушно пространство. Ако в района на летището се прилагат процедури, различни от тях, това се отбелязва с препратка към документа, в който могат да бъдат намерени специфичните процедури.

▼ M1**ENR 1.5.3 Отлитане**

Представят се процедурите за отлитане (стандартни, за зонална навигация или и двете), които са общи за въздухоплавателните средства, отлитащи от летище/вертолетно летище.

ENR 1.5.4 Друга относима информация и процедури

Кратко описание на допълнителна информация, напр. процедури за влитане, изравняване във финалния етап от подхода, процедури и модели за изчакване.

ENR 1.6 Обзорно обслужване при ОВД и процедури**ENR 1.6.1 Първичен радар**

Описание на обслужването и процедурите при използване на първичен радар, включващо:

- 1) допълнително обслужване;
- 2) прилагане на радарен контрол;
- 3) процедури при загуба на радарна информация и комуникация въздух—земя;
- 4) изисквания за докладване на местоположението посредством гласова комуникация и чрез комуникация между ръководителите на полети и пилотите по линия за предаване на данни (CPDLC);
- 5) графично представяне на района на радарното покритие.

ENR 1.6.2 Вторичен обзорен радар (SSR)

Описание на оперативните процедури за работа на вторичния обзорен радар, включващо:

- 1) аварийни процедури;
- 2) процедури при отказ на комуникацията въздух—земя и при незаконна намеса;
- 3) системата за определяне на код на вторичния обзорен радар;
- 4) изисквания за докладване на местоположението посредством гласова комуникация и чрез връзка между ръководителите на полети и пилотите по линия за предаване на данни (CPDLC); и
- 5) графично представяне на района на радарното покритие на вторичния обзорен радар.

ENR 1.6.3 Автоматичен зависим обзор — излъчване (ADS-B).

Описание на оперативните процедури за автоматичен зависим обзор — излъчване (ADS-B), включващо:

- 1) аварийни процедури;
- 2) процедури при отказ на комуникацията въздух—земя и при незаконна намеса;
- 3) изисквания за идентификатор на въздухоплавателното средство;
- 4) изисквания за докладване на местоположението посредством гласова комуникация и чрез връзка между ръководителите на полети и пилотите по линия за предаване на данни (CPDLC); и
- 5) графично представяне на района на покритие на ADS-B.

ENR 1.6.4 Друга относима информация и процедури

Кратко описание на допълнителна информация и процедури, например процедури при загуба на радарно покритие и процедури при отказ на транспондер.

▼ M1**ENR 1.7 Процедури за настройка на висотомера**

Описание на процедурите, използвани за настройка на висотомера, съдържащо:

- 1) кратко изложение на документите на ИКАО, на които се основават процедурите, заедно с различията от тях, ако има такива;
- 2) основни процедури за настройка на висотомера;
- 3) описание на района(ите) за настройка на висотомера;
- 4) процедури, които трябва да бъдат спазвани от операторите (включително пилотите);
- 5) таблица на крейсерските нива.

ENR 1.8 Допълнителни регионални процедури на ИКАО

Представят се допълнителните регионални процедури за цялата зона на отговорност.

ENR 1.9 Управление на потоците на въздушното движение (ATFM) и управление на въздушното пространство

Кратко описание на системата за управление на потоците въздушното движение (ATFM) и управление на въздушното пространство, включващо:

- 1) структура на управлението на потоците на въздушното движение, обслужван район, осигурявано обслужване, местоположение на органа (органиците) и работното му(им) време;
- 2) видове съобщения за управление на потоците и описание на форматите им; и
- 3) процедури, приложими за отлитащите полети, включително:
  - а) служба, отговаряща за предоставянето на информация за прилаганите мерки за управление на потоците на въздушното движение;
  - б) изисквания към полетните планове; и
  - в) разпределяне на слотове.
- 4) информация за цялостната отговорност по отношение на управлението на въздушното пространство в районите за полетна информация, подробности за разпределянето на въздушното пространство на гражданско и военно и координацията на тяхното управление, структура на управляемото въздушно пространство (разпределение и промени в разпределението) и общи оперативни процедури.

ENR 1.10 Планиране на полетите

Посочват се всички забрани, ограничения или консултативна информация за етапа на планиране на полетите, която може да помогне на ползвателя при представянето на искане за извършване на планиран полет, включително:

- 1) процедури за представяне на полетни планове;
- 2) система на повтарящите се полетни планове; и
- 3) промени във вече внесени полетни планове.

▼ **M1****ENR 1.11 Адресиране на съобщенията за полетни планове**

Посочват се в табличен вид адресите, определени за полетните планове, като се указват:

- 1) категорията на полета (ППП, ПВП или и двете);
- 2) маршрутът (в или през район за полетна информация и/или летищен контролиран район); и
- 3) адресът на съобщението.

ENR 1.12 Прехват на граждански въздухоплавателни средства

Излагат се подробно процедурите за прехват и визуалните сигнали, които се използват, и се посочва изрично дали се прилагат предписанията на ИКАО, а ако не — се указва наличието на разлики.

ENR 1.13 Незаконна намеса

Указват се съответните процедури, които се прилагат в случай на незаконна намеса.

ENR 1.14 Инциденти във въздухоплаването

Описание на системата за докладване на инциденти във въздухоплаването, включващо:

- 1) определение за инцидент във въздухоплаването;
- 2) използване на формуляра за докладване на инциденти във въздухоплаването;
- 3) процедурите за докладване (включително по време на полет);
- 4) цел на докладването и обработване на формуляра.

ENR 2. ОБСЛУЖВАНО ВЪЗДУШНО ПРОСТРАНСТВО**ENR 2.1 Район за полетна информация (FIR), горен район за полетна информация (UIR), летищен контролиран район (TMA) и контролиран район (CTA)**

Подробно описание на районите за полетна информация (FIR), горните райони за полетна информация (UIR) и контролираните райони (CTA) (включително и особени CTA като TMA), включващо:

- 1) име, географски координати на страничните граници в градуси и минути за FIR/UIR или географски координати на страничните граници в градуси, минути и секунди за CTA, вертикални граници, клас на въздушното пространство;
- 2) обозначение на органа, осигуряващ обслужването;
- 3) позивна на аеронавигационната станция, обслужваща органа, и използваните езици, като се указва районът и условията, при които може да бъде използвана, ако е приложимо;
- 4) честоти и номер SATVOICE, ако е приложимо, допълнени с указания за специфичното им използване; и
- 5) забележки.

В този подраздел се включват контролираните зони около военни бази, които не са описани в сборника АИП. Когато изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 относно полетните планове, двустранната комуникация и докладването на местоположението се прилагат за всички полети с цел предотвратяване или намаляване на необходимостта от прехват, както и/или когато съществува вероятност за прехват и се налага да се следи аварийната УКВ честота 121.500 MHz, това се посочва за съответните райони или за части от тях.

▼ M1

Дава се описание на определени райони, над които се изисква въздухоплавателните средства да бъдат оборудвани с аварийен предавател на местоположението (ELT) и да следят непрекъснато аварийната УКВ честота 121.500 MHz, освен когато осъществяват комуникация на други ултракъсовълнови канали или когато ограниченията на оборудването на въздухоплавателните средства или задълженията на екипажа не позволяват едновременно следене на два отделни канала.

ENR 2.2 Друго регулирано въздушно пространство

Подробно описание на зоните, в които ползването на радиооборудване е задължително (RMZ), и на зоните, в които ползването на транспондер е задължително (TMZ), включващо:

- 1) наименование и географски координати в градуси и минути на страничните граници на RMZ/TMZ;
- 2) вертикални граници в полетни нива или във футове;
- 3) време на действие; и
- 4) забележки.

Подробно описание на други видове регулирано въздушно пространство, когато съществува, и класификация на въздушното пространство.

▼ M5**ENR 3. ТРАСЕТА ЗА ОВД****ENR 3.1 Трасета за конвенционална навигация**

Подробно описание на трасетата за конвенционална навигация, включващо:

- 1) идентификатор на трасето, спецификации на необходимите комуникационни характеристики (RCP), спецификации на необходимите характеристики за обзор (RSP), приложими за определения участък, наименования, кодови обозначения или кодови имена и географски координати в градуси, минути и секунди на всички съществени точки, определящи трасето, включително точки за докладване, „задължително“ или „при поискване“;
- 2) пътни линии или радиали VOR, закръглени до най-близкия градус, геодезично разстояние до най-близката десета от километра или морската миля между всички следващи съществени точки, а при използване на радиали VOR — на точките за преминаване;
- 3) горна и долна граница или минимални абсолютни височини по маршрута, закръглени нагоре до най-близките 50 m или 100 ft, и класификация на въздушното пространство;
- 4) странични граници и минимални абсолютни височини за прелитане над препятствия;
- 5) посока на крейсерските нива;
- 6) забележки, включително посочване на контролиращия орган, неговия работен канал и, ако е приложимо, адреса на регистрация, номера SATVOICE, и евентуални ограничения по отношение на навигационните спецификации и спецификациите на RCP и RSP.

▼ M5**ENR 3.2 Трасета за зонална навигация**

Подробно описание на трасетата с PBN (RNAV и RNP), включващо:

- 1) идентификатор на трасето, спецификации на необходимите комуникационни характеристики (RCP), навигационни спецификации и/или спецификации на необходимите характеристики за обзор (RSP), приложими за определения участък, наименования, кодови обозначения или кодови имена и географски координати в градуси, минути и секунди на всички съществени точки, определящи трасето, включително точки за докладване, „задължително“ или „при поискване“;
- 2) за пътните точки, определящи трасетата за зонална навигация, допълнително, според случая:
  - а) обозначение на станцията VOR/DME;
  - б) пеленг с точност до най-близкия градус и разстояние в десети от километра или морската миля от съответното VOR/DME, ако пътната точка не е съвместена с него;
  - в) надморско равнище на предавателната антена на DME с точност до най-близките 30 m (100 ft);
- 3) магнитен референтен пеленг до най-близкия градус, геодезично разстояние до най-близката десета от километра или морската миля между определени крайни точки и разстоянието между всички следващи съществени точки;
- 4) горна и долна граница и класификация на въздушното пространство;
- 5) посока на крейсерските нива;
- 6) изискване за навигационна точност за всеки участък от трасето с PBN (RNAV или RNP);
- 7) забележки, включително посочване на контролиращия орган, неговия работен канал и, ако е приложимо, адреса на регистрация, номера SATVOICE, и евентуални ограничения по отношение на навигационните спецификации и спецификациите на RCP и RSP.

ENR 3.3 Други маршрути

Посочват се други специално определени маршрути, които са задължителни в определени райони.

Описание на свободното трасово въздушно пространство (FRA) като точно определено въздушно пространство, в рамките на което ползвателите могат свободно да планират директни маршрути между определена входна точка и определена изходна точка, включително информация за назначаването на директни маршрути, ограниченията за използването на пътни точки за директни маршрути и вписването в полетния план (точка 15). Описват се изискванията за издаване на разрешения по КВД.

ENR 3.4 Изчакване по маршрут

Описват се подробно процедурите за изчакване по маршрут, съдържащи:

- 1) обозначение на изчакването (ако има такова) и точката, над която се извършва изчакване (навигационно средство), или пътна точка с географски координати в градуси, минути и секунди;
- 2) курс на долитане;
- 3) направление на завоя съгласно процедурата;
- 4) максимална указана въздушна скорост;

▼ M5

- 5) минимално и максимално ниво за изчакване;
- 6) време/разстояние за отлитане;
- 7) обозначение на контролиращия орган и неговата работна честота.

▼ M1**ENR 4. РАДИОНАВИГАЦИОННИ СРЕДСТВА/СИСТЕМИ****ENR 4.1 Радионавигационни средства — по маршрута**

Списък на станциите, осигуряващи радионавигационно обслужване по маршрута, подредени по азбучен ред по името на станцията, включващ:

- 1) име на станцията и магнитното отклонение, с точност до най-близкия градус, а за VOR — склонение на станцията с точност до най-близкия градус, използвано за техническо настройване на средството;
- 2) обозначение;
- 3) честота/канал за всеки елемент;
- 4) работно време;
- 5) географски координати в градуси, минути и секунди на местоположението на предавателната антена;
- 6) надморско равнище на предавателната антена на DME с точност до най-близките 30 m (100 ft); и
- 7) забележки.

Ако обслужващият средството орган е различен от определения орган, името на обслужващия орган се посочва в колоната „Забележки“. Зоната на покритие на средството се посочва в колоната „Забележки“.

ENR 4.2 Специални навигационни системи

Описание на станциите, свързани със специални навигационни системи, включващо:

- 1) име на станция или верига от станции;
- 2) вид на достъпното обслужване (управляващ сигнал, подчинен сигнал, цвят);
- 3) честота (номер на канал, основно ниво на импулсите, честота на повторение, според случая);
- 4) работно време;
- 5) географски координати в градуси, минути и секунди на местоположението на предавателната станция; и
- 6) забележки.

Ако обслужващият средството орган е различен от определения орган, името на обслужващия орган се посочва в колоната „Забележки“. Зоната на покритие на средството се посочва в колоната „Забележки“.

ENR 4.3 Глобална навигационна спътникова система (GNSS)

Списък и описание на елементите на глобалната навигационна спътникова система (GNSS), осигуряваща навигационно обслужване по маршрута, подредени по азбучен ред по името на елемента, включващ:

▼ M1

- 1) наименование на съответния елемент на GNSS (GPS, GLONASS, EGNOS, MSAS, WAAS и т.н.)
- 2) честота(и) според случая;
- 3) географски координати в градуси, минути и секунди на номиналните зони за обслужване и на зоната за покритие;
- 4) забележки.

Ако обслужващият средството орган е различен от определения орган, името на обслужващия орган се посочва в колоната „Забележки“.

ENR 4.4 Кодово обозначение и кодови имена на съществени точки

Азбучен списък на кодовото обозначение и кодовите имена (петбуквени произносими кодови имена), зададени за съществени точки, местоположението на които не е определено с радионавигационни средства, включващ:

- 1) кодово име на точката;
- 2) географски координати в градуси, минути и секунди на точката;
- 3) препратка към ОВД или друг маршрут, на който се намира точката;
- 4) забележки, включително допълнително определяне на местоположението, където е необходимо.

ENR 4.5 Аеронавигационни наземни светлини — по маршрута

Списък на аеронавигационните наземни светлини и други светлинни маяци, обозначаващи географски точки, определени от държавата членка като значими, включващ:

- 1) име на града или населеното място, или друг идентификатор на маяка;
- 2) вид на маяка и интензивност на светлината в хиляди кандели;
- 3) характеристика на сигнала;
- 4) работно време;
- 5) забележки.

ENR 5. НАВИГАЦИОННИ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ**ENR 5.1 Забранени, ограничени и опасни зони**

Описание, допълнено с графично изображение, където е уместно, на забранените, ограничените и опасните зони, както и информация за тяхното установяване и активиране, включващо:

- 1) обозначение, име и географски координати на страничните граници в градуси, минути и секунди, ако се намират в контролиран район/контролирана зона, и в градуси и минути, ако са извън тях;
- 2) горна и долна граница; и
- 3) забележки, включително времето на активиране.

Видът на ограниченията или естеството на опасността и рискът от прехват в случай на навлизане в такава зона се отбелязват в колоната „Забележки“.

▼ **M1****ENR 5.2 Военни зони за учения и тренировки и опознавателна зона за противовъздушната отбрана (ADIZ)**

Описание, допълнено с графично изображение, където е уместно, на установените военни зони за учения и тренировки, които се провеждат през редовни интервали, и установена опознавателна зона за противовъздушната отбрана (ADIZ), включващо:

- 1) географски координати на страничните граници в градуси, минути и секунди, ако се намират в контролиран район/контролирана зона, и в градуси и минути, ако са извън тях;
- 2) долни и горни граници, система и средства за обявяване на активирането, заедно с информация, която се отнася за гражданските полети и за прилаганите процедури в ADIZ; и
- 3) забележки, включително времето на активиране и рискът от прехват в случай на навлизане в границите на установена ADIZ.

ENR 5.3 Други дейности от опасно естество и други потенциални опасности**ENR 5.3.1 Други дейности от опасно естество**

Описание, допълнено с графично изображение, където е уместно, на дейностите, които представляват специфична или явна опасност за експлоатацията на въздухоплавателните средства и могат да засегнат полетите, включващо:

- 1) географски координати в градуси и минути на центъра на района и радиуса на въздействие;
- 2) вертикални граници;
- 3) препоръчителни мерки;
- 4) орган, отговарящ за предоставяне на информация; и
- 5) забележки, включително времето на активиране.

ENR 5.3.2 Други потенциални опасности

Описание, допълнено с графично изображение, където е уместно, на други потенциални опасности, които могат да засегнат полетите (например действащи вулкани, атомни централи и др.), включващо:

- 1) географски координати в градуси и минути на местоположението на опасността;
- 2) вертикални граници;
- 3) препоръчителни мерки;
- 4) орган, отговарящ за предоставяне на информация; и
- 5) забележки.

ENR 5.4 Аеронавигационни препятствия

Списък на препятствията, оказващи влияние на въздушната навигация в зона 1 (цялата територия на държавата членка), включващ:

- 1) обозначение на препятствието;
- 2) вид на препятствието;

▼ M1

- 3) местоположение на препятствието с географски координати в градуси, минути и секунди;
- 4) надморско равнище и относителна височина на препятствието до най-близкия метър или фут;
- 5) вид и цвят на осветлението на препятствието (ако има такава); и
- 6) ако е уместно, уточнение, че списъкът на препятствията е наличен в електронен формат, и препратка към точка GEN 3.1.6.

ENR 5.5 Въздушни спортове и развлекателни дейности

Кратко описание, допълнено с графично изображение, където е уместно, на местата, където се провеждат интензивни въздушни спортни и развлекателни дейности, заедно с условията, при които те се провеждат, включващо:

- 1) обозначение и географски координати на страничните граници в градуси, минути и секунди, ако се намират в контролиран район/контролирана зона, и в градуси и минути, ако са извън тях;
- 2) вертикални граници;
- 3) телефонен номер на организатора/ползвателя; и
- 4) забележки, включително времето на провеждане.

ENR 5.6 Миграция на птици и райони с чувствителни животински видове

Описание, допълнено с карти, където е възможно, на движението на птиците при миграцията им, включващо маршрути за мигриране и постоянни места за почивка, както и на районите с чувствителни животински видове.

ENR 6. МАРШРУТНИ КАРТИ

В този раздел се включват маршрутните карти по ИКАО.

ЧАСТ 3 — ЛЕТИЩА (AD)

Ако сборникът АИП се съставя и издава в повече от един том, всеки от които се изменя и допълва отделно, всеки том съдържа отделен предговор, регистър на измененията на АИП, регистър на допълненията към АИП, контролен списък на страниците от АИП и списък на текущите изменения, вписани на ръка. В случай, че сборникът АИП се издава в един том, срещу всеки от посочените по-горе подраздели се вписва уточнението „not applicable“ (неприложимо).

AD 0.6 Съдържание на част 3

Списък на разделите и подразделите, съдържащи се в част 3 — Летища (AD).

▼ M5**AD 1. ЛЕТИЩА/ВЕРТОЛЕТНИ ЛЕТИЩА — ВЪВЕДЕНИЕ****AD 1.1 Наличност на летища/вертолетни летища и условия за използването им****AD 1.1.1 Общи условия**

Кратко описание на компетентния орган, отговарящ за летищата и вертолетните летища, включващо:

- 1) общите условия, при които могат да бъдат използвани летищата/вертолетните летища и техните съоръжения; и

▼ **M5**

- 2) изложение, в което се посочват разпоредбите, на които се основава обслужването, и, ако има различия с ИКАО, препратка към страниците в сборника АИП, където те са посочени.

AD 1.1.2 Използване на военни летища

Разпоредби и процедури, ако има такива, отнасящи се до използването на военни летища за граждански цели.

AD 1.1.3 Процедури при намалена видимост (LVP)

Общите условия, при които се прилагат процедурите при намалена видимост на летища, ако има такива.

AD 1.1.4 Експлоатационни минимума на летищата

Подробна информация за експлоатационните минимума на летищата, прилагани от държавата членка.

AD 1.1.5 Друга информация

Ако е приложимо, друга информация от подобно естество.

AD 1.2 Спасителни и противопожарни служби, оценка и докладване на състоянието на повърхността на ПИК и план за снегочистване**AD 1.2.1 Спасителни и противопожарни служби**

Кратко описание на правилата за създаване на спасителни и противопожарни служби на летищата/вертолетните летища, достъпни за обществено ползване, както и на спасителните и противопожарните категории, установени от държавата членка.

AD 1.2.2 Оценка и докладване на състоянието на повърхността на ПИК и план за снегочистване

Описание на оценката и докладването на състоянието на повърхността на ПИК; и кратко описание на характеристиките на плана за снегочистване на летищата/вертолетните летища, достъпни за обществено ползване, които обикновено се експлоатират в снежни условия, включващо:

- 1) организация на докладването на състоянието на повърхността на ПИК и на обслужването през зимата;
- 2) обзор на работните площи;
- 3) използвани методи за оценка на състоянието на повърхността; експлоатация по специално подготвени за зимни условия ПИК;
- 4) действия, предприемани за поддържане на експлоатационното състояние на работната площ;
- 5) система и средства за докладване;
- 6) случаи на затваряне на ПИК;
- 7) разпространение на информация за състоянието на повърхността на ПИК.

AD 1.3 Показалец на летищата и вертолетните летища

Списък, придружен с графично изображение, на летищата/вертолетните летища в държавата членка, включващ:

- 1) име на летището/вертолетното летище и индикатор на ИКАО за местоположението;
- 2) тип движение, за което е предназначено да се използва летището/вертолетното летище (международно/национално, за полети по ППП/ПВП, за редовни/чартърни полети, за авиация с общо предназначение, за военни полети и други);

▼ M5

- 3) препратка към подраздела в част 3 от сборника АИП, в който се съдържа подробна информация за летището/вертолетното летище.

AD 1.4 Групиране на летища/вертолетни летища

Кратко описание на критериите, прилагани от държавата членка за групиране на летищата/вертолетните летища с цел изготвяне/разпространение/предоставяне на информация.

AD 1.5 Сертификационен статус на летищата

Списък на летищата в държавата членка, в който се указва техният сертификационен статус, включващ:

- 1) име на летището и индикатор на ИКАО за местоположението;
- 2) дата и, ако е приложимо, срок на валидност на сертификата;
- 3) забележки, ако има.

▼ M1**AD 2. ЛЕТИЩА**

Бележка — **** се замества със съответния индикатор на ИКАО за местоположението.

**** AD 2.1 Индикатор за местоположението и име на летището

Посочва се индикаторът на ИКАО за местоположението на летището и неговото име. Индикаторът на ИКАО за местоположението е неразделна част от отправната система, приложима към всички подраздели на раздел AD 2.

**** AD 2.2 Географски и административни данни за летището

Публикуват се географски и административни данни за летището, включващи:

- 1) контролна точка на летището (географски координати в градуси, минути и секунди) и нейното местоположение;
- 2) посока и разстояние на контролната точка на летището от центъра на града или на населеното място, обслужван/о от летището;
- 3) превишение на летището до най-близкия метър или фут и референтна температура;
- 4) когато е уместно, вълна на геоида на превишението на летището до най-близкия метър или фут;
- 5) магнитно отклонение до най-близкия градус, датата на информацията и годишната промяна;
- 6) наименование на летищния оператор, адрес, телефон, телефакс, електронна поща, адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS) и адрес на уебсайт, ако има;
- 7) видове разрешено движение на летището (ППП/ПВП); и
- 8) забележки.

▼ M1****** AD 2.3 Работно време**

Подробно описание на работното време на службите на летището, включително:

- 1) летищния оператор;
- 2) митнически и имиграционни служби;
- 3) здравни и карантинни служби;
- 4) служба за АИО и брифинг;
- 5) пункт за събиране на докладите за ОВД (ARO);
- 6) служба за метеорологично обслужване и брифинг;
- 7) ОВД;
- 8) зареждане с гориво;
- 9) обработване;
- 10) сигурност;
- 11) отстраняване на лед; и
- 12) забележки.

**** AD 2.4 Служби и съоръжения за обработване

Подробно описание на летищните служби и съоръжения за обработване, включително:

- 1) съоръжения за обработване на товари;
- 2) видове горива и масла;
- 3) съоръжения за зареждане с гориво и техния капацитет;
- 4) противообледенителни средства;
- 5) хангарно пространство за временно пребиваващи въздухоплавателни средства;
- 6) съоръжения за ремонт на временно пребиваващи въздухоплавателни средства;
- 7) забележки.

**** AD 2.5 Инфраструктура за обслужване на пътници

Инфраструктура за обслужване на пътници, налична на летището, представена в кратко описание или чрез препратка към друг източник на информация, например уебсайт, включително:

- 1) хотел(и) на или в близост до летището;
- 2) ресторант(и) на или в близост до летището;
- 3) транспортни средства;
- 4) медицинска служба;
- 5) банки и пощенски клон на или в близост до летището;

▼ M1

- 6) бюро за туристическо обслужване;
- 7) забележки.

**** AD 2.6 Спасителни и противопожарни служби

Подробно описание на спасителните и противопожарните служби и оборудване на летището, включващо:

- 1) противопожарна категория на летището;
- 2) спасително оборудване;
- 3) възможност за отстраняване на аварирани въздухоплавателни средства; и
- 4) забележки.

▼ M5****** AD 2.7 Оценка и докладване на състоянието на повърхността на ПИК и план за снепочистване**

Информация относно оценката и докладването на състоянието на повърхността на ПИК.

Подробно описание на оборудването и на установените оперативни приоритети за почистване на работните площи на летището, включващо:

- 1) вид(ове) почистващо оборудване;
- 2) приоритети за почистване;
- 3) използване на материал за третиране на повърхността на работната площ;
- 4) специално подготвени за зимни условия ПИК;
- 5) забележки.

▼ M1****** AD 2.8 Данни за пероните, пътищата за рулиране и местоположението на контролните точки за проверка**

Подробна информация за физическите характеристики на пероните, пътищата за рулиране и местоположението на определените контролните точки за проверка, включващи:

- 1) обозначение, покритие и носимоспособност на пероните;
- 2) обозначение, ширина, покритие и носимоспособност на пътищата за рулиране;
- 3) местоположение и надморско равнище, приведено към най-близкия метър или фут, на контролните точки за проверка на висотомера;
- 4) местоположение на контролните точки за проверка на VOR;
- 5) местоположение на контролните точки за проверка на инерциалните навигационни системи (INS) в градуси, минути, секунди и стотни от секундата;
- 6) забележки.

Ако местоположението на контролните точки за проверка на данните са представени на картата на летището, това се отбелязва в този подраздел.

**** AD 2.9 Система за управление и контрол на наземното движение и маркировъчни знаци

Кратко описание на системата за управление и контрол на наземното движение и на маркировъчните знаци на ПИК и пътищата за рулиране, включващо:

- 1) използване на опознавателни знаци за обозначаване на местостоянките, насочващите линии на пътищата за рулиране и система за визуално насочване при присъединяване/паркиране на самолет на местостоянка;

▼ M1

- 2) маркировка и осветление на ПИК и на пътищата за рулиране;
- 3) стоп-линии (ако има);
- 4) забележки.

**** AD 2.10 Препятствия на летището

Подробно описание на препятствия, включващо:

- 1) препятствия в зона 2:
  - а) обозначение на препятствието;
  - б) вид на препятствието;
  - в) местоположение на препятствието, географски координати в градуси, минути, секунди и десети от секундата;
  - г) надморско равнище и относителна височина на препятствието до най-близкия метър или фут;
  - д) маркировка, вид и цвят на осветлението на препятствието (ако има);
  - е) ако е уместно, уточнение, че списъкът на препятствията е наличен в електронен формат, и препратка към точка GEN 3.1.6; и
  - ж) означение NIL, ако е уместно.
- 2) при липса на множества от данни за препятствията в зона 2, това ясно се указва и се предоставя информация за:
  - а) препятствия, които навлизат в повърхностите за ограничение на препятствията;
  - б) препятствия, които навлизат в повърхнината на зоната на траекторията на полета при излитане; и
  - в) други препятствия, които се оценяват като опасни за въздушната навигация; и
- 3) уточнение, че не се предоставя информация за препятствията в зона 3, или ако се предоставя:
  - а) обозначение на препятствието;
  - б) вид на препятствието;
  - в) местоположение на препятствието, географски координати в градуси, минути, секунди и десети от секундата;
  - г) надморско равнище и относителна височина на препятствието до най-близката десета от метър или фут;
  - д) маркировка, вид и цвят на осветлението на препятствието (ако има);
  - е) ако е уместно, уточнение, че списъкът на препятствията е наличен в електронен формат, и препратка към точка GEN 3.1.6; и
  - ж) означение NIL, ако е уместно.

▼ M1****** AD 2.11 Осигурявана метеорологична информация**

Подробно описание на осигуряваната метеорологична информация на летището и указание коя метеорологична служба осигурява посоченото обслужване, включително:

- 1) име на съответната метеорологична служба;
- 2) работно време и, когато е уместно, обслужваща метеорологична служба извън тези часове;
- 3) служба, отговаряща за изготвянето на съобщения TAF, и срокове на валидност и периодичност на издаване на прогнозите;
- 4) наличие на прогнози TREND за летището и периодичност на тяхното издаване;
- 5) информация за това как се осигурява брифинг и/или консултация;
- 6) видове осигурявана полетна документация и език (езици), използвани в полетната документация;
- 7) карти и друга информация, изложена или достъпна за брифинг или консултация;
- 8) допълнително оборудване за осигуряване на информация за метеорологичните условия, например метеорологичен радар и приемник на сателитни изображения;
- 9) органи за ОВД, които получават метеорологична информация; 10) допълнителна информация, например за ограничения в обслужването.

*** AD 2.12 Физически характеристики на ПИК

Подробно описание на физическите характеристики на ПИК, за всяка ПИК поотделно, включващо:

- 1) обозначение;
- 2) действителен пеленг до една стотна от градуса;
- 3) размери на ПИК до най-близкия метър или фут;
- 4) носимоспособност на настилката (класификационно число на настилката (PCN) и свързаните с него данни), повърхност на всяка ПИК и на съответните крайни участъци за спиране;
- 5) географски координати в градуси, минути, секунди и стотни от секундите за всеки праг и край на ПИК и, където е уместно, вълната на геоида на:
  - прага на ПИК за неточен подход до най-близкия метър или фут; и
  - прага на ПИК, оборудвана за точен подход, до най-близката една десета от метъра или фута;

▼ M1

- 6) надморско равнище на:
  - прага на ПИК за неточен подход до най-близкия метър или фут; и
  - прага и най-високото надморско равнище на зоната за приземяване на ПИК, оборудвана за точен подход, до най-близката една десета и метър или фут;
- 7) наклон на всяка ПИК и съответните крайни участъци за спиране;
- 8) размери на участъка за спиране (ако има такъв) до най-близкия метър или фут;
- 9) размери на участъка, свободен от препятствия (ако има такъв), до най-близкия метър или фут;
- 10) размери на страничните ивици за безопасност;
- 11) размери на крайните участъци за безопасност на ПИК;
- 12) местоположение (в кой край на ПИК) и описание на системата за спиране (ако има такава);
- 13) наличие на участък, свободен от препятствия; и
- 14) забележки.

**** AD 2.13 Обявени разстояния

Подробно описание на обявените разстояния до най-близкия метър или фут за всяко направление на всяка ПИК, включващо:

- 1) обозначение на ПИК;
- 2) разполагаема дистанция за разбег при излитане;
- 3) разполагаема дистанция за излитане и, ако е приложимо, алтернативни намалени обявени разстояния;
- 4) разполагаема дистанция за прекъснато излитане;
- 5) разполагаема дистанция за кацане; и
- 6) забележки, включително входните или началните точки на ПИК, за които са обявени алтернативни намалени разстояния.

Ако дадено направление на ПИК не може да бъде използвано за излитане или кацане, или за двете, поради оперативна забрана, това трябва да бъде обявено и да се впише изразът „not usable“ или съкращението „NU“.

**** AD 2.14 Осветление на подхода и на ПИК

Подробно описание на осветлението на подхода и на ПИК, включващо:

- 1) обозначение на ПИК;
- 2) тип, дължина и интензивност на светлинната система на подхода;
- 3) светлини на прага на ПИК, цвят и флангови хоризонти;

▼ M1

- 4) тип на системата за обозначаване на наклона при визуален подход;
- 5) дължина на светлините в зоната на приземяване на ПИК;
- 6) дължина, цвят, интензивност и интервал между светлините по осовата линия на ПИК;
- 7) дължина, цвят, интензивност и интервал между страничните светлини на ПИК;
- 8) цвят на светлините в края на ПИК и фланговите хоризонти;
- 9) дължина и цвят на светлините на крайния участък за спиране;
- 10) забележки.

**** AD 2.15 Други светлини, вторично електрозахранване

Описание на други светлини и вторичното електрозахранване, включващо:

- 1) местоположение, характеристики и работно време на летищния маяк/идентификационния маяк (ако има такъв);
- 2) местоположение и осветление (ако има) на анемометъра/индикатора на посоката за кацане;
- 3) светлини по ръба и осовата линия на пътищата за рулиране;
- 4) вторичното електрозахранване, включително времето за превключване; и
- 5) забележки.

**** AD 2.16 Зона за кацане на вертолет

Подробно описание на зоната за кацане на вертолет на летището, включващо:

- 1) географски координати в градуси, минути, секунди и стотни от секундите и, където е уместно, вълната на геоида на геометричния център на зоната за приземяване и излитане (TLOF) или на всеки праг на зоната за финалния етап на подхода за кацане и за излитане (FATO):
  - за неточен подход — до най-близкия метър или фут; и
  - за точен подход — до най-близката една десета от метъра или фута;
- 2) надморско равнище на TLOF и/или FATO:
  - за неточен подход — до най-близкия метър или фут; и
  - за точен подход — до най-близката една десета от метъра или фута;
- 3) размери на TLOF и FATO до най-близкия метър или фут, вид на покритието, носимоспособност и маркировка;
- 4) действителен пеленг на FATO до една стотна от градуса;
- 5) разполагаеми обявени дистанции — до най-близкия метър или фут;
- 6) осветление на подхода и на FATO;
- 7) забележки.

▼ M1****** AD 2.17 Обслужвано въздушно пространство**

Подробно описание на обслужваното въздушно пространство, организирано на летището, включващо:

- 1) обозначение на въздушното пространство и географски координати в градуси, минути и секунди на страничните граници;
- 2) вертикални граници;
- 3) класификация на въздушното пространство;
- 4) позивна и език(ци) на органа за ОВД, осигуряващ обслужването;
- 5) преходна височина;
- 6) часове на използване; и
- 7) забележки.

**** AD 2.18 Комуникационни средства за обслужване на въздушното движение

Подробно описание на комуникационните средства за ОВД, разположени на летището, включващо:

- 1) обозначение на обслужването;
- 2) позивна;
- 3) канал(и);
- 4) номер(а) SATVOICE, ако има;
- 5) адрес за регистрация според случая;
- 6) работно време; и
- 7) забележки.

▼ M5****** AD 2.19 Средства за радионавигация и кацане**

Подробно описание на средствата за радионавигация и кацане, имащи отношение към подхода по прибори и процедурите в района на летището, включващо:

- 1) а) вид на средствата;
б) магнитно отклонение до най-близкия градус, според случая;
- в) вид поддържана експлоатация за ILS/MLS/GLS, основна GNSS и SBAS;
- г) класификация за ILS;
- д) класификация на съоръжението и обозначение(я) на съоръжението за подход за GBAS;
- е) за VOR/ILS/MLS също така склонение на станцията до най-близкия градус, използвано за техническо настройване на средството;
- 2) обозначение, ако е необходимо;
- 3) честота(и), честотен(ни) канал(и), доставчик на обслужването и идентификатор(и) на референтната траектория (RPI), ако е уместно;
- 4) работно време, според случая;
- 5) географски координати в градуси, минути, секунди и десети от секундите на местоположението на излъчващата антена, според случая;

▼ M5

- 6) надморско равнище на излъчващата антена на DME, закръглено към най-близките 30 m (100 ft), и на оборудването за прецизно измерване на разстояние (DME/P), закръглена към най-близките 3 m (10 ft), надморско равнище на контролната точка на GBAS, закръглено до най-близкия метър или фут, и елипсоидна височина на точката, закръглена до най-близкия метър или фут; за SBAS — елипсоидната височина на прага за кацане (LTP) или фиктивната прагова точка (FTP), закръглена до най-близкия метър или фут;
- 7) радиус на обслужване от контролната точка на GBAS до най-близкия километър или морска миля;
- 8) забележки.

Когато едно и също средство се използва по маршрута и в зоната на летището, неговото описание се дава и в раздел ENR 4. Ако наземната система за повишаване на точността (GBAS) обслужва повече от едно летище, описание на средствата се дава за всяко летище. Ако обслужващият средство орган е различен от определения орган, името на обслужващия орган се посочва в колоната „Забележки“. Зоната на покритие на средството се посочва в колоната „Забележки“.

▼ M1****** AD 2.20 Местни летищни правила**

Подробно описание на правилата, които се прилагат при използване на летището, включващо възможности за изпълнение на тренировъчни полети, полети на нерадиофицирани, свръхлеки или подобни въздухоплавателни средства, както и наземно маневриране и паркиране, с изключение на процедурите за полети.

**** AD 2.21 Процедури за намаляване на шума

Подробно описание на процедурите за намаляване на шума, установени на летището.

▼ M5****** AD 2.22 Процедури за полети**

Подробно описание на условията и процедурите за полети, включително радарните процедури и/или процедурите ADS-B, определени въз основа на организацията на въздушното пространство на летището. Подробно описание на процедурите при намалена видимост на летището, когато са установени такива, включително:

- 1) ПИК и съответно оборудване, одобрено за ползване в процедури при намалена видимост, включително за операции с експлоатационни кредити, при които RVR е по-малка от 550 m, ако е приложимо;
- 2) определени метеорологични условия, при които се въвеждат, прилагат и отменят процедурите при намалена видимост;
- 3) описание на наземната маркировка/осветление, използвани в процедури при намалена видимост;
- 4) забележки.

▼ M1****** AD 2.23 Допълнителна информация**

Допълнителна информация за летището като концентрация на птици на летището, както и сведения за ежедневното им придвижване между местата за хранене и почивка, доколкото е възможно.

Допълнителна информация конкретно за дистанционното ОВД на летището:

- 1) уточнение дали се предоставя дистанционно ОВД на летището;

▼ **M1**

- 2) указване на местоположението на сигналната лампа, напр. с изреча „сигнална лампа, разположена в [географска точка]“, както и ясно обозначение на местоположението на сигналната лампа на летищната карта на всяко съответно летище;
- 3) описание на всички специфични методи за комуникация, които се смятат за необходими при работа в различни режими, напр. включване на името на летището/позивната на органа за ОВД във всички предавания (т.е. не само при първия контакт) между пилоти и ръководители на полети/летищни служби за полетно-информационно обслужване;
- 4) описание на всички действия, изисквани от ползвателите на въздушното пространство при аварийна/извънредна ситуация и мерки при непредвидени обстоятелства, които могат да бъдат предприети от доставчика на ОВД в случай на смущения в обслужването, ако е приложимо (в точка AD 2.22 „Процедури за полети“); и
- 5) описание на взаимозависимостите при осигуряване на обслужване или указване на летищата, които не са подходящи за отклоняване на полети от съответното летище (ползвателите на въздушното пространство не трябва да предвиждат дадено летище като резервно, когато то се обслужва от същия център за дистанционно обслужване на кулата), ако се счита за приложимо.

**** **AD 2.24 Аеронавигационни карти, свързани с летището**

Аеронавигационни карти, свързани с летището, се включват в следния ред:

- 1) карта на летище/вертолетно летище — ИКАО;
- 2) карта за паркиране и присъединяване — ИКАО;
- 3) карта за летищно наземно движение — ИКАО;
- 4) карта на летищните препятствия — ИКАО, тип „А“ (за всяка ПИК);
- 5) карта на летищния терен и препятствия — ИКАО (електронни);
- 6) карта на терена за точен подход по прибори — ИКАО (за ПИК, категория II и III, оборудвани за точен подход);
- 7) карта на района — ИКАО (маршрути за отлитане и транзитни маршрути);
- 8) карта на стандартни маршрути за отлитане по прибори — ИКАО;
- 9) карта на района — ИКАО (маршрути за долитане и транзитни маршрути);
- 10) карта на стандартни маршрути за долитане по прибори — ИКАО;
- 11) карта на минимални абсолютни височини при обслужване по контрол на въздушното движение с обзорни средства — ИКАО;
- 12) карта за подход по прибори — ИКАО (за всяка ПИК и за всеки тип процедура);
- 13) карта за визуален подход — ИКАО; и
- 14) карта за концентрацията на птици в района на летището.

Ако някои аеронавигационни карти не се изготвят, това се указва в раздел GEN 3.2 „Аеронавигационни карти“.

▼ **M5****** **AD 2.25 Проникване през повърхността на визуалната отсечка (VSS)**

Проникване през повърхността на визуалната отсечка (VSS), включително съответните процедури и процедурни минимума.

▼ M1**AD 3. ВЕРТОЛЕТНИ ЛЕТИЩА**

Когато дадено летище разполага със зона за кацане на вертолетни, данните за него се представят в точка **** AD 2.16.

Бележка — **** се замества със съответния индикатор на ИКАО за местоположението.

**** AD 3.1 Индикатор за местоположението и име на вертолетното летище

Индикаторът на ИКАО за местоположението, причислен на вертолетното летище и на неговите имена, се включва в сборника АИП. Индикаторът на ИКАО за местоположението е неразделна част от отправната система, приложима към всички подраздели на раздел AD 3.

**** AD 3.2 Географски и административни данни за вертолетното летище

Представят се географските и административните данни за вертолетното летище, включително:

- 1) контролна точка на вертолетното летище (географски координати в градуси, минути и секунди) и нейното местоположение;
- 2) посока и разстояние на контролната точка на вертолетното летище от центъра на града или на населеното място, обслужван/о от вертолетното летище;
- 3) превишение на вертолетното летище до най-близкия метър или фут и референтна температура;
- 4) когато е уместно, вълна на геоида на превишението на вертолетното летище до най-близкия метър или фут;
- 5) магнитно отклонение до най-близкия градус, датата на информацията и годишната промяна;
- 6) наименование на оператора на вертолетното летище, адрес, телефон, телефакс, електронна поща, адрес за аеронавигационно неподвижно обслужване (AFS) и адрес на уебсайт, ако има;
- 7) видове разрешено движение на вертолетното летище (ППП/ПВП); и
- 8) забележки.

**** AD 3.3 Работно време

Подробно описание на работното време на службите на вертолетното летище, включително:

- 1) оператор на вертолетното летище;
- 2) митнически и имиграционни служби;
- 3) здравни и карантинни служби;
- 4) служба за АИО и брифинг;
- 5) пункт за събиране на докладите за ОВД (ARO);
- 6) служба за метеорологично обслужване и брифинг;
- 7) ОВД;

▼ M1

- 8) зареждане с гориво;
- 9) обработване;
- 10) сигурност;
- 11) отстраняване на лед; и
- 12) забележки.

**** AD 3.4 Служби и съоръжения за обработване

Подробно описание на наличните на вертолетното летище служби и съоръжения за обработване, включително:

- 1) съоръжения за обработване на товари;
- 2) видове горива и масла;
- 3) съоръжения за зареждане с гориво и техния капацитет;
- 4) противообледенителни средства;
- 5) хангарно пространство за временно пребиваващи вертолети;
- 6) съоръжения за ремонт на временно пребиваващи вертолети;
- 7) забележки.

**** AD 3.5 Инфраструктура за обслужване на пътници

Инфраструктура за обслужване на пътници, налична на вертолетното летище, представена в кратко описание или чрез препратка към друг източник на информация, например уебсайт, включително:

- 1) хотел(и) на или в близост до вертолетното летище;
- 2) ресторант(и) на или в близост до вертолетното летище;
- 3) транспортни средства;
- 4) медицинска служба;
- 5) банки и пощенски клон на или в близост до вертолетното летище;
- 6) бюро за туристическо обслужване; и
- 7) забележки.

**** AD 3.6 Спасителни и противопожарни служби

Подробно описание на спасителните и противопожарните служби и оборудване на вертолетното летище, включващо:

- 1) противопожарна категория на вертолетното летище;
- 2) спасително оборудване;
- 3) възможност за отстраняване на аварийни вертолети; и
- 4) забележки.

▼ M1****** AD 3.7 Възможност за експлоатация на вертолетното летище през различните сезони — почистване**

Подробно описание на оборудването и на установените оперативни приоритети за почистване на работните площи на вертолетното летище, включващо:

- 1) вид(ове) почистващо оборудване;
- 2) приоритети за почистване; и
- 3) забележки.

**** AD 3.8 Данни за пероните, пътищата за рулиране и местоположението на контролните точки за проверка

Подробна информация за физическите характеристики на пероните, пътищата за рулиране и местоположението на определените контролните точки за проверка, включващи:

- 1) обозначение, покритие и носимоспособност на пероните и вертолетните местостоянки;
- 2) обозначение, ширина и вид покритие на наземните пътища за рулиране на вертолети;
- 3) ширина и обозначение на въздушните пътища за рулиране и въздушните транзитни маршрути за вертолети;
- 4) местоположение и надморско равнище, приведено към най-близкия метър или фут, на контролните точки за проверка на висотомера;
- 5) местоположение на контролните точки за проверка на VOR;
- 6) местоположение на контролните точки за проверка на инерциалните навигационни системи (INS) в градуси, минути, секунди и стотни от секундата; и
- 7) забележки.

Ако местоположението на контролните точки за проверка на данните е представено на картата на вертолетното летище, това се отбелязва в този подраздел.

**** AD 3.9 Маркировки и маркери

Кратко описание на зоната за финален подход и за излитане и на маркировките на пътищата за рулиране и маркерите, включващо:

- 1) маркировките на зоната за финален подход и за излитане;
- 2) маркировките на пътищата за рулиране, маркерите на въздушните пътища за рулиране и маркерите на въздушните транзитни маршрути;
- 3) забележки.

**** AD 3.10 Препятствия на вертолетното летище

Подробно описание на препятствията, включващо:

- 1) обозначение на препятствието;
- 2) вид на препятствието;
- 3) местоположение на препятствието, географски координати в градуси, минути, секунди и десети от секундата;

▼ M1

- 4) надморско равнище и относителна височина на препятствието до най-близкия метър или фут;
- 5) маркировка, вид и цвят на осветлението на препятствието (ако има);
- 6) ако е уместно, уточнение, че списъкът на препятствията е наличен в електронен формат, и препратка към точка GEN 3.1.6; и
- 7) означение NIL, според случая.

**** AD 3.11 Осигурявана метеорологична информация

Подробно описание на осигуряваната метеорологична информация на вертолетното летище и указание коя метеорологична служба осигурява посоченото обслужване, включително:

- 1) име на съответната метеорологична служба;
- 2) работно време и, когато е уместно, обслужваща метеорологична служба извън тези часове;
- 3) служба, отговаряща за изготвянето на съобщения TAF и срокове на валидност на прогнозите;
- 4) наличие на прогнози TREND за вертолетното летище и периодичност на тяхното издаване;
- 5) информация за това как се осигурява брифинг и/или консултация;
- 6) видове осигурявана полетна документация и език (езици), използвани в полетната документация;
- 7) карти и друга информация, изложена или достъпна за брифинг или консултация;
- 8) допълнително оборудване за осигуряване на информация за метеорологичните условия, например метеорологичен радар и приемник на сателитни изображения;
- 9) органи за ОВД, които получават метеорологична информация; и
- 10) допълнителна информация, например за ограничения в обслужването и т.н.

**** AD 3.12 Данни за вертолетното летище

Подробно описание на размерите на вертолетното летище и свързаната с него информация, включващо:

- 1) тип на вертолетното летище — на нивото на повърхността, издигнато или на палуба;
- 2) размери на зоната за приземяване и излитане (TLOF) до най-близкия метър или фут;
- 3) действителен пеленг на зоната за финалния етап на подхода за кацане и за излитане (FATO) до една стотна от градуса;
- 4) размери на FATO до най-близкия метър или фут и тип на покритието;
- 5) повърхност на TLOF и носимоспособност в тонове (1000 kg);

▼ M1

- 6) географски координати в градуси, минути, секунди и стотни от секундите и, където е уместно, вълната на геоида на геометричния център на TLOF или на всеки праг на FATO:
- за неточен подход — до най-близкия метър или фут; и
  - за точен подход — до най-близката една десета от метъра или фута;
- 7) наклон и надморско равнище на TLOF и/или FATO:
- за неточен подход — до най-близкия метър или фут; и
  - за точен подход — до най-близката една десета от метъра или фута;
- 8) размери на участъка за безопасност на ПИК;
- 9) размери на вертолетния участък, свободен от препятствия, до най-близкия метър или фут;
- 10) наличие на участък, свободен от препятствия; и
- 11) забележки.

**** AD 3.13 Обявени разстояния

Подробно описание на обявените разстояния до най-близкия метър или фут, когато е уместно, за вертолетното летище, включително:

- 1) разполагаема дистанция за излитане и, ако е приложимо, алтернативни намалени обявени разстояния;
- 2) разполагаема дистанция за прекратено излитане;
- 3) разполагаема дистанция за кацане; и
- 4) забележки, включително входните или началните точки, за които са обявени алтернативни намалени разстояния.

**** AD 3.14 Осветление на подхода и на FATO

Подробно описание на осветлението на подхода и на FATO, включващо:

- 1) тип, дължина и интензивност на светлинната система на подхода;
- 2) тип на системата за обозначаване на наклона при визуален подход;
- 3) характеристики и местоположение на светлините на FATO;
- 4) характеристики и местоположение на светлините на прицелната точка;
- 5) характеристики и местоположение на светлинната система на TLOF;
- 6) забележки.

▼ M1****** AD 3.15 Други светлини, вторично електрозахранване**

Описание на други светлини и вторичното електрозахранване, включващо:

- 1) местоположение, характеристики и работно време на маяка на вертолетното летище;
- 2) местоположение и осветление на индикатора за посоката на вятъра (WDI);
- 3) светлини по ръба и осовата линия на пътищата за рулиране;
- 4) вторичното електрозахранване, включително времето за превключване; и
- 5) забележки.

**** AD 3.16 Обслужвано въздушно пространство

Подробно описание на обслужваното въздушно пространство, организирано на вертолетното летище, включващо:

- 1) обозначение на въздушното пространство и географски координати в градуси, минути и секунди на страничните граници;
- 2) вертикални граници;
- 3) класификация на въздушното пространство;
- 4) позивна и език(ци) на органа за ОВД, осигуряващ обслужването;
- 5) преходна височина;
- 6) часове на използване; и
- 7) забележки.

**** AD 3.17 Комуникационни средства за обслужване на въздушното движение

Подробно описание на комуникационните средства за ОВД, разположени на вертолетното летище, включващо:

- 1) обозначение на обслужването;
- 2) позивна;
- 3) честота(и);
- 4) работно време; и
- 5) забележки.

▼ M5****** AD 3.18 Средства за радионавигация и кацане**

Подробно описание на средствата за радионавигация и кацане, имащи отношение към подхода по прибори и процедурите в района на вертолетното летище, включващо:

- 1) а) вид на средствата;
  - б) магнитно отклонение до най-близкия градус, според случая;
  - в) вид поддържана експлоатация за ILS/MLS/GLS, основна GNSS и SBAS;
  - г) класификация за ILS;
  - д) класификация на съоръжението и обозначение(я) на съоръжението за подход за GBAS;
  - е) за VOR/ILS/MLS също така склонение на станцията до най-близкия градус, използвано за техническо настройване на средството;

▼ M5

- 2) обозначение, ако е необходимо;
- 3) честота(и), честотен(ни) канал(и), доставчик на обслужването и идентификатор(и) на референтната траектория (RPI), ако е уместно;
- 4) работно време, според случая;
- 5) географски координати в градуси, минути, секунди и десети от секундите на местоположението на излъчващата антена, според случая;
- 6) надморско равнище на излъчващата антена на DME, закръглено към най-близките 30 m (100 ft), и на оборудването за прецизно измерване на разстояние (DME/P), закръглена към най-близките 3 m (10 ft), надморско равнище на контролната точка на GBAS, закръглено до най-близкия метър или фут, и елипсоидна височина на точката, закръглена до най-близкия метър или фут; за SBAS — елипсоидната височина на прага за кацане (LTP) или фиктивната прагова точка (FTP), закръглена до най-близкия метър или фут;
- 7) радиус на обслужване от контролната точка на GBAS до най-близкия километър или морска миля;
- 8) забележки.

Когато едно и също средство се използва по маршрута и в зоната на вертолетното летище, неговото описание се дава и в раздел ENR 4. Ако GBAS обслужва повече от едно вертолетно летище, описание на средствата се дава за всяко вертолетно летище. Ако обслужващият средството орган е различен от определения орган, името на обслужващия орган се посочва в колоната „Забележки“. Зоната на покритие на средството се посочва в колоната „Забележки“.

▼ M1****** AD 3.19 Местни правила за вертолетните летища**

Подробно описание на правилата, които се прилагат при използване на вертолетното летище, включващо възможности за изпълнение на тренировъчни полети, полети на нерадиофицирани, свръхлеки или подобни въздухоплавателни средства, както и наземно маневриране и паркиране, с изключение на процедурите за полети.

**** AD 3.20 Процедури за намаляване на шума

Подробно описание на процедурите за намаляване на шума, установени на вертолетното летище.

**** AD 3.21 Процедури за полети

Подробно описание на условията и процедурите за полети, включително радарните процедури и/или процедурите ADS-B, определени въз основа на организацията на въздушното пространство на вертолетното летище. Подробно описание на процедурите при намалена видимост на вертолетното летище, когато са установени такива, включително:

- 1) зона(и) за приземяване и излитане (TLOF) и съответното оборудване, одобрено за ползване в процедури при намалена видимост;
- 2) определени метеорологични условия, при които се въвеждат, прилагат и отменят процедурите при намалена видимост;
- 3) описание на наземната маркировка/осветление, използвани в процедури при намалена видимост; и
- 4) забележки.

▼ M1****** AD 3.22 Допълнителна информация**

Допълнителна информация за вертолетното летище като концентрация на птици на вертолетното летище, както и сведения за ежедневното им придвижване между местата за хранене и почивка, доколкото е възможно.

**** AD 3.23 Карти, свързани с вертолетното летище

Аеронавигационни карти, свързани с вертолетното летище, се включват в следния ред:

- 1) карта на летище/вертолетно летище — ИКАО;
- 7) карта на района — ИКАО (маршрути за отлитане и транзитни маршрути);
- 3) карта на стандартни маршрути за отлитане по прибори — ИКАО;
- 4) карта на района — ИКАО (маршрути за долитане и транзитни маршрути);
- 5) карта на стандартни маршрути за долитане по прибори — ИКАО;
- 6) карта на минимални абсолютни височини при обслужване по контрол на въздушното движение с обзорни средства — ИКАО;
- 7) карта за подход по прибори — ИКАО (за всеки тип процедура);
- 8) карта за визуален подход — ИКАО; и
- 9) карта за концентрацията на птици в района на вертолетното летище.

Ако някои аеронавигационни карти не се изготвят, това се указва в раздел GEN 3.2 „Аеронавигационни карти“.

Допълнение 2

ФОРМУЛЯР ЗА NOTAM

Индикатор на приоритета														→	
Адрес															
														≪≡	
Дата и час на подаване														→	
Индикатор на изготвителя														≪≡(	
Серия, номер и идентификатор на съобщението															
NOTAM, съдържащи нова информация	.....NOTAMN (серия и номер/година)														
NOTAM, заменящо предходно NOTAM	.....NOTAMR ..... (серия и номер/година) (серия и номер/година на заместващото NOTAM)														
NOTAM, отменящо предходно NOTAM	.....NOTAMC ..... (серия и номер/година) (серия и номер/година на отменящото NOTAM) ≪≡														
Квалифицикатори															
	FIR	Код на NOTAM	Движение	Предназначение	Обхват	Долна граница	Горна граница	Координати, радиус							
Q)		Q													≪≡
Индикатора на ИКАО за местоположението, на което се намира съоръжението, въздушното пространство или условието, за което се докладва								A) →							
Срок на валидност															
От (група дата — час)				B)								→			
До (PERM или група дата — час)				B)								EST* PERM* ≪≡			
График (ако е приложимо)				Г)								→ ≪≡			
Текст на NOTAM; Запис в свободен текст (с използване на съкращенията на ИКАО)															
D)															
Долна граница				E)											
Горна граница				Ж)) ≪≡											
Подпис															

*Ненужното се зачерква.

ИНСТРУКЦИИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМУЛЯРА NOTAM

1. Общи положения

Редът с квалификатори (елемент Q) и всички идентификатори (елементи от А до Ж включително), всеки следван от затварящи скоби, както е показано във формуляра, се излъчват, освен ако за определен идентификатор няма запис.

2. Номериране на NOTAM

На всяко NOTAM се определя серия, обозначена с буква и четирицифрен номер, последван от наклонена черта и две цифри за година (напр. A0023/03). Всяка серия започва на 1 януари с числото 0001.

3. Квалификатори (елемент Q)

Елемент Q е разделен на осем полета, всяко отделено с наклонена черта. Всяко поле се попълва. Примери за това как се попълват полетата са показани в *Ръководството за аеронавигационно информационно обслужване* (ИКАО, документ 8126). Полето се определя, както следва:

1) FIR

- а) Ако обектът на информацията е географски разположен в рамките на един FIR, индикаторът на ИКАО за местоположението съвпада с този на съответния FIR. Когато летището е разположено в рамките на надлежащ FIR на друга държава членка, първото поле от елемент Q съдържа кода за този надлежащ FIR (напр. Q) LFRR/...A) EGJJ);

или

ако обектът на информацията е географски разположен в повече от един FIR, в полето за FIR се вписва националният буквен код по ИКАО на държавата членка, издаваща NOTAM, следван от „XX“. Индикаторът за местоположението на надлежащия UIR не се използва. След това в елемент А се вписват индикаторите на ИКАО за местоположението на съответните FIR или индикатора на държавата членка или на делегирания орган, който отговаря за предоставянето на навигационно обслужване в повече от една държава членка.

- б) Ако една държава членка издава NOTAM, засягащо FIR в няколко държави членки, се вписват първите две букви от индикатора на ИКАО за местоположението на издаващата държава членка плюс „XX“. След това в елемент А се вписват индикаторите за местоположението на съответните FIR или индикатора на държавата членка или на делегирания орган, който отговаря за предоставянето на навигационно обслужване в повече от една държава членка.

2) КОД НА NOTAM

Всички групи кодове на NOTAM се състоят от общо пет букви, първата от които винаги е буквата „Q“. С втората и третата буква се обозначава обектът, а с четвъртата и петата — статуса или състоянието на обекта, за който се докладва. Двубуквените кодове за обекти и тяхното състояние съответстват на посочените в документ 8400 на ИКАО „Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes“ (PANS-ABC). За комбинации от втора и трета и четвърта и пета буква вижте „Критериите за избор на NOTAM“, съдържащи се в документ 8126 на ИКАО, или впишете една от следните комбинации, според случая:

- а) ако обектът не е включен в списъка с кодове на NOTAM (документ 8400 на ИКАО) или в критериите за избор на NOTAM (документ 8126 на ИКАО), въведете „XX“ като втора и трета буква (напр. QXXAK); ако обектът е „XX“, използвайте „XX“ и за състоянието (напр. QXXXX);

▼ M1

- б) ако състоянието на обекта не е включено в списъка с кодове на NOTAM (документ 8400 на ИКАО) или в критериите за избор на NOTAM (документ 8126 на ИКАО), въведете „XX“ като четвърта и пета буква (напр. QFAXX);
- в) когато се издава NOTAM, съдържащо информация с оперативно значение, с което се обявява съществуването на изменения на AIRAC AIP или допълнения към него, впишете „TT“ като четвърта и пета буква от кода на NOTAM;
- г) когато се издава NOTAM, съдържащо контролен списък на валидните NOTAM, впишете „KKKK“ като втора, трета, четвърта и пета буква; и
- д) при отмяна на NOTAM като четвърта и пета буква от кода на NOTAM се използват следните означения:

AK = НОРМАЛНАТА РАБОТА Е ВЪЗОБНОВЕНА (RESUMED NORMAL OPERATION)

AL = ДЕЙСТВАЩ (ИЛИ С ВЪЗОБНОВЕНО ДЕЙСТВИЕ) ПРИ СПАЗАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНО ОПОВЕСТЕНИ ОГРАНИЧЕНИЯ/ УСЛОВИЯ (OPERATIVE (OR RE-OPERATIVE) SUBJECT TO PREVIOUSLY PUBLISHED LIMITATIONS/CONDITIONS)

AO = ДЕЙСТВАЩ (OPERATIONAL)

CC = ЗАВЪРШЕН (COMPLETED)

CN = ОТМЕНЕН (CANCELLED)

HV = РАБОТАТА Е ЗАВЪРШЕНА (WORK COMPLETED)

XX = СВОБОДЕН ТЕКСТ (PLAIN LANGUAGE)

Тъй като Q - - AO = ДЕЙСТВАЩ се ползва както за отмяна на NOTAM, така и за NOTAM за оповестяване на ново оборудване или услуги, ползвайте следните означения като четвърта и пета буква при Q - - CS = ИНСТАЛИРАН.

Q - - CN = ОТМЕНЕН се ползва за отмяна на планирани дейности, напр. навигационни предупреждения;

Q - - HV = РАБОТАТА Е ЗАВЪРШЕНА се ползва за отмяна на текущи дейности.

3) ВЪЗДУШНО ДВИЖЕНИЕ

I = ППП

V = ПВП

K = NOTAM съдържа контролен списък

В зависимост от обекта и съдържанието на NOTAM, полето за квалификатор ВЪЗДУШНО ДВИЖЕНИЕ може да съдържа комбинирани квалификатори.

4) ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

N = NOTAM, предназначено за незабавно разпространение на вниманието на членовете на летателния екипаж

B = NOTAM с оперативно значение, предназначено за включване в предполетния информационен бюлетин (PIB)

▼ M1

- O = NOTAM, засягащо изпълнението на полети
- M = различни NOTAM, които не са обект на брифинг, но се предоставят при поискване
- K = NOTAM съдържа контролен списък

В зависимост от обекта и съдържанието на NOTAM, полето за квалификатор ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ може да съдържа комбинирани квалификатори ВО или NBO.

5) ОБХВАТ

- A = Летище
- E = По маршрута
- W = Навигационно предупреждение
- K = NOTAM съдържа контролен списък

В зависимост от обекта и съдържанието на NOTAM, полето за квалификатор ОБХВАТ може да съдържа комбинирани квалификатори.

6) и 7) ДОЛНА/ГОРНА

ДОЛНАТА и ГОРНАТА граница се изразяват само в полетни нива (FL) и отразяват действителните вертикални граници на зоната на въздействие, без добавяне на буфери. В случай на навигационни предупреждения и ограничения на въздушното пространство въведените стойности трябва да съответстват на тези, предвидени в елементи Е и Ж.

Ако обектът не съдържа конкретна информация за височината, въведете „000“ за ДОЛНА и „999“ за ГОРНА като стойности по подразбиране.

8) КООРДИНАТИ, РАДИУС

Географската ширина и дължина с точност до една минута, както и трицифрена стойност за разстоянието, указваща радиуса на въздействие в NM (напр. 4700N01140E043). Координатите отразяват приблизителния център на окръжност, чийто радиус обхваща цялата зона на въздействие, а ако NOTAM се отнася за целия FIR/UIR или за повече от един FIR/UIR, въведете „999“ като стойност по подразбиране за радиуса.

4. Елемент А

Въведете индикатора на ИКАО за местоположението — съгласно документ 7910 на ИКАО — на летището или на FIR, в който се намира съоръжението, въздушното пространство или състоянието, за което се докладва. Когато е уместно, могат да бъдат посочени повече от един FIR/UIR. Ако няма индикатор на ИКАО за местоположението, използвайте националния буквен код по ИКАО съгласно документ 7910 на ИКАО, част 2, последван от „XX“, като напишете името в свободен текст в елемент Е.

Ако информацията се отнася до GNSS, напишете подходящия индикатор на ИКАО за местоположението, определен за дадения елемент на GNSS, или общия индикатор за местоположение, определен за всички елементи на GNSS (с изключение на GBAS).

При GNSS индикаторът за местоположение може да се използва за обозначаване на срив в елемент на GNSS, например KNMH при срив в спътникова GPS.

▼ M1**5. Елемент Б**

За групата, указваща датата и часа, използвайте десетцифрена стойност, като посочите година, месец, ден, часове и минути в UTC. Това са датата и часът, в които NOTAMN влиза в сила. При NOTAMR и NOTAMC датата и часът са действителните дата и час на изготвяне на NOTAM. Началото на деня се обозначава с „0000“.

6. Елемент В

Във всички случаи с изключение на NOTAMC се използва група „дата — час“ (десетцифрена комбинация, отразяваща година, месец, ден, часове и минути в UTC), която показва продължителността на валидност на информацията, освен ако информацията е с постоянен характер, в какъвто случай се вписва съкращението „PERM“. Краят на деня се обозначава с „2359“; „2400“ не се използва. Ако информацията за часа е ненадеждна, се посочва приблизителната продължителност, като след групата „дата — час“ се вписва съкращението „EST“. Всяко NOTAM, което включва „EST“, се отменя или замества преди датата и часа, посочени в елемент В.

7. Елемент Г

Ако опасността, експлоатационният статус или състоянието на съоръженията, за които се докладва, ще бъдат налице в определен отрязък от време и в определен час между датите и часовете, посочени в елементи Б и В, впишете тази информация в елемент Г. Ако текстът надвишава 200 символа, информацията може да бъде предоставена в отделно, следващо NOTAM.

8. Елемент Д

Използвайте Кодекса на ИКАО за NOTAM в декодиран вид, допълнен, когато е необходимо, с други съкращения на ИКАО, индикатори, идентификатори, позивни, честоти, числа и свободен текст. Когато NOTAM е предвидено за международно разпространение, за частите в свободен текст се ползва английски език. Този запис трябва да е ясен и кратък, за да може да бъде отразен по подходящ начин в PIB. В случай на NOTAMC трябва да бъдат включени референция за обекта и съобщение за състоянието, за да се гарантира точност при проверките на достоверността.

9. Елементи Е и Ж

Тези елементи обикновено се прилагат за навигационни предупреждения или за ограничения на въздушното пространство и по правило се включват в PIB. Впишете долната и горната граница на височина на съответната дейност или ограничение, като посочите ясно само едно височинно начало и само една мерна единица. За обозначаване на „земя“ и „повърхност“ в елемент Е се ползват съкращенията „GND“ или „SFC“. За да се обозначи „без ограничения“ в елемент Ж, се ползват съкращението „UNL“.

Допълнение 3

Формуляр за SNOWTAM

(Заглавие на СОМ)	(ИНДИКАТОР НА ПРИОРИТЕТА)	(АДРЕСИ)			<=>
	(ДАТА И ЧАС НА ПОДАВАНЕ)	(ИНДИКАТОР НА ИЗДАВАЩИЯ ОРГАН)			<=>
(Съкратено заглавие)	(SWAA* СЕРИЕН НОМЕР)	(ИНДИКАТОР ЗА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО)	ДАТА И ЧАС НА ОЦЕНКАТА	(НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНА ГРУПА)	
	S W * *				<=>
SNOWTAM →		(Сериен номер)	<=>		
Раздел за изчисляване на експлоатационните характеристики на въздухоплавателното средство					
(ИНДИКАТОР ЗА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ЛЕТИЩЕТО)			М	А)	<=>
(ДАТА И ЧАС НА ОЦЕНКАТА (Време на приключване на оценката в UTC))			М	Б)	→
(НАЙ-МАЛЪК НОМЕР НА ИДЕНТИФИКАТОРА НА ПИК)			М	В)	→
(КОД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПИК (RWYSS) ЗА ВСЯКА ТРЕТИНА ОТ ПИК) (Съгласно Матрицата за оценка на състоянието на ПИК (RCAM) 0, 1, 2, 3, 4, 5 или 6)			М	Г)	// →
(ПРОЦЕНТНО ПОКРИТИЕ НА ЗАМЪРСИТЕЛЯ ЗА ВСЯКА ТРЕТИНА ОТ ПИК)			С	Д)	// →
(ДЪЛБОЧИНА (mm) НА СВОБОДНИЯ ЗАМЪРСИТЕЛ ЗА ВСЯКА ТРЕТИНА ОТ ПИК)			С	Е)	// →
(ОПИСАНИЕ НА СЪСТОЯНИЕТО ПО ЦЯЛАТА ДЪЛЖИНА НА ПИК (наблюдавано на всяка третица от ПИК, започвайки от прага с най-малък номер на идентификатора на ПИК) COMPACTED SNOW (ОТЪПКАН СНЯГ) DRY (СУХА) DRY SNOW (СУХ СНЯГ) DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (СУХ СНЯГ ВЪРХУ ОТЪПКАН СНЯГ) DRY SNOW ON TOP OF ICE (СУХ СНЯГ ВЪРХУ ЛЕД) FROST (СКРЕЖ) ICE (ЛЕД) SLIPPERY WET (ХЛЪЗГАВА В МОКРО СЪСТОЯНИЕ) SLUSH (КИША) SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY (СПЕЦИАЛНО ПОДГОТВЕНА ЗА ЗИМНИ УСЛОВИЯ ПИК) STANDING WATER (ЛОКВИ ВОДА) WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW (ВОДА ВЪРХУ ОТЪПКАН СНЯГ) WET (МОКРА) WET ICE (МОКЪР ЛЕД) WET SNOW (МОКЪР СНЯГ) WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (МОКЪР СНЯГ ВЪРХУ ОТЪПКАН СНЯГ) WET SNOW ON TOP OF ICE (МОКЪР СНЯГ ВЪРХУ ЛЕД)			М	Ж)	// →
(ШИРИНА НА ПИК, ЗА КОЯТО СЕ ОТНАСЯТ КОДОВЕТЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПИК, АКО Е ПО-МАЛКА ОТ ОБЯВЕНАТА ШИРИНА)			О	З)	<=>
Раздел за осведомяване относно ситуацията					
(НАМАЛЕНА ДЪЛЖИНА НА ПИК, АКО Е ПО-МАЛКА ОТ ОБЯВЕНАТА ДЪЛЖИНА (m))			О	И)	→
(СВОБОДЕН СНЯГ НА ПИК)			О	Й)	→
(СВОБОДЕН ПЯСЪК НА ПИК)			О	К)	→
(ХИМИЧЕСКИ ПРЕПАРАТИ НА ПИК)			О	Л)	→
(СНЕЖНИ ПРЕСПИ НА ПИК (При наличие: разстояние от осовата линия на ПИК (m), следвано от „L“, „R“ или „LR“, според случая))			О	М)	→
(СНЕЖНИ ПРЕСПИ НА ПЪТ ЗА РУЛИРАНЕ)			О	Н)	→
(СНЕЖНИ ПРЕСПИ В СЪСЕДСТВО С ПИК)			О	О)	→
(СЪСТОЯНИЕ НА ПЪТЯ ЗА РУЛИРАНЕ)			О	П)	→
(СЪСТОЯНИЕ НА ПЕРОНА)			О	Р)	→
(ИЗМЕРЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ТРИЕНЕ)			О	С)	→
(ЗАБЕЛЕЖКИ В СВОБОДЕН ТЕКСТ)			О	Т)	) <<=>
БЕЛЕЖКИ: 1. * Впишете националния буквен код по ИКАО съгласно документ 7910 на ИКАО, част 2, или друг приложим идентификатор на летището. 2. За информация за други ПИК повторете елементи Б)–З). 3. Информацията в раздела за осведомяване относно ситуацията се повтаря за всяка ПИК, път за рулиране и перон. Когато се докладва, повторете толкова пъти, колкото е необходимо. 4. Думите в скоби ( ) не се предават. 5. За елементи А)–Т) вижте <i>Инструкции за попълване на формуляра за SNOWTAM, параграф 1, буква б).</i>					

ПОДПИС НА ИЗГОТВИТЕЛЯ (не се предава).

▼ M5

ИНСТРУКЦИИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМУЛЯРА SNOWTAM

1. Общи положения

- а) Когато докладваната информация се отнася за повече от една ПИК, повторете елементи Б)—3) („Раздел за изчисляване на експлоатационните характеристики на въздухоплавателното средство“).
- б) Буквите, използвани за обозначаване на елементи, се ползват само за справка и не се включват в съобщенията. Буквите М (задължително), С (при определени условия) и О (незадължително) обозначават употребата и информацията и се ползват, както е обяснено по-долу.
- в) Използват се метрични единици и мерната единица не се докладва.
- г) Максималната валидност на SNOWTAM е 8 часа. При получаване на нов доклад за състоянието на ПИК се издава ново SNOWTAM.
- д) Новото SNOWTAM отменя предишното SNOWTAM.
- е) За улесняване на автоматичната обработка на съобщения SNOWTAM в компютърните банки от данни, се вписва съкратеното заглавие „TTAAiiii CCCC MMYYGg (BBB)“. Обяснение на символите:

TT	= идентификатор на данните за SNOWTAM = SW;
AA	= географски идентификатор на държавата членка, напр. LF = ФРАНЦИЯ;
iiii	= четирицифрен сериен номер на SNOWTAM;
CCCC	= четирибуквен индикатор за местоположението на летището, за което се отнася SNOWTAM;
MMYYGg	= дата/час на наблюдаване/измерване, където:
MM	= месец, напр. януари = 01, декември = 12;
YY	= ден от месеца;
GGgg	= време в часове (GG) и минути (gg) по UTC;
(BBB)	= незадължителна група за:

коригиране, в случай на грешка, на съобщение SNOWTAM, разпространено по-рано със същия сериен номер = COR. Сведенията се поставят в скоби (BBB), за да се обозначи, че тази група не е задължителна. Когато се докладва за повече от една ПИК и датата/часът на наблюдаване/оценка се посочва отделно за всяка от тях, като се повтаря елемент Б, в съкратеното заглавие (MMYYGg) се вписва последната дата/час на наблюдаване/оценка.

- ж) Текстът „SNOWTAM“ във формуляра за SNOWTAM и четирицифреният сериен номер на SNOWTAM се отделят с интервал, напр. SNOWTAM 0124.
- з) С цел четивност на съобщението SNOWTAM се оставя празен ред след серийния номер на SNOWTAM, след елемент А и след раздела за изчисляване на експлоатационните характеристики на въздухоплавателното средство.

▼ **M5**

и) Когато докладвате за повече от една ПИК, повторете информацията в раздела за изчисляване на експлоатационните характеристики на въздухоплавателното средство от датата и часа на оценка за всяка ПИК преди информацията в раздела за осведомяване относно ситуацията.

й) Задължителна информация:

- 1) ИНДИКАТОР ЗА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ЛЕТИЩЕТО;
- 2) ДАТА И ЧАС НА ОЦЕНКАТА;
- 3) НАЙ-МАЛЪК НОМЕР НА ИДЕНТИФИКАТОРА НА ПИК;
- 4) КОД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПИК ЗА ВСЯКА ТРЕТИНА ОТ ПИК; и
- 5) ОПИСАНИЕ НА СЪСТОЯНИЕТО ЗА ВСЯКА ТРЕТИНА ОТ ПИК (когато в точки 0—6 е съобщен код за състояние на ПИК (RWYCC)).

2. Раздел за изчисляване на експлоатационните характеристики на въздухоплавателното средство

Елемент А — Индикатор за местоположението на летището (четири-буквен индикатор за местоположението).

Елемент Б — Дата и час на оценката (осемцифрена стойност за дата/час, указваща времето на наблюдаване, изразено в месец, ден, час и минута в UTC).

Елемент В — Най-малък номер на идентификатора на ПИК (nn[L] или nn[C] или nn[R]).

За всяка ПИК се вписва само един идентификатор и той винаги е този с най-малък номер.

Елемент Г — Код за състоянието на ПИК за всяка третина от ПИК. За всяка третина от ПИК се вписва само една цифра (0, 1, 2, 3, 4, 5 или 6), отделена с наклонена черта (n/n/n).

Елемент Д — Процентно покритие за всяка третина от ПИК. Когато се предоставят данни, за всяка третина от ПИК се вписва 25, 50, 75 или 100, отделено с наклонена черта ([n]nn/[n]nn/[n]nn).

Тази информация се предоставя само когато даденото описание на състоянието за всяка третина от ПИК (елемент Ж) е различно от „СУХА“.

Когато не се докладват сведения за състоянието, това се обозначава, като за съответната третина от ПИК се вписва „NR“.

Елемент Е — Дълбочина на свободния замърсител за всяка третина от ПИК. Когато се предоставят данни, впишете дълбочината в милиметри за всяка третина от ПИК, като отделите стойностите с наклонена черта (nn/nn/nn или nnn/nnn/nnn).

Тази информация се предоставя само за следните видове замърсяване:

— локви вода: докладвани стойности 04, следвани от стойности съгласно оценката. Значителни промени 3 тт;

— киша: докладвани стойности 03, следвани от стойности съгласно оценката. Значителни промени 3 тт;

— мокър сняг: докладвани стойности 03, следвани от стойности съгласно оценката. Значителни промени 5 тт; и

▼ **M5**

— сух сняг: докладвани стойности 03, следвани от стойности съгласно оценката. Значителни промени 20 mm.

Когато не се докладват сведения за състоянието, това се обозначава, като за съответната третина от ПИК се вписва „NR“.

Елемент Ж — Описание на състоянието за всяка третина от ПИК. За всяка третина от ПИК се вписва някое от следните описания на състоянието, отделено с наклонена черта.

COMPACTED SNOW (ОТЪПКАН СНЯГ)

DRY SNOW (СУХ СНЯГ)

DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (СУХ СНЯГ ВЪРХУ ОТЪПКАН СНЯГ)

DRY SNOW ON TOP OF ICE (СУХ СНЯГ ВЪРХУ ЛЕД)

FROST (СКРЕЖ)

ICE (ЛЕД)

SLIPPERY WET (ХЛЪЗГАВА В МОКРО СЪСТОЯНИЕ)

SLUSH (КИША)

SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY (СПЕЦИАЛНО ПОДГОТВЕНА ЗА ЗИМНИ УСЛОВИЯ ПИК)

STANDING WATER (ЛОКВИ ВОДА)

WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW (ВОДА ВЪРХУ ОТЪПКАН СНЯГ)

WET (МОКРА)

WET ICE (МОКЪР ЛЕД)

WET SNOW (МОКЪР СНЯГ)

WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (МОКЪР СНЯГ ВЪРХУ ОТЪПКАН СНЯГ)

WET SNOW ON TOP OF ICE (МОКЪР СНЯГ ВЪРХУ ЛЕД)

DRY (СУХА) (докладва се само когато няма замърсител)

Когато не се докладват сведения за състоянието, това се обозначава, като за съответната третина от ПИК се вписва „NR“.

Елемент З — Ширина на ПИК, за която се отнасят кодовете за състоянието на ПИК. Вписва се ширината в метри, ако е по-малка от обявената ширина на ПИК.

3. Раздел за осведомяване относно ситуацията

Всеки от елементите в раздела за осведомяване относно ситуацията завършва с точка.

Елементите в раздела за осведомяване относно ситуацията, за които няма информация или не са изпълнени условните обстоятелства за публикуване, не се попълват изобщо.

Елемент И — Намалена дължина на ПИК. Вписва се съответният индикатор на ПИК и разполагаемата дължина в метри (напр. RWY nn [L] или nn [C] или nn [R] REDUCED TO [n]nnn).

▼ M5

Тази информация е условна, когато е публикуван NOTAM с нови данни за обявените разстояния.

- Елемент Й — Свободен сняг на ПИК. Когато се докладва, се вписва означението „DRIFTING SNOW“ („СВОБОДЕН СНЯГ“) с интервал (RWY nn или RWY nn[L] или nn[C] или nn[R] DRIFTING SNOW).
- Елемент К — Свободен пясък на ПИК. Когато се докладва за свободен пясък на ПИК, се вписва най-малкият номер на идентификатора на ПИК, следван от интервал и означението „LOOSE SAND“ („СВОБОДЕН ПЯСЪК“) (RWY nn или RWY nn[L] или nn[C] или nn[R] LOOSE SAND).
- Елемент Л — Химически препарати на ПИК. Когато се докладва, че ПИК е била третирана с химически препарати, се вписва най-малкият номер на идентификатора на ПИК, следван от интервал и означението „CHEMICALLY TREATED“ („ХИМИЧЕСКИ ТРЕТИРАНО“) (RWY nn или RWY nn[L] или nn[C] или nn[R] CHEMICALLY TREATED).
- Елемент М — Снежни преспи на ПИК. Когато се докладва за наличието на снежни преспи на ПИК, се вписва най-малкият номер на идентификатора на ПИК, следван от интервал и означението „SNOWBANK“ („ПРЕСПИ“), втори интервал и означението „L“ за ляво, „R“ за дясно или „LR“, ако преспите са от двете страни, и разстоянието в метри от осовата линия, отделено с интервал „FM CL“ (RWY nn или RWY nn[L] или nn[C] или nn[R] SNOWBANK Lnn или Rnn или LRnn FM CL).
- Елемент Н — Снежни преспи на път за рулиране. Когато се докладва за наличието на снежни преспи на път или пътища за рулиране, се вписват идентификаторите на съответните пътища за рулиране, следвани от интервал и означението „SNOWBANKS“ („СНЕЖНИ ПРЕСПИ“) (TWY [nn]n или TWYS [nn]n/[nn]n/[nn]n... или ALL TWYS SNOWBANKS).
- Елемент О — Снежни преспи в съседство с ПИК. Когато се докладва за наличието на снежни преспи, надхвърлящи предвидената височина в летищния план за снегопочистване, се вписва най-малкият номер на идентификатора на ПИК и означението „ADJ SNOWBANKS“ („ПРЕСПИ В СЪСЕДСТВО“) (RWY nn или RWY nn[L] или nn[C] или nn[R] ADJ SNOWBANKS).
- Елемент П — Състояние на пътя за рулиране. Когато се докладва, че пътят за рулиране е хлъзгав или в лошо състояние, се вписва идентификаторът на пътя за рулиране, следван от интервал и означението „POOR“ („ЛОШО“) (TWY [n или nn] POOR или TWYS [n или nn]/[n или nn]/[n или nn] POOR... или ALL TWYS POOR).
- Елемент Р — Състояние на перона. Когато се докладва, че перонът е хлъзгав или в лошо състояние, се вписва идентификаторът на перона, следван от интервал и означението „POOR“ (APRON [nnnn] POOR или APRONS [nnnn]/[nnnn]/[nnnn] POOR или ALL APRONS POOR).
- Елемент С — (NR) Не е докладван.
- Елемент Т — Забележки в свободен текст.

Допълнение 4

ФОРМУЛЯР ЗА ASHTAM

(заглавие на СОМ)	(ИНДИКАТОР НА ПРИОРИТЕТА)	(ИНДИКАТОР(И) НА АДРЕСАТА(ИТЕ) ¹														
	(ДАТА И ЧАС НА ПОДАВАНЕ)	(ИНДИКАТОР НА ИЗДАВАЩИЯ ОРГАН)														
(Съкратено заглавие)	(СЕРИЕН НОМЕР VA* ²)				(ИНДИКАТОР ЗА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО)			ДАТА/ЧАС НА ИЗДАВАНЕ						(НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНА ГРУПА)		
	V	A	*2	*2												

ASHTAM	(СЕРИЕН НОМЕР)
(ЗАСЕГНАТ РАЙОН ЗА ПОЛЕТНА ИНФОРМАЦИЯ)	А)
(ДАТА/ЧАС (UTC) НА ИЗРИГВАНЕ)	Б)
(НОМЕР И ИМЕ НА ВУЛКАНА)	В)
(ГЕОГРАФСКА ШИРИНА/ДЪЛЖИНА НА ВУЛКАНА ИЛИ РАДИАЛ И РАЗСТОЯНИЕ ОТ НАВИГАЦИОННОТО СРЕДСТВО)	Г)
(ЦВЕТЕН ПРЕДУПРЕДИТЕЛЕН КОД ЗА НИВО НА ВУЛКАНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ЦВЕТЕН ПРЕДУПРЕДИТЕЛЕН КОД ЗА ПРЕХОДНО НИВО) ³	Д)
(НАЛИЧИЕ И ХОРИЗОНТАЛЕН/ВЕРТИКАЛЕН РАЗМЕР НА ОБЛАКА ОТ ВУЛКАНИЧНА ПЕПЕЛ) ⁴	Е)
(ПОСОКА НА ДВИЖЕНИЕ НА ОБЛАКА ОТ ВУЛКАНИЧНА ПЕПЕЛ) ⁴	Ж)
(ЗАСЕГНАТИ ВЪЗДУШНИ МАРШРУТИ ИЛИ УЧАСТЪЦИ ОТ ТЯХ И ЗАСЕГНАТИ ПОЛЕТНИ НИВА)	З)
(ЗАТВАРЯНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО И/ИЛИ НА ВЪЗДУШНИ МАРШРУТИ ИЛИ НА УЧАСТЪЦИ ОТ ТЯХ И НАЛИЧНИ АЛТЕРНАТИВНИ ВЪЗДУШНИ МАРШРУТИ)	И)
(ИЗТОЧНИК НА ИНФОРМАЦИЯТА)	Й)
(ЗАБЕЛЕЖКИ В СВОБОДЕН ТЕКСТ)	К)
БЕЛЕЖКИ: 1. Вж. също точка AIS.TR.400 относно индикаторите за адресати, които се използват в предварително определени системи за разпространение. 2. *Впишете националния буквен код по ИКАО съгласно документ 7910 на ИКАО, част 2. 3. Вж. точка 3.5 по-долу. 4. Сведения относно съществуването, обхвата и движението на облака от вулканична пепел, елементи Ж) и З), могат да бъдат получени от консултативния(ите) център(центрове) за вулканична пепел, отговарящи за съответния FIR. 5. Наименованията на елементите в скоби ( ) не се предават.	

ПОДПИС НА ИЗГОТВИТЕЛЯ (не се предава)

▼ **M1****ИНСТРУКЦИИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМУЛЯРА ASHTAM****1. Общи положения**

- 1.1 С ASHTAM се предоставя информация за състоянието на даден вулкан, когато промяна в неговата активност оказва или се очаква да окаже влияние върху изпълнението на полетите. Тази информация се предоставя, като се използват цветните предупредителни кодове за нивото на вулкана, дадени в точка 3.5 по-долу.
- 1.2 В случай на изригване на вулкан, при което се отделя облак от вулканична пепел от значение за изпълнението на полетите, в ASHTAM се предоставя също информация за местоположението, обхвата и движението на облака и засегнатите въздушни маршрути и полетни нива.
- 1.3 Излъчването на ASHTAM, съдържащо информация за изригване на вулкан в съответствие с раздел 3 по-долу, **не** се отлага до осигуряване на пълна информация за елементи А—К, а се разпространява незабавно след получаване на известие за настъпило или очаквано изригване или за настъпила или очаквана промяна в активността на даден вулкан от значение за изпълнението на полетите, или се съобщава за облак от вулканична пепел. В случай, че изригването е очаквано и следователно към момента няма видим облак от пепел, полета от А до Д се попълват, а в полета от Е до И се вписва „not applicable“ („неприложимо“). По същия начин, ако се съобщава за облак от вулканична пепел, напр. чрез специален доклад от въздухоплавателно средство, но вулканът, от който е бил изхвърлен той, към момента не е известен, до получаването на допълнителна информация в полета от А до Д от първоначалното ASHTAM се вписва „unkpown“ („неизвестно“), а полета Е до И се попълват, както е необходимо, въз основа на специалния доклад от въздухоплавателното средство. При други обстоятелства, ако не е налична информация за конкретно поле от А до К, се вписва „NIL“.
- 1.4 Максималният период на валидност на ASHTAM е 24 часа. При промяна в предупредителния код се издава ново ASHTAM.

2. Съкратено заглавие

- 2.1 За улесняване на автоматичната обработка на съобщения ASHTAM в компютърните банки от данни се вписва съкратеното заглавие „TT AAiiii CCCC MMYGGgg (BBB)“, като се следва обичайният начин на озглавяване съгласно Аеронавигационната неподвижна телекомуникационна мрежа (AFTN) Обяснение на символите:

TT	=	идентификатор на данните за ASHTAM = VA;
AA	=	географски идентификатор на държавата, напр. NZ = Нова Зеландия;
iiii	=	четирисимволен сериен номер на ASHTAM;
CCCC	=	четирибуквен индикатор за местоположението на засегнатия район за полетна информация;
MMYYGGgg	=	дата/час на докладване, където:
MM	=	месец, напр. януари = 01, декември = 12;
YY	=	ден от месеца;
GGgg	=	време в часове (GG) и минути (gg) съгласно UTC;
(BBB)	=	незадължителна група за коригиране, в случай на грешка, на съобщение ASHTAM, разпространено по-рано със същия сериен номер = COR.

Сведенията се поставят в скоби (BBB), за да се обозначи, че тази група не е задължителна.

▼ **M1****3. Съдържание на ASHTAM**

- 3.1 *Елемент А* — Засегнат район за полетна информация, еквивалент в свободен текст на индикатора за местоположение, посочен в съкратеното заглавие, например: „Auckland Oceanic FIR“.
- 3.2 *Елемент Б* — Дата и час (UTC) на първо изригване.
- 3.3 *Елемент В* — Име и номер на вулкана съгласно документ 9691 на ИКАО *Manual on Volcanic Ash, Radioactive Material and Toxic Chemical Clouds*, допълнение Н и на Световната карта на вулканите и основните аеронавигационни характеристики.
- 3.4 *Елемент Г* — Географска ширина/дължина на вулкана в цели градуси или радиал и разстояние от навигационното средство съгласно документ 9691 на ИКАО *Manual on Volcanic Ash, Radioactive Material and Toxic Chemical Clouds*, допълнение Н и на Световната карта на вулканите и основните аеронавигационни характеристики.
- 3.5 *Елемент Д* — Цветен предупредителен код за ниво на вулканична активност, включително цветен предупредителен код за предходното ниво, както следва:

Цветен предупредителен код за нивото	Състояние на вулканична активност
ЗЕЛЕН КОД	Вулканът е в нормално състояние, без опасност от изригване. <i>или след промяна от по-високо ниво на предупреждение:</i> Вулканичната активност се смята за преустановена и вулканът отново е в нормално състояние, без опасност от изригване.
ЖЪЛТ КОД	Вулканът показва признаци на повишена активност над известното фоново равнище. <i>или след промяна от по-високо ниво на предупреждение:</i> Вулканичната активност е намаляла значително, но продължава да се следи отблизо за евентуално подновяване.
ОРАНЖЕВ КОД	Вулканът показва признаци на изразена активност с повишена вероятност от изригване. <i>или</i> В ход е вулканично изригване без никакво или с незначително отделяне на пепел [<i>посочва се относителната височина на облака от пепел, ако е възможно</i>].
ЧЕРВЕН КОД	Всеки момент се очаква изригване с вероятно отделяне на значителни количества пепел в атмосферата. <i>или</i> В ход е изригване с отделяне на значителни количества пепел в атмосферата [<i>посочва се относителната височина на облака от пепел, ако е възможно</i>].

Цветният предупредителен код за вулканична активност или настъпилите промени в нея се предоставя на районния контролен център от компетентната агенция по вулканология на съответната държава членка, напр. „RED ALERT FOLLOWING YELLOW“ („ЧЕРВЕН КОД СЛЕД ЖЪЛТ“) ИЛИ „GREEN ALERT FOLLOWING ORANGE“ („ЗЕЛЕН КОД СЛЕД ОРАНЖЕВ“).

▼ M1

- 3.6 *Елемент Е* — Ако се съобщава за облак от вулканична пепел със значение за изпълнение на полетите, неговият хоризонтален обхват и най-ниска/най-висока точка се посочват с тяхната географска ширина/дължина (в цели градуси) и надморско равнище в хиляди метри (фута) и/или радиал и разстояние от вулкана източник. Първоначално информацията може да се основава само на специален доклад от въздухоплавателно средство, но впоследствие може да бъде дадена по-подробна информация въз основа на сведения от съответната метеорологична служба за следене и/или консултативен център за вулканична пепел.
- 3.7 *Елемент Ж* — Указва се прогнозната посока на движение на облака от пепел на определени нива се посочва въз основа на сведения от съответната метеорологична служба за следене и/или консултативен център за вулканична пепел.
- 3.8 *Елемент З* — Посочват се въздушните маршрути и участъци от тях, както и полетните нива, които са засегнати или се очаква да бъдат засегнати.
- 3.9 *Елемент И* — Посочва се евентуално затваряне на въздушното пространство или на въздушни маршрути или участъци от тях, както и наличието на алтернативни маршрути.
- 3.10 *Елемент Й* — Източник на информацията, напр. „специален доклад от въздухоплавателно средство“ или „агенция по вулканология“ и т.н. Източникът на информация се посочва винаги, независимо дали действително е настъпило изригване и се съобщава за наличието на облак пепел, или не.
- 3.11 *Елемент К* — Отбелязва се в свободен текст всякаква друга информация от значение за изпълнение на полетите в допълнение към горното.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ЗА ДАННИ

(Част DAT)

ПОДЧАСТ А — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ЗА ДАННИ (DAT.OR)

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

DAT.OR.100 Аеронавигационни данни и информация

- а) Доставчикът на услуги за данни (DAT) получава, събира, превежда, подбира, форматира, разпространява и/или интегрира аеронавигационни данни и информация, предоставени от достоверен източник, за използване в аеронавигационни бази данни на сертифицирано приложение/оборудване на въздухоплавателните средства.

В конкретни случаи, ако не са предоставени аеронавигационни данни в сборника за аеронавигационна информация и публикация (AIP) или от достоверен източник, или не отговарят на приложимите изисквания за качество на данните (DQR), въпросните аеронавигационни данни могат да се излъчат от самия доставчик на DAT и/или от други доставчици на DAT. При тези обстоятелства аеронавигационните данни се валидират от доставчика на DAT, от който се излъчват.

- б) По искане на своите клиенти доставчикът на DAT може да обработва специално подобрени данни, предоставени от оператор на въздухоплавателни средства или произхождащи от други доставчици на DAT, за използване от въпросния оператор въздухоплавателни средства. Операторът на въздухоплавателни средства продължава да носи отговорността за тези данни и за последващото им актуализиране.

DAT.OR.105 Техническа и оперативна компетентност и способност

- а) В допълнение към ATM/ANS.OR.B.001, доставчикът на DAT:

(1) приема, събира, превежда, подбира, форматира, разпространява и/или интегрира аеронавигационни данни и информация, предоставени от източник(ци) на аеронавигационни данни, в аеронавигационни бази данни за сертифицирани приложения/оборудване на въздухоплавателните средства съгласно приложимите изисквания. Доставчикът от тип 2 на DAT гарантира, че изискванията за качеството на данни са съвместими с предвиденото използване на сертифицираното приложение/оборудване на въздухоплавателните средства чрез съответна договореност с притежателя на одобрението за конкретния проект за оборудване или със заявител за одобрение на въпросния проект;

(2) издава декларация за съответствие, че е създал своите аеронавигационни бази данни, спазвайки настоящия регламент и приложимите стандарти в сектора;

(3) оказва съдействие на притежателя на одобрението за проекта за оборудване по отношение на всички дейности за поддържане на летателната годност, които са свързани със създадените аеронавигационни бази данни.

- б) С цел пускане в употреба на базите данни, отговорният ръководител назначава удостоверяващ персонал, посочен в точка DAT.TR.100, буква б), и му възлага отговорности по независим начин да удостовери чрез декларация за съответствие, че данните отговарят на изискванията за качество и са спазени съответните процеси. Отговорният ръководител на доставчика на DAT продължава да носи крайната отговорност за декларациите за пускане в употреба на базите данни, подписани от удостоверяващия персонал.

▼B**DAT.OR.110 Система за управление**

В допълнение към точка ATM/ANS.OR.B.005, доставчикът на DAT, както е приложимо за съответния тип предоставяне на DAT, създава и поддържа система за управление, която включва контролни процедури за:

- а) издаване, одобряване или промяна на документи;
- б) промяна на изискванията за качество на данните;
- в) проверка дали входящите данни са били получени в съответствие с приложимите стандарти;
- г) своевременно актуализиране на използваните данни;
- д) идентификация и възможност за проследяване;
- е) процедури за приемане, събиране, превод, подбор, форматиране, разпространение и/или въвеждане на данни в обща база данни или в база данни, съвместима с конкретните приложения/оборудване на въздухоплавателните средства;
- ж) техники за проверка и валидиране на данни;
- з) идентификация на инструменти, включително управление на конфигурацията и оценяване на инструменти, ако е необходимо;
- и) третиране на грешки/недостатъци;
- к) координация с източника(ците) на аеронавигационните данни и/или с доставчик(ци) на DAT, както и с притежателя на одобрението за проекта за оборудване или със заявител за одобрение на въпросния проект, когато предоставя услуги DAT от тип 2;
- л) издаване на декларация за съответствие;
- м) контролирано разпространение на базите данни сред ползвателите.

DAT.OR.115 Водене на документация

В допълнение към ATM/ANS.OR.B.030, доставчикът на DAT включва в своята система за водене на документация елементите, посочени в DAT.OR.110.

РАЗДЕЛ 2 — СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ**DAT.OR.200 Изисквания за докладване**

- а) Доставчикът на DAT:
  - (1) докладва на клиента и, когато е приложимо, на притежателя на одобрението за проекта за оборудване всички случаи, когато доставчикът на DAT е пуснал за употреба аеронавигационни бази данни и впоследствие в тях са установени недостатъци и/или грешки, поради което те не отговарят на приложимите изисквания за данните;
  - (2) докладва на компетентния орган за недостатъци и/или грешки, установени съгласно точка 1, които могат да доведат до небезопасно състояние. Тези доклади се изготвя във форма и по начин, които са приемливи за компетентния орган;

▼B

- (3) когато сертифицираният доставчик на DAT действа като доставчик за друг доставчик на DAT, той докладва на тази друга организация всички случаи, в които е предоставил аеронавигационни бази данни на тази организация и впоследствие е установил грешки в тях;
  - (4) докладва на източника на аеронавигационни данни случаи на погрешни, непоследователни или липсващи аеронавигационни данни.
- б) Доставчикът на DAT създава и поддържа вътрешна система за докладване в интерес на безопасността, позволяваща събиране и оценка на доклади с цел разкриване на опасни тенденции или справяне с недостатъци и извличане на подлежащи на докладване събития и действия.

Тази вътрешна система за докладване може да бъде интегрирана в системата на управление, изисквана съгласно точка ATM/ANS.OR.B.005.

ПОДЧАСТ Б — ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ЗА ДАННИ (DAT.TR)

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

DAT.TR.100 Работни методи и оперативни процедури

Доставчикът на DAT:

- а) по отношение на всички необходими аеронавигационни данни:
  - (1) установява изисквания за качеството на данните, които са съгласувани с другия доставчик на DAT, а в случай на доставчик на DAT от тип 2 — с притежателя на одобрението за проекта за оборудване или със заявител за одобрение на въпросния проект, с цел да се определи съвместимостта на тези изисквания с предвидената употреба;
  - (2) използва данни от достоверен(ни) източник(ци) и, ако е необходимо, други аеронавигационни данни, проверени и валидирани от самия доставчик на DAT и/или от друг(и) доставчик(ци) на DAT;
  - (3) въвежда процедура за гарантиране, че данните са обработени правилно;
  - (4) установява и прилага процеси за гарантиране, че разпространението на специално подобрите данни, предоставени или поискани от даден оператор на въздухоплавателни средства или от друг доставчик на DAT, е ограничено само до заявителя; както и
- б) по отношение на удостоверяващия персонал, който подписва декларации за съответствие, издадени съгласно DAT.OR.105, буква б), гарантира че:
  - (1) знанията, квалификацията (включително за други функции в организацията) и опитът на удостоверяващия персонал са подходящи за изпълнение на възложените му отговорности;
  - (2) съхранява документация за целия удостоверяващ персонал, която съдържа подробности относно обхвата на неговите правомощия;
  - (3) атестиращият персонал е получил документ, в който се посочва обхвата на правомощията му.

▼B

DAT.TR.105 Изисквани взаимодействия

Доставчикът на DAT осигурява необходимите официални взаимодействия със:

- а) източника(ците) на аеронавигационни данни и/или с друг(и) доставчик(ци) на DAT;
- б) притежателя на одобрението за проекта за оборудване, ако предоставя DAT от тип 2, или със заявител за одобрение на въпросния проект;
- в) оператори на въздухоплавателни средства, според случая.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА КОМУНИКАЦИОННО, НАВИГАЦИОННО ИЛИ ОБЗОРНО ОБСЛУЖВАНЕ

(Част CNS)

ПОДЧАСТ А — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА КОМУНИКАЦИОННО, НАВИГАЦИОННО ИЛИ ОБЗОРНО ОБСЛУЖВАНЕ (CNS.OR)

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

CNS.OR.100 Техническа и оперативна компетентност и способност

- а) Доставчикът на комуникационно, навигационно или обзорно обслужване гарантира наличност, непрекъснатост, точност и цялостност на обслужването.
- б) Доставчикът на комуникационно, навигационно или обзорно обслужване потвърждава равнището на качество на обслужването, което предоставя, и демонстрира, че неговото оборудване се поддържа редовно, и когато е необходимо, се калибрира.

ПОДЧАСТ Б — ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА КОМУНИКАЦИОННО, НАВИГАЦИОННО ИЛИ ОБЗОРНО ОБСЛУЖВАНЕ (CNS.TR)

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

CNS.TR.100 Работни методи и оперативни процедури за доставчиците на комуникационно, навигационно или обзорно обслужване

Доставчикът на комуникационно, навигационно или обзорно обслужване трябва да е в състояние да демонстрира, че неговите работни методи и оперативни процедури съответстват на стандартите съгласно приложение 10 към Чикагската конвенция относно аэронавигационните телекомуникации в следните версии, доколкото те се отнасят до предоставянето на комуникационно, навигационно или обзорно обслужване в даденото въздушно пространство:

- а) том I относно радионавигационните помощни средства, 6-о издание от юли 2006 г., в това число всички изменения до № 89 включително;
- б) том II относно комуникационните процедури, включително тези със статут на процедури за аэронавигационно обслужване, 6-о издание от октомври 2001 г., в това число всички изменения до № 89 включително;
- в) том III относно системите за комуникация, 2-ро издание от юли 2007 г., в това число всички изменения до № 89 включително;
- г) том IV относно обзорния радар и системите за избягване на сблъсък, 4-то издание от юли 2007 г., в това число всички изменения до № 89 включително;
- д) том V относно използването на аэронавигационния радиочестотен спектър, 3-то издание от юли 2013 г., в това число всички изменения до № 89 включително.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

**СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ НА ПОТОЦИТЕ ВЪЗДУШНО ДВИЖЕНИЕ**

(Част АТФМ)

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ НА ПОТОЦИТЕ ВЪЗДУШНО ДВИЖЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

АТФМ.ТR.100 Работни методи и оперативни процедури за доставчиците на услуги по управление на потоците въздушно движение

Доставчикът на услуги по управление на потоците въздушно движение трябва да е в състояние да демонстрира, че неговите работни методи и оперативни процедури са в съответствие с регламенти (ЕС) № 255/2010 ⁽¹⁾ и (ЕС) № 677/2011 на Комисията.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 255/2010 на Комисията от 25 март 2010 г. за определяне на общи правила за управление на потоците въздушно движение (ОВ L 80, 26.3.2010 г., стр. 10).

ПРИЛОЖЕНИЕ X

**СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО**

(Част ASM)

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО
УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО (ASM.TR)

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

**ASM.TR.100 Работни методи и оперативни процедури за доставчиците
на услуги по управление на въздушното пространство**

Доставчикът на услуги по управление на въздушното пространство трябва да е в състояние да демонстрира, че неговите работни методи и оперативни процедури са в съответствие с регламенти (ЕО) № 2150/2005 ⁽¹⁾ и (ЕС) № 677/2011 на Комисията.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 2150/2005 на Комисията от 23 декември 2005 г. за установяване на общи правила за гъвкаво използване на въздушното пространство (ОВ L 342, 24.12.2005 г., стр. 20).

▼ M1

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

**СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО
РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОЛЕТИ****(Част FPD)****ПОДЧАСТ А — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ
ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ПО РАЗРАБОТВАНЕ НА
ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОЛЕТИ***Раздел 1 — Общи изисквания***FPD.OR.100 Услуги по разработване на процедури за полети (FPD)**

- а) Доставчикът на услуги по разработване на процедури за полети разработва, документира и утвърждава полетни процедури, които, ако е необходимо, подлежат на одобрение от компетентния орган, преди да бъдат въведени и използвани.

Аеронавигационните данни и аеронавигационната информация, ползвани от доставчика на FPD, отговарят на изискванията за точност, разрешаваща способност и интегритет, посочени в каталога на аеронавигационните данни в съответствие с допълнение 1 към приложение III (Част ATM/ANS.OR).

- б) Ако аеронавигационните данни за разработване на процедури за полети не са предоставени от достоверен източник или не отговарят на приложимите изисквания за качество на данните (DQR), доставчикът на FPD може да си ги осигури от други източници. При това положение аеронавигационните данни се потвърждават от доставчика на FPD, който възнамерява да ги използва.

FPD.OR.105 Система за управление

В допълнение към точка ATM/ANS.OR.B.005 от приложение III, доставчикът на FPD създава и поддържа система за управление, която включва процедури за контрол на:

- а) придобиването на данни;
- б) разработването на процедури за полети в съответствие с критериите за проектиране, посочени в точка FPD.TR.100;
- в) проектната документация за процедурите за полети;
- г) процеса на консултация със заинтересованите страни;
- д) потвърждаването на процедурите за полети на земята и, когато е подходящо, по време на полет;
- е) определяне на инструменти, включително управление на конфигурацията и оценяване на инструменти, ако е необходимо; и
- ж) поддържане и периодичен преглед на процедурите за полети, според случая.

FPD.OR.110 Водене на документация

В допълнение към точка ATM/ANS.OR.B.030 от приложение III, доставчикът на FPD включва в своята система за водене на документация елементите, посочени в точка FPD.OR.105 от настоящото приложение.

FPD.OR.115 Техническа и оперативна компетентност и способност

- а) В допълнение към точка ATM/ANS.OR.B.005, буква а), подточка б от приложение III, доставчикът на FPD гарантира, че неговите проектанти:

▼ M1

- (1) са завършили успешно курс на обучение, който осигурява компетентност в разработването на процедури за полети;
  - (2) имат достатъчно опит, за да прилагат успешно теоретичните знания на практика; и
  - (3) са завършили успешно курс за продължаващо обучение.
- б) Когато се сметне за необходимо полетните процедури да бъдат потвърдени в полет, доставчикът на FPD гарантира, че той се извършва от компетентен пилот.
- в) В допълнение към точка ATM/ANS.OR.B.030 от приложение III, доставчикът на FPD поддържа документация за всички дейности по обучение, както и за всички проектни дейности, изпълнени от наетите от него проектанти на процедури за полети, и представя тази документация при поискване:
- (1) на съответните проектанти на процедури за полети; и
  - (2) по договорка с проектантите на процедури за полети, на новия работодател, когато даден проектант на процедури за полети бъде нает от друг субект.

FPD.OR.120 Изисквани взаимодействия

- а) При получаване на аеронавигационните данни и аеронавигационната информация съгласно точка FPD.OR.100 доставчикът на FPD гарантира, че са постигнати необходимите официални договорености с:
- (1) източниците на аеронавигационни данни;
  - (2) други доставчици на услуги;
  - (3) летищните оператори; и
  - (4) операторите на въздухоплавателни средства.
- б) За да се гарантира, че заявките за разработване на процедури за полети са ясно описани и подлежат на преглед, доставчикът на FPD сключва необходимите официални договорености със следващия целеви потребител.

ПОДЧАСТ Б — ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ПО РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОЛЕТИ (FPD.TR)*Раздел 1 — Общи изисквания***FPD.OR.100 Изисквания относно разработването на процедури за полети**

Процедурите за полети се разработват от доставчика на услуги по разработване на процедури за полети в съответствие с изискванията, посочени в допълнение 1, и с критериите за разработване, определени от компетентния орган, така че да се гарантира безопасна експлоатация на въздухоплавателните средства. Критериите за проектиране гарантират, че при проектирането на процедури за полети се осигурява подходяща височина за прелитане над препятствията, когато е необходимо.

FPD.TR.105 Координати и аеронавигационни данни

- а) В допълнение към точка ATM/ANS.OR.A.090 от приложение III, географските координати, указващи географската ширина и дължина, се определят и докладват на доставчиците на аеронавигационно информационно обслужване (АИО) съгласно височинното начало на Световната геодезична система — 1984 (WGS-84) или негов еквивалент.
- б) Порядъкът за точност на полевата работа и получените в резултат на нея определения и изчисления трябва да бъде такъв, че извлечените оперативни навигационни данни за етапите на полета да са в рамките на максималните отклонения от подходяща референтна рамка, както е посочено в допълнение 1 към приложение III (част ATM/ANS.OR).

▼ **M1***Допълнение 1***ИЗИСКВАНИЯ ЗА СТРУКТУРИТЕ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО И СВЪРЗАНИТЕ С ТЯХ ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОЛЕТИ***РАЗДЕЛ I***Определяне на районите за полетна информация, контролираните райони, контролираните зони и зоните за полетна информация****а) РАЙОНИ ЗА ПОЛЕТНА ИНФОРМАЦИЯ**

Районите за полетна информация, определени в член 2, точка 23 от Регламент (ЕО) 549/2004:

- (1) обхващат цялата мрежа от въздушни маршрути, обслужвани от тези райони; и
- (2) включват цялото въздушно пространство в хоризонталните му граници, с изключение на случаите, когато са ограничени от горна зона за полетна информация.

Държавите членки запазват своите отговорности пред ИКАО в географските граници на районите за полетна информация, поверени им от ИКАО към датата на влизане в сила на настоящия регламент.

б) КОНТРОЛИРАНИ РАЙОНИ

- (1) Контролираните райони се определят така, че да обхващат достатъчно въздушно пространство, за да могат да бъдат покрити траекториите на полети, изпълнявани по правилата за полети по прибори (ППП), или части от тях, за които се предоставя приложимото обслужване по контрол на въздушното движение (КВД), като се вземат предвид възможностите на навигационните средства, които обикновено се използват в тази област.
- (2) Долната граница на контролирания район се установява на височина над земята или над водата, не по-малка от 200 m (700 фута), освен ако е предписано друго от компетентния орган.
- (3) Горна граница на контролирания район се установява, когато:
  - i) над нея няма да се предоставя обслужване по КВД; или
  - ii) контролираният район се намира под горен контролиран район, като в този случай горната граница съвпада с долната граница на горния контролиран район.

в) КОНТРОЛИРАНИ ЗОНИ

- (1) Хоризонталните граници на контролираната зона обхващат най-малко онези части от въздушното пространство, които не попадат в контролиран район и през които преминават трасета за полети по ППП, долитащи и отлитащи от летища, подлежащи на ползване при приборни метеорологични условия.
- (2) Ако е разположена в хоризонталните граници на контролиран район, контролираната зона се простира нагоре от повърхността на земята поне до долната граница на контролирания район.

г) ЗОНИ ЗА ПОЛЕТНА ИНФОРМАЦИЯ

- (1) Хоризонталните граници на зоната за полетна информация обхващат най-малко онези части от въздушното пространство, които не попадат нито в контролиран район, нито в контролирана зона и през които преминават трасета за полети по ППП и/или ПВП, долитащи и отлитащи от дадено летище.

▼ M1

- (2) Ако е разположена в хоризонталните граници на контролиран район, зоната за полетна информация се простира нагоре от повърхността на земята поне до долната граница на контролирания район.

*РАЗДЕЛ II***Определяне на трасетата за ОВД, различни от стандартните маршрути за отлитане и долитане**

- а) При определяне на трасета за ОВД се осигурява защитено въздушно пространство по всяко трасе за ОВД и безопасно разстояние между съседни трасета за ОВД.
- б) Трасетата за ОВД се обозначават с идентификатори.
- в) При определяне на трасетата за ОВД, различни от стандартните маршрути за отлитане и долитане, се ползва система за обозначаване, която:
- (1) позволява всяко трасе за ОВД да бъде обозначено по прост и уникален начин;
  - (2) дава възможност за избягването на излишни символи;
  - (3) може да се използва както от наземни, така и от въздушни системи за автоматизация;
  - (4) позволява максимална краткост при оперативна употреба; и
  - (5) осигурява достатъчно възможности за разширяване, така че да се удовлетворят всички бъдещи изисквания, без да са необходими фундаментални промени;
- г) Основните идентификатори на трасета за ОВД се определят в съответствие със следните принципи:
- (1) един и същ основен идентификатор се присвоява на главен маршрут по цялата му дължина, независимо от летищните контролирани райони, държавите или регионите, през които преминава;
  - (2) когато два или повече главни маршрута имат общ сегмент, на този сегмент се присвоява всеки от идентификаторите на съответните маршрути, освен ако това би създавало затруднения при предоставянето на обслужване на въздушното движение (ОВД), в какъвто случай по общо съгласие се определя само един идентификатор; и
  - (3) основен идентификатор, присвоен на един маршрут, не може да бъде присвоен на друг.

*РАЗДЕЛ III***Определяне на стандартни маршрути за отлитане и долитане и свързаните с тях процедури**

- а) При определяне на стандартни маршрути за отлитане и долитане и свързаните с тях процедури се гарантира, че:
- (1) системата от идентификатори позволява всяко трасе да бъде обозначено по прост и недвусмислен начин;
  - (2) всеки маршрут се обозначава с идентификатор в свободен текст и съответстващ на него кодиран идентификатор; и
  - (3) при гласови комуникации, идентификаторите са лесно разпознаваеми като отнасящи се до стандартен маршрут за отлитане и долитане и не създават затруднения при произнасянето им от пилотите и персонала, отговарящ за ОВД.
- б) Идентификаторите на стандартни маршрути за отлитане и долитане и свързаните с тях процедури се състоят от:
- (1) идентификатор в свободен текст;

▼ M1

- (2) основен индикатор;
  - (3) индикатор за валидност, който е число от 1 до 9;
  - (4) индикатор на маршрута, който е буква от азбуката; буквите „I“ и „O“ не се използват; и
  - (5) кодиран идентификатор на стандартен маршрут за отлитане и долитане, по прибори или визуално.
- в) Присвояване на идентификатори
- (1) На всеки маршрут се присвоява отделен идентификатор.
  - (2) За разграничаване на два или повече маршрута, които са свързани с една и съща съществена точка (и следователно им е присвоен един и същ основен индикатор), на всеки маршрут се присвоява отделен индикатор, както е описано в буква б), точка 4.
- г) Присвояване на индикатори за валидност
- (1) На всеки маршрут се присвоява индикатор за валидност, за да се обозначи действащият към момента маршрут.
  - (2) Първият присвоен индикатор за валидност носи номер 1.
  - (3) При промяна на маршрута се присвоява нов индикатор за валидност, който носи следващия поред номер. При достигане на числото 9 следва числото 1.

*РАЗДЕЛ IV***Установяване и определяне на съществени точки**

- а) За определяне на трасе за ОВД или процедура за полети и/или във връзка с необходимата за ОВД информация за хода на въздухоплавателното средство в полет се установяват съществени точки.
- б) Съществените точки се обозначават с идентификатори.

*РАЗДЕЛ V***Минимални полетни височини**

За всяко трасе за ОВД и за всеки контролиран район се определят минимални полетни височини, които се обнародват. Минималните полетни височини гарантират минимална височина за прелитане над препятствията в съответните зони.

*РАЗДЕЛ VI***Определяне и очертаване на забранени, ограничени и опасни зони**

При първоначалното им установяване забранените, ограничените и опасните зони се обозначават по подходящ начин и за тях се обнародват подробни данни.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВИТЕЛНИЯ ОРГАН НА МРЕЖАТА

(Част NM)

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВИТЕЛНИЯ ОРГАН НА МРЕЖАТА (NM.TR)

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

NM.TR.100 Работни методи и оперативни процедури за управителния орган на мрежата

Управителният орган на мрежата трябва да е в състояние да демонстрира, че неговите работни методи и оперативни процедури са в съответствие с другите части на законодателството на Съюза и по-специално с регламенти (ЕС) № 255/2010 и (ЕС) № 677/2011.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ, ОТНАСЯЩИ СЕ
ЗА ОБУЧЕНИЕТО И ОЦЕНКАТА НА КОМПЕТЕНТНОСТТА**

(Част PERS)

ПОДЧАСТ А — ПЕРСОНАЛ ЗА ТЕХНИЧЕСКО ОБСЛУЖВАНЕ НА СИСТЕМИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

ATSEP.OR.100 Приложно поле

- а) В настоящата подчаст се определят изискванията, на които трябва да отговаря доставчикът на услуги по отношение на обучението и оценката на компетентността на персонала за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при управление на въздушното движение (ATSEP).
- б) Минималните изисквания във връзка с обучението и оценката на компетентността на ATSEP, на които трябва да отговарят доставчиците на услуги, кандидатстващи за ограничен сертификат в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.010, букви а) и б), и/или деклариращи своите дейности в съответствие с точка ATM/ANS.OR.A.015, може да бъдат определени от компетентния орган. Тези минимални изисквания се основават на квалификацията, опита и наскоро придобития опит за поддържане на конкретно оборудване или типове оборудване и гарантиране на еквивалентно ниво на безопасност.

ATSEP.OR.105 Програма за обучение и оценка на компетентността

В съответствие с точка ATM/ANS.OR.B.005, буква а), точка б доставчикът на услуги с нает персонал за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при управление на въздушното движение изготвя програма за обучение и оценка на компетентността, която да обхваща задълженията и отговорностите, упражнявани от този персонал.

Когато ATSEP е нает от организация, с която е сключен договор, доставчикът на услуги гарантира, че този ATSEP е получил съответното обучение и компетентност, предвидени в настоящата подчаст.

ATSEP.OR.110 Водене на документация

В допълнение към точка ATM/ANS.OR.B.030, доставчикът на услуги с нает ATSEP поддържа документация за цялото обучение, завършено от ATSEP, както и за оценката на компетентността на ATSEP и предоставя тази документация:

- а) при поискване — на съответния служител от ATSEP;
- б) при поискване и със съгласието на ATSEP — на новия работодател, когато ATSEP бъде нает от нова организация.

ATSEP.OR.115 Владее на езици

Доставчикът на услуги гарантира, че служителите от ATSEP владеят свободно езика (или езиците), необходим(и) за изпълнението на техните задължения.

РАЗДЕЛ 2 — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ

ATSEP.OR.200 Изисквания за обучение — общи разпоредби

Доставчикът на услуги гарантира, че ATSEP:

- а) е преминал успешно:

▼ B

- (1) основното обучение, посочено в точка ATSEP.OR.205;
  - (2) обучението за квалификация, посочено в точка ATSEP.OR.210;
  - (3) обучението за квалификационен клас по системи и оборудване, посочено в точка ATSEP.OR.215;
- б) е преминал продължаващото обучение в съответствие с точка ATSEP.OR.220.

ATSEP.OR.205 Основно обучение

- а) Основното обучение на персонала за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при управление на въздушното движение включва:
- (1) предметите, темите и подтемите, съдържащи се в допълнение 1 („Основно обучение — общо“);
  - (2) когато това е от значение за дейностите на доставчика на услуги — предметите, съдържащи се в допълнение 2 („Основно обучение — по направления“).
- б) Доставчикът на услуги може да определи най-подходящите образователни изисквания за кандидатстваните за ATSEP и съответно да адаптира броя и/или нивото на предметите, темите и подтемите, посочени в буква а), когато това е уместно.

ATSEP.OR.210 Обучение за квалификация

Обучението за квалификация на персонала за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при управление на въздушното движение включва:

- а) предметите, темите и подтемите, съдържащи се в допълнение 3 („Обучение за квалификация — общо“);
- б) когато това е от значение за неговите дейности — най-малко един от потоците за квалификация, съдържащи се в допълнение 4 („Обучение за квалификация — по направления“).

ATSEP.OR.215 Обучение за квалификационен клас по системи и оборудване

- а) Обучението на ATSEP за квалификационен клас по системи и оборудване е съобразно задълженията, които трябва да се изпълняват, и включва един или повече от следните компоненти:
- (1) теоретични курсове;
  - (2) практически курсове;
  - (3) обучение на работното място.
- б) Обучението за квалификационен клас по системи и оборудване трябва да гарантира, че кандидатстваните за ATSEP придобиват знания и умения, отнасящи се за:
- (1) функционирането на системата и оборудването;
  - (2) действителното и възможното въздействие на действията на ATSEP върху системата и оборудването;
  - (3) въздействието на системата и оборудването върху оперативната среда.

▼B**ATSEP.OR.220 Продължаващо обучение**

Продължаващото обучение на ATSEP включва опреснително обучение, обучение по подобрения и изменения в оборудването/системите и/или обучение за действия в аварийни ситуации.

РАЗДЕЛ 3 — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТТА**ATSEP.OR.300 Оценка на компетентността — общи разпоредби**

Доставчикът на услуги гарантира, че ATSEP:

- а) е бил оценен като компетентен преди персоналят да започне изпълнението на своите задължения;
- б) подлежи на текущо оценяване на компетентността в съответствие с точка ATSEP.OR.305.

ATSEP.OR.305 Оценка на първоначалната и актуалната компетентност

Доставчикът на услуги с нает ATSEP:

- а) въвежда, изпълнява и документира процеси за:
  - (1) оценяване на първоначалната и актуалната компетентност на ATSEP;
  - (2) преодоляване на липса или влошаване на ATSEP компетентността на ATSEP, включително процес на обжалване;
  - (3) осигуряване на надзор върху персонал, който не е бил оценен като компетентен;
- б) определя следните критерии, по които да се оценява първоначалната и актуалната компетентност:
  - (1) технически умения;
  - (2) поведенчески умения;
  - (3) знания.

РАЗДЕЛ 4 — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНСТРУКТОРИ И ОЦЕНИТЕЛИ**ATSEP.OR.400 Инструктори за обучение на ATSEP**

Доставчикът на услуги с нает ATSEP гарантира, че:

- а) инструкторите за обучение на ATSEP са с подходящ опит в областта, в която ще обучават;
- б) инструкторите за обучение на работното място успешно са преминали курс за обучение на работното място и притежават необходимите умения за намеса в случаи, при които безопасността може да бъде застрашена по време на обучението.

ATSEP.OR.405 Оценители на техническите умения

Доставчикът на услуги с нает ATSEP гарантира, че оценителите на техническите умения успешно са преминали курс за оценители и са с подходящ опит, за да оценяват по критериите, определени в точка ATSEP.OR.305, буква б).

▼B*Допълнение 1***Основно обучение — общо****Учебен предмет 1: ВЪВЕДЕНИЕ**

ТЕМА 1 BASIND — Въведение

Подтема 1.1 — Преглед на обучението и оценяването

Подтема 1.2 — Национална организация

Подтема 1.3 — Работно място

Подтема 1.4 — Роля на персонала за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при управление на въздушното движение (ATSEP)

Подтема 1.5 — Европейско/световно измерение

Подтема 1.6 — Международни стандарти и препоръчителни практики

Подтема 1.7 — Сигурност на данните

Подтема 1.8 — Управление на качеството

Подтема 1.9 — Система за управление на безопасността

Подтема 1.10 — Здраве и безопасност

Учебен предмет 2: ЗАПОЗНАВАНЕ С ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

ТЕМА 1 BASATF — Запознаване с въздушното движение

Подтема 1.1 — Управление на въздушното движение

Подтема 1.2 — Контрол на въздушното движение

Подтема 1.3 — Наземни мрежи за безопасност

Подтема 1.4 — Инструменти за контрол на въздушното движение и помощни средства за наблюдение

Подтема 1.5 — Запознаване

▼ В

Допълнение 2

Основно обучение — по направления

Учебен предмет 3: АЕРОНАВИГАЦИОННО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

Учебен предмет 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ

Учебен предмет 5: КОМУНИКАЦИЯ

Учебен предмет 6: НАВИГАЦИЯ

Учебен предмет 7: ОБЗОР

Учебен предмет 8: ОБРАБОТКА НА ДАННИ

Учебен предмет 9: НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СИСТЕМАТА

Учебен предмет 10: ПРОЦЕДУРИ ЗА ТЕХНИЧЕСКО ОБСЛУЖВАНЕ

▼B*Допълнение 3***Обучение за квалификация — общо****Учебен предмет 1: БЕЗОПАСНОСТ**

ТЕМА 1 — Управление на безопасността

Подтема 1.1 — Политика и принципи

Подтема 1.2 — Понятие за риск и принципи за оценка на риска

Подтема 1.3 — Процес на оценка на безопасността

Подтема 1.4 — Схема за класификация на риска на аеронавигационната система

Подтема 1.5 — Регулиране на безопасността

Учебен предмет 2: ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ

ТЕМА 1 — Осведоменост за опасностите и правни норми

Подтема 1.1 — Осведоменост за опасностите

Подтема 1.2 — Регламенти и процедури

Подтема 1.3 — Боравене с опасни материали

Учебен предмет 3: ЧОВЕШКИ ФАКТОР

ТЕМА 1 — Въведение относно човешкия фактор

Подтема 1.1 — Въведение

ТЕМА 2 — Работни знания и умения

Подтема 2.1 — Знания, умения и компетентност на ATSEP

ТЕМА 3 — Психологически фактори

Подтема 3.1 — Познавателна способност

ТЕМА 4 — Медицински въпроси

Подтема 4.1 — Умора

Подтема 4.2 — Физическа годност

Подтема 4.3 — Работна среда

▼ B

ТЕМА 5 — Организационни и социални фактори

Подтема 5.1 — Основни потребности на човека на работното място

Подтема 5.2 — Управление на ресурсите на екипите

Подтема 5.3 — Работа в екип и роли на екипите

ТЕМА 6 — Комуникация

Подтема 6.1 — Писмено докладване

Подтема 6.2 — Вербална и невербална комуникация

ТЕМА 7 — Стрес

Подтема 7.1 — Стрес

Подтема 7.2 — Управление на стреса

ТЕМА 8 — Човешка грешка

Подтема 8.1 — Човешка грешка

▼В*Допълнение 4***Обучение за квалификация — по направления****1. КОМУНИКАЦИЯ — ГЛАСОВА****Учебен предмет 1: ГЛАС**

ТЕМА 1 — Въздух—земя

Подтема 1.1 — Предаване/приемане

Подтема 1.2 — Радиоантенни системи

Подтема 1.3 — Гласова комутация

Подтема 1.4 — Работно място на ръководителя на полети

Подтема 1.5 — Радиоинтерфейси

ТЕМА 2 — COMVCE — Земя—земя

Подтема 2.1 — Интерфейси

Подтема 2.2 — Протоколи

Подтема 2.3 — Комутация

Подтема 2.4 — Комуникационна верига

Подтема 2.5 — Работно място на ръководителя на полети

Учебен предмет 2: ПРЕДАВАТЕЛЕН ТРАКТ

ТЕМА 1 — Линии

Подтема 1.1 — Теория на предавателните линии

Подтема 1.2 — Цифрово предаване

Подтема 1.3 — Видове линии

ТЕМА 2 — Специални линии

Подтема 2.1 — Микровълнова линия

Подтема 2.2 — Спътникова линия

Учебен предмет 3: ЗАПИСВАЩИ УСТРОЙСТВА

ТЕМА 1 — Записващи устройства по силата на закона

Подтема 1.1 — Нормативна уредба

▼ B

Подтема 1.2 — Принципи

Учебен предмет 4: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

2. КОМУНИКАЦИЯ — ДАННИ**Учебен предмет 1: ДАННИ**

ТЕМА 1 — Въведение в мрежите

Подтема 1.1 — Видове

Подтема 1.2 — Мрежи

Подтема 1.3 — Външни мрежови услуги

Подтема 1.4 — Измервателни инструменти

Подтема 1.5 — Отстраняване на неизправности

ТЕМА 2 — Протоколи

Подтема 2.1 — Основна теория

Подтема 2.2 — Общи протоколи

Подтема 2.3 — Специфични протоколи

ТЕМА 3 — Национални мрежи

Подтема 3.1 — Национални мрежи

ТЕМА 4 — Европейски мрежи

Подтема 4.1 — Мрежови технологии

ТЕМА 5 — Глобални мрежи

Подтема 5.1 — Мрежи и стандарти

Подтема 5.2 — Описание

Подтема 5.3 — Глобална архитектура

Подтема 5.4 — Подмрежи въздух—земя

▼ В

Подтема 5.5 — Подмрежи земя—земя

Подтема 5.6 — Мрежи на борда на въздухоплавателното средство

Подтема 5.7 — Приложения въздух—земя

Учебен предмет 2: ПРЕДАВАТЕЛЕН ТРАКТ

ТЕМА 1 — Линии

Подтема 1.1 — Теория на предавателните линии

Подтема 1.2 — Цифрово предаване

Подтема 1.3 — Видове линии

ТЕМА 2 — Специални линии

Подтема 2.1 — Микровълнова линия

Подтема 2.2 — Спътникова линия

Учебен предмет 3: ЗАПИСВАЩИ УСТРОЙСТВА

ТЕМА 1 — Записващи устройства по силата на закона

Подтема 1.1 — Нормативна уредба

Подтема 1.2 — Принципи

Учебен предмет 4: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

3. НАВИГАЦИЯ — НЕНАСОЧЕНА ПРИВОДНА РАДИОСТАНЦИЯ (NDB)**Учебен предмет 1: НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ**

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — Оперативни изисквания

Подтема 1.2 — Навигация, основаваща се на летателните характеристики

Подтема 1.3 — Концепция за зонална навигация (RNAV)

▼B

Подтема 1.4 — NOTAM

Учебен предмет 2: НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — NDB

ТЕМА 1 — NDB/локатор

Подтема 1.1 — Използване на системата

Подтема 1.2 — Архитектура на наземната станция

Подтема 1.3 — Предавателна подсистема

Подтема 1.4 — Антенна подсистема

Подтема 1.5 — Подсистеми за наблюдение и контрол

Подтема 1.6 — Бордно оборудване

Подтема 1.7 — Проверка и техническо обслужване на системата

Учебен предмет 3: ГЛОБАЛНА НАВИГАЦИОННА СПЪТНИКОВА СИСТЕМА (GNSS)

ТЕМА 1 — GNSS

Подтема 1.1 — Общ преглед

Учебен предмет 4: БОРДНО ОБОРУДВАНЕ

ТЕМА 1 — Бордни системи

Подтема 1.1 — Бордни системи

ТЕМА 2 — Автономна навигация

Подтема 2.1 — Инерциална навигация

ТЕМА 3 — Вертикална навигация

Подтема 3.1 — Вертикална навигация

Учебен предмет 5: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

▼B**4. НАВИГАЦИЯ — ПЕЛЕНГОВАНЕ (DF)****Учебен предмет 1: НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ**

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — Оперативни изисквания

Подтема 1.2 — Навигация, основаваща се на летателните характеристики

Подтема 1.3 — Концепция за зонална навигация (RNAV)

Подтема 1.4 — NOTAM

Учебен предмет 2: НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — DF

ТЕМА 1 — DF

Подтема 1.1 — Използване на системата

Подтема 1.2 — Архитектура на оборудването VDF/DDF

Подтема 1.3 — Приемна подсистема

Подтема 1.4 — Антена подсистема

Подтема 1.5 — Подсистеми за наблюдение и контрол

Подтема 1.6 — Проверка и техническо обслужване на системата

Учебен предмет 3: ГЛОБАЛНА НАВИГАЦИОННА СПЪТНИКОВА СИСТЕМА (GNSS)

ТЕМА 1 — GNSS

Подтема 1.1 — Общ преглед

Учебен предмет 4: БОРДНО ОБОРУДВАНЕ

ТЕМА 1 — Бордни системи

Подтема 1.1 — Бордни системи

ТЕМА 2 — Автономна навигация

Подтема 2.1 — Инерциална навигация

ТЕМА 3 — Вертикална навигация

Подтема 3.1 — Вертикална навигация

▼ В**Учебен предмет 5: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ**

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

5. НАВИГАЦИЯ — ВСЕНАСОЧЕН VHF РАДИОФАР (VOR)**Учебен предмет 1: НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ**

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — Оперативни изисквания

Подтема 1.2 — Навигация, основаваща се на летателните характеристики

Подтема 1.3 — Концепция за зонална навигация (RNAV)

Подтема 1.4 — NOTAM

Учебен предмет 2: НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — VOR

ТЕМА 1 — VOR

Подтема 1.1 — Използване на системата

Подтема 1.2 — Основи на CVOR и/или DVOR

Подтема 1.3 — Архитектура на наземната станция

Подтема 1.4 — Предавателна подсистема

Подтема 1.5 — Антена подсистема

Подтема 1.6 — Подсистема за наблюдение и контрол

Подтема 1.7 — Бордно оборудване

Подтема 1.8 — Проверка и техническо обслужване на системата

Учебен предмет 3: ГЛОБАЛНА НАВИГАЦИОННА СПЪТНИКОВА СИСТЕМА (GNSS)

ТЕМА 1 — GNSS

Подтема 1.1 — Общ преглед

Учебен предмет 4: БОРДНО ОБОРУДВАНЕ

ТЕМА 1 — Бордни системи

Подтема 1.1 — Бордни системи

▼ В

ТЕМА 2 — Автономна навигация

Подтема 2.1 — Инерциална навигация

ТЕМА 3 — Вертикална навигация

Подтема 3.1 — Вертикална навигация

Учебен предмет 5: — БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

---

6. НАВИГАЦИЯ — ДАЛЕКОМЕРНА СИСТЕМА (DME)**Учебен предмет 1: НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ**

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — Оперативни изисквания

Подтема 1.2 — Навигация, основаваща се на летателните характеристики

Подтема 1.3 — Концепция за зонална навигация (RNAV)

Подтема 1.4 — NOTAM

Учебен предмет 2: НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — DME

ТЕМА 1 — DME

Подтема 1.1 — Използване на системата

Подтема 1.2 — Основи на DME

Подтема 1.3 — Архитектура на наземната станция

Подтема 1.4 — Приемна подсистема

Подтема 1.5 — Обработка на сигнали

Подтема 1.6 — Предавателна подсистема

Подтема 1.7 — Антенна подсистема

Подтема 1.8 — Подсистема за наблюдение и контрол

Подтема 1.9 — Бордно оборудване

Подтема 1.10 — Проверка и техническо обслужване на системата

▼B

Учебен предмет 3: ГЛОБАЛНА НАВИГАЦИОННА СПЪТНИКОВА СИСТЕМА (GNSS)

ТЕМА 1 — GNSS

Подтема 1.1 — Общ преглед

Учебен предмет 4: БОРДНО ОБОРУДВАНЕ

ТЕМА 1 — Бордни системи

Подтема 1.1 — Бордни системи

ТЕМА 2 — Автономна навигация

Подтема 2.1 — Инерциална навигация

ТЕМА 3 — Вертикална навигация

Подтема 3.1 — Вертикална навигация

Учебен предмет 5: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

7. НАВИГАЦИЯ — ИНСТРУМЕНТАЛНА СИСТЕМА ЗА КАЦАНЕ (ILS)

Учебен предмет 1: НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — Оперативни изисквания

Подтема 1.2 — Навигация, основаваща се на летателните характеристики

Подтема 1.3 — Концепция за зонална навигация (RNAV)

Подтема 1.4 — NOTAM

Учебен предмет 2: НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — ILS

ТЕМА 1 — ILS

Подтема 1.1 — Използване на системата

▼B

Подтема 1.2 — Основи на ILS

Подтема 1.3 — 2F-системи

Подтема 1.4 — Архитектура на наземната станция

Подтема 1.5 — Предавателна подсистема

Подтема 1.6 — Антена подсистема

Подтема 1.7 — Подсистема за наблюдение и контрол

Подтема 1.8 — Бордно оборудване

Подтема 1.9 — Проверка и техническо обслужване на системата

Учебен предмет 3: ГЛОБАЛНА НАВИГАЦИОННА СПЪТНИКОВА СИСТЕМА (GNSS)

ТЕМА 1 — GNSS

Подтема 1.1 — Общ преглед

Учебен предмет 4: БОРДНО ОБОРУДВАНЕ

ТЕМА 1 — Бордни системи

Подтема 1.1 — Бордни системи

ТЕМА 2 — Автономна навигация

Подтема 2.1 — Инерциална навигация

ТЕМА 3 — Вертикална навигация

Подтема 3.1 — Вертикална навигация

Учебен предмет 5: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

8. НАВИГАЦИЯ — МИКРОВЪЛНОВА СИСТЕМА ЗА КАЦАНЕ (MLS)**Учебен предмет 1: НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ**

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

▼B

Подтема 1.1 — Оперативни изисквания

Подтема 1.2 — Навигация, основаваща се на летателните характеристики

Подтема 1.3 — Концепция за зонална навигация (RNAV)

Подтема 1.4 — NOTAM

Учебен предмет 2: НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — MLS

ТЕМА 1 — MLS

Подтема 1.1 — Използване на системата

Подтема 1.2 — Основи на MLS

Подтема 1.3 — Архитектура на наземната станция

Подтема 1.4 — Предавателна подсистема

Подтема 1.5 — Антена подсистема

Подтема 1.6 — Подсистема за наблюдение и контрол

Подтема 1.7 — Бордно оборудване

Подтема 1.8 — Проверка и техническо обслужване на системата

Учебен предмет 3: ГЛОБАЛНА НАВИГАЦИОННА СПЪТНИКОВА СИСТЕМА (GNSS)

ТЕМА 1 — GNSS

Подтема 1.1 — Общ преглед

Учебен предмет 4: БОРДНО ОБОРУДВАНЕ

ТЕМА 1 — Бордни системи

Подтема 1.1 — Бордни системи

ТЕМА 2 — Автономна навигация

Подтема 2.1 — Инерциална навигация

ТЕМА 3 — Вертикална навигация

Подтема 3.1 — Вертикална навигация

Учебен предмет 5: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

▼ B

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

9. ОБЗОР — ПЪРВИЧЕН ОБЗОРЕН РАДАР (PSR)**Учебен предмет 1: ПЪРВИЧЕН ОБЗОРЕН РАДАР**

ТЕМА 1 — Обзор на КВД

Подтема 1.1 — Използване на PSR за обслужване на въздушното движение

Подтема 1.2 — Антена (PSR)

Подтема 1.3 — Предаватели

Подтема 1.4 — Характеристики на първичните цели

Подтема 1.5 — Приемници

Подтема 1.6 — Обработка на сигнали и генериране на плотове

Подтема 1.7 — Комбиниране на плотове

Подтема 1.8 — Характеристики на първичния радар

ТЕМА 2 — SURPSR — Радар за наземното движение (SMR)

Подтема 2.1 — Използване на SMR за обслужване на въздушното движение

Подтема 2.2 — Радарен сензор

ТЕМА 3 — SURPSR — изпитване и измерване

Подтема 3.1 — Изпитване и измерване

Учебен предмет 2: ИНТЕРФЕЙС ЧОВЕК — МАШИНА (HMI)

ТЕМА 1 — SURPSR — HMI

Подтема 1.1 — HMI за ATCO (ръководители на полети)

Подтема 1.2 — HMI за ATSEP

Подтема 1.3 — HMI за пилоти

Подтема 1.4 — Дисплеи

▼ B

Учебен предмет 3: ПРЕДАВАНЕ НА ДАННИ ОТ ОБЗОРА

ТЕМА 1 — SDT

Подтема 1.1 — Технология и протоколи

Подтема 1.2 — Методи за проверка

Учебен предмет 4: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — SURPSR — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — SURPSR — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

Учебен предмет 5: СИСТЕМИ ЗА ОБРАБОТКА НА ДАННИ

ТЕМА 1 — Компоненти на системата

Подтема 1.1 — Системи за обработка на обзорни данни

10. ОБЗОР — ВТОРИЧЕН ОБЗОРЕН РАДАР

Учебен предмет 1: ВТОРИЧЕН ОБЗОРЕН РАДАР (SSR)

ТЕМА 1 — SSR и моноимпулсен SSR

Подтема 1.1 — Използване на SSR за обслужване на въздушното движение

Подтема 1.2 — Антена (SSR)

Подтема 1.3 — Устройство за запитване

Подтема 1.4 — Транспондер

Подтема 1.5 — Приемници

Подтема 1.6 — Обработка на сигнали и генериране на плотове

Подтема 1.7 — Комбиниране на плотове

Подтема 1.8 — Изпитване и измерване

ТЕМА 2 — Режим S (Mode S)

Подтема 2.1 — Въведение в Mode S

▼ B

Подтема 2.2 — Система Mode S

ТЕМА 3 — Мултилатерация (MLAT)

Подтема 3.1 — Използване на MLAT

Подтема 3.2 — Принципи на MLAT

ТЕМА 4 — SURSSR — Среда

Подтема 4.1 — SSR среда

Учебен предмет 2: ИНТЕРФЕЙС ЧОВЕК — МАШИНА (HMI)

ТЕМА 1 — HMI

Подтема 1.1 — HMI за ATCO (ръководители на полети)

Подтема 1.2 — HMI за ATSEP

Подтема 1.3 — HMI за пилоти

Подтема 1.4 — Дисплей

Учебен предмет 3: ПРЕДАВАНЕ НА ДАННИ ОТ ОБЗОРА

ТЕМА 1 — SDT

Подтема 1.1 — Технология и протоколи

Подтема 1.2 — Методи за проверка

Учебен предмет 4: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

Учебен предмет 5: СИСТЕМИ ЗА ОБРАБОТКА НА ДАННИ

ТЕМА 1 — Компоненти на системата

Подтема 1.1 — Системи за обработка на обзорни данни

▼B**11. ОБЗОР — АВТОМАТИЧЕН ЗАВИСИМ ОБЗОР****Учебен предмет 1: АВТОМАТИЧЕН ЗАВИСИМ ОБЗОР (ADS)**

ТЕМА 1 — Общ преглед на ADS

Подтема 1.1 — Определение за ADS

ТЕМА 2 — SURADS — ADS-B

Подтема 2.1 — Въведение в ADS-B

Подтема 2.2 — Техники на ADS-B

Подтема 2.3 — Цифрова УКВ връзка (VDL) в режим (Mode) 4 (STDMA)

Подтема 2.4 — Разширено запитване (Extended Squitter) за Mode S

Подтема 2.5 — UAT

Подтема 2.6 — ASTERIX

ТЕМА 3 — ADS-C

Подтема 3.1 — Въведение в ADS-C

Подтема 3.2 — Техники на ADS-C

Учебен предмет 2: ИНТЕРФЕЙС ЧОВЕК — МАШИНА (НМІ)

ТЕМА 1 — НМІ

Подтема 1.1 — НМІ за АТСО (ръководители на полети)

Подтема 1.2 — НМІ за АТSEP

Подтема 1.3 — НМІ за пилоти

Подтема 1.4 — Дисплей

Учебен предмет 3: ПРЕДАВАНЕ НА ДАННИ ОТ ОБЗОРА

ТЕМА 1 — SDT

Подтема 1.1 — Технология и протоколи

Подтема 1.2 — Методи за проверка

Учебен предмет 4: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ТЕМА 1 — Отношение към безопасността

▼ B

Подтема 1.1 — Отношение към безопасността

ТЕМА 2 — SURADS — Безопасност при експлоатация

Подтема 2.1 — Безопасност при експлоатация

Учебен предмет 5: СИСТЕМИ ЗА ОБРАБОТКА НА ДАННИ**ТЕМА 1 — Компоненти на системата**

Подтема 1.1 — Системи за обработка на радиолокационни данни

12. ДАННИ — ОБРАБОТКА НА ДАННИ**Учебен предмет 1: БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ****ТЕМА 1 — Безопасност при експлоатация**

Подтема 1.1 — Безопасност при експлоатация

Подтема 1.2 — Интегритет и сигурност на софтуера

ТЕМА 2 — Отношение към безопасността

Подтема 2.1 — Отношение към безопасността

Учебен предмет 2: СИСТЕМИ ЗА ОБРАБОТКА НА ДАННИ**ТЕМА 1 — Изисквания на ползвателите**

Подтема 1.1 — Изисквания на ръководителите на полети

Подтема 1.2 — Траектории, придвиждане и изчисляване

Подтема 1.3 — Наземни мрежи за безопасност

Подтема 1.4 — Подпомагане вземането на решения

ТЕМА 2 — Съставни елементи на системата

Подтема 2.1 — Системи за обработка на данни

Подтема 2.2 — Системи за обработка на полетни данни

Подтема 2.3 — Системи за обработка на обзорни данни

Учебен предмет 3: ПРОЦЕСИ ПО ДАННИТЕ**ТЕМА 1 — Софтуерен процес**

Подтема 1.1 — Мидълуер

Подтема 1.2 — Операционни системи

▼ B

Подтема 1.3 — Управление на конфигурацията

Подтема 1.4 — Процес на разработване на софтуер

ТЕМА 2 — Хардуерна платформа

Подтема 2.1 — Модернизиране на оборудването

Подтема 2.2 — COTS (стандартно оборудване, предлагано на пазара)

Подтема 2.3 — Взаимозависимост

Подтема 2.4 — Пригодност за техническо обслужване

ТЕМА 3 — Изпитване

Подтема 3.1 — Изпитване

Учебен предмет 4: ДАННИ

ТЕМА 1 — Основни характеристики на данните

Подтема 1.1 — Значимост на данните

Подтема 1.2 — Управление на конфигурацията на данните

Подтема 1.3 — Стандарти за данните

ТЕМА 2 — Данни във връзка с управлението на въздушното движение — подробна структура

Подтема 2.1 — Системна зона

Подтема 2.2 — Характерни точки

Подтема 2.3 — Летателни характеристики на въздухоплавателните средства

Подтема 2.4 — Управление на визуализацията на екрана (Screen Manager)

Подтема 2.5 — Съобщения за автокоординация (Auto-coordination Messages)

Подтема 2.6 — Данни за управление на конфигурацията

Подтема 2.7 — Данни за физическата конфигурация

Подтема 2.8 — Значими метеорологични данни

Подтема 2.9 — Предупредителни съобщения и съобщения за грешка до персонала за техническо обслужване на системи за осигуряване на безопасност при управление на въздушното движение (ATSEP)

Подтема 2.10 — Предупредителни съобщения и съобщения за грешка до ръководителите на полети (ATCO)

Учебен предмет 5: ДАННИ ВЪВ ВРЪЗКА С КОМУНИКАЦИИТЕ

ТЕМА 1 — Въведение в мрежите

Подтема 1.1 — Видове

▼ B

Подтема 1.2 — Мрежи

Подтема 1.3 — Външни мрежови услуги

Подтема 1.4 — Измервателни инструменти

Подтема 1.5 — Отстраняване на неизправности

ТЕМА 2 — Протоколи

Подтема 2.1 — Основна теория

Подтема 2.2 — Общи протоколи

Подтема 2.3 — Специфични протоколи

ТЕМА 3 — DATDP — Национални мрежи

Подтема 3.1 — Национални мрежи

Учебен предмет 6: ПЪРВИЧЕН ОБЗОР

ТЕМА 1 — Обзор на КВД

Подтема 1.1 — Използване на PSR за обслужване на въздушното движение

Учебен предмет 7: ВТОРИЧЕН ОБЗОР

ТЕМА 1 — SSR и MSSR

Подтема 1.1 — Използване на SSR за обслужване на въздушното движение

ТЕМА 2 — Режим S (Mode S)

Подтема 2.1 — Въведение в Mode S

ТЕМА 3 — Мултилатерация (MLAT)

Подтема 3.1 — Принципи на MLAT

Учебен предмет 8: ОБЗОР — ИНТЕРФЕЙС ЧОВЕК — МАШИНА (HMI)

ТЕМА 1 — HMI

Подтема 1.1 — HMI за ATCO (ръководители на полети)

Учебен предмет 9: ПРЕДАВАНЕ НА ДАННИ ОТ ОБЗОРА

ТЕМА 1 — Предаване на данни от обзора

Подтема 1.1 — Технология и протоколи

▼B**13. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СИСТЕМАТА — КОМУНИКАЦИЯ****Учебен предмет 1: СТРУКТУРА НА АЕРОНАВИГАЦИОННОТО ОБСЛУЖВАНЕ (ANS)****ТЕМА 1 — Организация и функциониране на доставчика на аеронавигационно обслужване (ANSP)**

Подтема 1.1 — SMCCOM — Организация и функциониране на ANSP

ТЕМА 2 — Програма на доставчика на аеронавигационно обслужване за техническо обслужване

Подтема 2.1 — Политика

ТЕМА 3 — Контекст на УВД

Подтема 3.1 — Контекст на УВД

ТЕМА 4 — Административни практики на ANSP

Подтема 4.1 — Администрация

Учебен предмет 2: СИСТЕМА/ОБОРУДВАНЕ ЗА АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ**ТЕМА 1 — Въздействие върху функционирането**

Подтема 1.1— Влошаване или загуба на услуги на системата/оборудването

ТЕМА 2 — SMCCOM — Функционалност и действия на работното място на ползвателя

Подтема 2.1 — Работно място на ползвателя

Подтема 2.2 — Работно място SMC

Учебен предмет 3: ИНСТРУМЕНТИ, ПРОЦЕСИ И ПРОЦЕДУРИ**ТЕМА 1 — Изисквания**

Подтема 1.1 — SMS

Подтема 1.2 — QMS

Подтема 1.3 — Приложение на SMS в работната среда

ТЕМА 2 — Споразумения за техническо обслужване с външни агенции

Подтема 2.1 — Принципи на споразуменията

▼B

ТЕМА 3 — Общи процеси SMC

Подтема 3.1 — Роли и отговорности

ТЕМА 4 — Системи за управление на техническото обслужване

Подтема 4.1 — Докладване

Учебен предмет 4: ТЕХНОЛОГИИ

ТЕМА 1 — Технологии и принципи

Подтема 1.1 — Общ преглед

Подтема 1.2 — Комуникация

Подтема 1.3 — Съоръжения

Учебен предмет 5: КОМУНИКАЦИЯ — ГЛАСОВА

ТЕМА 1 — Въздух—земя

Подтема 1.1 — Работно място на ръководителя на полети

ТЕМА 2 — Земя—земя

Подтема 2.1 — Интерфейси

Подтема 2.2 — Комуникация

Подтема 2.3 — Работно място на ръководителя на полети

Учебен предмет 6: КОМУНИКАЦИЯ — ДАННИ

ТЕМА 1 — Европейски мрежи

Подтема 1.1 — Мрежови технологии

ТЕМА 2 — Глобални мрежи

Подтема 2.1 — Мрежи и стандарти

Подтема 2.2 — Описание

Подтема 2.3 — Глобална архитектура

Подтема 2.4 — Подмрежи въздух—земя

Подтема 2.5 — Подмрежи земя—земя

Подтема 2.6 — Приложения въздух—земя

▼B**Учебен предмет 7: КОМУНИКАЦИЯ — ЗАПИСВАЩИ УСТРОЙСТВА**

ТЕМА 1 — Записващи устройства по силата на закона

Подтема 1.1 — Нормативна уредба

Подтема 1.2 — Принципи

Учебен предмет 8: НАВИГАЦИЯ — НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ (PBN)

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — NOTAM

14. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СИСТЕМАТА — НАВИГАЦИЯ**Учебен предмет 1: СТРУКТУРА НА АЕРОНАВИГАЦИОННОТО ОБСЛУЖВАНЕ (ANS)**

ТЕМА 1 — Организация и функциониране на доставчика на аеронавигационно обслужване (ANSP)

Подтема 1.1 — Организация и функциониране на ANSP

ТЕМА 2 — Програма на доставчика на аеронавигационно обслужване за техническо обслужване

Подтема 2.1 — Политика

ТЕМА 3 — Контекст на УВД

Подтема 3.1 — Контекст на УВД

ТЕМА 4 — Административни практики на ANSP

Подтема 4.1 — Администрация

Учебен предмет 2: СИСТЕМА/ОБОРУДВАНЕ ЗА АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

ТЕМА 1 — Въздействие върху функционирането

Подтема 1.1 — SMCNAV — Влошаване или загуба на услуги на системата/оборудването

ТЕМА 2 — Функционалност и действия на мястото на ползвателя

Подтема 2.1 — Работно място на ползвателя

Подтема 2.2 — Работно място SMC

Учебен предмет 3: ИНСТРУМЕНТИ, ПРОЦЕСИ И ПРОЦЕДУРИ

ТЕМА 1 — SMCNAV — Изисквания

▼B

Подтема 1.1 — SMS

Подтема 1.2 — QMS

Подтема 1.3 — Приложение на SMS в работната среда

ТЕМА 2 — Споразумения за техническо обслужване с външни агенции

Подтема 2.1 — Принципи на споразуменията

ТЕМА 3 — Общи процеси SMC

Подтема 3.1 — Роли и отговорности

ТЕМА 4 — SMCNAV — Системи за управление на техническото обслужване

Подтема 4.1 — Докладване

Учебен предмет 4: ТЕХНОЛОГИИ

ТЕМА 1 — SMCNAV — Технологии и принципи

Подтема 1.1 — Общ преглед

Подтема 1.2 — Комуникация

Подтема 1.3 — Съоръжения

Учебен предмет 5: КОМУНИКАЦИЯ — ДАННИ

ТЕМА 1 — SMCNAV — Европейски мрежи

Подтема 1.1 — Мрежови технологии

ТЕМА 2 — Глобални мрежи

Подтема 2.1 — Мрежи и стандарти

Подтема 2.2 — Описание

Подтема 2.3 — Глобална архитектура

Подтема 2.4 — Подмрежи въздух—земя

Подтема 2.5 — Подмрежи земя—земя

Подтема 2.6 — Приложения въздух—земя

Учебен предмет 6: КОМУНИКАЦИЯ — ЗАПИСВАЩИ УСТРОЙСТВА

ТЕМА 1 — Записващи устройства по силата на закона

▼B

Подтема 1.1 — Нормативна уредба

Подтема 1.2 — Принципи

Учебен предмет 7: НАВИГАЦИЯ — НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ (PBN)

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — NOTAM

Учебен предмет 8: НАВИГАЦИЯ — НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — NDB

ТЕМА 1 — NDB/локатор

Подтема 1.1 — Използване на системата

Учебен предмет 9: НАВИГАЦИЯ — НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — DFI

ТЕМА 1 — SMCNAV — DF

Подтема 1.1 — Използване на системата

Учебен предмет 10: НАВИГАЦИЯ — НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — VOR

ТЕМА 1 — VOR

Подтема 1.1 — Използване на системата

Учебен предмет 11: НАВИГАЦИЯ — НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — DME

ТЕМА 1 — DME

Подтема 1.1 — Използване на системата

Учебен предмет 12: НАВИГАЦИЯ — НАЗЕМНИ СИСТЕМИ — ILS

ТЕМА 1 — ILS

Подтема 1.1 — Използване на системата

15. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СИСТЕМАТА — ОБЗОР

Учебен предмет 1: СТРУКТУРА НА АЕРОНАВИГАЦИОННОТО ОБСЛУЖВАНЕ (ANS)

ТЕМА 1 — Организация и функциониране на доставчика на аеронавигационно обслужване (ANSP)

Подтема 1.1 — Организация и функциониране на ANSP

ТЕМА 2 — Програма на доставчика на аеронавигационно обслужване за техническо обслужване

Подтема 2.1 — Политика

▼B

ТЕМА 3 — Контекст на УВД

Подтема 3.1 — Контекст на УВД

ТЕМА 4 — Административни практики на ANSP

Подтема 4.1 — Администрация

Учебен предмет 2: СИСТЕМА/ОБОРУДВАНЕ ЗА АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

ТЕМА 1 — Въздействие върху функционирането

Подтема 1.1 — SMCSUR — Влошаване или загуба на услуги на системата/оборудването

ТЕМА 2 — Функционалност и действия на мястото на ползвателя

Подтема 2.1 — Работно място на ползвателя

Подтема 2.2 — Работно място SMC

Учебен предмет 3: ИНСТРУМЕНТИ, ПРОЦЕСИ И ПРОЦЕДУРИ

ТЕМА 1 — Изисквания

Подтема 1.1 — SMS

Подтема 1.2 — QMS

Подтема 1.3 — Приложение на SMS в работната среда

ТЕМА 2 — Споразумения за техническо обслужване с външни агенции

Подтема 2.1 — Принципи на споразуменията

ТЕМА 3 — Общи процеси SMC

Подтема 3.1 — Роли и отговорности

ТЕМА 4 — Системи за управление на техническото обслужване

Подтема 4.1 — Докладване

Учебен предмет 4: ТЕХНОЛОГИИ

ТЕМА 1 — Технологии и принципи

Подтема 1.1 — Общ преглед

▼ В

Подтема 1.2 — Комуникация

Подтема 1.3 — Съоръжения

Учебен предмет 5: КОМУНИКАЦИЯ — ДАННИ

ТЕМА 1 — Европейски мрежи

Подтема 1.1 — Мрежови технологии

ТЕМА 2 — Глобални мрежи

Подтема 2.1 — Мрежи и стандарти

Подтема 2.2 — Описание

Подтема 2.3 — Глобална архитектура

Подтема 2.4 — Подмрежи въздух—земя

Подтема 2.5 — Подмрежи земя—земя

Подтема 2.6 — Приложения въздух—земя

Учебен предмет 6: КОМУНИКАЦИЯ — ЗАПИСВАЩИ УСТРОЙСТВА

ТЕМА 1 — Записващи устройства по силата на закона

Подтема 1.1 — Нормативна уредба

Подтема 1.2 — Принципи

Учебен предмет 7: НАВИГАЦИЯ — НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ (PBN)

ТЕМА 1 — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — NOTAM

Учебен предмет 8: ПЪРВИЧЕН ОБЗОР

ТЕМА 1 — Обзор на КВД

Подтема 1.1 — Използване на PSR за обслужване на въздушното движение

Учебен предмет 9: ВТОРИЧЕН ОБЗОР

ТЕМА 1 — SSR И MSSR

Подтема 1.1 — Използване на SSR за обслужване на въздушното движение

ТЕМА 2 — Режим S (Mode S)

Подтема 2.1 — Въведение в Mode S

▼ B

ТЕМА 3 — Мултилатерация (MLAT)

Подтема 3.1 — Принципи на MLAT

Учебен предмет 10: ОБЗОР — ИНТЕРФЕЙС ЧОВЕК — МАШИНА (HMI)

ТЕМА 1 — HMI

Подтема 1.1 — HMI за ATCO (ръководители на полети)

Учебен предмет 11: ПРЕДАВАНЕ НА ДАННИ ОТ ОБЗОРА

ТЕМА 1 — Предаване на данни от обзора

Подтема 1.1 — Технология и протоколи

---

16. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СИСТЕМАТА — ДАННИ

Учебен предмет 1: СТРУКТУРА НА АЕРОНАВИГАЦИОННОТО ОБСЛУЖВАНЕ (ANS)

ТЕМА 1 — Организация и функциониране на доставчика на аеронавигационно обслужване (ANSP)

Подтема 1.1 — Организация и функциониране на ANSP

ТЕМА 2 — Програма на доставчика на аеронавигационно обслужване за техническо обслужване

Подтема 2.1 — Политика

ТЕМА 3 — Контекст на УВД

Подтема 3.1 — Контекст на УВД

ТЕМА 4 — АДМИНИСТРАТИВНИ ПРАКТИКИ НА ANSP

Подтема 4.1 — Администрация

Учебен предмет 2: СИСТЕМА/ОБОРУДВАНЕ ЗА АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

ТЕМА 1 — Въздействие върху функционирането

Подтема 1.1 — Влошаване или загуба на услуги на системата/оборудването

ТЕМА 2 — Функционалност и действия на мястото на ползвателя

Подтема 2.1 — Работно място на ползвателя

Подтема 2.2 — Работно място SMC

▼B

Учебен предмет 3: ИНСТРУМЕНТИ, ПРОЦЕСИ И ПРОЦЕДУРИ

ТЕМА 1 — SMC DAT — Изисквания

Подтема 1.1 — SMS

Подтема 1.2 — QMS

Подтема 1.3 — Приложение на SMS в работната среда

ТЕМА 2 — Споразумения за техническо обслужване с външни агенции

Подтема 2.1 — Принципи на споразуменията

ТЕМА 3 — Общи процеси SMC

Подтема 3.1 — Роли и отговорности

ТЕМА 4 — Системи за управление на техническото обслужване

Подтема 4.1 — Докладване

Учебен предмет 4: ТЕХНОЛОГИИ

ТЕМА 1 — Технологии и принципи

Подтема 1.1 — Общ преглед

Подтема 1.2 — Комуникация

Подтема 1.3 — Съоръжения

Учебен предмет 5: КОМУНИКАЦИЯ — ДАННИ

ТЕМА 1 — Европейски мрежи

Подтема 1.1 — Мрежови технологии

ТЕМА 2 — Глобални мрежи

Подтема 2.1 — Мрежи и стандарти

Подтема 2.2 — Описание

Подтема 2.3 — Глобална архитектура

Подтема 2.4 — Подмрежи въздух—земя

Подтема 2.5 — Подмрежи земя—земя

Подтема 2.6 — Приложения въздух—земя

▼ В**Учебен предмет 6: КОМУНИКАЦИЯ — ЗАПИСВАЩИ УСТРОЙСТВА**

ТЕМА 1 — Записващи устройства по силата на закона

Подтема 1.1 — Нормативна уредба

Подтема 1.2 — Принципи

Учебен предмет 7: НАВИГАЦИЯ — НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ (PBN)

ТЕМА 1 — SMCDAT — Навигационни концепции

Подтема 1.1 — NOTAM

Учебен предмет 8: ПЪРВИЧЕН ОБЗОР

ТЕМА 1 — Обзор на КВД

Подтема 1.1 — Използване на PSR за обслужване на въздушното движение

Учебен предмет 9: ВТОРИЧЕН ОБЗОР

ТЕМА 1 — SSR И MSSR

Подтема 1.1 — Използване на SSR за обслужване на въздушното движение

ТЕМА 2 — Режим S (Mode S)

Подтема 2.1 — Въведение в Mode S

ТЕМА 3 — Мултилатерация (MLAT)

Подтема 3.1 — Принципи на MLAT

Учебен предмет 10: ОБЗОР — ИНТЕРФЕЙС ЧОВЕК — МАШИНА (НМІ)

ТЕМА 1 — НМІ

Подтема 1.1 — НМІ за АТСО (ръководители на полети)

Учебен предмет 11: ПРЕДАВАНЕ НА ДАННИ ОТ ОБЗОРА

ТЕМА 1 — Предаване на данни от обзора

Подтема 1.1 — Технология и протоколи

Учебен предмет 12: ОБЗОР — СИСТЕМИ ЗА ОБРАБОТКА НА ДАННИ

ТЕМА 1 — Изисквания на ползвателите

Подтема 1.1 — Изисквания на ръководителите на полети

▼ B

Подтема 1.2 — Траектории, предвиждане и изчисляване

Подтема 1.3 — Наземни мрежи за безопасност

Подтема 1.4 — Подпомагане вземането на решения

Учебен предмет 13: ОБЗОР — ПРОЦЕСИ ПО ДАННИТЕ

ТЕМА 1 — Хардуерна платформа

Подтема 1.1 — Модернизиране на оборудването

Подтема 1.2 — COTS (стандартно оборудване, предлагано на пазара)

Подтема 1.3 — Взаимозависимост

Учебен предмет 14: ОБЗОР — ДАННИ

ТЕМА 1 — Основни характеристики на данните

Подтема 1.1 — Значимост на данните

Подтема 1.2 — Управление на конфигурацията на данните

Подтема 1.3 — Стандарти за данните